

Tirsdag den 15. januar 2013 (D)

1

43. møde

Tirsdag den 15. januar 2013 kl. 13.10

Dagsorden

1) Eventuelt: 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 49:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk militært bidrag til støtte for indsatsen i Mali.

Af udenrigsministeren (Villy Søvndal).
(Fremsættelse 15.01.2013).

Kl. 13:10

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af markedsføringsloven, retsplejeloven, lov om finansiel virksomhed og lov om betalingstjenester og elektroniske penge. (Styrkelse af Forbrugerombudsmandens processuelle beføjelser og håndhævelsesbeføjelser i forhold til finansielle virksomheder m.v. samt styrkelse af beskyttelsen af børn og unge i forbindelse med markedsføring af alkohol).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).
(Fremsættelse 12.12.2012).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse. (Omdannelse af Fornyelsesfonden til Markedsmodningsfonden m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).
(Fremsættelse 12.12.2012).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart og lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer. (Omlægning af model for betaling for offentlige forretninger og tilsynsvirksomhed, ændring af Havarikommissionens opgaver, indførelse af beredskabsbestemmelser samt navneændring af registreringsmyndighed).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsættelse 12.12.2012).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om alkohol i nye biler.

Af Kim Christiansen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 28.11.2012).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om oplysninger i udbudsmateriale ved offentlige udbud.

Af Jacob Jensen (V) og Mike Legarth (KF).
(Fremsættelse 14.11.2012).

7) Forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver.

Af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 13.11.2012. Fremme 15.11.2012).

Samtykke til behandling**Formanden:**

Mødet er åbnet.

Det punkt, der er opført som nr. 1 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde.

Fra Enhedslisten er der bedt om afstemning, og derfor skal der stemmes.

Kl. 13:10

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om at gennemføre førstebehandlingen nu i dag af beslutningsforslaget om dansk militært bidrag til støtte for indsatsen i Mali.

Vi gør klar til en afstemning, og dem, der er for dispensation og dermed gennemførelse af førstebehandlingen, stemmer for, og dem, der er imod, stemmer imod.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 94 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Det vil sige, at der er flertal for at give dispensation og også det nødvendige tre fjerdedeles flertal blandt de afgivne stemmer.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 49:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk militært bidrag til støtte for indsatsen i Mali.

Af udenrigsministeren (Villy Søvndal).
(Fremsættelse 15.01.2013).

Kl. 13:11

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet.

Hr. Troels Lund Poulsen som Venstres ordfører.

Der er ikke meget støj, men der er alligevel lidt for meget støj.

Nu tror jeg vi gør et forsøg, ordfører.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det beslutningsforslag, B 49, som vi behandler her i Folketinget i dag, er et beslutningsforslag om en dansk militær bistand i forbindelse med en militær operation i Mali.

Lad mig starte med at sige, at Venstre kan støtte det beslutningsforslag, som regeringen har fremsat, men jeg vil også gerne starte debatten her i dag med at sige, at det altid er en svær beslutning...

Kl. 13:13

Formanden:

Lige et øjeblik.

Der er for meget støj stadig væk, og jeg vil bede om, at de samtaler, der kører, dæmpes eller foretages et andet sted.

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Som jeg sagde, er det altid en meget svær beslutning, når det handler om at udsende danske soldater i internationale missioner. Det er jo altid forbundet med muligheder for, at ting kan gå galt, altså at der er ting, der kan udvikle sig i en form, som man ikke havde forudset. Men selv om det er en svær beslutning, så bakker Venstre altså op om, at vi i dag siger ja til beslutningsforslaget.

Venstre har også en række grunde til, at vi synes, at det beslutningsforslag, der er fremsat, er fornuftigt. Først og fremmest kan vi jo konstatere, at situationen i dele af Mali er ved at udvikle sig eller allerede har udviklet sig til, at der er tilstande, hvor terrorgrupper og lignende, herunder grupper med forbindelse til al-Qaeda, desværre ser ud til at vinde fodfæste, og hvis der ikke gøres en indsats for at få det stoppet, vil man jo kunne se en udvikling, hvor de her grupper vil kunne få en sikker havn, hvorfra de vil kunne udføre aktiviteter, som både vil kunne destabilisere Mali og de lande, der ligger omkring Mali, men selvfølgelig også destabilisere en lang række europæiske lande.

Destabiliseringen synes jeg også er vigtig at nævne i dag, for Mali er et land, der har en lang række udfordringer. Der er da heller ikke nogen tvivl om, at hvis en destabilisering får lov til at udvikle sig, så vil det kunne sprede sig til andre lande i og omkring regionen, men det vil selvfølgelig også kunne sætte gang i en proces, som også kan påvirke Europa, og som dermed også kan få en betydning for os her i Danmark.

Endelig er det jo altså også sådan, at Mali har været programsamarbejdsland siden 2007. Vi har jo fra Folketingets side prioriteret at støtte Malis vej frem som et land, der har kraftigt behov for et skub i den rigtige retning med dansk udviklingsbistand. Derfor har vi selv-

følgelig også allerede nu investeret nogle ressourcer i Mali, og derfor giver det også god mening så at bakke op om det beslutningsforslag, som regeringen nu har fremsat.

Endelig vil jeg også fremhæve, at B 49 jo også har rod fæste i en FN-resolution. Der står så også meget fint i det beslutningsforslag, som regeringen har fremsat – og jeg citerer:

»Samtidig hermed har Sikkerhedsrådet opfordret FN's medlemslande og internationale organisationer til at yde støtte til AFISMA's løsning af de nævnte opgaver, herunder militær og logistisk støtte.«

Det er jo så også det, som nu imødekommes. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at de danske soldater, som har gjort en fortræffelig indsats i internationale missioner, også vil kunne gøre en god indsats med det mandat, som der nu lægges op til at blive givet til det danske forsvar gennem udenrigsministeren.

Så på baggrund af de bemærkninger her ser vi selvfølgelig frem til en konstruktiv udvalgsbehandling og også til at følge op med spørgsmål eller lignende. Men vi vedkender os, at det er afgørende, at vi har en stærk og også fortsat aktivistisk udenrigspolitik, hvor vi også er villige til at hjælpe forskellige steder i verden, når der bliver kaldt på hjælp. Det er så det, der er blevet her, og derfor kan Venstre støtte forslaget.

Kl. 13:16

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:17

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Der er jo ingen tvivl om, at vi alle sammen er meget bekymrede over situationen i Mali, og at vi alle sammen ønsker de her islamister meget langt væk. Spørgsmålet er jo, hvordan vi stopper dem. Spørgsmålet er jo helt konkret, om de bomber, der lige nu bliver kastet af de franske fly i Nordmali, vil kunne stoppe islamisterne, eller om det tværtimod – som mange eksperter advarer imod – vil kunne føre til en langvarig konflikt, der vil kunne sprede sig i regionen. Jeg vil derfor gerne høre Venstres ordfører:

Hvor lang tid har Venstre tænkt sig at den danske støtte til den franske intervention skal fortsætte? Vil man gå ud over de 3 uger, som det er, vi på nuværende tidspunkt stemmer om, hvis Frankrig fortsætter sin tilstedeværelse dér?

Kl. 13:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:17

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil først og fremmest sige, at jeg tror, ordføreren sagde 3 uger, men hvad angår det mandat, der her bliver givet, er det jo et mandat på op til 3 måneder. Men lad det være, det er jo, om man så må sige, et spørgsmål om dage. Jeg har ikke tænkt mig her i dag at stå og forudse, hvor længe det er nødvendigt at vi fra dansk side skal bidrage til den aktion, der finder sted. Det er jo noget, som man må vurdere. Nu bliver der altså givet et mandat på op til 3 måneder, og så må man selvfølgelig analysere og evaluere situationen. Der står jo også meget klart og tydeligt i beslutningsforslaget, at regeringen vil komme til at skulle rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn.

Men det er jo ikke nogen hemmelighed, at Venstre og Enhedslisten her ikke deler synspunkt. Vi synes jo, det nogle gange er nødvendigt at handle internationalt, også selv om det kan være besværligt, og selv om det kan have nogle omkostninger.

Der noterer jeg mig så at det ser ud til, at Enhedslisten ikke kan støtte dette beslutningsforslag, hvilket jeg synes er meget trist, og hvilket jeg heller ikke kan forstå.

Formanden:

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:18

Jeg tænker på, at vi jo har erfaringer fra tidligere aktivistiske indsatser, hvor vi gerne ville bekæmpe al-Qaeda, bekæmpe terror, og resultatet har været, at vi måtte forlade Irak, og at vi nu snart forlader Afghanistan, hvor de kræfter, som vi gerne ville bekæmpe, står stærkere tilbage. Er Venstres ordfører overbevist om, at en offensiv krig er den rigtige måde at løse de her problemer på i stedet for at løse dem politisk?

Kl. 13:22

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen det var lige præcis det her med de 3 måneder, som mandatet er nu, jeg mente. Der er det så tydeligt, at Venstre er parat til at fortsætte krigen. Og det kan jo blive en langvarig krig. Der er jo desværre den situation, ved vi, at der er flere golfstater – og også borgere i disse golfstater – der yder aktiv støtte til Al-Qaeda i Maghreb, altså dem, som de franske tropper skal kæmpe imod. Det stiller os jo over for det store problem: Skal vi altid bruge våben, når det drejer sig om at bekæmpe islamister? Skal vi altid gå i krig, hvor det end måtte være?

Vil Venstre udvide den krig, der skal være? Og hvad vil man gøre i forhold til de golfstater, som ifølge eksperterne yder støtte til islamisterne i Sahara?

Kl. 13:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:19

Troels Lund Poulsen (V):

Med frygt for, at vi ellers skal komme til at lave en stor verdenspolitisk gennemgang tror jeg jeg vil sige, at vi her i dag skal nøjes med at forholde os til B 49, som er det forslag, vi diskuterer her. Der er der jo et meget, meget klart ønske fra regeringens side om, at man under den paraply, som FN her har bredt ud, skal yde en international militær indsats – en paraply, som skal sikre, at der bliver taget nogle internationale initiativer for at stoppe det, der finder sted i Mali. Jeg kan ikke forestille mig, at vi – om man så må sige – bare stilende skulle blive ved med at se på det, der dér finder sted, nemlig at der bliver lavet en base, hvorfra al-Qaeda og andre terrororganisationer vil kunne operere.

Det vil, som jeg også sagde i min ordførertale, ikke alene være noget, som vil kunne destabilisere Mali og de omkringliggende lande, men det vil også være noget, som vil kunne udgøre en sikker havn i forhold til at man herfra vil kunne udføre globale terroraktioner rettet mod Europa.

Jeg kan selvfølgelig her i dag ikke stå og sige, hvor lang tid den aktion kommer til at vare – det ville heller ikke være særlig sandfærdigt, hvis jeg stod og kom med et bud på det – men jeg kan sige, at når der bliver kaldt på international assistance, så er vi fra Danmarks side altid er villige til at se på det. Det var den tidligere regering villig til, og det har den nuværende regering også vist sig at være i den her situation. Og det synes jeg er fornuftigt.

Kl. 13:20

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Christian Juhl (EL):

Venstres ordfører sagde, at der var risiko for destabilisering i Mali, og det er jeg fuldstændig enig med ham i. Jeg vil gerne høre, om ordføreren ikke mener, at en krig som den, der er startet nu med Frankrig, kan være med til at øge destabiliseringen og udbrede den til nabolande, idet den jo omfatter mange forskellige vinkler og mange forskellige magtstrukturer, sådan at vi faktisk kan være med til at sikre det modsatte af, hvad vi gerne vil sikre, dvs. en større ustabilitet i Mali og området.

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:22

Troels Lund Poulsen (V):

Nu er det jo ikke sådan, at man ikke skal gøre en indsats for at løse konflikter via, om jeg så må sige, det politiske spor. Men man må sige, at man på et tidspunkt bliver nødt til at gøre noget ved en situation, som udvikler sig meget alarmerende. Der tror jeg at man må sige, at Enhedslisten ser lidt anderledes på, hvornår det er nødvendigt. Jeg tror sådan set ikke, at jeg kan erindre en situation, hvor Enhedslisten har vurderet, at det var nødvendigt at gå ind militært og gøre en forskel.

Der ser Venstre så anderledes på den situation. Jeg tror netop, at med hensyn til den destabilisering, som hr. Christian Juhl jo nævner at han frygter – og det med god grund – så vil man komme i den situation, at måden at fremme destabilisering på er at være passiv, ikke at gøre noget. Det er vi jo så bare dybt uenige om. Venstres synspunkt er, at der vil komme en destabilisering, hvis man lader tingene udvikle sig, som de gør netop i de her uger og de her timer.

Kl. 13:22

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:23

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre, om ordføreren ikke mener, at det er lige omvendt, det hænger sammen, altså at det er sket på grund af passivitet, på grund af manglende opbygning af Mali. Vi har godt nok haft nogle ulandsprojekter dernede, men vi er nok taget hjem for tidligt, hvad angår den civile hjælp til landet. Der var passivitet, da man forlod Libyen; man lod lejesoldaterne beholde deres våben, endda flere våben end dem, de selv rædede over, nemlig deres håndvåben, og lod dem tage alle disse forfærdelige våben med tilbage til Mali, hvor nogle af dem oprindelig kom fra. Det vil sige, at vi jo selv har været med til at skabe en situation, hvor der var en professionel hær i Nordmali, som nu mangler arbejde, efter at de er blevet arbejdsløse i Libyen.

Mener ordføreren ikke, at vi har udvist passivitet i alt, alt for lang tid med hensyn til at forebygge, at vi er kommet i den her situation, og at vi dermed har et ufattelig stort ansvar, idet netop er passiviteten, der gør, at vi står en situation, som vi ikke kan styre.

Kl. 13:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:24

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, hele spørgsmålet om passivitet drejer sig netop om, hvorvidt man skal gå den ene eller den anden vej. Hvis man går Enhedslistens vej, går man jo sådan set den passive vej, for det er at tro på, at hvis man ikke gør noget, så løser problemerne sig selv.

Lad mig så også sige noget andet. Hr. Christian Juhl nævnte jo også før Libyen, Irak og Afghanistan, og jeg vil i dag meget gerne

helt klart slå fast, at Venstre på ingen måde fortryder den indsats, vi stod bag i Irak, den indsats, vi stod bag i Libyen, og den indsats, vi stod bag i Afghanistan. Vi synes, at alle de aktioner, hr. Christian Juhl nævner, har været nødvendige og også med til at sikre, at man tog et opgør med nogle af de kræfter, som jeg så må sige at hr. Christian Juhl åbenbart ønsker at man skal støtte. Men det er Venstre dybt imod.

Kl. 13:24

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 13:24

Per Clausen (EL):

Nu kunne man jo også interessere sig lidt for resultaterne af de handlinger, man udfører, og tænke lidt over det bagefter.

Men jeg vil bare spørge hr. Troels Lund Poulsen, om jeg forstod ham rigtigt, da han sagde, at man var indstillet på at støtte en militær indsats i Mali, indtil al-Qaeda var, om jeg så må sige, fjernet fra området. For hvis det er det, der er målsætningen, tror jeg da godt, vi kan forvente, at det kommer til at tage lidt længere tid end både 3 uger og 3 måneder.

Kl. 13:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:25

Troels Lund Poulsen (V):

Nu tror jeg, at hr. Per Clausen hører det, han gerne vil høre. Jeg siger, at hvis man ikke gør noget, hvis man lader tingene udvikle sig, som de gør netop nu, så vil al-Qaeda vinde frem, så vil terrororganisationer vinde frem, som har det erklærede mål at indføre sharialovgivning, indføre ting, der stikker dybt i hjertet, i hvert fald i mit, i forhold til de frihedsidealer, vi kæmper for, og som Enhedslisten også en gang imellem, hører jeg, kæmper for her i Danmark.

Så derfor må jeg bare sige, at indsatsen for at sikre, at terrororganisationer, herunder al-Qaeda, ikke får et solidt fodfæste i Mali, synes jeg er afgørende, og det er derfor, vi også synes, at en dansk indsats er fornuftig, og at vi støtter beslutningsforslaget.

Kl. 13:26

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:26

Per Clausen (EL):

Jeg vil alligevel prøve at se, om jeg ikke kan få et svar fra hr. Troels Lund Poulsen, for hr. Troels Lund Poulsen må vel vide, hvad målet med indsatsen er, altså hvad der skal nås, før man kan sige, at det er en succes, og man kan trække sig ud. For jeg forstod på hr. Troels Lund Poulsen, at man ville gøre arbejdet færdigt, og så er det jo vigtigt at have defineret, hvad arbejdet går ud på. Og det svarede hr. Troels Lund Poulsen jo ikke på.

Handler det om at få al-Qaeda fjernet fra det her område, eller handler det om at gøre en midlertidig indsats, der får dem rykket lidt tilbage, og så kan man sådan fortsætte på den måde? Det må hr. Troels Lund Poulsen jo have et svar på, medmindre det er sådan, at det er bekvemt ikke at have noget succeskriterie, for så kan man altid bagefter påstå, at man nåede målet, selv om det er indlysende for enhver, at tingene ikke blev bedre.

Kl. 13:26

Formanden:

Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg synes, at spørgsmålet – desværre – fortjener en henvisning til, at man læser regeringens beslutningsforslag, hvor der jo er opregnet en lang række bemærkninger om, hvorfor vi fra dansk side vælger nu at – om man så må sige – gå det skridt, at vi sender militært personel.

Jeg nævnte tre grunde til det, da jeg havde ordet – og det har jeg stadig væk – hvor jeg sagde, at vi synes, det er vigtigt, at Mali ikke udvikler sig til et sted for terrorister. Jeg nævnte også, at destabiliseringen vil sprede sig ikke kun til Mali, men potentielt til andre dele af Afrika, og det er også en destabilisering, der vil kunne påvirke os i Europa. Endelig har vi også en historie i forhold til Mali, for det har været et programsamarbejdsland, og derfor har vi selvfølgelig også en interesse i, at vi fremmer, at der forhåbentlig kan udvikles – på sigt – et demokrati, hvilket der jo så desværre ikke er endnu.

Kl. 13:27

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Bjarne Laustsen som socialdemokratisk ordfører

Kl. 13:28

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Når vi skal tage stilling til et forslag som dette, et B-forslag om at yde et militært bidrag, så skal grundlaget være i orden, og det synes jeg bestemt at det er i denne sag. Der ligger en FN-resolution, der er kommet en henvendelse fra præsidenten for Mali, og med hensyn til vores nye regeringsgrundlag, hvor det slås fast, at der skal være to tredjedele flertal bag udsendelse af danske styrker, så når vi også det med den opbakning, der tilsyneladende er til det her forslag.

Derfor handler det jo om, at vi skal støtte de initiativer, der trods alt er gode – der er jo ikke noget, der altid er perfekt, heller ikke i Afrika. Vi skal forhindre, at hele Mali bliver overtaget af folk og systemer, som vi ikke bryder os om, dvs. Al-Qaeda, sharialovgivning, terrorisme osv. Det drejer sig om at sørge for, at det ikke kommer til at ske, og sørge for, at den situation, vi står med, ikke giver anledning til yderligere uro i regionen.

Mali er jo partnerskabsland, og derfor har vi også haft forskellige interesser, og det er jo den anden del af at gå ind i en konflikt, nemlig at være med til at opbygge, og der er bestemt også et stykke arbejde at gøre med hensyn til situationen i Mali og til den udvikling, der har været dernede igennem det sidste års tid.

Men det, der er vigtigt her, er, at vi nu har fået en forespørgsel, og jeg synes, det ligger godt i tråd både med Danmarks sikkerheds- og udenrigspolitik, at vi kan være med til at bidrage til at skabe den stabilitet. Og det, det drejer sig om her, er, at vi bliver bedt om, ikke at indgå i direkte krigshandlinger, men om vi kan stille et fly til rådighed, der kan transportere tropper, materiel og sågar ammunition osv. fra Frankrig til Mali – det kan også være fra andre destinationer. Men vigtigst af alt er, at vi sammen med både USA og England understøtter den fransklejede aktion, der er i gang.

Noget af det, vi plejer at lægge meget vægt på, når vi sender folk ud, er jo soldaternes sikkerhed. Man kan spørge, om det her er farligt, og ja, det kan det godt være, for det er jo sådan, at når man skal lande i et land, hvor der er krig, så kan man blive beskudt. De her fly er, i forhold til aktiviteter, der kan foregå i luften, udstyret med elektroniske flares, der gør, at man kan afvise varmesøgende missiler, og personellet er udrustet med håndvåben. Så det er altså ikke en direkte kampindsats, men det er et spørgsmål at bidrage med hensyn til noget materiel, og det synes jeg ligger rigtig godt i tråd med det, som vi fra dansk side har som opgave. Det passer også godt sammen med det, som et bredt flertal i Folketinget har aftalt i forbindelse med vo-

res forsvarsforlig, og vi kan afholde udgiften på 14 mio. kr. inden for budgettet.

På den baggrund skal jeg sige, at også Socialdemokratiet helhjertet støtter, at vi kan udføre den her operation, og giver opbakning til, at vi kan sende et transportfly af sted. Der er også god tradition for, at alle de spørgsmål, der måtte være, når vi har sådan en hastebehandling, vil vores minister og regeringen svare på, inden vi afgiver vores betænkning, således at der ikke er nogen spørgsmål, der ligger hen, så alle er godt klar over, hvad det er, vi tager stilling til. Med de ord skal jeg anbefale forslaget.

Kl. 13:31

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Den første er fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:31

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for ordet, formand. Det, der undrer mig meget, er, hvorfor Danmark altid skal komme med militære løsninger på de konflikter, der er ude i verden. Engang delte Enhedslisten og Socialdemokraterne det ønske, at Danmark skulle være kendt for en hjælpende hånd i stedet for et våben, når vi kommer ud med hjælp.

Hvorfor er det, vi altid skal bidrage militært? Jeg synes, spørgsmålet særlig trænger sig på i den her situation, hvor Danmark ikke har bidraget til at hjælpe de vestafrikanske lande med den mission, de havde. Men lige så snart Frankrig melder ud, at de har brug for et dansk transportfly til at transportere franske fremmedlegionærer rundt i Mali, så melder vi os på banen. Hvorfor ikke bidrage humanitært? Hvorfor insistere på at transportere franske fremmedlegionærer rundt i Mali?

Kl. 13:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er helt enig i, at normalt synes vi – hvad også rigtigt er – at krig er det sidste, man skal gribe til. Men jeg er bange for, at de folk, man er oppe imod her, ikke respekterer de samme demokratiske rettigheder, som ordføreren og jeg gør. Jeg synes jo, at Enhedslisten i den her sag, ligesom i sagen med Libyen, sagtens kunne dele det synspunkt, som resten af Folketinget har, altså at det her drejer sig om at beskytte den civilbefolkning, der er, støtte det, der trods alt er godt, og samtidig sørge for, at de menneskerettigheder, der er der, i hvert fald ikke bliver forringet. For det ville være resultatet, tror jeg, hvis de oprørsstyrker, der er dernede nu, får magten. Så ved vi, hvad det er, der følger, og det er ikke mere frihed, hverken til mænd eller kvinder eller skolegang eller noget som helst andet; det er alt det, vi ikke bryder os om. Derfor synes jeg, at Enhedslisten også sagtens kunne have været med på det forslag her.

Kl. 13:33

Formanden:

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:33

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen jeg synes jo lige præcis, at det, vi ser i Mali nu, er resultatet af det, man valgte at gøre i Libyen med hensyn til at insistere på en militær løsning, insistere på en regimeskifteoperation i stedet for det FN-mandat, der gik på at skabe våbenhvile. Situationen er, at der er folk fra Libyen, der er trukket ned til Mali. Hvis ikke vi får løst de

konflikter, der er politisk rundtomkring i verden, bliver vi ved med at destabilisere områder og ved med at kunne tage ud i nye krige.

Det, der undrer mig, er, hvad målet med den her operation er. Altså, Frankrig har nogle klare økonomiske interesser. Jeg vil gerne hjælpe befolkningen i Mali, men hvorfor ikke satse humanitært? Hvorfor insistere på at hjælpe de franske tropper med at flytte sig rundt? Har Frankrig brug for hjælp til at transportere deres fremmedlegionærer rundt? Altså, er det et behov, Frankrig har, siden Danmark vælger at prioritere lige præcis det her? Skulle vi ikke hellere satse humanitært, satse på en politisk forhandlingsløsning, så vi kunne få løst problemerne, så vi kunne få skabt et stabilt Centralafrika og et stabilt Mali, som der er behov for for at sikre befolkningens ve og vel?

Kl. 13:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:35

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Det er jo også det, vi sådan set har gjort, og man kan altid diskutere, om vores indsats har været god nok. Men det, at Mali er partnerskabsland, gør jo, at vi har kunnet gøre nogle ting. Men de steder, hvor der er terrorister, al-Qaeda, og nogle, der ønsker en anden samfundsudvikling end den, vi står for, er der jo en risiko for, at det er det, de vil arbejde for. Jeg er helt med på, at hverken vi fra dansk side eller FN som verdens politibetjent kan løse alverdens problemer, så længe der er nogle, der vil slå.

Det, det drejer sig om her, synes jeg er at beskytte civilbefolkningen og være med til at sørge for, at de menneskerettigheder, der trods alt er dernede, ikke bliver forringet. Og det er det, jeg frygter der er en risiko for, hvis ikke der er nogen, der gør noget.

Kl. 13:35

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:35

Christian Juhl (EL):

Når vi skal tage den her slags beslutninger, synes jeg, at det ofte handler om, at man er meget selektiv i sin vurdering af situationen, og når Socialdemokratiets ordfører siger, at vi skal beskytte civilbefolkningen, er jeg delvis enig. Men skal vi ikke hjælpe hinanden lidt med at sige, at vi gerne vil se på hele situationen? Det er jo ikke kun civilbefolkningen, vi skal støtte. Er der ikke også reelt tale om at støtte Frankrigs økonomiske interesser i Nordmali, f.eks. uranminer? Er der ikke også tale om, at deres indflydelse i landet er alvorligt truet af den her situation, og at det er derfor, vi er her? Vi skal efter min mening sige det så ærligt, som vi kan, og med de nuancer, som vi kan.

Jeg vil også godt spørge: Hvornår har vi nået det mål, som man nu har stillet op? Skal vi sige, at o.k., om 3 måneder er vi nået i mål, eller siger vi, at om 3 måneder tager vi hjem, og så må franskmændene klare resten selv, eller hvordan er det nu? Jeg synes, at mange af de her aktioner bliver planlagt uden egentlig at give klare mål. Det var jo også problemet med, at de krigsførende tog dagsordenen fra FN i f.eks. Libyen.

Kl. 13:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:37

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes jo, at Enhedslisten skulle sige helt klart og tydeligt, at de går ind for både humanisme og at beskytte civilbefolkningen. De ting synes jeg går hånd i hånd. Man bruger udtrykket, at man er delvis enig i, at civilbefolkningen skal beskyttes, og der synes jeg at man skal gøre det mere helhjertet og sige, at det er det, det handler om. Det, der er i den her sag, er, at der altid er mange interesser – olie eller forskellige andre ting – og det har der altid været.

Men det, der er vigtigt her, er, at der er nogle, der ønsker en helt anden værdibaseret kamp dernede i forhold til at indføre en lovgivning, som vi ikke bryder os om, og ved ikke overhovedet at have nogen form for demokrati og den slags ting. Og det er det, jeg advarer imod kan ske med de oprørsstyrker, der er der nu – og jeg går ikke ud fra, at det er sådan, at Enhedslisten synes, at det er dem, vi skal beskytte. Jeg har valgt side og synes, at det er befolkningen i Mali og de kræfter, der trods alt vil noget godt, vi skal støtte i stedet for.

Kl. 13:38

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:38

Christian Juhl (EL):

Vi er slet ikke uenige om, hvilken side man skal være på. Men hvis nu en krig ser ud til at kunne forværre situationen, øge spændingerne, skabe større usikkerhed, så bør man vel ikke stemme for at sende militæret derned? Det er min bedste overbevisning, at situationen er sådan, og at det er en forkert løsning, vi vælger i den her situation.

Det er derfor, jeg spørger: Hvordan sikrer vi, at der bliver opstillet et fælles mål for den her indsats, når nu den måske bliver vedtaget her i Folketinget? Hvordan sikrer vi, at vi kan styre aktionen? Er det Frankrig, der bestemmer, hvor længe man kører på? Er det Frankrigs interesser, der skal styre den aktion? Hvorfor har man ikke givet FN den magt, der skal til for at styre de tropper der? Hvorfor skal det være en fransk styret krig og en nordafrikansk styret hær, som kører los dernede, uden at vi sætter nogle ordentlige mål?

Her går vi bare ud og siger: Her er et fly, værsgo. Det er dog bedre end at bombe efter min mening, men det er en del af en krig, som vi ikke har sat nogen styring på, og som kan eskalere og blive noget værre noget. Vi har ikke problemer med at stå på den rigtige side, men vi har problemer med, at vi ikke har prøvet konfliktløsning, før vi bruger krig.

Kl. 13:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:39

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, de intentioner, som hr. Christian Juhl efterlyser, faktisk er meget godt beskrevet – også i bemærkningerne til beslutningsforslaget. Intentionen er at stoppe oprørerne, sørge for at stabilisere landet, så vi ikke får den dér totale magtovertagelse med al-Qaeda, indførelse af shari'atlovgivning og alt muligt andet. Så derfor synes jeg, det er meget klart.

Der er jo ingen her i dag, der kan stå og sige, at krigen er færdig på så og så kort tid. Men meget af det, vi har beskæftiget os med i forsvarssammenhæng – også i forhold til Libyen – er jo de her operationer, hvor vi går hurtigt ind og kommer hurtigt ud, i modsætning til operationerne i gamle dage med Cypren osv., hvor vi blev en del af problemet i stedet for en del af løsningen.

Derfor er jeg enig i, at vi skal prøve at kigge på det her, og det kan være, at der under udvalgsarbejdet kunne stilles nogle spørgs-

mål, så nogen kunne berige os med oplysninger om, hvordan billedet lige nøjagtig ser ud. Men målet og intentionen tror jeg vi er meget enige om.

Kl. 13:40

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Søren Espersen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Dansk Folkeparti er jo som bekendt modstandere af, at Danmark skal blande sig i andre landes borgerkrige. Det er vi, fordi vi mener, at det er helt op til befolkningerne i hvert enkelt land, hvordan deres land skal indrettes. Der er folkeslag som vort eget, som har valgt folkestyre og et sekulært retssamfund, og der er folkeslag, som selv med stemmesedlen i hånden har valgt sharia. At noget folkeslag kan ønske sig at leve under shariaen, er for os uforståeligt, men det, som i Vesten er et utænkeligt ønske, er nu engang helt normalt, ja, nærmest in at ønske sig, hvis man bor i Saudi-Arabien, i Egypten, i Nigeria, i Sudan og altså også store dele af Mali. Vel kan vi ynke de folk, som på den måde ligefrem ønsker sig denne kultur og higer efter undertrykkelse, og vel kan vi have stor medlidenhed ikke mindst med pigerne i disse lande, som i deres barndom lever nærmest som slaver, og som må forudse et voksenliv, hvor mændene behandler dem efter forgodtbefindende, men kvinderne er ikke nødvendigvis kun ofre – det skal så siges – i dette shariasystem. De er ofte selv en del af systemet og med til at hjernevaske, måske ligefrem prygle deres børn til underkastelse. Det er et grusomt system, og man kunne godt ønske sig, at forklarelsens lys ville brede sig over disse folkeslag og få dem til at fatte, at de på alle måder, herunder kulturelt, socialt, videnskabeligt, velstandsmæssigt, ville kunne leve et helt anderledes liv, hvis de vendte sharia ryggen.

Men meget andet end at inspirere disse folkeslag med et godt eksempel på, hvordan velstand, frihed, retsstat og menneskeværd er en mulighed, kan vi ikke, og skal vi heller ikke, for ellers kunne vi ikke bestille andet i alle mulige lande.

Heller ikke når det gælder Mali, skal vi blande os i lokale stridigheder om, hvem der har eller skal have magten. Men når Dansk Folkeparti har denne holdning, hvorfor var det så, at vi omgående sagde ja, da regeringen bad os om opbakning til ønsket om at bistå Frankrig militært? Begrundelsen er den samme for os som den, vi anlagde, da regeringen Nyrup Rasmussen i 2001 bad om vores opbakning til at bistå USA og NATO i Afghanistan, nemlig at den vestlige civilisation og dermed Danmark var under angreb fra islamisterne. Her er forklaringen på, at vi bakker op om dette forslag. Den vestlige civilisation og dermed Danmark trues med angreb, og den frie, civiliserede kultur i Afrika er også under angreb.

Når nogle derfor spørger os, hvorfor Danmark igen-igen skal holde for militært, mens andre vestlige lande nøjes med at nikke, må vi svare, at netop Danmark, som topper listerne over al-Qaeda's terror-mål, har en ganske særlig forpligtelse til at medvirke til at bekæmpe dette uvæsen, hvor end det befinder sig. Al-Qaeda er vores fjende, og det hører til det frie Danmarks pligt at gøre al-Qaeda det forståeligt, at de ikke kan påregne fristed på selv den usleste plet på jorden, ja, selv i det fattige Mali i Vestafrika.

Så denne militære aktion gælder i høj grad Danmarks sikkerhed, og vi siger ja til regeringens beslutningsforslag om at yde Frankrig militær støtte. Frankrig har erklæret, at man har til hensigt at udslutte al-Qaeda's træningslejre i det nordlige Mali. Deroppe har al-Qaeda fundet et foreløbigt fristed. Til disse terroristreder strømmer det ind med såkaldt hellige krigere, der modtager undervisning i, hvordan man på den mest effektfulde måde kan myrde så mange civile

mænd, kvinder og børn som overhovedet muligt. Målet er at skabe frygt og rædsel i den frie verden.

Vi må derfor takke franskmændene, dels fordi de har ment at kunne bruge Danmarks hjælp, dels – og allermost – fordi de nu har sat sig i førersædet i den rigtige militære aktion i Mali. Den er endnu et nødvendigt angreb på al-Qaeda, civilisationens fjende.

Der ofte været nævnt, at al-Qaeda og de andre islamistiske terrororganisationer i deres kamp har masser af tid og masser af tålmodighed. Vi finder det vigtigt at fortælle dem bl.a. med denne aktion, at også den frie, civiliserede verden har masser af tid og masser af tålmodighed, at vi aldrig giver op, og at vi aldrig holder op med at slå til imod dem, hvor som helst de befinder sig. Tak.

Kl. 13:45

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:45

Nikolaj Villumsen (EL):

Hvor lang tid skal vi så fortsætte krigen? Skal vi fortsætte krigen, indtil al-Qaeda er udryddet i Afrika? Det bekymrer mig meget. Det kan have rigtig triste konsekvenser for den civile befolkning i Mali. Og i forlængelse af det ved vi jo, at dem, der lige præcis finansierer al-Qaeda i Afrika, er folk fra diktaturstaterne i Golfen. Hvad skal konsekvensen være for de lande? Skal Danmark også indlede en krig i Golfen for at stoppe al-Qaeda?

Kl. 13:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:45

Søren Espersen (DF):

Den her specielle mission varer jo, som hr. Villumsen ved, i 3 måneder, men for mig og for Dansk Folkeparti begyndte krigen mod al-Qaeda i 2001. Nu er den så flyttet et andet sted hen. Det gør den formodentlig også på det tidspunkt, hvor al-Qaeda forhåbentlig er blevet jaget ud af Mali. Så søger de et andet sted hen, og så må kampen fortsætte der. Den kamp mod al-Qaeda er jo aldrig standset og vil aldrig standse formodentlig, så vi må indstille os på, at det her bliver en meget, meget lang og meget, meget besværlig og sikkert også blodig krig. Sådan er det.

Kl. 13:46

Formanden:

Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:46

Nikolaj Villumsen (EL):

Måske er der jo lige præcis en grund til, at den krig aldrig er stoppet. Dem, som kæmper nu i Mali, er jo folk, som tidligere var i Libyen, og når vi ikke får stoppet konflikterne ordentligt, når vi ikke får sikret varige løsninger, kan konflikten lige præcis blive ved og blive ved, og de onde kræfter, islamisterne, kan blive styrket, som vi ser det i Afghanistan. Så vil Dansk Folkeparti støtte en tiårig krig i Afrika, ligesom vi har set det i Afghanistan, med at bekæmpe islamister? Og er det virkelig en succesfuld strategi, vi har forfulgt indtil nu? I mine øjne er det dybt forfæjlet og viser meget tydeligt, at vi burde gøre noget andet, også i det her tilfælde.

Kl. 13:47

Formanden:

Ordføreren.

Søren Espersen (DF):

Som jeg ser det, standser kampen, når al-Qaeda er blevet besejret eller nedlægges våbnene. Der er jo ikke nogen, der har lyst til at fortsætte en kamp imod en terrororganisation, som ikke længere udøver terror. Men det sker jo jævnligt, at der er islamistisk terror, så derfor tror jeg aldrig, at den her kamp på den måde forsvinder. Når Enhedslisten så ofte taler om varige løsninger, tror jeg ikke, at man sådan har i tankerne et eller andet med sultens slavehær. Det her er jo al-Qaeda-terrorister, som er særdeles velhavende, der har masser af penge til deres organisation, og hvor de såkaldte jihadister kommer ind fra hele verden. Det er jo ikke de fattige mennesker i Mali, som opretter de her terroristleje i Mali. Det gør al-Qaeda, fordi det er det sted, hvor de for øjeblikket har et fristed. Så når man taler om varige løsninger i forhold til al-Qaeda, er der i mine øjne kun én varig løsning, og det er, at de enten nedlægges våbnene eller bliver nedkæmpet.

Kl. 13:48

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Christian Juhl (EL):

Jeg blev helt nervøs, da jeg hørte Dansk Folkepartis ordførers krigeriske tale og ros til Frankrig, der vil udslette al-Qaeda. Jeg var lige ved at være bange for, at han nu også vil have, at vi skal sende bombefly og andet derned. Det lyder da til, at det skal være en voldsom krig.

Jeg vil gerne høre Dansk Folkepartis ordfører, om han vil give et bud på, hvordan vi kan stoppe finansieringen; altså, vi kan lige så godt gå til kilden. Hvis ikke der var penge til at finansiere al-Qaeda-tropper og al-Qaeda-leje for, ja, så fik det jo hurtigt ende.

Hvordan kan vi stoppe finansieringen? Kan vi sige til de arabiske lande: Hej, vi vil ikke være med til det her, kan I stoppe med det, for ellers boykotter vi jer eller gør noget andet forfærdeligt over for jer? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Er det Dansk Folkepartis ordførers mening eller holdning, at Danmark har været en del af løsningen i Afghanistan efter 10 år? Efter 10 år er al-Qaeda stærkere end nogen sinde før i Afghanistan. Kan det kaldes en succes?

Kl. 13:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:49

Søren Espersen (DF):

Jeg vil faktisk sige, at når man taler om at standse finansieringen af al-Qaeda, vil det selvfølgelig være ganske udmærket, hvis det sker. De får ofte deres støtte fra velhavende personer, også fra velhavende lande i Mellemøsten og i Arabien i øvrigt.

Jeg tror bare, at det er meget vanskeligt, fordi det her netop drejer sig om ideologi. Når man støtter al-Qaeda, er det jo ikke på nogen måde for at sikre velstand til de fattige lande, det er jo for at udbrede en ideologi, som man har, nemlig islamismen. Derfor tror jeg, at det er meget, meget vanskeligt.

Jeg synes selvfølgelig, at man skal påvirke sine partnere. Det var lettere tidligere f.eks. at påvirke Egypten og Saudi-Arabien. Jeg tror, at det bliver sværere og sværere, efterhånden som islamisterne også får ly dér.

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:50

forbindelse med den humanitære situation, der er under opsejling i det nordlige Mali, det er også en brændende platform, hvor mangel på indgreb fra den vestlige verdens side kunne have ført til et regimeskifte eller en hel overtagelse af Mali.

Kl. 13:50

Christian Juhl (EL):

Jeg forstår på Dansk Folkepartis ordfører, at det har været en fiasko i Afghanistan, og at vi ikke rigtig har formået at bruge de rigtige midler til at løse problemet, men at vi heller ikke kan stoppe pengestrømmene.

Jeg håber, at vi er enige om, at så længe der er fattige mennesker rundtomkring på jorden og der findes nogle folk med mange penge, f.eks. i arabiske lande, vil der være grobund for al-Qaeda. Så vil det måske være bedre at sige, at vi bekæmper fattigdommen for at fjerne basis for, at al-Qaeda kan agere. Vi bør bekæmpe fattigdom og måske også sørge for, at alle folk kan læse og skrive og dermed forstå den her verden.

Det tror jeg er en basis for, at vi kan bekæmpe al-Qaeda, jeg tror nemlig, at basis er politisk kamp. Og der vil jeg høre, om ordføreren ikke er enig i, at der er mindst lige så stort behov for at bekæmpe fattigdom, og at der er mindst lige så stort behov for at kæmpe en politisk kamp rundtom i verden, som der er for at lave nødslukninger med militære metoder, noget, som ofte gør disse bevægelser stærkere.

Kl. 13:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:51

Søren Espersen (DF):

Al-Qaeda har intet som helst med at bekæmpe fattigdom at gøre. Al-Qaeda har ikke som mål at afskaffe fattigdommen i verden, al-Qaeda har som mål at indføre uvidenhed og også fattigdom i verden. Al-Qaeda er en utrolig velhavende, velsmurt militærmaskine. Så det har ikke spor med afskaffelse af fattigdom at gøre. Man kan yde nok så mange milliarder til Mali, det vil ikke afskaffe al-Qaedas tilstedeværelse i verden.

Det er en naiv forestilling, som Enhedslisten har, når man tror, at alting kan behandles med humanitær hjælp. Det kan ikke lade sig gøre i det her tilfælde, hvor vi står over for en velsmurt, ondskabsfuld udryddelsesmaskine, som al-Qaeda er og altid har været.

De skal bekæmpes med hårde, militære midler, det er det eneste, der hjælper.

Kl. 13:52

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Rasmus Helveg Petersen som radikal ordfører.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre bakker i sagens natur også op om B 49. Vi har jo i lang tid med bekymring set, at situationen i Sahel blev værre, og det er ganske rigtigt, som Enhedslisten har fremført her i dag, at sammenbruddet af Gaddafis styrker i Libyen medførte fornyet indsprøjtning af våben og kæmpere til den fundamentalistiske bevægelse, der nu er ved at tage overherredømmet i det nordlige Mali. Man kan sige, at Mali i dag er i en sørgelig forfatning. Man kunne for nylig fra franske regeringskilder se, at hovedstaden kunne være faldet i løbet af tre dage, måske en uge, militært, hvis ikke man havde grebet ind, og jeg synes, det er en vigtig pointe at sige her, at det her ikke kun er et spørgsmål om i god ro og orden at planlægge en indsats i

Det har voldsomme implikationer for de mennesker, det berører. Vi kan se fra de områder, der for øjeblikket er under oprørernes kontrol, at der kommer en stadig stigende strøm af internt fordrevne, og der foregår overgreb i områderne, både på mennesker og i det her tilfælde faktisk også på kulturskatte. Det er en grim situation! Det er dog så heldigt, at der foreligger en robust FN-sikkerhedsrådsresolution, der gør, at det er muligt for os at gribe ind i fuld overensstemmelse med folkeretten. Til overflod er Frankrig blevet inviteret af den siddende regering i Mali til at varetage en intervention mod de oprørere, der nu har bemægtiget sig det nordlige Mali.

Vi er glade for i en situation som denne, hvor der er en påtrængende humanitær nødvendighed og samtidig et meget klart folkeretligt grundlag, at bakke op om, at Frankrig sætter hårdt mod hårdt i Mali. Det danske bidrag, C-130'eren, er et nyttigt bidrag til missionen, og vi er sikre på, at de danske tropper kommer til at gøre en god indsats. Vi vil dog også samtidig gerne bekræfte vores opbakning til fortsat opbygning og brug af de bløde redskaber i Mali og i regionen. Regeringen har jo siden september 2012 arbejdet med konfliktforebyggelse i Sahel og i Mali, og det er ikke, fordi det eneste redskab, vi kan forestille os man kan tage i anvendelse i en situation som denne, er våben eller i det her tilfælde transportmaskiner, vi har en fortsat opbakning til at være til stede i regionen, også med de redskaber, der ikke drejer om hård intervention, men i dette tilfælde gælder vores opbakning i første omgang en 3-måneders-udsendelse af et dansk transportbidrag til den fransklejede aktion dernede, og det er vi meget glade for.

Kl. 13:55

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Det er først hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:55

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg synes, at ordførerens tale om, at vi også hjælper på andre måder, står lidt i kontrast til det, vi helt konkret behandler. Den største indsats, Danmark lige nu yder, er jo at sende et transportfly til at transportere franske tropper, fransk panser og fransk ammunition rundt i Mali. Er det virkelig det bedste, Danmark kan bidrage med? Burde vi ikke i stedet for række en hjælpende hånd, yde en humanitær indsats og dermed gøre en forskel? Er det virkelig sådan, at Frankrig har akut mangel på transportfly og umuligt kan transportere sine fremmedlegionærer rundt i Afrika?

Kl. 13:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:56

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg ved, at vi har modtaget en henvendelse fra Frankrig om, at de gerne ser, at vi bidrager med transportkapacitet. Det har vi så svaret bekræftende på. Men jeg kan ikke nærmere redegøre for den franske hærs transportkapacitet i luften.

Jeg tror, at jeg er enig med spørgeren i, at det bedste vil være, hvis man kan undgå hård konfliktløsning, om jeg så må sige, og sætte ind rettidigt og på forhånd med konfliktforebyggelse og opbygning. Jeg mener som sagt også, at vi har været til stede i området med både udviklingshjælp og hjælp til konfliktforebyggelse og længe før, vi kommer på den her idé med at deltage i en fransklejet styrke. Så jeg er heller ikke tvivl om, at rækkefølgen bør være, at man bør prøve alt andet først. Jeg mener også, at Danmark har gjort

en hæderlig indsats for at påvirke den her konflikt med andre midler end de rent militære.

Kl. 13:57

Formanden:

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:57

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen det er jo lidt tankevækkende, at den radikale ordfører ikke kender den transportkapacitet, der er behov for. De Radikale har sammen med de andre folketingspartier undtagen Enhedslisten i dag valgt at hastebehandle et forslag om at sende et militært bidrag til en intervention i Mali ledet af Frankrig, og vi aner ikke, om Frankrig har brug for de her fly eller ej. Det synes jeg da med al tydelighed skærer ud i pap, at Danmark endnu en gang vælger at bidrage militært i stedet for at hjælpe humanitært ved at give en hjælpende hånd. Ville det ikke lige præcis være en traditionel radikal politik at placere sig anderledes, altså vælge at sige, at Danmark skal være kendt for at give en hjælpende hånd frem for det ladte gevær?

Kl. 13:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:58

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg er enig i, at jeg hellere vil kendes for den hjælpende hånd end for det ladte gevær.

I det konkrete tilfælde beklager jeg at måtte medgive, at jeg ikke kender den franske hærs luftkapacitetsbehov. Dog ved jeg, at de har bedt om den hjælp og formentlig næppe ville have gjort det, hvis de ikke følte, at de havde den hjælp behov.

Jeg vil også mene, at når en sådan allieret EU-partner og NATO-partner som Frankrig kommer med et ønske om, at der gives et bidrag, som de har brug for, må man jo tage det for pålydende og antage, at de rent faktisk også har brug for det. Det har jeg i hvert fald lagt til grund for min vurdering af sagen.

Kl. 13:58

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:58

Christian Juhl (EL):

Jeg anerkender Radikale Venstres positive tilgang til konfliktløsningsredskabet og også viljen til at bruge det som en meget væsentlig del af vores udenrigspolitik. Men jeg er i den her situation nødt til at spørge, om Radikale Venstres ordfører er overbevist om, at en militær indsats løser problemerne i Mali og ikke eskalerer problemerne og måske endda skaber nye problemer. Synes ordføreren, at vi har haft stor succes med vores krigseventyr og vores indsats imod al-Qaeda med militær, f.eks. i Afghanistan? Er det en succeshistorie, nu hvor al-Qaeda er blevet stærkere i Afghanistan?

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg er af den overbevisning, at den militære intervention, som Danmark var en del af i Libyen, og som den her konflikt jo faktisk er beslægtet med indirekte, var en nødvendighed, og at den, hvis man nu kan se et militært indgreb som en succes, var en succes. Jeg hå-

ber, at vi kan opnå nogenlunde samme effekt ved at deltage i den her fransklejede styrke.

Det, der jo beklageligvis sker i Libyen, er, at velbevæbnede deltagere i krigen på Gaddafis side vandrer ned gennem og så hen til Mali, enten fordi de er hjemmehørende der, eller fordi de stikker af fra Libyen. Jeg har tidligere i dag hørt bebrejdelser fra Enhedslisten om, at man jo ikke gjorde arbejdet ordentligt i Libyen, når man ikke kunne forhindre, at disse mennesker tager alle disse udmærkede våben og tager dem med til en ny konflikt. Det lå uden for min daværende fantasi, at det kunne lade sig gøre. Det vil jeg medgive.

Men jeg vil ikke drage paralleller til Afghanistan, derimod gerne til Libyen, hvor jeg faktisk mener, at det var nyttigt.

Kl. 14:00

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:00

Christian Juhl (EL):

Jeg hørte ikke lige svaret på, om det havde været en succes i Afghanistan, altså at bruge militær mod al-Qaeda, nu hvor vi har styrket al-Qaeda i Afghanistan netop ved at bruge militær.

Hvad angår Libyen, så bad flertallet i Folketinget netop om – eller i hvert fald passivt støttede – en regimeændring. Det skiftede jo fra beskyttelse af civilbefolkningen til en regimeændring. Og da var det vel fornuftigt at have kigget på, om man ikke skulle sørge for at få indsamlet våben, når nu man var i den situation.

Jeg vil gerne høre ordføreren fortælle mig, hvorfor vi skal være under fransk ledelse i den her krig. Frankrig har utvetydige økonomiske interesser, og det vil sige, at de har andre interesser end dem, der står i det papir, der skal stemmes om. Hvorfor er det ikke en FN-ledet indsats, der sker, f.eks. en fredsbevarende styrke, hvor man stiller sig op imellem de to parter og siger, at nu forlanger vi så en politisk løsning i stedet for? Hvorfor overlader man det ikke til FN og f.eks. de vestafrikanske lande at have en fælles styring, sådan at man også kan diskutere, hvornår krigen stopper, og hvordan der skal være efter krigen osv.? Her er der jo ikke nogen styring på nogen af tingene.

Kl. 14:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:01

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Ud over at have store økonomiske interesser i Mali, har Frankrig jo også forskellige andre meget store interesser i Mali, og de er uden tvivl det land, der har en militær kapacitet til at gribe ind dernede, og som samtidig har så langt de største interesser. Det er jo som bekendt en tidligere fransk koloni. Der er af samme grund franske økonomiske interesser, men søreme også franske kulturelle interesser. Og der er et meget stort antal – relativt selvfølgelig – franske statsborgere i Mali. Og der er i øvrigt i Frankrig et stort kendskab til forholdene i Sahel og i Mali. Så jeg synes egentlig ikke, at det er så unaturligt, at franskmændene i det her tilfælde stiller sig i spidsen i denne rolle. Det er jo dem, som har tilbudt det.

Hvorfor skulle man ikke hellere have valgt FN? Jo, men det tror jeg da mange måske ville have foretrukket. Men i det her tilfælde mener jeg som sagt, at der er en brændende platform. Det er nødvendigt at foretage indgrebet nu, og vi har franskmændene, der har tilbudt at stille sig i spidsen for den her intervention. Så det er sådan, det er kommet frem. Jeg ville ikke, tror jeg, have opfundet konstruktionen, hvis ikke det var sket, som det var sket.

Formanden:

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:02

EU-fanen. Så hvis vi skulle vælge det at melde os under en EU-aktion, mener jeg ikke, at vi kan gøre det på præcis de vilkår.

Kl. 14:02

Jeg synes nu under alle omstændigheder, må jeg sige, at det er en afstikker fra det egentlige emne, der drejer sig om den konkrete intervention dernede. Jeg har ikke set, at der har været mulighed for at gøre noget koordineret gennem EU. Og den henvendelse, vi har fået fra Frankrig om at deltage i en franskleddet intervention, har jo ikke meget med det europæiske forsvarssamarbejde at gøre. Det vil jeg hjertens gerne medgive, men jeg tror nu heller aldrig, jeg har sagt andet.

Kl. 14:06

Søren Espersen (DF):

Det Radikale Venstre har jo ofte påpeget det ulykkelige i, at Danmark ikke er medlem af EU's forsvarssamarbejde. Man har sagt – jeg har også hørt ordføreren sige det ved offentlige møder – at det gjorde det fuldstændig umuligt for Danmark at deltage i nogen som helst militære aktioner sammen med andre lande. Nu er det gået godt nok nede i Det Indiske Ocean og i Golfen, hvor Danmark ligefrem har haft en ledende rolle i piratjagten. Nu ser vi så et nyt eksempel, altså en bilateral henvendelse fra Frankrig, som er et af EU's kernelande.

Synes den radikale ordfører egentlig ikke, at det går ganske godt uden forsvarssamarbejdet i EU?

Kl. 14:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:03

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for spørgsmålet. Det er fortsat min opfattelse, at vi vil være godt tjent med at deltage i det europæiske militære samarbejde. Og der er en stribe aktioner, f.eks. EU's indsats mod pirateri ud for Somalia, som det ville være oplagt og naturligt at Danmark deltog i. Der er også en stribe andre indsatser, hvor jeg sagtens kunne se at Danmark ville spille en naturlig rolle.

Jeg tror ikke, at der i vores ønske om at have en militær dimension i EU eller at deltage i EU's militære samarbejde ligger et ønske om at fravælge alle andre former for militært samarbejde, der måtte være. Jeg beklager, hvis vi har bibragt nogen den opfattelse. Det har hele tiden været radikal forsvarspolitik, at NATO-alliancen var hovedhjørnestenen i vores forsvarssamarbejde med andre lande.

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:04

Søren Espersen (DF):

Men hvad mener ordføreren med, at det ville være ønskeligt, at vi deltog i piratbekæmpelse ud for Somalia? For det gør vi da i høj grad. Mig bekendt har både fregatterne »Absalon« og »Esbern Snare« og nu også »Iver Huitfeldt« været i gang. Vi har et overvågningsfly, en Challenger, flyvende rundt dernede. Og vi er i høj grad aktive og har ligefrem haft en førende rolle i piratjagten, hvor vi har stået i spidsen for andre lande i koalitionen dernede.

Med hensyn til det her vil jeg sige, at jeg stadig væk savner en bekræftelse på, at Danmark sagtens kan stå uden for det forsvarspolitiske samarbejde, og at vi kan deltage i præcis de internationale operationer, vi ønsker at deltage i, og at vi kan holde os væk fra dem, som vi ikke vil være med i. Er det ikke fuldstændig korrekt, at Danmark har mulighed for at deltage i præcis de militære operationer, vi vil deltage i? Er det ikke det, der er korrekt?

Kl. 14:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:05

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak. Den ene ukorrekthed, jeg kan se, er, at det ikke vil være i overensstemmelse med EU-forbeholdet, hvis vi deltagte i aktioner under

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Hr. Steen Gade som SF's ordfører.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Jeg vil først understrege, at beslutninger af den her art, hvor der er en risiko for de mennesker, det vedrører, og som vi udsender, altid skal tages med alvor, og det vil sige, at man skal gå til diskussionerne med den ydmyghed, som det kræver.

Jeg vil også indledningsvis sige, at vi jo står i en situation, hvor vi diskuterer en beslutning, der vedrører et af de områder i verden – som der jo er en række af – hvor vi for alvor mangler en statsopbygning, der virkelig fungerer godt nok, hvor vi har et svagt land, og hvor vi har en svag håndhævelse af magt osv. Vi har et fattigt land, og vi har et land, som i mange år har været tilholdssted for terrorister, narkosmuglere, og hvad det nu kan være, i den nordlige del. Det blev jo straks værre, da en del af de folk, der var lejesoldater for Gaddafi, valgte at flytte sydpå og gemme sig i Sahara og forskellige andre steder, og da der så kom et militærkup i Mali, fik vi jo den situation, at det blev udnyttet af de grupper, som i forvejen var ved at sætte sig fast i det nordlige Mali.

FN tog jo sådan set allerede i december en klar beslutning om at give et mandat til, at der skulle rykke militær ind fra nabolandene for at rydde op. Det var jo det, der var FN's mandat. Det var ikke kun en fredsbevarende styrke, det var en, der skulle rydde op i den nordlige del. Og det, jeg vil understrege her, er, at det, som gør, at den her beslutning tages nu og også i hast, jo er, at de tropper, som havde fået sat sig alt for godt fast i det nordlige Mali, pludselig begynder at gå sydpå. Det vil sige, at jeg tror, det er en rigtig analyse, som er foretaget, nemlig at der ikke ville være gået mange dage, før det, der var risikoen, nemlig at hele Mali var faldet, ville have været en realitet. Derfor er den franske beslutning om at gå ind på grundlag af resolution 2085 sådan set et spørgsmål om at standse en fremrykning og en militæraktion under det, som følger af FN-beslutningen i 2085, og som jo handler om, at man i stedet for skal, kan man sige, rydde op i den nordlige del og sikre, at Malis regering får fuld suveræniteten.

Det var altså nødvendigt at stoppe dem, og der er vi så blevet bedt om at hjælpe. Og i den situation synes jeg at man har et så robust FN-mandat – og man har en situation, som vi alle ved er uholdbar, med store destabiliseringsrisici både i området og i det hele taget, faktisk også globalt – at jeg faktisk ikke mener, der er grund til nogen tvivl. Vi har som et partnerland og med særlig fokus på hele Sahelregionen også en særlig rolle. Vi har været i Mali i en del år med et meget omfattende ulandsbistandsprojekt. Vi er der stadig, og det ligger jo også i den her beslutning, at vi støtter alle de andre elementer, der ligger i FN-resolutionen. Det er elementer, som handler om, at der skal en styrke fra nabolandene ind og stabilisere situationen, men det er jo også elementer, som handler om fredsskabelse og forhandlinger og om at skabe en ny udvikling i Mali. Jeg synes, det er rimelig oplagt, at det burde et enigt Folketing støtte op om.

Kl. 14:11

Kl. 14:14

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 14:11

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg synes, at der er to spørgsmål, der trænger sig på i dagens debat, og som jeg gerne vil høre SF's holdning til.

Det ene er, om Frankrig slet ikke har den flykapacitet. Er det simpelt hen umuligt lige nu at fragte franske tropper rundt i Afrika, og dermed tvingende nødvendigt, at Danmark lige præcis prioriterer fransk troppetransport frem for eksempelvis humanitær hjælp?

Det andet spørgsmål, der trænger sig på, er, hvor lang tid vi skal blive der. Altså, vi har valgt ikke at hjælpe eksempelvis de afrikanske nabolande, men lige præcis gå ind under en fransk ledet indsats. Det anser jeg for at være meget problematisk, eftersom vi ved, at Frankrig har nogle klare økonomiske interesser og en meget brutal kolonihistorie i det her område. Er det ifølge SF fornuftigt, at vi lige præcis har valgt at organisere vores indsats på den måde?

Kl. 14:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:12

Steen Gade (SF):

Altså, hvor lang tid det skal vare, står jo i forslaget, og der står, at det her mandat er for 3 måneder. Sådan er det. Regeringen har så forpligtet sig til løbende at diskutere udviklingen med Folketinget, og bedre og klarere kan det vel ikke siges.

Det andet spørgsmål om Frankrigs behov for at få en maskine ved jeg jo ikke andet om, end at de har bedt om det. Og så vil jeg da også understrege, at FN's generalsekretær jo netop – han gjorde det i går – har understreget, at det er godt, at der er andre lande, der er gået ind i den her sag. Det kan man vel egentlig kun læse som hans billigelse, men måske også ligefrem nærmest en ros af, at et land som Danmark tilbyder det her.

Kl. 14:13

Formanden:

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 14:13

Nikolaj Villumsen (EL):

Det, som undrer mig, er, at da vi gik ind i Libyen, skulle det forestille at være på baggrund af et håb om at skabe en våbenhvile. I stedet valgte NATO og Danmark at lave en regimeskifte-operation, som væltede Gaddafi. Vi var glade for at komme af med Gaddafi, men det har jo vist sig, at lige præcis den løsningsmodel, man valgte, har betydet, at krigen nu spreder sig sydpå ned i Vestafrika.

Er der ikke en fare for, at den krig, som man nu indleder under fransk kommando, kommer til at sprede sig til nabolandene, så vi får en ustabil region og en langvarig krig? Hvorfor ikke i stedet for satse på, at Danmark kunne gøre en forskel humanitært med en hjælpende hånd og arbejde for, at der kunne komme en politisk løsning?

Vi ved jo begge to, at der længe har været problemer i Nordmali. Islamisterne er et nyt fænomen, som er dybt problematisk, men hvis man skal finde en langvarig og stabil løsning, skal man jo finde en forhandlingsløsning. I stedet vælger Danmark fransk troppetransport. Det finder jeg dybt problematisk.

Kl. 14:14

Formanden:

Ordføreren.

Steen Gade (SF):

Jeg synes, fremstillingen er helt forkert. Danmark støtter FN's resolution, det ligger i beslutningen her. Det er altså FN's Resolution 2085.

Den handler også om de ting, som Enhedslistens repræsentant her nævner. Så der er en falsk modsætning mellem humanitær indsats og så det her. Og jeg er helt uenig i analysen af den konkrete sag. Altså at Frankrig starter en krig. Nej, det er ikke tilfældet. Der var en fremrykning fra nord af de grupper, vi taler om her, og franskmændene greb ind for at stoppe det. Det er realiteten.

Det, jeg sagde i mit indlæg, var, at jeg ikke har nogen grund til at betvivle de iagttagere, som mener, at de styrker nordfra i løbet af kort tid ville have haft en chance for at overtage magten i hele Mali, og det ville være i modstrid med FN's Sikkerhedsråds beslutninger, som netop handler om, at disse grupper skal ud af landet, og at Mali skal genoprettes med fuld suverænitet.

Kl. 14:15

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 14:15

Christian Juhl (EL):

Jeg anerkender SF's vurdering af Malis svage statsopbygning og meget alvorlige situation økonomisk og fattigdomsmæssigt, og at der stadig væk er behov for stor udviklingsbistand i landet, for at man kan få afskaffet fattigdommen.

I den sammenhæng tænker jeg også, at det måske er en god idé at overveje, om vi nu har gjort det godt nok, når vi står i sådan en situation. Jeg havde en diskussion med Dansk Folkepartis ordfører før, som vist ikke forstod mit spørgsmål. Jeg spurgte, om han troede der var en sammenhæng mellem, at folk er fattige, og at de så lader sig forlede eller overbevise eller forføre af al-Qaeda, måske af al-Qaedas penge.

Hvilket standpunkt har SF til al-Qaedas muligheder i fattige lande? Er der en sammenhæng mellem fattigdom og al-Qaedas muligheder, eller er det fuldstændig ligegyldigt? Er der en sammenhæng mellem analfabetisme og al-Qaedas muligheder for at hverve soldater?

Kl. 14:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:16

Steen Gade (SF):

Jeg tror, der er en sammenhæng, men det er jo lidt mere komplekst. Jeg er fuldstændig sikker på, at der er en sammenhæng mellem stater, som er meget fattige, som mangler statsopbygning – altså det, man kalder sårbare stater – og så muligheden for terrorister for at florere. Det er jo derfor, vi eller regeringen også har lavet Sahel-satsningen. Vi ved jo godt, at det område er stærkt udsat både for at blive nedbrudt som stat og for dermed heller ikke at kunne håndtere terrorister og andre grupper, som vil destabilisere landene. Den sammenhæng er fuldstændig klar.

Min sidste bemærkning på det mere teoretiske plan er, at jeg faktisk tror, at nogle af terroristerne er veluddannede, desværre, og velbevandrede i ideologi – en skør og forkert og farlig ideologi efter min mening. Men man skal ikke kun tro, at det er fattigdom, der driver værket.

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:17

synes, det er underligt. Det er underligt, fordi sporene fra tidligere krigseventyr burde skræmme.

Kl. 14:17

Vi har stadig en forfejlet og mislykket krig i Afghanistan efter mere end 10 år. Krigen i Afghanistan har styrket Taleban. Ligeledes styrkede krigen i Irak de islamiske kræfter. I stedet for at flyve rundt med franske soldater, ammunition og panserkøretøjer bør Danmark hjælpe humanitært i Mali. Der er brug for en indsats for de hundrede af tusinder af flygtninge, som lige nu befinder sig i Mali og nabolandene.

Christian Juhl (EL):

Næh, men der skal jo nogle kloge og dygtige folk til – de skal jo have fat i nogen, de kan købe til at føre krigene for sig. Det ser ud til, at det sjældent er de kloge og de dygtige folk, der selv fører krigene.

Jeg vil gerne høre, om SF's ordfører afviser, at der er stor risiko for, at vi kan være med til at forværre situationen i området ved at være med i en militær offensiv i området. Og jeg vil også gerne høre, om SF afviser, at der undervejs i den slags krige kan ske et skred i dagsordenen bort fra FN's resolutioner til entreprenørernes egen dagsorden – altså, jeg tænker på dem, der udfører krigshandlingerne. Skal den risiko ikke forebygges ved, at vi er mere præcise i vores beslutninger, ud over at vi bare siger 3 måneder?

Så vil jeg til sidst spørge SF's repræsentant, om ikke løsningen i Mali ifølge SF først og fremmest er politisk og først sekundært militær?

Kl. 14:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:18

Derfor underer det mig også, at Frankrig og Danmark ikke tidligere arbejdede på at understøtte den fredsbevarende indsats for de afrikanske nabolande, som har været på vej. De afrikanske lande har tidligere vist, at de kan løse konflikter bedre end vestlige interventionsstyrker og særlig Frankrig, som har en plettet historie og store økonomiske interesser i Mali. Lige præcis derfor kan den franske intervention også medvirke til at optrappe konflikten i landet yderligere, og det bør Danmark ikke bidrage til.

Vi er meget bekymrede for situationen i Mali. Vi anerkender fuldt ud behovet for, at det internationale samfund bidrager til en holdbar løsning, men Danmark bør ikke bevæge sig ud i endnu et krigseventyr. I stedet bør vi række en hjælpende hånd humanitært.

Kl. 14:24

Steen Gade (SF):

For det første synes jeg faktisk ikke, at målet er upræcist. Det er 3 måneder, som det her gælder for Herkulesflyet, og så ligger der jo hele beslutningsgrundlaget, nemlig en total opbakning til Resolution 2085, herunder også den beslutning, som er, at der skal rykke en styrke på over 3.000 mand ind fra nabolandene for at klare også den militære del. Det står vi på, så det er da helt klart.

Vil det så forværre situationen? Jamen vi har en totalt forskellig vurdering af situationen i Mali, og det er derfor, det heller ikke går med at sammenligne med alle mulige andre steder her i verden. Det er jo konkrete vurderinger. I Mali er det min overbevisning, at vi var i en så farlig situation, at hele Mali kunne løbes over ende i løbet af kort tid af militære styrker fra disse terrorgrupper. Det ville jo forværre situationen. Man kan sige, at Frankrig er rykket ind for at stoppe den fremrykning – det er realiteten, og det er det, vi medvirker til.

Vi har 3 måneder, og vi finder ud af situationen og følger den nøje undervejs, og vi har de prioriteringer oveni, som også bliver nævnt ofte fra Enhedslistens side.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Nikolaj Villumsen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Nikolaj Villumsen (EL):

Enhedslisten mener ikke, at Danmark bør støtte den franske intervention i Mali. Vi frygter, at det vil eskalere konflikten og i værste fald sprede sig til nabolandene og have katastrofale følger for civilbefolkningen.

Grundlæggende finder vi det forkert, at Danmark de seneste 12 år altid har valgt krig som løsning på internationale problemer. I stedet for at være kendt for en hjælpende hånd er Danmark i dag kendt for et ladt gevær. Den kritik plejede vi at have tilfælles med vores venner i Socialdemokraterne, i SF og i De Radikale. I dag ser det ud til, at vi er det eneste parti, der afviser en aggressiv udenrigspolitik. Jeg

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Først er det fru Gitte Lillelund Bech.

Kl. 14:24

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Nikolaj Villumsen, hvordan det kan være, at Enhedslisten ikke kan støtte det beslutningsforslag, der ligger her, når Enhedslisten for knap 2 år siden i Folketingssalen ved andenbehandlingens støttede det og stemte for, da man skulle vælge at sende kampfly til Libyen.

Kl. 14:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:24

Nikolaj Villumsen (EL):

Der er meget stor forskel på det FN-mandat, der ligger her, og den situation, der er i Mali nu, og så den situation, der var i Libyen. I Libyen handlede mandatet fra FN om at skabe en våbenhvile. Det støttede vi i Enhedslisten, men vi bakkede ikke op om den forandring af det mandat, som NATO og Danmark med den daværende borgerlige regering valgte at give, og hvor man bombede byer, der aldrig havde været i oprørernes hænder og dermed lavede en regimeskifteoperation, som jo lige præcis har ført til den situation, at konflikten i dag har bredt sig fra Libyen og ned i Mali. Jeg synes, at Mali er et godt eksempel på, at det var rigtigt at følge FN-mandatet i stedet for at bryde det – det var dybt problematisk, at et flertal i Folketinget valgte at bryde det dengang.

Formanden:

Fru Gitte Lillelund Bech.

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg tror, at ordføreren sagde forkert, da han sagde, at det var vigtigt, at vi fulgte Maliindstillingen og Mali-FN-mandatet, for det er sådan set det, vi gør, og jeg har forstået, at Enhedslisten stemmer imod. Så jeg tror, at det var en fortalelse. Der skulle nok have været sagt Libyen-FN-mandatet.

Jeg vil bare gøre hr. Villumsen fuldstændig klart, at der sådan set ikke skete nogen ændring fra det FN-mandat, der blev givet, og så til den operation, hvor vi satte kampfly ind i Libyen. Der skete ingen ændringer undtagen hos Enhedslisten, fordi Enhedslisten fik kolde fødder. Jeg tror sådan set, at det er de kolde fødder, som man så også oplever i dag. Når der ligger et meget, meget klart FN-mandat bakked op af Sikkerhedsrådet og en udtalelse af formanden for Sikkerhedsrådet så sent som i nat med hensyn til at understøtte den franske indsats i Mali, hvordan kan det så være, at Enhedslisten ikke vil være med? Det kan jeg undre mig meget over.

Men jeg kan jo høre på ordførertalen, at det er et spørgsmål om, at hvis vi giver mere mad, hvis vi giver mere hjælp og bistand, så skal det nok få oprørerne til at lade være at lave oprør, og så skal vi nok få oprørerne til at lade være at lave sharialovgivning. Det må jeg så bare konstatere er Enhedslistens holdning. Det er bestemt ikke Venstres, men jeg kan stadig væk undre mig over, at man ikke kan støtte det fra Enhedslistens side med så klart et mandat fra FN og fra AU, og når Malis regering har bedt om hjælp og Sikkerhedsrådet så sent som i nat har godkendt og anerkendt den franske indsats i Mali. Men jeg må bare konstatere, at Enhedslisten nok ikke tør.

Kl. 14:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:26

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg tror, at der er meget bred enighed rundtomkring i verden om, at FN-mandatet i Libyen blev brudt, og at det var dybt problematisk, at man gjorde det. Det har betydet, at konflikten har spredt sig. Jeg frygter nu, at man også kommer til at have en langvarig konflikt, hvor den konflikt, der er i Mali, kan brede sig ind i det nordlige Niger. Det er derfor, jeg synes, at vi skal lære af de dårlige erfaringer, vi har med krigseventyr, og så i stedet satse på, at Danmark skal gøre en forskel. Vi vil kunne gøre en forskel ved at prøve at hjælpe humanitært. Der er brug for os, der er brug for at få mad og medicin frem, der er brug for at få en politisk løsning på den her konflikt frem for at bidrage til at transportere franske soldater rundt til nye kamphandlinger.

Kl. 14:27

Formanden:

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:27

Lene Espersen (KF):

Tak. Det er meget underholdende at høre Enhedslisten i dag. Hver gang det internationale samfund er nået frem til en fornuftig og god løsning, ikke mindst for at beskytte civilbefolkningen, virker det, som om det altid ender med, at Enhedslisten har et lidt klogere svar end det, det internationale samfund kunne blive enig om.

Jeg synes faktisk ikke, at vi har fået noget klart svar i dag fra Enhedslisten på, hvad Enhedslisten rent faktisk mener om FN's resolu-

tion 2085. Mener Enhedslisten, at det er en fornuftig resolution, at det, Sikkerhedsrådet er nået frem til, er fornuftigt?

For jeg hører jo hr. Nikolaj Villumsen sige på vegne af Enhedslisten, at man sådan set synes, at det er ganske fornuftigt, at AFISMA bliver indsat, at vi indsætter en afrikansk styrke i Mali, der kan være med til at stabilisere tingene. Derfor vil jeg gerne høre, om Enhedslisten bakker op om FN's resolution og de henstillinger og ønsker, de har til AFISMA.

Kl. 14:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:28

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg tror, at de afrikanske nabolande kan komme til at spille en rigtig god rolle. Men jeg er uenig i, at Frankrig skal ind og være med i en intervention lige nu. Det er også derfor, vi er uenige i den FN-resolution, som foreligger. Det er også derfor, vi ikke støtter, at Danmark bidrager militært i forlængelse af den FN-resolution. Så det er vores holdning.

Vi støtter, at man laver en indsats, der kan løse problemerne. Det er også derfor, at det er ærgerligt, synes jeg, at Danmark ikke tidligere har hjulpet de afrikanske lande med at komme på plads. Det har taget meget lang tid.

Hvis vi kunne få en fredsbevarende FN-mission i Mali, ville det være godt, og det ville give mulighed for at skabe en holdbar, stabil løsning i landet.

Kl. 14:29

Formanden:

Fru Lene Espersen.

Kl. 14:29

Lene Espersen (KF):

Jamen hr. Nikolaj Villumsen svarer jo ikke på mit spørgsmål.

Jeg spørger til, om hr. Nikolaj Villumsen mener, at Danmark skal støtte AFISMA. For hvis tilfældet er, at han siger ja til, at vi skal støtte en amerikansk ledet styrke i Mali, vil jeg gerne høre hr. Nikolaj Villumsen, om hr. Nikolaj Villumsen kan pege på, hvor der i det her beslutningsforslag står, at Danmark ikke med det her beslutningsforslag kan give logistisk støtte til AFISMA, hvis der bliver behov herfor.

Kl. 14:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:29

Nikolaj Villumsen (EL):

Nu er det jo sådan, at beslutningsforslaget først er kommet meget sent, efter debatten var i gang, og det er jo et problem i sig selv at hastebehandle spørgsmål som det her. Der har også vist sig andre problemer undervejs. Man aner ikke, om der overhovedet er behov for, at Danmark yder en flykapacitet til Frankrig.

Jeg synes, at der er et problem med det FN-mandat, og det sagde jeg også tidligere. Der er et problem med det FN-mandat, der foreligger. Det kan vi i Enhedslisten ikke støtte. Vi kan godt støtte en fredsbevarende mission, men ikke en offensiv angrebskrig og bombardementer ind i Nordmali.

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:30

Kl. 14:33

Søren Espersen (DF):

Tak. Enhedslistens ordfører taler om, at man i stedet skal yde en hjælpende hånd til Mali. Jeg vil godt høre, om den hjælpende hånd skal være til Malis regering eller til oprørsstyrkerne oppe nordpå. Hvem er det, der skal have den hjælpende hånd?

Når jeg spørger om det, er det, fordi jeg tror, at Malis regering allerede har bedt om at få en hjælpende hånd, nemlig i form af militær støtte. Man har faktisk bedt om militær støtte, så man kan genvinde kontrollen med områder i det nordlige Mali. Er der tale om en rigtig hjælpende hånd til den maliske regering, eller skal støtten sendes et andet sted hen?

Kl. 14:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:31

Nikolaj Villumsen (EL):

Som jeg har sagt tidligere, tager Enhedslisten på det skarpeste afstand fra islamisterne i Nordafrika og i Mali; det er klart, vi vil på ingen måde støtte dem. Vi mener, at Danmark kan gøre den bedste forskel ved at hjælpe humanitært.

Regeringen i Mali har bedt om, at franskmændene skal komme ind. Vi tror ikke, at det er godt, at franskmændene kommer ind. Der er en overgangsregering i Mali, der ikke er demokratisk valgt.

Vi tror i stedet for, at Danmark bør bidrage humanitært og hjælpe på den måde. Det er flygtningene og civilbefolkningen i Mali, men også flygtningene i nabolandene, som vi ser som det helt afgørende at Danmark yder en bidragende indsats for at hjælpe.

Kl. 14:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:32

Søren Espersen (DF):

Malis regering ved altså ikke rigtig, hvad den gerne vil have, eller hvad der egentlig tjener Mali bedst; det ved Enhedslisten. Altså, Enhedslisten er fuldstændig klar over, hvilken hjælp Malis regering anmoder om, selv om alle andre i hele verden kan se, at det ikke præcis er det, man ønsker. Man beder ikke om fødevarer eller medicin eller humanitær hjælp, man beder om nogle stærke militære institutioner, som kan fjerne al-Qaeda fra Mali, så man kan komme videre.

Hvordan kan det være, at Enhedslisten af alle ved, hvad den maliske regering vil? Det kan jeg simpelt hen ikke få ind hovedet. Jeg vil gerne have en forklaring på det. Hvordan har man opnået den der store, åndelige indsigt i hele verdens problemer, som alle andre ikke fatter?

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:32

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg tror, at ordføreren misforstod mig, hvis han mente, at jeg sagde, at det ikke var sådan, at Malis regering har bedt Frankrig om at komme med en militær indsats. Det sagde jeg også før. Det er vi bare uenige i at Frankrig skal gøre, og vi er uenige i, at Danmark skal bidrage militært til det.

Vi mener, at der kan findes en bedre løsning. Vi mener, at Danmark bør bidrage humanitært og hjælpe. Der vil vi kunne gøre en forskel – i stedet for at fragte franske tropper rundt i Mali.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 14:33

Steen Gade (SF):

Tak. Jeg studser lidt over, at hr. Nikolaj Villumsen siger, at aggressiviteten er på fransk side. Nu vil jeg gerne bede hr. Nikolaj Villumsen kommentere det, men mig bekendt var det terroristgrupperne, der var på vej sydpå fra det store område, de allerede havde kontrol over, og rykke ind og prøve at tage Mopti, som ligger et stykke nede i landet. Er det ikke rigtigt, at der var en militær fremrykning og der var en aggression mod et lovligt styre i Mali? Er det ikke det, der er realiteten? Så bad Malis regering om at få hjælp, fordi de var bange for, at de blev løbet over ende af nogen, der var aggressive. Er det ikke virkeligheden, eller ser vi virkelig helt forskelligt på virkeligheden?

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:34

Nikolaj Villumsen (EL):

Der har jo været en konflikt i Mali længe, og jeg synes, det er problematisk, at man ikke tidligere har hjulpet med at gøre en fredsbevarende indsats i området. Nu er situationen, som den er, og jeg tror ikke, at Danmark yder det bedste bidrag ved at transportere franske tropper. Jeg synes, vi skulle prioritere en humanitær indsats. Jeg er bange for, at konflikten i Mali kan sprede sig til nabolandene, at konflikten kan blive langvarig, og jeg må også sige, at jeg betvivler Frankrigs humanitære interesser. Frankrig er gang på gang gået i krig i Afrika for at hævde sine økonomiske interesser, som vi også ved er der med uranminen i Nordmali. Det er problematisk, og jeg forstår ikke, hvorfor Danmark melder sig under den franske fane i stedet for at hjælpe humanitært.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Steen Gade.

Kl. 14:35

Steen Gade (SF):

For det første er der ingen modsætning mellem de to ting. Vi hjælper selvfølgelig også humanitært, vi hjælper med ulandsbistand, og vi hjælper i øvrigt massivt. Det var det ene. Det andet er, at jeg synes, det bliver vendt helt rundt i debatten her. Det er jo sådan, og det er også det, FN's generalsekretær understreger, at man har måttet stoppe en fremrykkende styrke, og den styrke ville overtræde december-resolutionen i FN's Sikkerhedsråd. Det var altså de andre, der overtrådte en resolution i FN's Sikkerhedsråd fra december. Så siger hr. Nikolaj Villumsen, at vi ikke har gjort noget. Jamen landene omkring har jo prøvet at opbygge den her styrke i et halvt år, og så endte det med, at de, da de blev klar over, at der nok bliver passet på, så fik mandatet i december. Så er det, terroristerne vælger, inden styrken bliver bygget op, at sige: Nu rykker vi frem, nu tager vi søreme hele landet, hvis vi kan komme af sted med det.

Det er den virkelighed, jeg ser, men jeg konstaterer, at Enhedslisten ser en helt, helt anden, og jeg er bange for, at deres opfattelse er fuldstændig ude af trit med virkeligheden.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:36

Nikolaj Villumsen (EL):

Hvis vi skal finde en løsning i Mali, bliver vi nødt til at have en forhandlet løsning. Problemet er, at det FN-mandat, der ligger, er et FN-mandat, der betyder, at man vil rykke op, at der skal være en kamp, og at man vil indtage hele Nordmali. Det kan meget vel betyde, at oprørerne flytter over i Nordniger eller andre dele af regionen. Vi kan få en langvarig konflikt, og det bekymrer mig dybt, og det er også derfor, vi i Enhedslisten mener, at det er forkert. Vi mener i stedet for, at Danmark burde bidrage humanitært og presse på for, at der kan komme en forhandlingsløsning efter en våbenhvile, så man kan få en løsning, der er langvarig, og så man kan få sikret en udvikling i Nordmali, hvor der ingen grobund er for islamisterne. Der har været et langvarigt problem i Nordmali, og det sammen med den fejlede strategi i Libyen har ført til, at vi i dag har en stærk islamistisk bevægelse, som er dybt problematisk, og som skal bekæmpes. Derfor bør vi lære af vores tidligere fejl og vælge en ny strategi. Det er det, vi opfordrer til fra Enhedslistens side, og som vi håber vi – hvis ikke i dag, så i fremtiden – kan få Folketinget med på.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Næste og måske sidste spørger er hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 14:37

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det er et spørgsmål til hr. Nikolaj Villumsen, som siger, at Danmark ikke yder det bedste bidrag. Nu har hr. Nikolaj Villumsen jo udfoldet sin store udenrigspolitiske viden om, hvad det bedste bidrag så vil være. Men kunne hr. Nikolaj Villumsen ikke prøve at konkretisere, hvorfra han har de råd, som får ham til at nå frem til, at det bedste bidrag ikke er at lytte til FN, men at gå Enhedslistens vej?

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen helt konkret synes jeg, at sporene fra Libyen skræmmer. Altså, vi har lige nu en konflikt, som er affødt af en dårlig håndtering af det FN-mandat, der lå, af det brud på det FN-mandat, der lå i Libyen, som har ført til, at der ikke er kommet en forhandlingsløsning og en våbenhvile i Libyen, men en nedkæmpning og nu her en spredning af konflikten sydpå til Mali.

Det er et godt eksempel på, at hvis vi ikke får rodfæstet løsninger, at hvis vi altid bare brager frem med militær, så bliver konflikterne ved med at fortsætte, så bliver de ved med at brede sig. Og det er ikke en løsning, som jeg synes Danmark bør bidrage til. Vi bør i stedet række en hjælpende humanitær hånd frem.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Troels Lund Poulsen.

Kl. 14:39

Troels Lund Poulsen (V):

Men vækker det ikke til eftertanke hos Enhedslisten, at den hjælpende hånd er der sådan set ikke nogen der beder om i Mali? Det er ikke Malis regerings holdning, at man ønsker Enhedslistens hjælpende hånd, og det gør FN heller ikke. Det, som både Malis regering beder om, og som FN beder om, er jo netop, at man stopper den voldsomme udvikling, der finder sted i øjeblikket.

Gør det slet ikke indtryk på Enhedslisten? Er det sådan, Enhedslisten tænker: at det, FN beder om, sådan set bare er noget, FN beder

om for sjovs skyld, eller er noget, som er helt uden for rækkevidde? Det underer lidt, for Enhedslisten lægger jo altid op til at være meget, meget positivt indstillet med hensyn til alt, hvad FN ligesom beslutter, eller hvad FN gerne ønsker, men det gælder ikke, når det angår en situation i Mali.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Nikolaj Villumsen (EL):

For os er det afgørende, at Danmark aldrig går i krig uden et FN-mandat. Men det betyder ikke, at vi blindt gør alt, hvad FN siger. Vi tager politisk stilling til det og vurderer, om vi finder det fornuftigt. Jeg synes ikke, det er fornuftigt, at Danmark støtter Frankrig militært. Vi skal huske, at Danmark ikke kommer til at være en del af en FN-ledet operation; det kommer til at være en franskleddet operation, som Danmark opererer under. Det synes vi er forkert.

Vi synes, at Danmark burde bruge sine ressourcer anderledes og hjælpe humanitært. Vi er bange for, at Frankrig kommer til – med den kolonihistorie, med de økonomiske interesser, de har – at eskalere konflikten i området. Det er dybt problematisk og vil være til skade for den civilbefolkning, som vi påstår at ville hjælpe.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Villum Christensen for Liberal Alliance.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Jeg har ikke den store ambition om at forlænge debatten voldsomt, men når man hører debatten, synes jeg alligevel, at det er tankevækkende, hvor mange ord der kan bruges på at diskutere, om den hjælpende hånd i form af et transportfly er militær eller humanitær hjælp. Jeg synes, at det må være indlysende for enhver, at de to ting er utrolig vanskelige at skille ad i sådan en konkret situation som den her. Der er også flere, der har været inde på, at det simpelt hen ikke giver mening.

Når vi siger ja til den her beslutning, er det, fordi det hviler på et klart mandat fra FN, og fordi der er blevet bedt om det, selv om vi ikke, som flere også har været inde på, kan vurdere behovet, og fordi vi er af den opfattelse, at det her simpelt hen er udtryk for rettidig omhu i en situation, som den vi har fået beskrevet.

Jeg vil ikke forlænge debatten, men støtte de mange synspunkter, som rigtig mange har givet udtryk for, hvis vi nu trækker den sidste taler fra.

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lene Espersen.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Lad mig gøre det helt klart fra starten af min tale, at Det Konservative Folkeparti støtter dette beslutningsforslag, der har til formål at bidrage til at sikre fred, stabilitet og beskyttelse af civilbefolkningen i Mali inden for rammerne af Sikkerhedsrådets resolution 2085.

Som flere ordførere har været inde på, har situationen i Mali jo desværre undergået en forværring siden militærkuppet i marts 2012, og der skal ikke herske nogen som helst tvivl om – det har flere ordførere også understreget i dag – at vi naturligvis fra dansk side støt-

ter den politiske proces og ikke mindst støtter processen hen imod et mæglingsforsøg, så situationen i Mali på længere sigt kan stabiliseres.

Hvad der også er meget vigtigt at få understreget, og hvad jeg også har forsøgt at pointere i forhold til det indlæg, der kom fra Enhedslisten, som var meget fokuseret på Frankrig, er, at der jo ikke er nogen tvivl om, at et af de store ønsker, der er, er ønsket om en afrikansk ledet militær intervention forankret i AFISMA, der skal være med til at sikre en afrikansk ledet beskyttelse af civilbefolkningen. Vi synes, det er yderst fornuftigt, at Danmark bidrager til den proces, der er lige nu, med transport og hjælp til logistikken.

Det kræver omtanke, og det kræver grundig analyse af konsekvenserne, hver gang vi sender vores soldater ud. Det vægter derfor også højt for Det Konservative Folkeparti, at FN's Sikkerhedsråd har vedtaget resolution 2085 og igen i går aftes bekræftede ønsket om en større international assistance til Mali. Mali er jo et land, som Danmark udviklingspolitisk har samarbejdet med igennem mange år, og derfor giver det altså også god mening, at et land, som vi faktisk kender ganske godt, også er et land, som vi hjælper, når der er behov for hjælp.

Det er vigtigt, at det internationale samfund nu yder den nødvendige hjælp til at beskytte civilbefolkningen og hjælpe den med at bekæmpe al-Qaeda i det islamiske Maghreb, som er den største militante islamistiske terrorgruppe i Sahelområdet, og de dertil knyttede militante grupper.

Det er også vigtigt at få understreget, og det er der ikke blevet sagt så meget om her i dag, at den mission, vi sender vores soldater ud på, selv om man sådan lidt henkastet kan sige, at det er en transportopgave, er en opgave, der er forbundet med en høj risiko. Der er ingen tvivl om, at Forsvarets Efterretningstjeneste, hvilket vi også kan se ud af beslutningsforslaget, betegner terrortruslen mod vestlige mål, herunder danske, som høj, når det gælder Mali. Så det er en alvorlig og risikofyldt mission, vi sender vores herculesfly og dets besætning ud på. Ikke desto mindre er det noget, som er yderst nødvendigt, og som jeg synes giver rigtig god mening, når man ser på Danmarks historie og Mali.

Det er vigtigt at få understreget, at i første omgang, og det står der også i beslutningsforslaget, vil vores bidrag på et C-130J-herculesfly og dets besætning primært blive brugt til at flyve mellem Frankrig og Mali. Men som det også er fremgået under debatten her i dag, er der altså ikke alene tale om, at vi nødvendigvis kun skal fragte franske soldater og materiel rundt. Der er absolut intet til hinder for, at man også kan flyve rundt med nogle af de afrikanske styrker, der er i området, og at der også kan være flyvninger mellem andre områder. Det synes jeg faktisk er vigtigt at få understreget her i dag, for vi er der sådan set for at hjælpe med noget logistik, og der er det altså ikke nationaliteten på de soldater, der er ombord, der er det afgørende, men det, at man får løst opgaven.

Vi bakker fuldt ud op om beslutningsforslaget og håber på, at den klare internationale støtte, der er til opgaven, vil reflekteres i, at de lande, der har meldt sig på banen, bl.a. Storbritannien, USA, Belgien og muligvis også Tyskland, også leverer deres bidrag ganske hurtigt.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så skal vi høre ministrene, først udenrigsministeren.

Kl. 14:46

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Først og fremmest tak for debatten. Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at det altid er en alvorlig sag at sende soldater ud på missioner, og derfor er det helt afgørende, at vi også har en grundig debat.

Baggrunden er jo, at situationen i Mali er stærkt foruroligende og har været det igennem længere tid. Som fastslået af FN's Sikkerheds-

råd udgør situationen en trussel mod fred og sikkerhed i området.

Det gør den, fordi islamiske terrorbevægelser, som har base i det nordlige Mali, i stigende grad udgør en reel sikkerhedstrussel, ikke bare i regionen, men også for Europa og dermed for Danmark. Oprørsgruppernes seneste offensiv, der startede i sidste uge, har medført en akut krisesituation. Det var det, der fik den maliske præsident til at anmode Frankrig om militær intervention til støtte for den maliske hær.

Når Danmark i dag godkender udsendelsen af et C-130-transportfly til støtte for den franske militære indsats, er det et dansk logistisk bidrag til at imødegå den aktuelle trussel fra terrorisme og hindre, at Mali bliver et fristed for islamiske terrornetværk. Samtidig er det et vigtigt og nødvendigt bidrag for at beskytte civilbefolkningen, stabilisere situationen og gøre Mali og de øvrige lande i regionen i stand til at løse deres egne konflikter. Det er et bidrag til opbakning for FN's beslutninger på området for international fred og sikkerhed, en opbakning, som også en række andre lande, heriblandt USA og UK, har valgt at give Frankrig. Endelig er det et bidrag, der signalerer klar støtte til en for Danmark vigtig allieret, nemlig Frankrig.

Den danske støtte til den fransklede militære indsats i Mali hviler som beskrevet i beslutningsforslaget på et solidt folkeretligt grundlag. Den ligger således inden for rammen af Sikkerhedsrådets resolution 2085, den følger en fælles opfordring fra medlemmerne af FN's Sikkerhedsråd, ligesom den franske indsats i nat blev budt velkommen af FN's generalsekretær, og det sker efter direkte anmodning fra Malis præsident, således som det også fremgår af beslutningsforslaget.

En militær indsats, skønt det sker i en logistisk og støttende rolle, kan aldrig stå alene. Derfor besluttede vi allerede i september sidste år at iværksætte et nyt Sahelinitiativ. Det være også sagt som oplysning til dem fra Enhedslisten, der spørger, hvorfor vi ikke gør noget civilt. Vi har afsat 125 mio. kr. over de næste 5 år til indsatser for konfliktløsning i Mali, indsatser mod antiradikalisering og sikkerhedssektorreformer. Det er alt sammen med det formål at bidrage til en øget stabilisering af regionen og bidrage til yderligere konsolidering af demokratiet og respekten for menneskerettigheder. Det danske Sahelinitiativ understøtter EU's Sahelstrategi, der også sammenfatter udvikling og sikkerhed.

Der er ingen tvivl om, at det danske engagement til tider vil blive besværligt og risikofyldt, det vidner den aktuelle situation om, men fra dansk side har vi en langsigtet interesse i at få stabiliseret Mali og Sahelregionen som helhed. Med beslutningen i dag støtter vi op om denne langvarige og store indsats i bestræbelserne på at skabe øget fred og sikkerhed i regionen.

Jeg vil gerne takke Folketingets store flertal af partier for den konstruktive dialog og debat om udsendelsen. Jeg vil også takke for opbakningen til regeringens beslutning og for fleksibiliteten, partierne har udvist i bestræbelserne på at handle hurtigt i den her situation.

Kl. 14:50

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, er det for regeringen et klart princip, at danske soldater kun kan udsendes til internationale militære operationer med opbakning fra mindst to tredjedele af Folketinget, og med den store opbakning i dag er det ønske indfriet.

Derfor vil jeg runde af med nogle enkelte kommentarer til Enhedslisten. Jeg vil godt sige, at jeg finder det dybt betænkeligt, at man fører en, synes jeg, så naiv og i virkeligheden også uansvarlig argumentation, som tilfældet er her. Vi står med en konflikt, der driver 400.000 mennesker på flugt. Hvorfor? Fordi de bliver angrebet af nogle ekstreme islamiske grupperinger. Hvad er svaret på det? Svaret på det er, ud over de ting, vi gør humanitært med hensyn til udviklingshjælp, at sikre, at der ikke er flere mennesker, der bliver drevet på flugt. Vi så for tre dage siden, at en af de større byer mod syd blev erobret. Hvis vi ikke var gået ind sammen med franskmændene, var, som nogle af ordførerne også har været inde på, endnu

flere byer formentlig faldet. I den situation er det bare dybt uansvarligt at påkalde sig noget, som enhver med indsigt i virkeligheden dernede ved er afgrundsdybt urealistisk.

Derfor vil jeg også, når man siger, at den her konflikt vil betyde, at det spreder sig, svare: Nej. Den her militære intervention betyder ikke, at konflikten spreder sig, men at den bliver inddæmmet; det betyder, at der ikke er frit rum til islamiske grupper til at drive befolkningsgrupper i hundredtusindvis på flugt og indføre en benhård shari'atlovgivning med de konsekvenser, det har for mennesker, der bor der, og som i øvrigt er årsagen til, at de flygter.

Når man betegner det her som en aggressiv udenrigspolitik, synes jeg, man er langt ude. Er det virkelig aggressiv udenrigspolitik at imødekomme et ønske fra FN's Sikkerhedsråd, der opfordrer landene til at gøre det her? Er det et udtryk for aggressiv udenrigspolitik, når man imødekommer en trængt malisk præsident, der i øvrigt er tidligere parlamentsformand, som beder om hjælp for at undgå, at hans byer bliver rendt over ende af islamister, der slår folk ihjel og driver folk på flugt? Så synes jeg i den grad, at man er internationalt galt afmarcheret.

Så bliver det sagt, at det her vil optrappe konflikten yderligere. Nej, hensigten med det her er at skabe et momentum, hvor man stabiliserer situationen, indtil den afrikanske styrke på de 3.000 mand, AFISMA, er på plads. Jeg vil godt sige helt stilfærdigt til Enhedslisten, at jeg synes, det er dybt bekymrende, at Enhedslisten melder pas i en sag, der er så klokkeklar som den her, i form af et helt klart folkeretsligt mandat, i en sag, hvor en trængt præsident beder om det, i en situation, hvor en trængt befolkning beder om, at man internationalt kommer til undsætning. Og man melder pas med noget, som er urealistisk – noget, der er hentet fra en anden verden. Det betyder i virkeligheden, at man svigter, og dem, man svigter, er den civilbefolkning, der, hvis det her ikke var sket, ville blive udsat for yderligere angreb fra de islamiske grupperingers side.

Så jeg vil bare stilfærdigt bede Enhedslisten om, at man en anden gang antager en lidt mere realistisk tilgang, men også en, synes jeg, mere ansvarlig tilgang i forhold til de stakkels mennesker, der, hvis et flertal tænkte som Enhedslisten, i virkeligheden ville blive ladt i stikken af det internationale samfund.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Søren Espersen.

Kl. 14:54

Søren Espersen (DF):

Jeg vil bare spørge udenrigsministeren om, hvordan han tror det kan være, at Frankrig beder om hjælp militært fra et EU-land, der ikke er medlem af EU's forsvarssamarbejde.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:54

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Jeg tror, det skyldes, at Danmark har den rolle, vi har haft i Sahelregionen i mange år. Vi er jo ikke alene til stede i Mali, vi er også til stede i nabolandene, og jeg tror, at Danmark på den måde anses for at være et land, der har hjulpet i området, og som har en troværdig profil. Jeg kan godt forstå, at franskmændene har et ønske om ikke at bære den her byrde alene – jeg synes, det er forståeligt, at de tager hovedbyrden, hele historien taget i betragtning osv. – og jeg tror, det skyldes, at de anser Danmark for en god allieret, som man gerne vil have støtte fra i den her situation.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Søren Espersen.

Kl. 14:55

Søren Espersen (DF):

Så det vil sige, at Danmark altså godt kan deltage i militære operationer, også hvor andre EU-lande er engageret, uden at være medlem af EU's forsvarssamarbejde. Er det ikke korrekt? Er det i virkeligheden ikke sådan – det viser jo f.eks. tingene i Det Indiske Ocean ved Afrikas Horn og nu også her i Mali – at det er fuldstændig bimplende ligegyldigt, om vi er medlem af EU's forsvarssamarbejde eller ej, fordi vi frit kan deltage i de operationer, som vi vil, og at det er ren ideologi, når Danmark skal med? Er det ikke korrekt?

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:55

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Man kan desværre sige, at der er rigeligt med konflikter i den her verden til, at der er plads til alle, og derfor er det også, at vi er med en række af de steder, hvor det brænder på i verden, for at være med til at sikre mennesker frihed, som de ellers ikke ville have. Vi gjorde det i Libyen, vi har været med andre steder også, og det synes jeg var rigtigt. Det betyder ikke, at jeg synes, at alt, hvad vi har gjort, er rigtigt, og det tror jeg også at alle ved, men vi kan sagtens finde rum til de ting, vi gerne vil.

Men jeg synes på den anden side, at det er uhensigtsmæssigt, at en formel betragtning om, om det er en EU-ledet aktion, er afgørende for, om Danmark kan deltage eller ej, i stedet for at vi kan foretage den vurdering, der hedder: Hvor vil Danmark gerne deltage? uanset om det er EU-ledet eller ej. Og derfor er jeg tilhænger af, at vi ophæver det danske forsvarsforbehold.

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er plads til alle, der vil. Nu er det hr. Christian Juhl.

Kl. 14:56

Christian Juhl (EL):

Jeg siger tak for ministerens tale, jeg forstod den godt, og selv om ministeren kalder det stilfærdigt, er det da ikke det sprogbrug, jeg ville bruge, hvis jeg skulle tale stilfærdigt til ministeren, vil jeg sige: naive, dybt uansvarlige, en anden verden, og hvad ved jeg.

Hvis jeg er overbevist om, at en militær indsats i en konflikt forværrer situationen, så stemmer jeg imod en krigsindsats. Det vil jeg gerne orientere ministeren om. Hvis jeg er overbevist om, at der ikke er gode muligheder for, at vi kommer helskindet ud af det her, så vil jeg gerne stemme imod en krigsindsats. Hvis Danmarks krigseventyr rundt om i verden ser ud til netop at forværre situationen frem for at forbedre den, synes jeg, det er tid til eftertanke, også hos ministre.

Hvordan kan det være, at Danmark efter 10 år i Afghanistan nu trækker sig ud, og at resultatet er, at al-Qaeda og de kræfter, vi ville svække, nu er væsentlig stærkere? Ja, de har faktisk aldrig været så stærke, som de er i øjeblikket, og meget ser ud til, at de vil tage magten, når vi først har forladt landet.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Udenrigsministeren.

Kl. 14:58

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Men netop fordi ens position er, at man som jeg er skeptisk over for militære aktioner – jeg tror, enhver kan huske den rolle, jeg spillede i kritikken af Irakkrigen – så betyder det, at man med meget stor omhu dels skal overveje, om de argumenter, man anvender for at gå i krig, holder, dels skal overveje, hvordan man kommer ud af en konflikt igen. Det er min tilgang.

Men det er også derfor, jeg synes, det er så rystende uansvarligt, når vi står med en operation, der lever op til samtlige standarder i forhold til en FN-resolution, i forhold til en anmodning fra præsidenten i Mali og – senest i nat – i forhold til en genbekræftelse i FN's Sikkerhedsråd af nødvendigheden af at gribe ind, at man så ryster på hånden med den konsekvens, at de mennesker, der er blevet drevet på flugt, og som er blevet udsat for terrorregimet fra al-Qaeda m.fl. i nord, vil blive endnu flere. Når man ikke i den situation kan bekendegge, synes jeg, man svigter, og det var såmænd det, jeg meget stilfærdigt sagde.

Kl. 14:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:59

Christian Juhl (EL):

Jeg husker jo også hr. Villy Søvndals udtalelser og taler ved freds demonstrationer osv., og det er netop det, der gør, at jeg somme tider lader min hjerne rulle lidt og tænker: Hvad pokker mon der sker, når man skifter fra den her plads hernede – jeg tror, det var her – til en plads oppe i ministeriet?

Hvis Enhedslisten skal indgå i en krigsløsning på en konflikt, skal den være FN-sanktioneret, det har ministeren fuldstændig ret i. Men det betyder ikke, at vi automatisk siger, at hvis FN sanktionerer tingene, ser det ud til, at så går vi med. Sådan var det heller ikke i gamle dage i SF. Og derfor mener jeg, at vi bør sige, at vi skal bevare vores sunde fornuft, se hele billedet og ikke fremmane spøgelsene og lukke øjnene for problemerne. Derfor vil jeg sige: Hvordan kommer man ud af den her konflikt? Hvilket mål skal man nå, og hvad er garantien for, at vi går den rigtige vej, og at entreprenørerne, altså Frankrig, ikke overtager opgaven? Risikoen er voldsomt til stede efter vores mening, og derfor mener vi, det er særdeles problematisk at gå i krig på det her grundlag.

Kl. 15:00

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:00

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Jeg angriber heller ikke, at Enhedslisten foretager sit eget ræsonnement. Jeg argumenterer sådan set imod, at man fremlægger så usammenhængende et ræsonnement, som tilfældet er, fordi det i sagens natur altid er et hvilken som helst partis opgave konkret at vurdere, om man er med eller ej.

Jeg skal så lige rette en enkelt misforståelse. Det er rigtigt, at jeg har skiftet position, men jeg har ikke skiftet opfattelse. Jeg var med til, lige inden vi trådte ind i regeringen, at argumentere for nødvendigheden af at gribe ind i Libyen. Det skyldtes ikke min daværende position, det skyldtes en afgrundsdyb bekymring for, at Gaddafi stod lige uden for Benghazi, og at Benghazi ville falde i løbet af ganske kort tid med de civile konsekvenser, det ville have. Det er præcis den samme overvejelse, der er baggrunden for, at jeg synes, det er nødvendigt at gribe ind her, nemlig at hvis verdenssamfundet ikke reagerer og ikke følger op på FN's anmodning og Malis præsidents op-

fordring, så ved vi med sikkerhed, at endnu flere mennesker bliver drevet på flugt, og at endnu flere bliver dræbt, og det her er en opgave, der hedder at beskytte mennesker.

Nu kan jeg ikke stille spørgsmål, men med Enhedslistens ræsonnement havde verden endnu en gang også stået og kigget på det, der skete i Rwanda, hvor 800.000 mennesker blev slået ihjel. Det synes jeg er uansvarligt. Jeg synes, det er rystende uansvarligt, og derfor mine stilfærdige bemærkninger. (*Christian Juhl* (EL): Det vil jeg gerne svare på).

Kl. 15:01

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Det bliver der så ikke givet anledning til. Tak. Den næste, der får adgang til korte bemærkninger, er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:01

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg synes, det er forkert, når udenrigsministeren siger, at vi i Enhedslisten lever i en anden verden. Jeg synes faktisk, at vi forholder os til realiteterne. Realiteterne er jo bl.a., at man løste problemet i Libyen på en meget dårlig måde. Man valgte at bryde FN-mandatet fra NATO's side, hvilket har ført til, at konflikten nu har spredt sig til Mali. Det synes jeg er et spor, der skræmmer. Derfor er vi også skeptiske over for at gå ind i nye krigseventyr. Vi vurderer, hvad vi synes vil være bedst.

Jeg kunne godt tænke mig at høre fra udenrigsministerens side, hvorfor Danmark ikke har hjulpet de vestafrikanske lande tidligere, men nu reagerer på en fransk henvendelse om hjælp til troppetransport m.v. Ligeledes kunne jeg godt tænke mig at høre, om det er sådan, at Frankrig mangler flykapacitet og hjælp til troppetransport.

Kl. 15:03

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:03

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Vi har reageret tidligere. Det var jo grunden til, at vi allerede sidste år fremlagde Sahelstrategien. Det var grunden til, at vi allerede sidste år knyttede 125 mio. kr. over de kommende år op på Sahelstrategien. Det er grunden til, at vi først og fremmest satser humanitært. Men det er bare der, Enhedslistens kæde hopper af. Det gør den, når de siger, at man i en situation, hvor en fremrykkende islamistisk styrke truer folk, kan klare det med en humanitær indsats. Vel kan man ej.

Hvis man ikke griber ind militært over for en fremrykkende islamistisk gruppering, driver man yderligere hundrede tusinder af mennesker på flugt, væk fra deres hjem. Så slår man yderligere hundredvis af mennesker ihjel. Derfor er det simpelt hen et svar på den her situation, der ikke har noget med den her verden at gøre. Man kan kun beskytte befolkningen i Mali med militær mod en fremrykkende islamistisk hær. Det er der, Enhedslisten nægter at se virkeligheden i øjnene. Nu kan jeg ikke stille spørgsmål, men det forekommer helt underligt at argumentere for noget humanitært i en situation, hvor der rykker en islamistisk hær frem.

Kl. 15:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Nikolaj Villumsen for anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:04

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen jeg synes, at det er en god idé at stoppe de fremrykkende islamister. Jeg synes bare, at problemet er, at det, som Frankrig er i gang

med, jo bl.a. er at bombe i Nordmali. Jeg frygter, at det med det mandat, der ligger, med den fransk ledede indsats, der vil være, vil blive en langvarig konflikt, og at den vil eskalere. Derfor er jeg uenig i det, som Danmark slutter op om. Det er problematisk.

Jeg vil gerne stoppe islamister, men jeg er bange for, at det, vi gør nu, kommer til at styrke islamisterne og får konflikten til brede sig og til at blive langvarig. Det er problematisk, og det er vi imod. Det er derfor, vi siger, at Danmark jo kan vælge, hvilken indsats vi vil gøre. Vi mener, at der, hvor vi kan gøre en forskel lige nu, ville være ved at gøre en humanitær indsats. Det er klart, at vi ikke er blåøjede. Vi ved godt, at det ikke er det, der stopper islamisterne, men det gør den intervention, som Frankrig indleder, heller ikke. Det er det, der bekymrer os.

Kl. 15:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:05

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Det er fair nok. Så synes jeg alligevel også, at debatten hjalp os til lidt yderligere erkendelse. Altså, vi er enige om, at en fremrykkende islamistisk hær kun kan stoppes militært og ikke humanitært. Så er diskussionen, om Danmark skal deltage, eller om vi skal lade andre gøre det. Den flotte arbejdsdeling, vi har set i Afrika i en række af de afrikanske konflikter, har jo bestået i, at Afrika har taget et ansvar, vi aldrig har set før, og det gælder også i den her konflikt. Ingen havde bare regnet med, at islamisterne ville rykke sydpå i sidste uge.

Konsekvensen af Enhedslistens synspunkt er, at byer vil blive løbet over ende, at mennesker vil blive drevet på flugt, fordi man ikke vil være med til at sætte hårdt mod hårdt i den her situation. Derfor er jeg helt sikker på, at i hvert fald de mennesker, der bor i de byer, der er truet, vil opfatte det som den største omgang udenomssnak, de nogen sinde har hørt, at det her skulle stoppes med humanitære midler. Der er kun ét svar, og det er det militære svar. Det skal man anvende med omhu, og her er det anvendt så omhyggeligt, som det overhovedet kan.

Kl. 15:06

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den næste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Gitte Lillelund Bech fra Venstre, værsgo.

Kl. 15:06

Gitte Lillelund Bech (V):

Det er, fordi udenrigsministeren sagde, at det nok var Danmarks store engagement i Sahelområdet, der gjorde, at franskmændene havde spurgt, om vi havde lyst til at bidrage med troppetransportfly. Jeg vil så bare spørge udenrigsministeren, om det kunne tænkes, at det sådan set er, fordi det danske flyvevåben faktisk er ganske, ganske dygtigt og derved faktisk også har erfaringerne med at flyve transportfly, herculesfly, i Afghanistan, hvor der også er højrisiko nogle af de steder, hvor der skal landes, og kunne det ikke også tænkes, at det havde en vis indflydelse på, at Frankrig henvender sig til Danmark for at spørge, om vi kan stille transportkapacitet til rådighed.

Kl. 15:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:07

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Nu er det svært, for jeg er ude i noget nu, der hedder: gæt på franske motiver. Men jeg er helt overbevist om, at det også har spillet en afgørende rolle, at franskmændene er helt sikre på, at vi har et dygtigt

flyvevåben, som er i stand til med den præcision, der skal til, at flyve ting frem.

Kl. 15:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Gitte Lillelund Bech, anden korte bemærkning.

Kl. 15:07

Gitte Lillelund Bech (V):

Det andet spørgsmål er så ovre i den lidt mere, kan man sige, fremadrettede afdeling. Ved udenrigsministeren, om der er nogle overvejelser i NATO i forhold til, at man på sigt skulle gå ind og gøre det her til en NATO-mission?

Kl. 15:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:07

Udenrigsministeren (Villy Søvndal):

Det er jeg ikke bekendt med. Jeg tror stadig væk, man skal have for øje i det, der udspiller sig lige nu, at vi er i en mellemfase, indtil vi får det afrikanske styrkebidrag, AFISMA, på plads. Det arbejdes der på på højtryk i øjeblikket, men indtil det opnås, er der brug for stabilisering af situationen, og det er den stabilisering, som franskmændene efter en anmodning fra den maliske præsident er gået i spidsen for, og som vi så bidrager til. Så jeg er ikke bekendt med det, nej.

Kl. 15:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til udenrigsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger til udenrigsministeren, så derfor går vi videre til den næste minister i rækken, og det er forsvarsministeren, værsgo.

Kl. 15:08

Forsvarsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for det. Som nævnt har man, og det ved alle jo så rigeligt på nuværende tidspunkt, fra fransk side efterspurgt et dansk bidrag i form af et troppetransportfly til indsatsen i Mali.

Forsvaret har, og det synes jeg også at der er grund til at bemærke, været i stand til med kort varsel at gøre et C-130-herculestransportfly klart og sende det af sted. Det danske bidrag vil udgøre ca. 40 personer inklusive piloter, to gange besætninger, loadmaster, støttepersonel til logistik, planlægning og vedligeholdelse samt forbindelsesofficer til relevante operative hovedkvarterer. Det, og det har der også været lidt snak om under debatten i dag, som det danske fly skal foretage, er jo transportopgaver. Det inkluderer transport af personel og materiel. Det kan f.eks. være pansrede køretøjer, reservedele og ammunition.

Så har der, som debatten har udviklet sig, tegnet sig et billede af, at der var en begrænsning til kun at kunne flyve med fransk personel eller fransk materiel. Det er ikke tilfældet. Sådan er begrænsningen ikke lagt i beslutningsforslaget. Det vil være de relevante opgaver, som er bestemmende for, om der også skal transporteres personel fra f.eks. andre lande i regionen. Det blev i øvrigt også påpeget af den konservative ordfører.

Det, der er forventningen indledningsvis, er, at flyet kommer til at flyve mellem Frankrig og hovedstaden i Mali, henholdsvis mellem Tchad og hovedstaden i Mali, og vil blive stationeret ved hovedstaden i Mali, hvor der i øvrigt er franske infanterisoldater, sådan at vi kan være nogenlunde sikre på, at der også bliver passet ordentligt på det.

Så har der også undervejs været nogle spørgsmål om, hvad tidshorisonten er for den indsats. Ja, den tidshorisont, som Folketinget i dag forventeligt giver sin tilslutning til, er en udsendelse i op til 3

måneder, hvor flyet vil være under operativ kontrol af den franske chef for luftstyrkerne i regionen. Det her er jo ikke et offensivt bidrag i den forstand, og derfor er flyet heller ikke udstyret med offensive kapaciteter. Det er udstyret med kapaciteter til selvforsvar, ligesom det danske personel vil medbringe håndvåben til selvforsvar.

Prisen for den her udsendelse, som vi foretager – også fordi nu har der været sådan en tone af, at nu bruger vi en masse militærindsats her, og man glemmer helt den humanitære indsats – er forsvindende lille i forhold til, hvad der i øvrigt er investeret humanitært i området, og også hvad der fremadrettet vil blive forventet investeret humanitært i området, nemlig omkring 11 mio. kr. for udsendelsen i de 3 måneder. Dertil kommer så, at der er nogle opgaver, som ikke kan løses herhjemme i den mellemliggende periode, medmindre vi charter et andet fly, og derfor vil den samlede udgift forventeligt være omkring 14 mio. kr.

Det her er ikke – det her er *ikke* – en ufarlig mission. I og med at vores herculesfly skal foretage transportopgaver, er det stadig væk transportopgaver, som bliver foretaget i en krigszone, hvor der er risiko for, at der vil blive skudt mod flyet, og hvor der er risiko for, at vores soldater i den yderste konsekvens vil kunne komme til at lide under de krigshandlinger, der finder sted. Der vil selvfølgelig blive taget de forholdsregler, som overhovedet er mulige, men jeg synes, at vi her i Folketinget, når vi beslutter det, skal være opmærksomme på, at der er den risiko, når vi sender flyet af sted.

Så lad mig sige lidt til nogle af de bemærkninger, der har været faldet i løbet af debatten. Bl.a. har jeg nu et par gange hørt, at situationen i Afghanistan efterlader et styrket og ikke et svækket al-Qaeda og et styrket og ikke et svækket Taleban. Jeg ved ikke, hvor den oplysning kommer fra. Det er ikke en oplysning, som kan bekræftes af efterretningsvæsenet. Vores eget efterretningsvæsens vurdering af situationen er, for så vidt angår al-Qaeda, at ledelsen er markant svækket, og at al-Qaedas tilstedeværelse i Afghanistan er begrænset til nogle få hundrede.

For så vidt angår Taleban, er vurderingen også den, at særligt i den sydlige og sydvestlige del af Afghanistan har den indsats, som er leveret, reduceret Talebans militære kapacitet. Det har reduceret Talebans bevægelsesfrihed, det har reduceret den lokale indflydelse, og det har reduceret den kontrol, de overhovedet er i stand til at have med området. Det er ikke det samme, som at der ikke er nogen problemer, men det er simpelt hen forkert – det er forkert – at sige, at Taleban og al-Qaeda ikke er svækket efter den indsats, der har været i Afghanistan, hvilket jo i øvrigt også præcis var begrundelsen for, at vi stillede op.

Så er det også blevet sagt et par gange, at FN-mandatet for vores indsats i Libyen ikke blev overholdt. Det passer heller ikke. Vi overholdt det FN-mandat, som vi var af sted med. Det tror jeg er, hvad jeg skal sige om det.

Kl. 15:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Der er to, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og den første er hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:13

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for ordet. Noget, der undrer mig, er, at i det beslutningsforslag, der er fremsat, står der, at Frankrig ikke ved, hvor lang tids varighed deres militære intervention kommer til at have.

Fra dansk side siger vi så, at vi vil være der i 3 måneder. Ved Danmark noget, som Frankrig ikke ved? Er der en grund til, at vi siger 3 måneder, eller er det hevet op af hatten?

Ligeledes kunne jeg godt tænke mig at høre: Hvad er succeskriteriet for den danske deltagelse? I debatten her i dag har der fra de forskellige partiers side været nævnt forskellige succeskriterier. Man vil

hjælpe civilbefolkningen, man vil bekæmpe al-Qaeda i Vestafrika og få dem fjernet, man vil blive ved med at kæmpe, indtil de fjernes.

Hvad er succeskriteriet fra regeringens side? Hvad er baggrunden? Hvornår har vi fået succes, hvornår stopper vi krigen?

Kl. 15:14

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:14

Forsvarsministeren (Nick Hækkerup):

Det var to gode spørgsmål.

Til det første om, om Danmark ved noget, som Frankrig ikke ved, vil jeg sige: Det gør vi helt sikkert, det går bare ikke på spørgsmålet om den militære indsats i Mali. Der tror jeg Frankrig ved mere, end vi ved.

Når vi har sagt 3 måneder, er det jo præcis for at kunne give det her klarhed i forhold til Folketingets beslutning. Når Frankrig henvender sig til os og spørger, om vi vil være en del af den her internationale indsats, og vi svarer positivt ved at sige ja, er det kun fair, hvis vi over for os selv og Folketinget siger, at det gør vi så i 3 måneder. Så håber vi da på, at der er situationen sådan, at der ikke er behov for det mere.

Er det ikke situationen, ligger der jo samtidig i Folketingets beslutning, at så må vi diskutere sagen igen her i Folketinget. Og sådan må det selvfølgelig være, fordi vi jo lever i en dynamisk verden, hvor det er meget svært at forudse, hvad situationen præcis er om 3 måneder. Men det, som Folketinget beslutter i dag, er at udsende herculesflyet i op til 3 måneder.

Så går jeg til spørgsmålet om succeskriterierne. Hvad er det, der i virkeligheden er succeskriteriet, og hvad er det, Frankrig vil opnå? Jamen sådan som vi lægger beslutningen frem i dag, er det snævre danske i beslutningsforslagets indlagte succeskriterium at deltage i operationen på en ordentlig, relevant og god måde med vores herculesfly.

Derudover ligger der så FN-resolutionen, som angiver en lang række andre succeskriterier for den indsats, som Frankrig og vi nu er en fælles del af.

Kl. 15:16

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Jeg har ikke noteret hr. Nikolaj Villumsen for en anden kort bemærkning. Det har jeg nu. Værsgo for anden korte bemærkning.

Kl. 15:16

Nikolaj Villumsen (EL):

Ja, ja, man skal lige være hurtig.

O.k., så Danmark vil være der i 3 måneder, og vi tager stilling, hvis det skal fortsætte. Er det sådan, jeg skal forstå ministeren? Vi har en målsætning om at hjælpe Frankrig, men ellers er det uspecifikt, hvad målsætningen for Danmark er.

Når jeg synes, at det her er relevant, er det, fordi jeg er uenig i ministerens vurdering af, at man overholdt FN-mandatet i Libyen. Jeg mener, at vi brød FN-mandatet, og jeg mener, at det valg om at bryde FN-mandatet er en af de grunde til, at vi nu lige præcis har en konflikt i Mali. Vi har en konflikt, fordi nogle af dem, der befandt sig i Libyen med våben i hænderne, er draget til Mali. Det er dybt problematisk. Jeg frygter, at vi igen vil se en spredning af konflikten.

Derfor frygter jeg selvfølgelig også, at det her bliver en langvarig konflikt, der breder sig ud i regionen. Der er mit spørgsmål så: Kan vi få en forsikring om, at Danmark stopper sit militære engagement efter 3 måneder, eller vil vi se en kontinuerlig militær indsats fra dansk side i Afrika?

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:17

Det er en uhørt kynisme – en uhørt kynisme – Enhedslisten lægger for dagen; det er en fuldstændig ligegyldighed over for en befolkning, som lider usigeligt i øjeblikket.

Kl. 15:21

Kl. 15:17

Forsvarsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg må fastholde og insistere på, at vi overholdt det mandat, der var i forbindelse med Libyen. Og succeskriteriet var i øvrigt der at undgå folkemord, hvilket lykkedes. Dermed kom vi hele vejen igennem med den militære indsats, som fandt sted der. Og det synes jeg der er grund til at være tilfreds med og stolt over.

Så lad mig sige, at jeg synes, at det er underligt, at Enhedslisten vil stille sig på et så isolationistisk synspunkt, at man siger, at fordi man mener, at der er andre steder, hvor tingene er gået galt, vil man nu vende det blinde øje til fornægtelse, til en halv million flygtninge, til overgreb mod mennesker – oven i købet efter at selv samme spørger for et øjeblik siden har konstateret, at det er en god idé at stoppe de fremrykkende islamister, og at det kun kan ske militært.

Nu efterlades man så i en situation, hvor der intet svar er på, hvordan det skal gøres. For den vej, som vi anviser, er den vej, som det er muligt at gå for at nå det mål.

Kl. 15:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:18

Christian Juhl (EL):

Til det sidste er det nu ikke svært at svare, at en løsning på det her problem er en FN-ledet fredsbevarende styrke og ikke en aktivistisk krig endnu en gang, ledet af et enkelt land eller en række lande, som er uden for FN's kontrol, når først de undervejs går i gang med at danne deres egen dagsorden.

Det er jo derfor, vi bruger så meget tid på at spørge: Hvad skal ske efter de 3 måneder? Nu fik vi at vide, at der er noget, der hedder det snævre mål, og at der findes noget, der hedder det brede mål, og at Danmark faktisk også står bag det brede mål. Hvis vi skal være med til at realisere hele FN's resolution, er det jo en ret omfattende aktion, vi går ind i. Så er man jo næsten på Dansk Folkepartis grundlag, som netop består i at sige: Vi stopper ikke, før vi har elimineret al-Qaeda i Mali. Det er forhåbentlig ikke regeringens dagsorden.

Jeg vil gerne vide: Er den smalle dagsorden at hjælpe Frankrig i en kort periode? Sådan har jeg forstået det. Findes der også en bred dagsorden om, at vi derefter fortsætter, men at regeringen først skal have formuleret, hvilket grundlag det skal ske på? Eller er der mere præcise kriterier for, hvornår vi stopper, ud over kriteriet med de 3 måneder?

Kl. 15:20

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 15:20

Forsvarsministeren (Nick Hækkerup):

Er det rigtigt forstået, at det, der skiller os, altså at Enhedslisten vil støtte, at vi stopper fordrivelse, at vi stopper fremrykkende islamister, er farven på hjelmene på de soldater, som gør den indsats?

Hvis det er FN's soldater i en fredsskabende operation, siger Enhedslisten, at så er det fint, så bare skyd løs. Men hvis der er tale om franske eller danske soldater, som ikke har blå hjelme på, men som laver præcis det samme, må man ikke gøre det. Er det sådan, man er solidarisk med folk i Afrika, som lider? Er det virkelig Enhedslistens holdning til, hvordan man driver international politik?

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Jeg har ikke noteret hr. Christian Juhl for ønske om anden korte bemærkning. Vi lader nåde gå for ret, men normalt accepterer vi ikke sådan en civil slinger, specielt ikke, når det er forsvarsministeren, der er på talerstolen.

Anden korte bemærkning til hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 15:21

Christian Juhl (EL):

Så vil jeg gerne spørge den fungerende formand, hvordan man skal gøre opmærksom på det, altså ud over at man kan rejse sig op, når man endelig skal have ordet. (*Den fg. formand* (John Dyrby Paulsen): Tryk på knappen). Nå, man skal trykke på knappen for anden gang, det havde jeg slet ikke forstået, det har jeg aldrig gjort før.

Nå, lad os komme tilbage til det seriøse og alvorlige.

En ting er at stoppe en krig, en anden ting er offensivt at gå ind og smadre modstanderen helt, sådan at de er fuldstændigt ude af Mali. Vi vil gerne være med til at stoppe krigen. Derfor snakker vi om fredsbevarende styrker, som kan lukke af og sige: Hertil og ikke længere, nu skal vi have gang i den politiske løsning.

Det her er en offensiv krig, hvor man bomber, og hvor man ifølge Human Rights Watch også bomber civile, endda børn. Det vil sige, at vi kommer ud i de samme dilemmaer, som vi har været i tidligere.

Så kan man råbe nok så højt fra ministrenes side om, at det er for galt og uansvarligt. Hvis vi skulle have den debatform, skulle vi til at diskutere, hvorfor vi så ikke for længst har startet de her ting.

Så vil jeg gerne svare på det spørgsmål om Afghanistan. Hvis man lytter lidt bredere end til efterretningstjenesten, f.eks. til »Debatten« i går aftes med udviklingsministeren og forfatteren Carsten Jensen, kan man høre, at der rent faktisk er flere syn på de spørgsmål, også fra folk, der har rejst i landet, der kender til landet, der har snakket med folk længere ude i landet end ved de militære forlægninger. Og der vil man have et mere nuanceret billede, end forsvarsministeren har af det spørgsmål.

Hvis ikke det er nok, er jeg overbevist om, at virkeligheden vil overbevise forsvarsministeren om noget andet i løbet af meget kort tid.

Kl. 15:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 15:22

Forsvarsministeren (Nick Hækkerup):

Det er fantastisk, at man kan vælge sandhedsvidner efter, hvad det er, man ønsker at høre. Altså, hvis et nok så utroværdigt bidrag kan tages til indtægt, bare fordi det udtrykker enighed med det, man i øvrigt har som selvstændigt synspunkt, stopper muligheden for den saglige debat. Vi er selvfølgelig nødt til at læne os op ad dem, som faktisk har forstand på, hvad der foregår og er foregået i Afghanistan.

Så forstår jeg Enhedslisten derhen, at vi skulle indsætte en fredsbevarende styrke, som ligesom kunne slå pæle i der, hvor oprørerne var nået til.

Med andre ord er den situation, som vi har set over det sidste halve års tid eller længere, med, at al-Qaeda har en frihavn, et friområde, i hele det nordlige Mali, en situation, som er ønskværdig efter Enhedslistens opfattelse, en situation, som vi i Danmark ikke skal blande os i, selv om FN beder os om det, selv om det truer de helt

basale menneskerettigheder i området, og selv om det også truer danske interesser på den lidt længere bane.

Det er dog en fantastisk udenrigspolitisk dagsorden. Og det gør det endnu mere uforståeligt, at Enhedslisten ikke vil være med på det beslutningsforslag, som ligger nu.

Kl. 15:24

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til forsvarsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Næste minister i talerrækken er ministeren for udviklingsbistand.

Som supplement til den korte debat, vi netop havde, om, hvordan man får adgang til anden korte bemærkning, vil jeg sige – også til hr. Christian Juhl – at det er sådan, at man også ved anden korte bemærkning trykker sig ind, ikke af hensyn til formanden, men af hensyn til elektronikken og dem, der styrer den.

Jeg giver ordet til ministeren, værsgo.

Kl. 15:24

Ministeren for udviklingsbistand (Christian Friis Bach):

Tak for det. Der er selvsagt i denne debat meget fokus på den militære operation og den usikre situation i Mali. Men varig fred og stabilitet i Mali og i Sahelregionen som sådan skabes ikke kun med militære midler, og der vil Danmark også bidrage til at finde langvarige løsninger på den kritiske situation, Mali befinder sig i.

Derfor har vi, som udenrigsministeren beskrev det, taget del i Sahelinitiativet sidste år, som betyder, at der afsættes 125 mio. kr. over 5 år til konfliktforebyggelse med særlig fokus på civilsamfundet, til sikkerhedssektorreformer og kampen mod organiseret kriminalitet, til grænsebevogtning og indsatser i forhold til antiradikalisering. Derfor har vi allerede ydet et solidt bidrag til den humanitære udfordring, der er skabt for lokalbefolkningen i regionen, hvor 400.000 mennesker er på flugt fra kamphandlinger og tørke.

Jeg har selv for knap et år siden besøgt flygtningelejrene i Burkina Faso, og den danske regering ydede allerede sidste år 62 mio. kr. til den humanitære indsats for flygtninge, internt fordrevne og udsatte lokalsamfund i Mali, Burkina Faso og Niger. Og vi står klar til også i 2013 at yde et solidt bidrag. Danmark har været aktiv med landeprogrammer i Mali, Burkina Faso og Niger i en årrække. I Mali har vi været til stede med et dansk udviklingssamarbejde siden 2007, og det samarbejde fortsætter vi. På grund af militærkuppet har vi suspenderet bistanden, der kanaliseres gennem statslige strukturer, men vi fastholder vores engagement med et fleksibelt og effektivt landeprogram og forventer en samlet udbetaling fra landeprogrammet i de kommende år på 175-200 mio. kr.

Så Danmark yder en solid indsats, når det gælder det humanitære, altså udvikling og sikkerhed i Mali og i regionen. Det er det lange, seje træk, der skal til, og det er det lange, seje træk, som Danmark vil bidrage til. Tak for ordet.

Kl. 15:26

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Vi iler til hr. Nikolaj Villumsen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:26

Nikolaj Villumsen (EL):

Tusind tak. Tak til ministeren. Kunne ministeren uddybe, hvad Danmark helt konkret gør for at hjælpe de efter sigende 400.000 nødlidende flygtninge lige nu i Mali og i nabolandene? Ligeledes kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren om, hvad Danmark har modtaget af forespørgsler om hjælp. Har vi modtaget nogen konkrete forespørgsler fra FN, fra organisationer om at hjælpe, og har vi i mødekommene dem på nogen måde?

Kl. 15:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:27

Ministeren for udviklingsbistand (Christian Friis Bach):

Tak. Der er en FN-appel, og der har Danmark bidraget med 62 mio. kr. til humanitær bistand til flygtningene i og omkring Mali sidste år kanaliseret gennem FN's Flygtningehøjkommissariat og UNICEF, FN's børneorganisation. Det er et solidt bidrag. I 2013 står vi klar igen, hvis behovet er der, og det tyder alt jo desværre på at det er. Så vi reagerer på FN's appeller i forhold til den humanitære situation og katastrofe, der udfolder sig i og omkring Mali, og vi har ydet et solidt bidrag.

Kl. 15:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Nikolaj Villumsen for anden korte bemærkning.

Kl. 15:28

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Det er jo godt, at Danmark støtter FN-indsatsen økonomisk i forhold til den humanitære hjælp. Har Danmark tilbudt anden hjælp? Har vi eksempelvis tilbudt at sende det internationale beredskab af sted? Vi har en kapacitet til at lave nødhjælpslejre, altså lejre for nødhjælpsarbejdere, ledelsesteam osv., i forhold til de flygtningelejre, som bliver bygget op i Mali og i nabolandene. Er det noget, Danmark har tilbudt FN, og er det noget, regeringen har overvejet at gøre for at komme den humanitære katastrofe i forkøbet?

Kl. 15:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 15:29

Ministeren for udviklingsbistand (Christian Friis Bach):

Tak. Vi har efter min viden ikke modtaget en konkret forespørgsel på en udsending af den karakter, men vi yder jo et bidrag både direkte til Mali og til løsning af den humanitære situation omkring Mali og et bidrag igennem FN's samlede nødhjælpsfond, den centrale nødhjælpsfond CERF, som også har ydet bidrag til løsning af den humanitære situation i og omkring Mali. Der udmønter FN jo de midler efter prioriteringer og principper for den humanitære indsats og til de organisationer, som står bedst rustet til at løse opgaven på stedet.

Der er danske organisationer, der arbejder i og omkring Mali, og i hvilket omfang de fremadrettet skal inddrages i at løse de humanitære opgaver er klart noget, vi ser på, men vi har ikke modtaget en konkret forespørgsel af den karakter, som ordføreren spørger om.

Kl. 15:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren for udviklingsbistand.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af markedsføringsloven, retsplejeloven, lov om finansiel virksomhed og lov om betalingstjenester og elektroniske penge. (Styrkelse af Forbrugerombudsmandens processuelle beføjelser og håndhævelsesbeføjelser i forhold til finansielle virksomheder m.v. samt styrkelse af beskyttelsen af børn og unge i forbindelse med markedsføring af alkohol).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 12.12.2012).

Kl. 15:30

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører på talerstolen er hr. Kim Andersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for ordet. Lovforslaget, vi her behandler, er fremsat af erhvervs- og vækstministeren. Det er et forslag, som har til formål at sikre forbrugerne, primært forbrugerne i den finansielle sektor, i forhold til nogle af de problemer, som vi inden for de senere år har set at disse forbrugere er kommet ud for i forhold til denne sektor. Det er et forslag, som vedrører en ændring af ganske mange forskellige allerede eksisterende love, nemlig markedsføringsloven, retsplejeloven, lov om finansiel virksomhed og lov om betalingstjenester og elektroniske penge. Det er mange love, der bliver involveret af det, der står i det her forslag. Det, der er den overordnede målsætning, er at styrke Forbrugerombudsmandens beføjelser. Så er der også nogle bestemmelser, der handler om at beskytte børn mod at blive misbrugt i forbindelse med markedsføringen af alkohol og rusmidler i øvrigt.

Det foreslås bl.a. i den sammenhæng i lovforslaget, at beskyttelsen af børn og unge skal styrkes, ved at det præciseres, at den markedsføring, der er rettet mod børn og unge under 18 år, ikke må indeholde billeder af eller omtale af eller henvisninger til rusmidler, herunder alkohol. Det kan der helt givet være god grund til at få præciseret. Der er desværre ingen tvivl om, at der inden for den kategori af unge, vi her snakker om, er tale om et øget forbrug af alkohol og også af andre rusmidler. Det er der grundlag for at man skal være opmærksom på.

Så er der nogle andre ting om Forbrugerombudsmanden, som skal have styrket sine beføjelser, sådan at Forbrugerombudsmanden også fremover får mulighed for at anvende markedsføringslovens regler om vildledning og købsopfordringer i forhold til finansielle virksomheder. Forbrugerombudsmanden skal også have mulighed for at behandle sager vedrørende overtrædelse af strafbelagte bestemmelser om pris og risikoplysninger for finansielle ydelser udstedt i medfør af lov om finansiel virksomhed. Det vil vi godt have lov til at spørge lidt mere ind til under udvalgsbehandlingen, når vi kommer dertil.

Der kan være argumenter for det, der bliver foreslået, men vi skal jo også sørge for, at det er sådan, at selv virksomhederne i den finansielle sektor er sikret en ordentlig grad af retssikkerhed. Vi skal også være sikre på, at det ikke er sådan, at det ene myndighedsorgan overruler det andet. Vi skal f.eks. være sikre på, at når man har fået et tilsagn fra Finanstilsynet, så kan det ikke omgøres af Forbrugerombudsmanden og omvendt.

Det foreslås i ministerens forslag også, at Forbrugerombudsmanden skal kunne gå ind i processuelle sager, og at han får udvidede beføjelser i forbindelse med at anlægge individuelle erstatningssager og udstede administrative bøder, og ved at han får adgang til at lade

sig repræsentere i retten ved sine medarbejdere. Det sidste skal vi ikke gøre nogen ophævelser over. Men vi har nogle spørgsmål om retssikkerheden i forhold til de administrative bøder. Vi skal naturligvis have præciseret, at de er underlagt en domstolsprøvelse, og at der skal være den fornødne legitimitet bag sådanne administrative bøder.

Endelig er der i lovforslaget en passus om, at Forbrugerombudsmanden skal kunne påbyde erhvervsdrivende, herunder også finansielle virksomheder, at give deres kunder de oplysninger, som er nødvendige for, at de inden for en given forældelsesfrists udløb vil kunne gøre et krav gældende, sådan at der skabes større sikkerhed for, at folk, kunder, der ikke har kendskab til reglerne, og som ikke er bevidste om, at de har et krav, bliver opmærksomme på, at de skal reagere inden for udløbet af denne forældelsesfrist. Det kan der også være nogle argumenter for at man gør, men vi skal være sikre på, at vi ikke indfører nogle regler, som bare medfører, at vi skyder gråspurve med kanoner.

Jeg vil i det hele taget sige, at der er nogle ting, som vi godt vil have uddybet og præciseret, og som vi vil spørge lidt tæt ind til i udvalgsarbejdet. Vi vil gøre det med en positiv tilgang, men sådan, at vi sikrer, at der er balance i tingene, og sådan, at retssikkerheden i det her lovforslag også er sikret, også for den finansielle sektor. Tak.

Kl. 15:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går videre til næste ordfører i talerækken, og det er hr. Benny Engelbrecht fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Jeg skal fremføre følgende på vegne af den socialdemokratiske forbrugerordfører, fru Mette Reissmann:

I august sidste år udkom regeringens forbrugerpolitiske eftersyn »Trykke forbrugere – Aktive valg«, et katalog af gode initiativer, der skal hjælpe forbrugerne gennem bl.a. bedre information, klagemuligheder og håndhævelse. Med lovforslaget, vi behandler i dag, bliver flere af de initiativer til konkret lovgivning.

Det er Forbrugerombudsmanden, der som den centrale tilsynsmyndighed sikrer en effektiv håndhævelse af markedsføringsloven, og den opgave løses allerede i dag aktivt og kompetent. Derfor er jeg meget glad for, at vi med dette lovforslag giver Forbrugerombudsmanden yderligere redskaber til at styrke og effektivisere arbejdet.

For det første gør lovforslaget op med den undtagelse fra markedsføringsloven, der har betydet, at finansielle virksomheder var undtaget fra tilsyn. Nu er det igen en opgave for Forbrugerombudsmanden at holde øje med banker og andre finansielle virksomheders prisoplysninger og markedsføring. Det vil foregå i tæt samarbejde med Finanstilsynet, hvilket sikrer, at både Finanstilsynet og Forbrugerombudsmandens ekspertise og ressourcer udnyttes bedst muligt. Der er behov for mere og bedre tilsyn med den finansielle sektor, og lovforslaget er et stort skridt i den rigtige retning for forbrugernes sikkerhed og rettigheder.

Derudover udvider lovforslaget Forbrugerombudsmandens processuelle beføjelser. Der gives adgang til at anlægge individuelle erstatningssager samt udstede administrative bøder ved klare overtrædelser af f.eks. reglerne om spam. Desuden bliver adgangen for Forbrugerombudsmandens ansatte til at give møde i retten udvidet.

Forbrugerombudsmandens adgang til at udstede administrative bøder er også til virksomhedernes fordel. Ukomplerede sager, hvor virksomheden erkender at have brudt markedsføringslovens regler, vil kunne afsluttes hurtigt og effektivt.

Endelig foreslås det, at Forbrugerombudsmanden skal kunne give erhvervsdrivende et påbud om at give deres kunder den nødvendige

information, for at disse kan gøre et eventuelt krav gældende inden forældelsesfristens udløb. Dermed kan vi bedre sikre, at forbrugere ikke kommer i klemme med et berettiget krav. Forbrugere skal have den nødvendige information til rådighed til at bestemme, om og hvordan de vil gå videre med en given sag, også selv om det er til ugunst for virksomheden.

Tilsammen giver disse tiltag Forbrugerombudsmanden bedre vilkår for at tilrettelægge sit vigtige tilsynsarbejde.

Sidst, men absolut ikke mindst, indeholder forslaget en skærpelse af reglerne om markedsføring, der er rettet mod børn og unge; der skal ikke herske nogen tvivl om, hvad der er tilladt, når det gælder markedsføring af alkohol og stoffer, og derfor præciserer lovforslaget reglerne, så det nu står fuldstændig klart. Med lovforslaget vil enhver omtale eller billeder af eller henvisning til rusmidler, herunder alkohol, i markedsføring, der er rettet mod børn og unge under 18 år, være forbudt.

En stor europæisk undersøgelse har netop igen slået fast, at der er en sammenhæng mellem alkoholreklamer og unges alkoholforbrug. Vi kommer ikke uden om, at børn og unge påvirkes af reklamer, uanset om der reklameres for alkohol, eller om alkohol er et virkemiddel i markedsføringen af andre produkter. Derfor er ændringen en nødvendig skærpelse i erkendelsen af, at danske børn og unge indtager alt for meget alkohol og gør det alt for tidligt i livet. Vi har i de senere år skærpet reglerne for salg af alkohol til mindreårige, og så følger det naturligt, at alkohol heller ikke skal indgå i markedsføring, der er rettet mod denne gruppe.

Med dette lovforslag er forbrugerbeskyttelsen nået op på et endnu bedre niveau. Klare og præcise regler og en stærk tilsynsmyndighed med de rette værktøjer og tilstrækkelige ressourcer gavner både forbrugere og de virksomheder, som konkurrerer på fair og lige vilkår, og derfor kan Socialdemokraterne støtte forslaget.

Kl. 15:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Vi går videre til næste ordfører i talerækken, og det er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes jo egentlig, at de to ordførere fra henholdsvis Venstre og Socialdemokraterne har været hele lovforslagets præmisser igennem omkring, hvad det egentlig er, det indeholder, og jeg skal undlade at begynde at referere endnu en gang fra, hvad det konkret indeholder.

Overordnet set er der jo grund til at glæde sig over det her lovforslag, for vi har faktisk den vurdering i Dansk Folkeparti, at det faktisk er med til at gøre lovgivningen bedre, også set i forhold til at sikre forbrugere gode virkemidler med hensyn til, at man selvfølgelig skal have en mulighed for også at få vurderet og vejret de måder, som tingene bliver solgt på. Jeg tænker ikke mindst på nogle af de sager, der eksempelvis har været omkring den måde, som banker har solgt garantbeviser på – det er også noget, der ligger i bilagsmaterialet til det her lovforslag. Der var jo en lang debat om garantbeviser, hvor det kom frem, at nogle ikke følte, at de havde fået nogen som helst form for vejledning i, hvad det egentlig var for et produkt, de købte. Nogle gange er vi nødt til at stille nogle større krav, hvis ikke der er måde med den måde, som tingene bliver solgt på i bankerne. Vi må jo sige, at det med den udvikling, der har været gennem de senere år, er en form for købmandsbutik, der er i mange finansieringsinstitutter; det er en form for vare, som bliver langet over disken, og det betyder selvfølgelig også, at vi skal have en sikkerhed for, at man også sælger de varer på en god og forsvarlig måde.

Så på den baggrund støtter vi sådan set lovforslaget, men jeg vil gerne samtidig præcisere, at hvis man kigger på de kommentarer, der er kommet til det, vil man se, at der er nogle, der har udtrykt bekym-

ring over specielt den anden del af høringen. Man kan se, at anden del af lovforslaget blev sendt i høring den 13. november med en høringsfrist frem til den 19. november 2012, og det er jo kun 7 dage, og man kan sige, at det ikke giver den helt store mulighed for, at de 183 forskellige organisationer og myndigheder, som har været involveret, har haft mulighed for at lave et ordentligt og kvalificeret materiale som svar på den her meget korte høringsfrist. Så det synes vi selvfølgelig ministeren burde sørge for og drage omsorg for. Jeg ved, det har været en mærkesag for nogle af ministrene, at man har en god, sober høringsfrist, hvor der også er reel mulighed for at give nogle svar, men det har der ikke været i forbindelse med det her lovforslag.

Alligevel mener Dansk Folkeparti, at lovforslaget er klart beskrevet, og vi kan sådan set også støtte en anbefaling af det her lovforslag. Så er det muligt, at der er nogle enkelte ting, vi skal stille spørgsmål til, bl.a. skal vi jo være sikre på det, der også står i lovforslaget, nemlig at det stadig væk er sådan, at det bliver Finanstilsynet, som har det overordnede ansvar for de her tilsyn med virksomheder, som er underlagt finansiell lovgivning. Med hensyn til den diskussion, der har været, hvor der lægges op til, at det skal være lokale byretter, som skal kunne overtage sager, vil jeg sige, at vi skal have det undersøgt. Nogle af dem, der har indsendt høringssvar, siger, at det måske kunne være bedre, hvis det var Sø- og Handelsretten, der blev det sted, hvor de sager blev behandlet.

Men umiddelbart støtter Dansk Folkeparti forslaget, og vi vil så stille et par udvalgte spørgsmål i den anledning.

Kl. 15:44

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, De Radikale. Værsgo.

Kl. 15:44

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Jeg skal holde talen her på vegne af vores forbrugerordfører, fru Lotte Rod, som sidder i et andet møde.

Det her lovforslag er en del af regeringens forbrugerudspil, som kom for et halvt års tid siden. Lovforslaget vil give Forbrugerombudsmanden øgede muligheder for at kontrollere den finansielle sektor, og det her lovforslag forbyder også alkoholreklamer rettet mod børn og unge.

Med lovforslaget får Forbrugerombudsmanden bedre muligheder for at skride ind over for finansielle virksomheder. Forbrugerombudsmanden kan fremover anvende markedsføringslovens regler om vildledning og købsopfordringer over for finansielle virksomheder, samtidig med at Forbrugerombudsmanden får mulighed for at behandle sager om pris- og risikooplysninger for finansielle produkter. Tilsynet med de finansielle virksomheder kommer under Forbrugerombudsmandens generelle tilsynskompetence, som gælder over for alle typer af erhvervsdrivende, således at finansielle virksomheder og andre virksomheder behandles efter samme regler, når de driver erhvervsaktivitet.

Forslaget ændrer ikke ved, at det fortsat er Finanstilsynet, som har hovedansvaret for tilsynet med de finansielle virksomheder.

Forbrugerombudsmanden får også mulighed for at anlægge individuelle erstatningssager og for at udstede administrative bødeforlæg. Det gør Forbrugerombudsmandens tilsyn mere effektivt, da individuelle erstatningssager vil være mindre ressourcekrævende, ligesom administrative bøder i ukomplicerede sager vil sikre en smidigere og kortere sagsbehandlingstid.

Til sidst er det værd at nævne, at vi styrker beskyttelsen af børn og unge ved at præcisere, at markedsføring rettet mod børn og unge ikke må indeholde billeder eller omtale eller henvisninger til alkohol og andre rusmidler.

På vegne af fru Lotte Rod og Det Radikale Venstre vil jeg sige, at vi støtter lovforslaget.

Kl. 15:46

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i rækken er fru Pernille Vigsø Bagge fra SF. Værsgo.

Kl. 15:46

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Da SF's erhvervsordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg hermed holde følgende ordførertale på vegne af SF's ordfører.

I det her forslag er der tre hovedområder, som vi gerne vil fremhæve, og som vi i SF er særlig glade for. Det er for det første markedsføring af finansielle produkter, for det andet markedsføring af alkoholprodukter over for børn, og for det tredje giver det her lovforslag Forbrugerombudsmanden mulighed for at anlægge individuelle erstatningssager og udstede administrative bødeforlæg.

Vi står i dag med et lovforslag, som på den ene side betyder en øget forbrugerbeskyttelse, og på den anden side sætter et hegn op for, hvor meget rusmidler såsom alkohol må benyttes som blikfang for at sælge et produkt.

Når det kommer til finansielle produkter, så lignestiller vi med lovforslaget disse med andre produkter i forhold til markedsføringsloven. Forbrugerombudsmanden får mulighed for at tage sager op over for finansielle virksomheder, og det er et godt skridt i retning af en tiltrængt normalisering af området. Alt i alt er der tale om fornuftige ændringer. På den baggrund støtter SF lovforslaget.

Kl. 15:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Da jeg ikke kan se Enhedslistens ordfører i salen, går vi videre til den næste ordfører i rækken, og det er fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Først vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, at rigtig mange organisationer har protesteret over den korte høringsfrist. Det synes snarere at være reglen end undtagelsen, at høringsfristerne er så korte, at det giver helt urimelige betingelser for de interessenter, der skal høres. Det er en uskik. Jeg synes, det krænker grundlæggende principper for god lovgivningsproces, og det må høre op. Lovsujuk kan ingen være tjent med.

Så til forslagens indhold. Jeg synes, at vi i forvejen har en kompliceret og detaljeret lovgivning på området, så der er ikke behov for flere regler og mere lovgivning, men for færre regler og enklere lovgivning. Hvis der skal mere lovgivning til, skal der være klare argumenter til stede. Jeg synes ikke, at der er klare argumenter. Som flere høringsparter anfører, er det ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning betænkeligt, at man nu agter at indføre dobbelttilsyn på det finansielle område. Det vil sløre gennemsigtigheden, og det vil svække både virksomheders og forbrugeres mulighed for at navigere i systemet og rette henvendelse til den rette myndighed. Hertil kommer, at det generelt er en dårlig idé at bemyndige to tilsynsmyndigheder med kompetence inden for samme område.

Hvad angår markedsføring af rusmidler, synes vi ikke, der er behov for yderligere restriktioner. I stedet for at lovgive bør vi måske en gang imellem skabe mere debat og bevidsthed om forældres ansvar i forhold til børns alkoholforbrug. Lovgivningen kan nu engang ikke løse alle problemer i dette menneskeliv.

Der er i lovforslaget også lagt op til, at Forbrugerombudsmandens processuelle beføjelser udvides til bl.a. adgang til at anlægge

individuelle erstatningssager. Her synes vi i Liberal Alliance, som det også er påpeget af Realkreditrådet, at forbrugerne er bedre stillet ved at få behandlet erstatningskrav ved de private ankenævne.

Endelig finder vi, at forslagens § 1, stk. 9, vedrørende bemyndigelse til at udstede administrative bøder er et skråplan. Intentionen, der angiveligt er en smidigere og hurtigere sagsgang, tilslutter vi os, men administrative bøder er et skråplan set ud fra et retssikkerhedssynspunkt.

Så samlet set kan Liberal Alliance derfor ikke tilslutte sig forslaget.

Kl. 15:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det er altid relevant at se på Forbrugerombudsmandens virke, processer og arbejdsmetoder. Det er en vigtig funktion i det danske samfund, ikke alene af hensyn til forbrugerbeskyttelsen, men også af hensyn til almenvellet. Vi kan grundlæggende set støtte intentionerne i forslaget. Det giver en stærkere institution, det giver en mere smidig arbejdsgang, og det er godt i det hele taget at få moderniseret mange af processerne, og vi er også enige i de tilføjelser, der er om alkoholreklamer.

Men vi synes, at der er et problem i forhold til den finansielle sektor. Vores udgangspunkt er, at det er en god idé, at man bliver reguleret af samme myndighed, af samme regler. Det synes vi er fornuftigt. Det må være til gavn for det danske samfund, at man har ens regler for alle, og at det er samme myndighed, der regulerer. Men her ser det ud, som om regeringen ikke helt har gennemtænkt konstruktionen, for det ser ud, som om den finansielle sektor falder midt imellem to stole. På den ene side – og det står også i bemærkningerne til lovforslaget – vil man stadig væk blive reguleret af Finanstilsynet, men på den anden side gives Forbrugerombudsmanden mere power i forhold til de finansielle virksomheder.

Det betyder altså, at den finansielle virksomhed fremover vil blive underlagt både et tilsyn fra Finanstilsynet og et arbejde fra Forbrugerombudsmanden. Vi synes ikke, at man kan byde virksomheder i Danmark, at de bliver reguleret, og at der bliver ført tilsyn med dem af to forskellige myndigheder. Hele tiden har det jo været sådan i forhold til den finansielle sektor, at man har et Finanstilsyn, som har en kompetence, har deres gang hos de finansielle virksomheder, og som også af mange bliver beskyldt for at være sådan meget pushy over for de finansielle virksomheder. Det er dem, man har en relation til, og de udstikker de retningslinjer, der er.

Nu sker der det, at Forbrugerombudsmanden også kommer ind og får en bemyndigelse og en power på vegne af forbrugerne i forhold til den finansielle sektor. Det, der bekymrer os i den henseende, er, om ændringen kan have den konsekvens, at en finansiell virksomhed, som søger en afklaring af en konkret problemstilling hos tilsynet, får meddelt tilsynets holdning. Det indretter man sig efter som en ekstra finansiell virksomhed. Efterfølgende finder Forbrugerombudsmanden så ud af, at han fortolker de regler anderledes. Det efterlader jo den pågældende virksomhed fuldstændig på herrens mark.

Så har Forbrugerombudsmanden i et hørings svar efterfølgende også tilkendegivet, at man ikke vil forfølge virksomhederne i strafferetlig henseende bagefter, men stadig er vi jo lige vidt. Det betyder jo ikke, at man ikke vil føre et civilretligt krav imod virksomhederne. Det har jeg i hvert fald ikke hørt at Forbrugerombudsmanden ikke vil.

Derfor mener vi, at den lovændring, som regeringen lægger op til, og som indgår i et ellers ganske udmærket forslag, vil medføre en betydelig retsusikkerhed for virksomhederne. Det er en sag, som vi gerne vil dyrke mere under udvalgsbehandlingen og håber på at få afklaret. Vi håber også, at regeringen vil sørge for, at der kommer en afklaring af de finansielle virksomheders retstilstand med det nye lovgrundlag her. Hvis det bliver løst, vil Det Konservative Folkeparti godt kunne støtte forslaget her.

Kl. 15:53

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Glimrende, tak til Det Konservative Folkepartis ordfører. Den næste taler i rækkefølgen er erhvervs- og vækstministeren, værsgo.

Kl. 15:54

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak til ordførerne for indlæggene. Lovforslaget gennemfører en del af regeringens forbrugerpolitiske eftersyn.

For det første styrkes beskyttelsen af børn og unge i forhold til alkoholreklamer. For det andet udvides Forbrugerombudsmandens beføjelser i forhold til finansielle virksomheder. For det tredje styrkes Forbrugerombudsmandens tilsyn med markedsføringsloven gennem en række nye værktøjer.

Lovforslaget indfører et forbud mod alkohol og rusmidler i reklamer eller anden markedsføring rettet mod børn og unge. Børn og unge er særlig sårbare forbrugere, som skal beskyttes mod unødigt eksponering af alkohol og andre rusmidler i en tidlig alder. Med forslaget hersker der ikke længere tvivl om, at alkohol ikke hører hjemme i reklamer rettet mod børn og unge.

Med den anden del af lovforslaget får Forbrugerombudsmanden også mulighed for at anvende markedsføringsloven på finansielle virksomheder. I dag er situationen den, at Forbrugerombudsmanden ikke efter markedsføringslovens regler kan gribe ind over for en erhvervsdrivende, der markedsfører sig over for forbrugerne, hvis den erhvervsdrivende er omfattet af lov om finansiell virksomhed. Det betyder i praksis, at Forbrugerombudsmanden f.eks. kan gribe ind over for en bilforhandlers annonce om finansiering af en ny bil, men ikke kan gribe ind over for en annonce om det samme, hvis det er en bank, der tilbyder finansieringen. Forslaget gør op med den forskel mellem finansielle og ikkefinansielle virksomheder, så vi får ensartede erhvervsforhold på markedsføringslovens område. Lovforslaget ændrer ikke ved, at det fortsat er Finanstilsynet, der har hovedansvaret for at føre tilsyn med, at de finansielle virksomheder overholder den finansielle lovgivning.

Med den tredje del af lovforslaget får Forbrugerombudsmanden en række værktøjer, som alle bidrager til, at tilsynet med markedsføringsloven optimeres og effektiviseres. Det drejer sig om muligheden for, at Forbrugerombudsmanden kan føre individuelle retssager for forbrugerne om erstatning. De individuelle sager vil være mindre ressourcekrævende for Forbrugerombudsmanden, men vil stadig kunne komme en lang række forbrugere til gode. Når Forbrugerombudsmanden skal tage stilling til, om der skal føres en individuel sag, skal Forbrugerombudsmanden nemlig lægge vægt på, om der er tale om kollektive forbrugerinteresser eller almene samfundsinteresser i den konkrete sag.

Forbrugerombudsmanden får derudover mulighed for at udstede administrative bøder i sager, der er rene tilståelsessager, og hvor overtrædelsen af reglerne er helt klar, og hvor der ikke er tvivl om beviserne. I dag skal bødesager, også selv om der er tale om ukomplicerede tilståelsessager, overgives til politiet. Med forslaget kan Forbrugerombudsmanden reagere hurtigere på visse overtrædelser ved at afslutte tilståelsessager med en administrativ bøde. For de erhvervsdrivende betyder det, at sagerne kan afsluttes smidigere og hurtigere, end det er tilfældet i dag. Forbrugerombudsmanden får desuden mulighed for at møde i retten ved sine egne medarbejdere.

Og som reglerne er i dag, skal Forbrugerombudsmanden og Forbrugerombudsmandens medarbejdere lade sig repræsentere ved en advokat, når de fører sager på vegne af en forbruger. Forbrugerombudsmanden møder allerede i dag i retten ved sine egne medarbejdere i sager, hvor han er part, så det giver ikke mening, at han ikke skal have de samme muligheder i sager, som han fører på vegne af forbrugerne.

Endelig får Forbrugerombudsmanden mulighed for at udstede påbud i sager, hvor der er risiko for, at forbrugerne ikke når at reagere i tide, så deres krav dermed bliver forældet. Erfaringerne har vist, at der er et særligt behov for at hjælpe forbrugerne i visse situationer. Det drejer sig f.eks. om situationer, hvor mange forbrugere vil kunne gøre et krav gældende mod en erhvervsdrivende, men hvor forbrugerne ikke kender til reglerne om forældelsesfrist. Med forslaget får Forbrugerombudsmanden mulighed for at påbyde erhvervsdrivende at informere kunderne om deres retsstilling i forhold til forældelse i sager, hvor Forbrugerombudsmanden skønner det nødvendigt for at beskytte forbrugerne mod retstab. Forslaget ændrer ikke på forældelseslovens regler, men er blot med til at sikre, at forbrugerne bliver informeret om forældelsesreglerne eller om, at de muligvis har et krav, der kan forældes, hvis de ikke reagerer.

Samlet set mener jeg, at forslaget fører til, at vi styrker forbrugerbeskyttelsen på en række områder, ligesom vi sørger for, at Forbrugerombudsmandens tilsyn bliver mere effektivt.

Kl. 15:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren.

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, og der er heller ikke flere, der har bedt om ordet. Dermed er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse. (Omdannelse af Fornyelsesfonden til Markedsmodningsfonden m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).
(Fremsættelse 12.12.2012).

Kl. 15:59

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Første ordfører på talerstolen er hr. Kim Andersen fra Venstre, værsgo.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Også dette forslag er fra erhvervs- og vækstministeren, og det kan umiddelbart synes som et mindre og noget teknisk forslag. Det drejer sig om at omdanne fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, den såkaldte Fornyelsesfond, til en Markedsmodningsfond.

Det er udløberen af en aftale mellem regeringen, Venstre og Konservative fra efteråret 2012 – udmøntningen af de såkaldte UMTS-midler. Forslaget indebærer, at der altså kan dannes denne fond, som skal arbejde fremadrettet med markedsmodning, i øvrigt i forlængelse af rigtig gode erfaringer, som blev gjort inden for Fornyelsesfondens virke i forhold til markedsmodning. Samtidig skal fonden bidrage til at skabe vækst, beskæftigelse og eksport i små og mellemstore virksomheder, og fonden skal arbejde med en innovationsfremmende offentlig efterspørgsel og i det hele taget fremme samvirket mellem offentlig og privat virksomhed. Venstre kan støtte forslaget fra erhvervs- og vækstministeren.

Vi synes, det er et fornuftigt forslag, og det er en logisk konsekvens af aftalen fra oktober om UMTS-midlerne.

I det hele taget er det jo sådan, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, fra politisk side for at fremme innovation, for at fremme samspillet mellem offentlig og privat virksomhed. Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at vi hurtigt får markedsmodnet ideer, opfindelser, udviklingsprodukter, sådan at de kommer fra laboratorierne og fra tegnebordene ud i produktionen og ud til forbrugerne. Det er mere end nogen sinde vigtigt.

I det hele taget er det jo uhyre væsentligt, at vi har fokus på at understøtte og inspirere til mere erhvervsudvikling. Der er så stærkt brug for, at vi fremmer kreativiteten, at vi i højere grad får forbedret konkurrenceforholdene i Danmark, og at vi får skabt virkelyst. Og iværksættergenet skal udløses. Vi skal have et syn på erhvervslivet, sådan at det er understøttet af det offentlige, og at det er positivt, at vi bruger mindre tid og energi på at være myndighed og kontrollere og mere tid på at vejlede og befordre erhvervslivets tanker og ideer.

Vi er bagefter i forhold til investeringer herhjemme; vi har tabt konkurrencekraft, vi mister arbejdspladser. Jeg håber, det her kan være om end et lille, så dog et skridt fremad til at hjælpe virksomhederne til at forbedre konkurrenceevnen og til at generere samvirket mellem offentlig og privat virksomhed.

Med de ord vil vi gerne tilsige forslaget vores støtte og velvillige behandling i udvalget. Tak.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Jeg vil starte med at sige tak for Venstres positive tilkendegivelser i forhold til lovforslaget og sådan set også sige tak til både Venstre og De Konservative for det samarbejde, der har været i forbindelse med finansloven og det konkrete forslag.

Det er afgørende for Socialdemokraterne at få sat skub i vækst og beskæftigelse. Det er nødvendigt for at få Danmark sikkert gennem krisen, og for at vi har råd til den velfærd, vi gerne vil have. Derfor er det afgørende, at erhvervslivet har de bedst mulige rammebetingelser, så virksomhederne kan få gang i eksporten og dermed ansætte flere folk. I den forbindelse er innovation et nøglebegreb. Derfor skal flere virksomheder have mere ud af deres innovation, samtidig med at den offentlige sektors potentiale for at understøtte og anvende innovation skal udnyttes bedre.

Med det aktuelle lovforslag omdannes Fornyelsesfonden til Markedsmodningsfonden. Forslaget er, som det også blev nævnt af Venstres ordfører, hr. Kim Andersen, en del af aftalen om udmøntningen af UMTS-reserven, der er indgået mellem regeringen, Venstre og De Konservative. Formålet er at skabe fornyet vækst, beskæftigelse og eksport i danske små og mellemstore virksomheder samt at fremme innovationsfremmende offentlig efterspørgsel. Fondens skal således fokusere og målrette dens midler inden for områder, hvor dansk er-

hvervsliv har særlige styrker og potentialer, samt bistå små og mellemstore virksomheder med at klare de udfordringer, som de støder på i markedsmodningsfasen. Samtidig skal fonden være med til at understøtte, at det offentlige via deres indkøb i højere grad, end det sker i dag, er med til at fremme udviklingen af virksomhedernes innovative løsninger.

Markedsmodningsfonden skal, som navnet også antyder, fokusere på selve markedsmodningsfasen af produkter og serviceydelser. På den måde sikres en klarere arbejdsdeling mellem fonden og de øvrige statslige innovationsordninger, og det er godt. Derfor skal omdannelsen også ses som en bestræbelse på at lancere et mere overskueligt dansk innovationssystem med en forenkling af de statslige støtteordninger.

Det vurderes, at lovforslaget vil have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da fonden forventer at styrke virksomhedernes konkurrenceevne. I den forbindelse har jeg med tilfredshed noteret, at de modtagne høringssvar generelt har været positive, og at erhvervslivet ser tiltaget som et velkomment bidrag til at få sat gang i hjulene og skabe vækst og arbejdspladser, og at man derfor bakker op om både fondens formål og fondens indsatsområder.

Med de ord tilslutter Socialdemokraterne sig forslaget.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:07

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her lovforslag er jo, som det er blevet sagt tidligere, en udmøntning af en aftale indgået mellem regeringen, Venstre og De Konservative, og det er jo faktisk et af de steder, hvor Dansk Folkeparti ikke er med i en aftale. Det er ikke ret mange steder, det er tilfældet, og det er vi selvfølgelig meget glade for, fordi vi gerne påtager os et ansvar, når det gælder, og også gerne vil være med til at forhandle. Men det her er en gammel aftale, som begyndte at gro for mange, mange år siden, faktisk helt tilbage under Poul Nyrup Rasmussens regering, hvilket har betydet, at det var en aftale, vi ikke var med i.

Når det nu er gjort, vil vi fra Dansk Folkepartis side selvfølgelig alligevel gerne kvittere for, at lovforslaget fremsættes, og at vi også får lov til at nikke og give vores godkendelse. For pengene bliver jo brugt relativt godt i det her forslag. Der står jo, at der årligt vil blive tilført 135 mio. kr. fra 2013 og frem til 2015. Det er trods alt mange penge, og derfor kan man måske også godt mere sig lidt over, at der står, at lovforslaget skønnes at have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Jeg vil næsten sige: Det manglede da også bare. For hvis ikke det har nogen som helst positive konsekvenser, hvorfor skulle man så vælge at bruge 3 gange 135 mio. kr.? Så jeg håber så sandelig, at ministeren ikke bare har en formodning og har gjort et skøn, men at man også har en klokkeklar overbevisning om, at det her selvfølgelig har positive konsekvenser. Ellers er det jo sådan set penge ud af vinduet.

Vi er ikke med i aftalen, men vi vil gerne støtte forslaget alligevel, for vi synes, at det er vigtige emner og vigtige prioriteringer. Innovation, udvikling af danske arbejdspladser, dansk knowhow og danske produkter, er jo noget, som er helt grundlæggende og basalt vigtigt, hvis vi skal blive ved med at være en eksportnation, som også forstår at udvikle vores produkter. Så vi støtter lovforslaget, og på den baggrund kan ministeren jo hurtigt regne ud, at der er flertal – det var der så også i forvejen.

Kl. 16:09

Næste ordfører er fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre, som ordfører.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Regeringen har ligesom Venstre og Konservative den analyse, at der rundtomkring i Danmark er iværksættere, som har rigtig gode ideer til nye produkter, som kan skabe nye erhvervseventyr og dermed en masse nye private job i Danmark. Men mange af de her iværksættere oplever det, som nogle kalder Death Valley eller på dansk Dødens Dal. Det er et udtryk for, at rigtig mange ideer aldrig bliver omsat i produktion, fordi man mangler noget hjælp til at få gang i produktionen og få lavet en virksomhed.

Den her lov afsætter årligt 135 mio. kr. i den såkaldte Markedsmodningsfond, som netop skal hjælpe med at løse den her udfordring. Det kunne f.eks. være i forhold til at hjælpe en iværksætter med at få lavet et produkt ud fra den idé, iværksætteren har, og det kunne være at få testet produktet, så det lever op til de krav, der er, til dokumentation og alt muligt andet. Det kan også være i forbindelse et lån, så man kan få produktionen af den idé, man har, i gang. Det er altså en lang række muligheder for at hjælpe iværksættere i gang, så de kan få lavet en virksomhed, som kan skabe job og indtjening i Danmark.

Pengene fra indsatsen kommer fra de penge, som teleselskaberne har betalt til staten for at få ret til at udbyde de her 800 MHz-frekvenser. Det er et bredt forlig med den borgerlige del af oppositionen, V og K, og vi er rigtig glade for de borgerliges støtte til at lave det her erhvervsinitiativ, som vi forventer os meget af.

Radikale Venstre kan tilslutte sig lovforslaget.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Eftersom SF's erhvervsordfører heller ikke kan være i salen til behandlingen af dette lovforslag, har hun bedt mig om på hendes vegne at holde ordførertalen til dette lovforslag også.

Med det her lovforslag følger vi op på den aftale om fordeling af indtægterne ved auktioner over tredjegerationsmobilnettet, som størstedelen af Folketinget står bag. Derudover ændrer vi Fornyelsesfonden til Markedsmodningsfonden. Denne ændring skal give en klarere afgrænsning til andre fonde og – vigtigst – give et bedre afsæt for, at store og små, nej, jeg mener små og mellemstore virksomheder kan etablere sig med nye produkter.

I en tid hvor mange virksomheder stadig gisper efter vejret, er vi i SF glade for at kunne skabe denne fond, som kan give nye produkter et skub fra idé til et produkt ... som kan give nye produkter et skub fra idé til et produkt på markedet. Jeg skal bare lige meddele sådan for en god ordens skyld, at jeg faktisk godt kan læse. (*Munterhed hos ordføreren*).

På den baggrund kan SF støtte lovforslaget.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så kan ministeren jo så vurdere, om hun synes det er et morsomt forslag, vi behandler her i dag. Men hvad gør man ikke for at tilfredsstille de forskellige ordførere?

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Liberal Alliance var ikke med, da man vedtog udmøntningen af den såkaldte UMTS-reserve, og vi var ikke med i aftalen om Fornyelsesfonden. Årsagen til det er selvfølgelig, at vi grundlæggende ikke tror på, at erhvervsstøtte er det, som skal skabe arbejdspladser. Vi tror grundlæggende heller ikke på strategien om pick the winners, altså at staten kan udpege bestemte brancher eller virksomheder som dem, der skal vækste på bekostning af andre. Statsstøtte er altså ikke vejen frem til vækst, beskæftigelse og eksport i Danmark. Det, der er vejen frem, er de generelle rammevilkår.

Vi er som sagt imod, at man fra statens side forsøger at vælge vinderne – det klarer markedet bedst selv. Men da der med de midler, der udmøntes med det her forslag, ikke er tale om såkaldt nye penge, men om gamle, som anvendes på en anden måde i den såkaldte Markedsmodningsfond, så kigger vi positivt på det alligevel. Og det gør vi, fordi formålet for den nye Markedsmodningsfond er blevet bredere, end det var for den gamle, og derfor kan man gøre noget ondt mindre ved at tilslutte sig det her forslag.

Fornyelsesfonden var meget snævert fokuseret på den grønne omstilling. Den nye fonds formål er bredere, og vi synes det virker mere fornuftigt.

Til sidst vil jeg sige, at vi generelt i Liberal Alliance er meget bekymrede for, om regeringen faktisk formår at forenkle hele det massive kompleks af regler, lovgivning og støtteordninger, som knytter sig til innovationsindsatsen i Danmark. Vi håber, at der er lagt op til en forenkling og en styrkelse af den lovgivning, vi har på området, men vi synes, at der er meget, der tyder på, at det faktisk ikke kommer til at ske.

Alligevel vil jeg gerne konkludere, at vi støtter det fremsatte forslag – ikke fordi vi synes det er en god idé med erhvervsstøtte, men fordi vi synes at Markedsmodningsfondens bestemmelser og anvendelse af midlerne fra UMTS-reserven er bedre end den anvendelse og det formål, som lå i Fornyelsesfonden.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den sidste ordfører er hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:15

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Vi er glade for aftalen, som vi har lavet med regeringen og Venstre om en fornyelse af Fornyelsesfonden. Det er vi, fordi det allervigtigste for at skabe vækst i Danmark er, at man giver nogle bedre rammevilkår til virksomhederne; at man ikke hæver skatter og afgifter med 6 mia. kr., som regeringen har gjort, siden den tiltrådte den 3. oktober; at man kigger på produktiviteten; at man i det hele taget kigger på, hvordan vi kan forbedre vilkårene for virksomhederne. Det er nummer et løsning på, hvordan vi får mere produktion og mere udvikling i Danmark.

Nummer to er, at vi skal have kigget på kapitalsituationen. Har virksomhederne penge til at investere, til at udvikle? Der er da også vigtigt, at man har en finansiel sektor, som har rimelig frie rammer, som kan investere i virksomhederne i Danmark, så der bliver investeret i Danmark.

Nummer tre løsning er også at sikre, at det store segment af SMV'er, vi har, altså af små og mellemstore virksomheder, har mulighed for at udvikle sig, og på det punkt tror jeg vi deler nogenlunde holdning også med regeringen. Det gør vi ikke forhold til at hæve skatter og afgifter; det gør vi ikke i forhold til at binde virksomhe-

derne ind i forskellige regler; men vi gør det ved at tro på, at små og mellemstore virksomheder skal have mulighed for at udvikle sig.

Derfor er Markedsmodningsfonden en god idé. Vi har verdens største offentlige sektor i Danmark. Vi Konservative mener, at den skal være mindre, men selv under en ny borgerlig regering – også med pres fra Det Konservative Folkeparti – vil vi stadig væk have en meget stor offentlig sektor i Danmark. Så derfor vil der foregå meget udvikling, der vil foregå meget produktion i den offentlige sektor, og der er det vigtigt, at man er med til at understøtte det samspil, der vil være mellem det private og det offentlige.

Lad os tage et eksempel. Der bliver investeret over 40 mia. kr. i nye sygehuse i Danmark i de kommende år. Der bliver skabt en masse nye innovative løsninger, ikke kun anlægsmæssigt, fysisk, men også ved den måde, man bruger teknologien på, bruger it-systemerne på, hvad enten man er hjertepatient og kan ligge derhjemme og få en mobiltelefon til at hjælpe sig, eller hvordan man bliver medicineret osv. – altså hele det telemedicinområde, som folk har snakket om nu i 3 år, og som er begyndt at udvikle sig. Det er en masse små danske virksomheder, som er i gang med at udvikle de ting.

Der vil en sådan Markedsmodningsfond kunne være med til at etablere nogle broer, nogle forbindelser mellem offentlige myndigheder – det kan være regionerne, sygehusene – og så de virksomheder, som arbejder med det. Det er en flig af det. Andre områder, hvor man kunne gå i gang med det, vil også være med til at skubbe til udviklingen blandt hele SMV-segmentet og også være med til at åbne den offentlige sektor op for at gå ind i samarbejder og partnerskaber med private virksomheder. Så det er en rigtig god idé.

Vi er glade for at have en aftale med regeringen på det her punkt og vil følge den tæt. Vi glæder os til løbende at høre mere fra ministeren om vores fælles projekt.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 16:18

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for alle de særdeles positive bemærkninger. Lad det endelig blive en vane.

Det lovforslag, som vi i dag førstebehandler, har det overordnede formål at hjælpe virksomheder med at overvinde de barrierer, som de oplever i markedsmodningsfasen. Især de små og mellemstore virksomheder oplever barrierer for at få deres produkter på markedet, hvorfor vi i lovforslaget har foreslået, at Markedsmodningsfonden skal have særlig fokus på de små og mellemstore virksomheder. Indsatsen skal sikre, at flere innovative produkter og serviceydelser kommer fra en udviklings-, test- og demonstrationsfase ud på markedet til gavn for vækst og skabelse af varige private job i Danmark.

Fondens midler skal fremadrettet anvendes inden for tre fokusområder: for det første markedsmodning af virksomheders innovative produkter og serviceydelser, for det andet markedsmodning baseret på innovationsfremmende offentlig efterspørgsel og for det tredje markedsmodning gennem etablering af eller deltagelse i partnerskaber, foreninger m.m.

Indsatsen skal konkret løftes, ved at en virksomhed eksempelvis får tilskud til at gennemføre de sidste test af et produkt, så det kan blive sendt på markedet uden fejl, eller ved at Markedsmodningsfonden går ind og giver en garanti for et innovativt element i et produkt, så kunderne ved, at de ikke står alene med risikoen, hvis de vælger at erstatte kendte løsninger med noget nyt. Det kan være en god idé, hvis kunderne er tilbageholdende med at købe nye innovative produkter og serviceydelser. Manglende viden om og dokumentation for løsningernes funktionalitet i reelle forbrugssituationer, manglende salgsreferencer og usikkerhed om virksomhedens mulighed for at garantere service- og forsyningssikkerhed på sigt kan være nogle af

de elementer, som skaber usikkerhed hos kunderne. Ved at man hjælper virksomhederne med at overvinde disse barrierer, kommer flere innovative produkter og serviceydelser ud på markedet til gavn for jobskabelsen og for væksten.

Derudover skal Markedsmodningsfonden være med til at understøtte, at den offentlige sektor via sine betydelige indkøb i højere grad fremmer udviklingen af innovative løsninger. Det sker, ved at fonden dækker en del af udviklingsomkostningerne og den risiko, der kan være ved, at nye produkter og løsninger baseres på en ny teknologi, nyt materiel m.m. Herved kan virksomhederne hurtigere få deres nye løsninger på markedet til gavn for virksomheden, jobskabelsen og eksporten. For den offentlige sektor har det endvidere den fordel, at man her kan få adgang til flere innovative løsninger, og de kan være med til at effektivisere og forbedre kvaliteten af den offentlige service.

Ved at omdanne Fornylsesfonden til Markedsmodningsfonden bygger vi videre på de gode erfaringer og positive økonomiske effekter, som Fornylsesfondens hidtidige markedsmodningsindsats har præsteret. Samtidig skabes der en klarere arbejdsdeling mellem fonden og de øvrige statslige innovationsordninger. Fonden tilføres 135 mio. kr. årligt fra 2013 til og med 2015 og skal ledes af en uafhængig, professionel bestyrelse. Bestyrelsen skal have erhvervsmæssig indsigt og viden om markedsmodning, kommercialisering, grøn omstilling, indkøbspolitik i den offentlige sektor og design og andre kreative erhverv. Derved sikres både faglig indsigt og en kommerciel vurdering af vækstpotentialet i de enkelte projektansøgninger. Det er vigtigt for at sikre, at fonden kommer til at understøtte så mange nye job som overhovedet muligt.

De organisationer, der har været hørt, inden lovforslaget blev fremsat, har generelt været positive over for omlægningen til Markedsmodningsfonden, som det også fremgår af det fremsendte høringsnotat, og jeg ser frem til en konstruktiv behandling i udvalget.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart og lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer. (Omlægning af model for betaling for offentlige forretninger og tilsynsvirksomhed, ændring af Havarikommissionens opgaver, indførelse af bered-

skabsbestemmelser samt navneændring af registreringsmyndighed).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsættelse 12.12.2012).

Kl. 16:23

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Hans Christian Schmidt, Venstre.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det, formand. Jeg vil i hvert fald starte med at sige, at det her forslag, som er om ændring af lov om luftfart og lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer, set med Venstres øjne i hele udgangspositionen et godt forslag, fordi det bygger på et godt forarbejde i form af et udvalg, der jo har siddet og diskuteret nogle af de her ting, og fordi tanken heri er den rigtige, altså den, at man går ind og siger, at det må være sådan, at vi i stedet for at have disse afgifter nu får et safetybidrag, sådan at alle dem, der i virkeligheden er med til at nyde godt af, at vi har de her tilsynsfunktioner, også er med til at betale. Jeg synes på alle måder, at det er det rigtige, når man tænker på, at det ellers kun er forbeholdt lufthavne, luftfartsselskaber og danske passagerer at betale omkostningerne ved det. Det er jo noget alle nyder godt af, som der også står i forslaget, og derfor bør alle også være med til at bidrage til betalingen.

Jeg noterer mig også, og det synes jeg er rart, at vi får det gennemgået i forslaget, at det på mange måder kommer til at ligne noget i vores nabolande og også i lande længere væk, at vi altså får noget, der er kendt andre steder fra, og som virker.

Jeg er med hensyn til Havarikommissionens undersøgelsespligt af den opfattelse, at det lyder rigtigt. Jeg synes, at det er den rigtige måde, man har fået stykket det sammen på. Vi ved jo godt, at det er et område, som der er meget opmærksomhed på, og det gælder også selve beredskabet på luftfartsområdet. Vi ved, at det er noget, som man går meget op i. Og sådan skal det også være.

Jeg kan altså overordnet sige, at vi kan støtte forslaget. Vi vil stille nogle enkelte spørgsmål, men det er mest som opfølgning på noget af teknisk art, og det vil vi gøre i udvalget. Ellers er vi indstillet på at støtte forslaget, når vi får det i udvalget.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Fra socialdemokratisk side hilser vi også det her lovforslag meget varmt velkommen. Vi er glade for, at der har været en god og en grundig proces i det her udvalg vedrørende luftfart, og der er fremkommet en række gode og konstruktive forslag i stor enighed med de involverede parter. Vi mener fra socialdemokratisk side, at det giver god mening at erstatte de hidtil kendte afgifter med et nyt safetybidrag, som alle skal betale, ikke kun de indenlandske aktører. Det er mere tidssvarende. Det er i tråd med den globale tid, vi lever i. Og det er de regler, vi også kender fra andre lande. Det samme gælder med hensyn til de foreslåede ændringer af hele spørgsmålet om havariarbejdet. Der giver det også god mening at tilpasse det, så det passer med internationale regler.

Så i det hele kan Socialdemokratiet tilslutte sig det her forslag, og vi takker også for den tilsyneladende brede opbakning, der er til det her forslag.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti, som ordfører.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det er jo næppe et forslag, der kan afføde den store debat i salen i dag. Vi vil også fra Dansk Folkepartis side sige, at vi synes, at det her er et godt udkomme af Luftfartsudvalgets arbejde, altså en del af det store arbejde, der blev lagt i Luftfartsudvalget.

Man kan sige, at skal der være lidt på negativsiden, så er det måske, at det her vil være en ekstra omkostning i forhold til nogle udenlandske selskaber. Om det så kan påvirke deres beslutning om at beflyve Danmark, skal jeg ikke kunne sige, men det er jo stadig væk få penge, som dog alligevel bliver til mange penge, fordi der er mange passagerer. Og på plussiden tæller jo så rimeligheden i, at andre også er med til at betale for de her sikkerhedseftersyn.

Så i det store og hele er Dansk Folkeparti positive over for forslaget, også i og med at det samlet set ikke bliver dyrere for luftfarten, men det bliver bare en anden måde at betale på. Og det vil sandsynligvis i sidste ende betyde bedre rammebetingelser for luftfarten, og det har vi jo behov for, som vi har set med i hvert fald SAS, som har været i nogle voldsomme kriser. Men jeg tror, at det er gældende for størsteparten af luftfarten, at der har været krise i de her år.

Så er der noget ren teknik i det med nogle opgaver, der flyttes fra det tidligere Statens Luftfartsvæsen over i Trafikstyrelsen. Det vil jeg ikke komme nærmere ind på. Det er som sagt ren teknik.

Jeg vil bare slutte med at sige, at Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg, ordfører for Radikale Venstre.

Kl. 16:28

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Jeg skal også gøre det ganske kort, for det er meget simpelt, hvad det her lovforslag går ud på. I dag betaler udenlandske luftfartsselskaber ikke penge for det tilsyn, som selvfølgelig skal foregå, med f.eks. sikkerheden. Det vil vi gerne lave om, og derfor betyder den her lov, at udenlandske selskaber også kommer til at betale for det offentlige tilsyn, der foregår. Det synes vi i Radikale Venstre er helt fair, og derfor kan vi også støtte dette lovforslag.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Da SF's ordfører ikke kan være til stede, skal jeg meddele, at SF støtter forslaget. Forslaget indeholder tre centrale tiltag.

For det første er der safetybidraget. Det er et lovforslag, som gør, at betalingen af Trafikstyrelsens løbende tilsyn med den civile luftfart bliver mere hensigtsmæssig. Tilsynet vil fremover blive finan-

sieret af et safetybidrag på 6 kr. Hensigten med safetybidraget er, at hele tilsynsområdet selv skal kunne løbe rundt. Modellen forventes at bidrage til en forbedring af dansk luftfarts erhvervsmæssige rammebetingelser, en mere enkel finansieringsmodel og en større robsthed i det samlede tilsyn med den civile luftfart.

For det andet er der Havarikommissionen. Lovforslaget medfører også en ændring af bestemmelserne om Havarikommissionens undersøgelsespligt. Hermed tilpasser vi os internationale regler. Fremover vil havarier med ultralette fly ikke længere blive undersøgt af Havarikommissionen, da de ikke har almen flysikkerhedsmæssig betydning. I SF synes vi, det er en god ting, at staten fremover ikke skal bruge skatte kroner på at understøtte sikkerheden for en hobbyaktivitet.

For det tredje er der beredskabet. Der fastsættes også bestemmelser om beredskab på luftfartsområdet. I dag har beredskabsloven nemlig kun en begrænset anvendelse, da den kun kan anvendes ved udstedelse af egentlige påbud i konkrete situationer. I SF synes vi, det er en god ting, at loven ændres, eftersom luftfartsselskaber og flyvepladser fremover så skal foretage nødvendig planlægning for at sikre luftfarten i beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer.

Med de bemærkninger skal jeg blot gentage, at SF støtter forslaget.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Henning Hyllested som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Om end vi i Enhedslisten ikke er meget for, og det er vi ikke af miljømæssige grunde, at satse på luftfart som transportform, så ser vi dog positivt på lovforslaget. Vi finder det nyttigt med administrative forenklinger, og at man slår gebyrer sammen, og vi finder det ligeledes hensigtsmæssigt, at alle selskaber uanset nationalitet, som er underkastet et sikkerhedstilsyn, bidrager til ordningen. Det er dog, sådan som vi læser lovforslaget, lidt uklart, hvorvidt ordningen også omfatter de selskaber, der kun beskæftiger sig med luftfragt, men det ser ikke ud til at være tilfældet – sådan som vi læser det, som sagt – og det synes vi at der skal rettes op på.

Man kunne ironisere lidt og sige, at det er lidt overraskende, at den flybranche, der altid ømmer sig, når nye afgifter introduceres, ikke mindst altså passagerafgifter, i det her tilfælde uden at knytte accepterer et sikkerhedsbidrag på ganske vist beskedne 6 kr. pr. passager. Men vi går så ud fra, at flybranchen er til at forhandle med om passagerafgifter, og så er det vel derfor nok blot et spørgsmål om tid og vilje, inden branchen vil acceptere den beskedne passagerafgift, som så er en miljøafgift, på 75 kr., der i sin tid blev varslet i »Fair Forandring«.

Når det i forslaget nævnes, at passagererne skal bidrage til finansieringen af sikkerhedstilsynet, så er det vel ikke urimeligt at forlange, at de rejsende også lever op til princippet om, at forurenere betaler, og at der så sker en forhøjelse af prisen på CO₂-kvoterne, som klimaministeren for et par år siden gjorde sig til talsmand for, således at priserne kommer op på et niveau, der vil påvirke flysektoren til en mere miljøvenlig adfærd: fyldte fly, proviantering i begge ender af et flys destinationer osv. Det var jo noget af det, som passagerafgiften på 75 kr. skulle tage højde for.

Nå, vi har nu også nogle kritiske bemærkninger. Vi finder det faktisk problematisk, når forslaget lægger op til, at Havarikommissionen fremover kun skal undersøge de alvorlige hændelser for fly med en startvægt på over 2,25 t, mens de ikkealvorlige hændelser med lettere fly skal anmeldes til Trafikstyrelsen. Det er vi ikke så

begeistrede for, vi støtter faktisk de høringssvar, der udtrykker betænkelighed ved at reducere Havarikommissionens ansvarsområde. Også vi finder, at kommissionen i høj grad har både den fornødne ekspertise og fuldstændig neutralitet og desuden nyder meget stor tillid.

Selv om de ikkealvorlige hændelser altså foreslås indberettet til Trafikstyrelsen, finder vi ikke, dette er tilstrækkeligt, for blandt de ikkealvorlige hændelser kan der selvfølgelig godt gemme sig endog meget komplicerede handlingsforløb, der kan kræve at blive undersøgt af folk med en betydelig ekspertise på området. Og stillingtagen til ikkealvorlige hændelser skal efter vores mening derfor ligge i Havarikommissionen, der har ekspertisen.

Så finder vi det også problematisk, at det mandskab, der deltager i beredskabsarbejdet, pålægges en pligt til at hemmeligholde, hvad de erfarer under dette arbejde. Hvad er det lige, der skal hemmeligholdes? Er det fangetransporter, jævnfør de ulovlige CIA-flyvninger, som blev afsløret, og som såvel danske som grønlandske og færøske lufthavne og lufterum blev brugt til? Er det transport af våben til konfliktområder? Er det transport af klassificeret materiel, f.eks. kemikalier eller nukleart materiale, som et flyselskab transporterer i strid med konventioner, lovgivning osv.? Det er jo forekommet. I stedet for at understrege pligten til hemmeligholdelse er der faktisk tværtimod brug for en whistleblowerordning i sådan et tilfælde, og vi skal derfor foreslå, at den formulering slettes af lovforslaget.

Så nok er vi positive, men det er alligevel med det forbehold, at vi ser frem til en udvalgsbehandling, under hvilken man prøver at tage højde for nogle af de ting, vi her har gjort rede for. Vores stillingtagen til, om det forbehold fører til – den mulighed opererer vi i hvert fald med – at vi vil bede om en opdeling af lovforslaget, så vi kan tage stilling til tingene hver for sig, vil vi lade afvente udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Leif Mikkelsen, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Det er en velkendt sag, at Liberal Alliance ikke går ind for afgiftstigninger, og det gentager jeg så for en sikkerheds skyld her. Derfor har vi kigget grundigt i det her forslag og sikret os, at det er der heller ikke tale om. Modsat kunne jeg benytte lejligheden til at sige, at det ville være godt, hvis regeringen engang kom med ting, som gjorde, at man virkelig sænkede afgifterne, men her er den dog neutral, og derfor støtter vi sådan set lovforslaget og påpeger dog, at den flytning af de her ydelser jo kan betyde, når udenlandske flyselskaber skal bidrage til det her, at turismen i yderste konsekvens kunne påvirkes negativt af det. Vi mener dog, at balancen i det her er rimelig, og at det ikke kun er danskere, der finansierer de udgifter, der er.

Så alt i alt synes vi, at lovforslaget er afbalanceret, og vi kan støtte lovforslaget. Vi behøver ikke forlænge debatten for min skyld.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth, Konservative, som ordfører.

Kl. 16:36

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Også Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget, og det gør vi, fordi det er fornuftigt, at man med den her metode, den nye model, kan få finansieret det tilsyn, der skal være med

civil luftfart på en måde, sådan at dem, der bruger lufthavnene, også er dem, der er med til at betale, altså ved at årsafgift og og årsgebyr slettes, og så pålægges der et safetygebyr, som det hedder, på 6 kr. pr. passager, der flyver ud af danske lufthavne. På den måde bidrager altså også udenlandske flyselskaber til at betale for den her omkostning, og det er jo fair, eftersom de også bruger lufthavnene. Så det støtter vi. Vi støtter også led to og tre, beredskabsdelen og Havarikommissionen, hvor man tilpasser lovgivningen, måden at agere på, til et moderne samfund og internationale regler. Det kan vi selvfølgelig kun støtte op om.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det transportministeren.

Kl. 16:37

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil først og fremmest takke ordførerne for positiv modtagelse af lovforslaget her. Det er jo rigtigt, som hr. Hans Christian Schmidt sagde, at det er på baggrund af et udvalgsarbejde, at det her lovforslag nu er fremkommet og med rimelig bred enighed i branchen som sådan. Det var hr. Henning Hyllested, der talte om Havarikommissionen. Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at det er en vigtig opgave, som skal tages alvorligt, og derfor er det også vigtigt, at vi her kun taler om ultralette fly og stadig væk med en registreringspligt, dvs. at Havarikommissionen har mulighed for, hvis det er sådan, at man ser en tendens, at gøre noget. Så sikkerheden som sådan, må jeg sige til hr. Henning Hyllested, bliver ikke efter min mening med det her sat over styr. Det tror jeg at vi skal være opmærksomme på. Men vi vil gerne svare på de spørgsmål, der måtte være af mere teknisk art undervejs i udvalgsbehandlingen.

Jeg skal sådan set bare sige til sidst, at det, der vel er formålet med lovforslaget her, kan gøres op i tre punkter. Det er en forbedring af dansk luftfarts erhvervsmæssige rammebetingelser, det er en mere enkel finansieringsmodel end den nuværende, og så giver det en større robusthed i det samlede tilsyn med den civile luftfart, og det synes jeg sådan set må være fornuftigt set med alles øjne.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om alkohol i nye biler.

Af Kim Christiansen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 28.11.2012).

Kl. 16:39

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og det er transportministeren, der har fået den fornøjelse at forklare, hvad regeringen mener om det her beslutningsforslag.

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ja, det kunne jeg jo gøre nemt, for jeg kunne henvise til ordførertalen ved behandlingen af forslaget i sidste samling, for som jeg har kunnet konstatere, er det en uændret genfremsættelse. Der må man også have mig undskyldt, hvis den her tale ligner den forrige. Alt andet ville jo et eller andet sted måske være lidt utroværdigt.

Spirituskørsel har store økonomiske og menneskelige omkostninger, og de menneskelige er jo selvfølgelig de værste: Det er mennesker, der kommer til skade eller sågar mister livet. Vi ved, at alkoholpåvirkede chauffører er skyld i for mange ulykker med både dræbte og kvæstede hvert år, og derfor er der al mulig grund til at bruge ressourcer på at sætte ind over for spirituspåvirkede chauffører. Der har også gennem årene været gennemført adskillige adfærdspåvirkende kampagner, og straffen er blevet skærpet. Antallet af dræbte i ulykker, hvor spiritus har været involveret, er derfor også faldet, hvilket jo selvfølgelig er meget glædeligt, igennem de seneste år.

Jeg vil gerne slå fast, at jeg naturligvis som udgangspunkt ser positivt på alle tiltag, der har til formål at forbedre trafikikkerheden. For det første er jeg stor tilhænger af princippet om mest trafikikkerhed for pengene, og det er jeg måske ikke helt så sikker på at et påbud om alkohollås vil give. En alkohollås til eftermontering i en bil vil i dag koste i størrelsesordenen 10.000 kr., og det vil for mange mennesker være et ganske højt beløb. Hvis man tænker sig, at alle ca. 2,5 millioner biler i Danmark skulle udstyres med alkohollås før eller siden, ville det rent faktisk koste i størrelsesordenen 25 mia. kr. Der kan man selvfølgelig godt stille spørgsmålet, om man når målet med så stor en investering.

Trafikstyrelsen har også oplyst, at styrelsen ikke har kendskab til de analyser, der påviser, at det ud fra en samfundsøkonomisk betragtning kan forsvares at kræve alkohollås monteret i alle nye biler.

For det andet er der også forholdet til EU-retten – den er man selvfølgelig nødt til at tage alvorligt. Det vurderes, at Danmark ikke vil kunne komme igennem med at stille forslag om alkohollåse i samtlige nye biler. Reglerne om nye bilers indretning og udstyr fastsættes i EU, og en eventuel særlov om alkohollåse i alle biler vil skulle notificeres i EU. Et sådant særkrav vil sandsynligvis blive opfattet som en teknisk handelshindring og dermed være i strid med EU-reglerne.

I forbindelse med Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 13 sidste år blev forholdet til EU-retten undersøgt meget grundigt, og Europa-Kommissionen har ganske klart tilkendegivet, at Danmark ikke har mulighed for at lave særlige danske krav om alkohollåse i nye biler. Efter mine oplysninger er der ingen EU-lande, der har stillet krav om alkohollåse i nye biler. Vi skal som myndighed, synes jeg, arbejde videre med at forbedre trafikikkerheden, men ikke kun i forhold til alkohol. Både jeg og justitsministeren er selvfølgelig meget opmærksomme på den udfordring.

Jeg synes, vi skal glæde os over, at antallet af trafikulykker med dødelig udgang er faldet, og at antallet af dræbte sidste år heldigvis er kommet under 200. Det er jo en fantastisk flot indsats, der her er gjort, og det synes jeg vi skal takke for.

Men jeg vil endnu en gang sige – og måske bare runde af med det – at jeg synes, det er sympatisk, at Dansk Folkeparti er opmærksom på det her og fortsætter debatten om det. Jeg tror sådan set, vi er enige om målet; der kan så være noget uenighed om, hvordan vi bedst kommer frem til målet, og om, hvilke midler der skal bruges – ud fra sådan nogle mere samfundsøkonomiske vurderinger. Det er sådan set der, vi står. Vi er ikke uenige i målet om at mindske antallet af trafikdræbte, tværtimod.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 16:43

delshindring, ville ministeren så igangsætte et arbejde om det her lovforslag? Og kunne ministeren så støtte lovforslaget?

Kl. 16:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:46

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Det er jo fuldstændig rigtigt, som ministeren siger, at det er en genfremsættelse, og det beror lidt på, at vi havde en mødefri periode i Folketinget i sommer, hvilket bl.a. det her forslag strandede lidt på. Derfor er vi nødt til at genfremsætte det her. Ministeren siger, at der dog var lidt nyt i talen. Der var nemlig oplysningen om det rekordlave antal trafikdræbte, vi havde sidste år, og det er selvfølgelig glædeligt. Så langt er vi enige.

Nu nævnte ministeren det her med 2,5 millioner biler, eller jeg ved ikke, hvor mange det var, men det var et meget stort milliardbeløb, det ville koste. Det fremgår jo klart af forslaget, at det her gælder for nye biler fra 2015. Mener ministeren ikke, at det er vejen at gå? Der har jo også været en diskussion om sikkerhedsseler for rigtig mange år siden og om, hvorvidt de skulle være i alle biler. I dag er det jo standardudstyr. Er det ikke den rigtige vej at gå at få det her gjort til en del af sikkerhedsudstyret i biler?

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:44

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er rigtigt, at der var den nye oplysning, at vi heldigvis havde færre dræbte i trafikken sidste år i forhold til året før, og som jeg sagde, er det jo en indsats, der er mange der kan have fortjeneste af, men vel i realiteten først og fremmest bilisterne, som opfører sig mere hensigtsmæssigt. Det er rigtigt, at jeg lavede en beregning, som viste, at hvis man puttede låsen ind i alle biler, ville det koste et voldsomt beløb. Så hvis man skal videre ad den her vej, er det fornuftige selvfølgelig, at det skal gælde for nye biler, og jeg gjorde så opmærksom på, at her støder vi ind i nogle EU-retslige spørgsmål.

Jeg synes jo selvfølgelig, at det i forbindelse med beslutningsforslaget her er fair at oplyse om, at der er de problemer, hvis man måtte ende med at synes, at det var et krav, som man gerne vil have gennemført. Det er ikke bare sådan, at man kan beslutte det i Danmark. Det er noget, der i givet fald skal EU-notificeres. Jeg prøvede så at give en ærlig beskrivelse af, hvad det er for nogle problemer og udfordringer, man i givet fald kommer til at stå med.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kim Christiansen.

Hov, mikrofonen er ikke tændt. Begynd lige forfra. Mikrofonen var ikke tændt.

Kl. 16:45

Kim Christiansen (DF):

O.k., tak for det. Ministeren nævner også noget om samfundsøkonomi i sin tale, og når man ser de tal, der ligger for, hvad det koster samfundet at have svært tilskadekomne og dræbte i trafikken, tror jeg at man kan sige, at der vil være sund samfundsøkonomi i det her.

Men det er egentlig noget andet, jeg ville spørge lidt til. Ministeren taler meget om den tekniske delshindring. Der har jeg så også kunnet se i pressen, på www.altinget.dk, at ministeren trods alt godt ved, at der findes en undtagelse, som måske kunne gøres gældende i forhold til det her. Hvis nu man kunne forestille sig, at man kunne gøre brug af den her undtagelse, eller at det ikke var en teknisk han-

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jamen jeg vil gerne gøre alt, hvad der er med til at forbedre forholdene med hensyn til at undgå dræbte og kvæstede, men jeg vil også gerne gøre det på en målrettet måde og den bedste måde, så vi i realiteten også får mest for pengene. Jeg må sige, at jeg ikke føler mig overbevist om, at det er via alkoholåse, at vi får mest for pengene.

Men endnu en gang vil jeg gerne tilkendegive over for hr. Kim Christiansen, at jeg hilser debatten velkommen. Vi bliver klogere, hver gang vi tager den debat, og nu tager vi den en gang til, og derfor vil jeg endnu en gang kvittere for det mål, som hr. Kim Christiansen og Dansk Folkeparti har. Det tror jeg vi er rigtig, rigtig mange der deler. Så kan vi have mere eller mindre skepsis, i forhold til hvad det er for nogle midler, vi i givet fald skal bruge. Derfor synes jeg, at vi skal fortsætte debatten, og det gør jeg også gerne i udvalgsarbejdet osv.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:47

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil spørge, om ministeren er opmærksom på, at Rådet for Sikker Trafik, her ved dokumentationschef Jesper Sølund, som er citeret i Altinget, jo gav udtryk for, at man er stor tilhænger af at indføre alkoholås. Han peger selvfølgelig lidt på, at det gælder om at finde en teknologi, der gør det så gnidningsfrit som muligt, men siger i øvrigt, at erfaringerne viser, at alkoholås er en rigtig fornuftig løsning. Hvis man får den i alle nye biler, vil den på sigt være i alle biler, og det vil betyde, at vi kommer problemet med spritkørsel til livs, siger han, og så gør han i øvrigt opmærksom på, at prisen jo er raslet ned fra oprindelig omkring 25.000 kr. til omkring 6.000 kr. i dag, og at det kan forventes, at prisen falder yderligere. Det vil jeg gerne lige høre ministerens kommentar til.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:48

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kender ikke den specifikke udtalelse, som hr. Henning Hyllested henviser til, men princippet tror jeg sådan set heller ikke at jeg i min tale sagde nej til. Altså, kan vi med fornuft gøre nogle tiltag, som kan mindske antallet af trafikdræbte og kvæstede i forbindelse med alkohol, vil jeg gerne være med til det. Og jeg tror, at det er helt rigtigt, at det er et af de områder, hvor teknologien vil hjælpe os undervejs. Jeg har så bare prøvet på også at redegøre for EU-forholdene her.

Derfor vil jeg sådan set meget gerne have, at vi fortsætter debatten, og derfor hilste jeg sådan set også genfremsættelsen fra Dansk Folkeparti velkommen. Vi bliver hele tiden klogere på det her område, og hvis det her kan gøres på en ordentlig og effektiv måde, som øger trafikikkerheden, så synes jeg da, at vi skal se positivt på det.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Det, der fik mig til at henlede opmærksomheden på det, var selvfølgelig ministerens kommentar om, at han ønskede mest trafikikkerhed for pengene. Der kan man altså sige, at det er lidt interessant, hvis man i Rådet for Sikker Trafik trods alt har den opfattelse, at det også er det, man i virkeligheden får – for jeg går stærkt ud fra, at Rådet for Sikker Trafik også har gjort sig den der, om jeg så må sige, økonomiske betragtning. Det er jo lidt interessant, hvis man i Rådet for Sikker Trafik har den opfattelse, som dokumentationschefen her giver udtryk for.

Kl. 16:49

ren, men det skal man altid passe på med at være hundrede procent håndfast i forhold til.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Karen Jespersen.

Kl. 16:52

Karen Jespersen (V):

Så vil jeg godt lige høre en anden ting: På hvilken måde begrundes EU, at det er en handelshindring? Vil det sige, at man ikke kan forbedre sikkerheden i biler, uden at det vil blive betragtet som en handelshindring?

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:52

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det kan godt ske, at der er nogle nye synspunkter i Rådet for Sikker Trafik, som er forbigået min opmærksomhed op til behandlingen her i dag, men det har ikke forhindret mig i at være meget optaget af at sige, at hvis vi inden for det, der er en fornuftig ramme, kan gøre noget på det her område, så vil jeg være lydhør over for det, og derfor hilser jeg sådan set også debatten velkommen. Det er vel noget af det, vi kan dykke mere ned i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Jeg synes også, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, at det selvfølgelig er min pligt at gøre opmærksom på, at vi har diskuteret det her i forhold til EU. Og så synes jeg, at det er meget fair at gøre opmærksom på, at her er der altså også en hurdle, som i givet fald skal overvindes.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren.

Der skal markeres ved at trykke på knappen, ellers kan jeg ikke se, at der er nogen, der har bedt om ordet. Man skal trykke på knappen, hvis man ønsker ordet. Det er lidt moderne tider, men bedre sent end aldrig.

Så er det fru Karen Jespersen.

Kl. 16:51

Karen Jespersen (V):

Jeg beklager. Det er, fordi jeg tog det for givet, at vi fik en orientering om den vedtagelse, Folketinget vedtog i sommeren 2010, tror jeg, om, at mennesker, der var dømt for spirituskørsel, under visse betingelser skulle have en alkoholås. Jeg synes faktisk, det er ret utroligt, at der er gået så lang tid, hvor der ikke er sket noget, og hvor den vedtagelse ikke er ført ud i livet. Jeg havde regnet med at få en redegørelse for, hvad der er sket. Jeg ved godt, at den så er sendt over Rigspolitiet, og at det så er svært at lave de regler, og kom hist op og her ned, men det er jo meget, meget lang tid, hvor Folketingets vedtagelse er tilsidesat. Jeg vil høre ministeren, om han kan sige, hvor den sag står.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:52

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg tror et eller andet sted, at jeg bliver spørgeren svar skyldig. Jeg kan ikke hundrede procent gennemskue det, men det er vel et sted mellem to ressourcer, og derfor vil jeg gerne have lov til i givet fald at vende tilbage til det her i forbindelse med udvalgsarbejdet. Jeg tror, at det for en stor dels vedkommende ligger ovre hos justitsministe-

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Vi har undersøgt lige præcis det her tilfælde, og det er jo selvfølgelig, fordi der er usikkerhed i EU om, hvad effekten vil være af det, specielt hvis man sammenholder det i forhold til, hvad økonomien vil være ved det. Der er det altså sådan, at vi i det indre marked, som vi jo i øvrigt er meget tilhængere af, har fælles EU-regler på det her område. Så det er en vurdering af, hvor EU står henne med det her. Men kan Danmark undervejs i den her debat komme med nye oplysninger osv., så kan vi også bibringe dem den europæiske debat, men jeg har fair, synes jeg, redegjort for, hvor sagen sådan står i forhold til vores EU-partnere.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det slut. Tak til ministeren. Så går vi over til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Karsten Nonbo, der er ordfører for Venstre.

Kl. 16:53

(Ordfører)**Karsten Nonbo (V):**

Tak. For 10 år siden blev der dræbt 500-600 om året og kvæstet ca. 10.000 om året i trafikken. De tal er heldigvis gået meget, meget ned i de sidste 10 år, helt ned 175 i det år, vi lige har passeret, for dræbtes vedkommende, og godt og vel 3.000 for de kvæstedes vedkommende. Tallet 25 pct. er stadig væk det samme. 25 pct. af de dræbte er dræbt i en ulykke, hvor spiritus har været involveret, også ca. 25 pct. sidste år, men heldigvis jo så af et meget lavere tal, men vi har det samme forhold.

Jeg tror på på længere sigt og håber også på længere sigt, at det her går som med sikkerhedsselen, nemlig at vi har en god debat om det, og så på et tidspunkt hugger vi til, og heldigvis bliver det et standardudstyr i køretøjerne formentlig i hele EU, og det vil jeg selvfølgelig gerne bede både regeringen og ministrene om at arbejde på. Priserne er jo gået gevaldigt ned på alkohol. Men indtil da synes jeg, at vi skal bruge vores økonomi og vores penge proportionalt, og derfor skal vi følge og forfølge det, som fru Karen Jespersen netop nævnte, fordi det er en ganske alvorlig sag, at Folketinget for omkring 2½ år siden vedtog, at bilister, der har været dømt for spirituskørsel, for at kunne generhverve kørekortet skulle have påmonteret alkoholås i den bil, de måtte køre i. Det er ikke sket endnu.

Jeg skal så medgive, at det ikke hører hjemme under Transportministeriet og transportministeren, men under justitsministeren og Justitsministeriet, men i stedet for at spille abespil og klandre hinanden synes jeg, at vi skal tage hinanden i hånden og sige, at her er en opgave, som blev vedtaget under den tidligere regering, og et år efter

havde den tidligere regering heller ikke fået det løst. Så fik vi et regeringsskifte, og nu 1½ år efter har den nuværende regering heller ikke fået løst problemet. Det vil sige, at nu er det altså ved at være meget, meget alvorligt. Nu skal det her problem, den her opgave, løses i fællesskab af os alle sammen, fordi vi jo alle sammen vil det her.

Så min største opfordring skal lyde til justitsministeren, til regeringen: Se at få implementeret den lov, vi vedtog for 3 år siden, og få den til at fungere og eventuelt udvide den. For jeg har det altså sådan, at folk, der har kørt spirituskørsel, og folk, der er taget for spirituskørsel, ikke skal have en chance mere for at kunne køre spirituskørsel, og det har de netop ikke, hvis vi tvinger dem til, at de får monteret en alkoholås, ikke bare i deres egen bil, men i de biler, de kører i, fordi det skal være på samme måde, som der skal stå på kørekortet, hvis man kun må køre bil med korrigerende briller, at der skal stå på kørekortet, at man kun må køre bil, hvis man har alkoholås i bilen. Det vil sige, at man kan kun låne de biler, der er alkoholås i. Den vej skal vi videre ad, og det skal vi meget, meget hurtigt, og det skal være min opfordring.

Som forslaget ligger her, kan vi i Venstre ikke støtte det, men vi har meget stor sympati for det, og vi er heldigvis meget kraftigt på vej i den rigtige retning. Tak for ordet.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning. Hr. Kim Christiansen.

Kl. 16:57

Kim Christiansen (DF):

Tak for det, og tak til hr. Karsten Nonbo for alle de pæne ord. Nu ved jeg ikke, hvad abespil er, men det må være noget, der foregår i Venstre. Jeg kender ikke begrebet, og jeg føler i hvert fald ikke, at det er noget, der foregår her i salen.

Det er jo fint, at hr. Karsten Nonbo siger, at det her sikkert kommer af sig selv engang ude i fremtiden, og tilsyneladende også tilkendegiver et ønske om, at det bliver standardudstyr i bilen. Men hvad er så til hinder for, at Venstre er med til at fremme det her? Hvorfor skal vi vente på, at ting kommer til os?

Hr. Karsten Nonbo harcelerer jo meget imod spirituskørsel og prøver at afspore debatten lidt, synes jeg, ved at dreje den hen imod spørgsmålet om hele EU-kritikken af, at justitsministeren og Justitsministeriet ikke har fået implementeret den lovgivning, vi vedtog for 2 ½ år siden, men det hører bare hjemme i en anden sammenhæng.

Men når hr. Karsten Nonbo nu kerer sig så meget om det her og siger, at folk ikke skal have en chance til at køre spritkørsel for anden gang, så vil jeg spørge: Hvorfor skal de i det hele taget have første chance? Det kunne vi jo netop undgå, hvis Venstre ville medvirke til, at det her forslag blev vedtaget.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:58

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil kort forklare, hvad jeg mener med ordet abespil, når hr. Kim Christiansen ikke kender det. Det er ellers, føler jeg, en udbredt disciplin i Folketinget, hvor man bruger tid på at pege fingre ad hinanden frem for at nå frem til nogle konstruktive løsninger. Og jeg synes, at der her er brug for en konstruktiv løsning, nemlig først og fremmest at få vedtaget og gennemført det, som vi har besluttet, og derfor starter jeg også med at pege lidt fingre ad os i den tidligere regering, for vi nåede det ikke. Derfor siger jeg, at nu skal det nås af os alle sammen i fællesskab.

Med hensyn til påmonteringen i alle nye køretøjer har jeg det sådan, at jeg vil sætte ind der, hvor det har den størst mulige effekt, og det har det jo i forhold til dem, som er dømt i henhold til den lovgivning, der er gennemført. Det har det ikke i forhold til de mennesker, som der heldigvis er langt flest af, som ikke rører spiritus, inden de skal køre bil, og som altså populært sagt kan skille spiritus og bilkørsel fuldkommen ad. Jeg ser ikke nogen grund til, at folk, som aldrig indtager spiritus, afholdsmennesker, behøver at investere i en alkoholås, fordi vi vil ramme alle over en bred kam. Jeg synes, at ministeren udtrykte det meget fornuftigt ved at sige, at vi skal have størst mulig trafikikkerhed for pengene frem for at ramme alle over en kam, også de, der overhovedet ikke er nogen grund til at pålægge en sådan byrde.

Til sidst må man jo nok sige, at med hensyn til den indfasning, som Dansk Folkeparti lægger op til, er det jo sådan, at det meget, meget sjældent er folk i de splinternye biler, der kører spirituskørsel. Det er jo gerne dem i de udrangerede biler, der er mindst 10 år gamle, så løsningsforslaget vil ikke hjælpe før om 10 år.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:00

Kim Christiansen (DF):

Jeg kan godt huske argumentet fra den første debat, vi havde, da det her beslutningsforslag blev fremsat tidligere, om, at det kun var gamle smadrekasser, som spritbilister kørte i. Altså, Rådet for Sikker Trafik oplyser, at der kører mellem 25.000 og 30.000 spritbilister på de danske landeveje hver dag, og så mange gamle smadrekasser har vi jo ikke, vil jeg sige til hr. Karsten Nonbo, som burde forholde sig til virkeligheden. Det drejer sig altså også om personer i nyere biler. Og lige så vel, som der var med sikkerhedsseler osv., hvor man også havde en undtagelse, der betød, at ældre biler ikke skulle have sikkerhedssele og ikke skulle have dem eftermonteret, vil det samme jo gælde for alkoholåse.

Ud over det her med ikke at skære alle over en kam har jeg ikke fået et eneste argument fra Venstre for, hvorfor man ikke skulle kræve det her i alle nye biler fra år 2015. Vi kan godt skubbe det til 2016, hvis det er bedre for hr. Karsten Nonbo. Og når nu det her forslag virker meget fornuftigt, hvorfor så ikke bare støtte det?

Kl. 17:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Karsten Nonbo (V):

Det er nærmere mit indtryk, at hr. Kim Christiansen ikke vil lytte til fornuftige argumenter. Det er derfor, han ikke har hørt dem. Jeg tror, det er et filter, der sorterer dem fra og gør, at hr. Kim Christiansen ikke hører dem. Jeg synes, jeg har givet det fornuftige argument, at der her er for lidt trafikikkerhed for pengene.

Tallet på 30.000-40.000, synes jeg hr. Kim Christiansen sagde – altså at der kører 30.000-40.000 spritbilister rundt om dagen – vil jeg godt lige have undersøgt lidt nærmere, for så er der noget, der tyder på, at der skal nogle flere politifolk på gaden. Så kan de jo nærmest skovle spritbilisterne ind. Og hvis man regner det om i procent af, hvor mange der færdes i trafikken, tror jeg egentlig også, at hr. Kim Christiansen hellere skulle få styr på nullerne, for så tror jeg også, at han regner med procenter i stedet for promiller i trafikken, for det er da vist et helt galt tal.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Fra socialdemokratisk side vil vi gerne takke Dansk Folkeparti for at rejse en meget væsentlig og vigtig debat om trafikssikkerhed og også bekæmpelse af spritbilisme. Der er ikke nogen tvivl om, at det at køre bil i spirituspåvirket tilstand er stærkt forkasteligt. Det er forbundet med livsfare, andre menneskers liv er i fare, fordi man ikke er i stand til at tænke sig ordentligt om, så det er et område, der skal tages meget alvorligt.

Nu er det her beslutningsforslag jo et beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremsat tidligere, og vi havde også dengang, hvor det ikke hed B 33, men B 13, lejlighed til at vende de forskellige argumenter. Fra socialdemokratisk side har vi stor sympati for, at man rejser diskussionen og også får flere elementer i forslaget, men når vi kigger på det konkrete beslutningsforslag, ser vi, at der, som jeg også lidt oplever Venstres ordfører være inde på, er en række konkrete problemstillinger og udfordringer, der gør, at det er vanskeligt bare at sige ja til forslaget.

For det første risikerer vi jo med et sådant forslag her at bringe os i en situation, hvor vi kriminaliserer langt de fleste af bilisterne, nemlig dem, som kører lovlydigt, alle de mange mennesker, som hver eneste dag til og fra arbejde bruger deres bil, og som aldrig kunne drømme om at køre i spirituspåvirket tilstand. Desuden pådutter vi dem, at de skal ud at investere måske op imod 10.000 kr. i en alkoholås, når de køber en ny bil. Det er altså at kriminalisere en hel masse mennesker, som er lovlydige, og det mistænkeliggør en masse mennesker, som er lovlydige. Det er problematisk, og det er en hel principiel problemstilling.

Som også Venstres ordfører er inde på, er det heller ikke godt gjort, at man nødvendigvis får mest mulig trafikssikkerhed for pengene med det her forslag, altså at det er det mest samfundsøkonomisk rigtige at gøre.

Endelig vil der også være dem, der siger: Er vi nu sikre på, at man ikke kan snyde med sådan en alkoholås? Vil man kunne få en anden til at puste i den? Jeg tror, det var forrige gang, vi debatterede det her, at Venstres hr. Karsten Nonbo nævnte, at man havde hørt folk tale om, at en hund kunne blæse i den. Det er et forholdsvis vildt eksempel, men der må være måder, hvorpå man kan snyde med det her. Man kunne også forestille sig, at en støvsuger i bilen kunne gøre sig ud for et blæseinstrument. Så det er heller ikke tilstrækkelig belyst.

Så er der også det forhold, at vi i forhold til EU ikke uden videre bare kan lave vore egne regler. Vi er altså lidt underlagt at skulle have ens regler på det her område. Der kan man selvfølgelig sige pjat med det, og at det ikke kan passe osv., men det er altså nu engang en dimension, vi er nødt til at tage højde for.

Endelig og som det sidste er der altså også den problemstilling med, at det her beslutningsforslag jo kun gælder, for så vidt angår nye biler, og man kunne forestille sig den meget uheldige bivirkning af det her forslag, at dem, der skulle få den helt uacceptable, helt vanvittige tanke at køre bil i spirituspåvirket tilstand, tvinges ud i så også at køre i en bil, som ikke er sikker, altså at de, som årene går, er nødt til at køre i en mere og mere udsidt bil, for det er den, de kan køre i uden at blive standset af alkoholåsen. Så kombinationen af en meget beruset chauffør og en bil, der er ved at falde fra hinanden, er det, man kan risikere at fremelske ved det her forslag.

Så det er sådan set ikke, fordi vi ikke har sympati for, at vi skal gøre endnu mere for at stoppe det galmandsværk, det er at køre i spi-

rituspåvirket tilstand, vi vil bare fra socialdemokratisk side være helt sikre på, at det er det rigtige, vi gør, og derfor vil vi igen invitere Dansk Folkepartis ordfører, hr. Kim Christiansen, som har lagt et stort arbejde i det her forslag – stor anerkendelse for det – til at tage drøftelsen i udvalget, så vi kan se, om vi kan gøre noget for at forbedre det her, om vi kan bruge nogle af ideerne i forslaget til at løfte vores politik på det her område, for vi er sådan set lutter øren, og vi vil gerne være med i et konstruktivt samarbejde om det her. Men det konkrete beslutningsforslag kan vi fra socialdemokratisk side ikke stemme for.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:07

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Og tak for den socialdemokratiske ordførers anerkendelse – lidt af anerkendelsen skal jo gå til Socialdemokratiet selv, for det er jo oprindeligt et gammelt forslag fremsat af den nuværende ordfører, hr. Rasmus Prehn. Hvad det hed dengang, ved jeg ikke. Det hed B 13, da vi tog tråden op. Nu hedder det B 33, og det kommer sikkert til at hedde B 53 næste gang, det skal jeg ikke kunne sige. Men jeg kan jo forstå på det hele, at der nok bliver en næste gang. Vi giver ikke så nemt op.

Det, der bare undrer mig, og det, jeg gerne vil spørge hr. Rasmus Prehn om, er, hvad det er der har gjort, at man har ændret holdning, når man selv har fremsat et stort set enslydende forslag. Er det ministerbilerne og det, at man pludselig har fået regeringsmagten?

Kl. 17:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:08

Rasmus Prehn (S):

Tusind tak til Dansk Folkepartis hr. Kim Christiansen. Det er jo et svært spørgsmål og et drillende spørgsmål og et af de spørgsmål, man nødig vil have, når man står på Folketingets talerstol, for det er rigtigt, hvad hr. Kim Christiansen er inde på, nemlig at Socialdemokratiet har været fremme med et lignende forslag tidligere. Det var ganske vist ikke undertegnede, der var ordfører – det var min kollega hr. Magnus Heunicke – men det gør jo ikke sagen bedre. Vi har været fremme med lignende tanker, og så er det jo faktisk pinligt, som også Dansk Folkepartis ordfører er inde på, at vi så står her og taler imod det.

Sagen er bare den, at vi har været tvunget til nu her, når der er et konkret forslag, at gå i dybden med det, få det belyst fra alle sider, sende det på juridisk værksted, høre eksperter, tale med bagland osv. i et helt andet omfang, end vi havde haft lejlighed til i første omgang, hvor vi jo, som man umiddelbart gør, når man læser det her forslag, tænkte, at det da var en rigtig god idé. Men den her gang er vi altså nået en erkendelse videre, så vi er blevet klogere på det her område, og vi har nogle ting, vi er nødt til at tage højde for, inden vi bare kan sige ja til forslaget.

Så jeg håber, at Dansk Folkepartis ordfører respekterer og anerkender det forhold, at man kan gå hen og blive klogere på et område.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:09

Kl. 17:13

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Jeg vil bare gøre ordføreren opmærksom på, at der jo ikke ligger et konkret forslag her. Det er et beslutningsforslag stort set enslydende med det, Socialdemokratiet fremsatte for et par år tilbage, inden de kom i regering. Det eneste, vi har ændret lidt på, er årstallet for at give folk en bedre frist.

Hr. Rasmus Prehn kom med sådan en dommedagsprofeti om, at det kun ville være gamle usikre biler, der ville køre rundt på landevejene. Er det ikke korrekt, vil jeg spørge hr. Rasmus Prehn, at hvis man nu lavede det her i alle nye biler, så laver man selvfølgelig også en overgangsfase i forhold til ældre biler, ligesom man gjorde med sikkerhedsseler. Ville det være helt utænkeligt? Hvis ikke vil vi meget gerne fremsætte det som et ændringsforslag til det her, hvis det kan bane vejen for, at Socialdemokratiet så vil stemme for det her forslag?

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:10

Rasmus Prehn (S):

Dansk Folkepartis hr. Kim Christiansen har jo ret i, at der her er tale om et konkret beslutningsforslag. Derfor er det også det konkrete beslutningsforslag, som vi skal forholde os til. Kan vi stemme for det eller kan vi ikke stemme for det? Der er, som ordføreren selv er inde på, nogle ting, man godt kunne ændre på, altså noget, man kunne gøre bedre, og det er derfor, at jeg som Socialdemokraternes ordfører inviterer til, at vi så kan tage diskussionen i udvalget, sådan at det endelige produkt, vi får, bliver noget, som er mere holdbart i forhold til de udfordringer, vi står over for. For selve det kerneprincip, at vi skal gøre mere for at bekæmpe spritbilisme, er vi jo helt enige i fra socialdemokratisk side. Det vil vi heller ikke finde os i; det skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at bekæmpe. Vi skal bare være sikre på, at det er det rigtige, vi gør.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:11

Henning Hyllested (EL):

Både den socialdemokratiske ordfører og Venstres ordfører er jo ved at kvæle beslutningsforslaget i positive tilkendegivelser – det er godt, vi får debatten osv. osv. Sådan var det også sidste gang, beslutningsforslaget blev fremsat. Og det er jo godt, men det kan hr. Kim Christiansen nok ikke bruge til så meget.

Jeg forstår ikke helt argumentationen om, at man med forslaget vil kriminalisere store dele af befolkningen sådan i virkeligheden helt umotiveret. Der er jo tale om, vil jeg sige til hr. Rasmus Prehn, et forebyggende tiltag. Sådan er det jo mange gange, når man vil forebygge og gøre det sådan lidt mere håndfast end bare ved kampagner og den slags ting. Så er det jo, man går ind og siger: Jamen så må vi jo adfærdsregulere. Det er vel egentlig det, man prøver her med alkoholåse.

Man kunne jo drage en sammenligning til sikkerhedsseler. De var heller ikke påbudt i sin tid. I dag er man kriminel, hvis man ikke kører med sikkerhedsseler. Hvorfor ikke forebygge i stedet for, så vi næsten slipper for spritbilisme, at folk kører fulde rundt på vores veje?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:13

Rasmus Prehn (S):

Argumentationen er jo, at der heldigvis er et flertal i den danske befolkning, som aldrig kunne drømme om at sætte sig ind i en bil i alkoholpåvirket tilstand, og at det derfor på mange måder ville være urimeligt at sige til alle de mange lovlydige: Prøv at høre her, fordi der er et mindretal, der har en fuldstændig uacceptabel adfærd og kan finde på at køre i alkoholpåvirket tilstand, skal du også, selv om du er lovlydig, have en udgift forbundet med det her.

Altså, det er selvfølgelig en overdrivelse, men man kunne forestille sig den situation, at man ved, at er man ude at flyve, kan det blive en rigtig god idé at have en faldskærm, og så for at sikre, at alle er sikret, skal cyklister og bilister også have faldskærm. I en sådan situation vil man jo aldrig acceptere, at man skulle have en ekstra omkostning for noget, der ikke giver mening, når nu man rent faktisk har en lovlydig adfærd. Det er sådan set den argumentation, jeg prøver at føre frem, ganske vist med et lidt karikeret og stærkt optrukket eksempel. Men jeg er sikker på, at Enhedslistens hr. Henning Hyllested forstår min pointe.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:14

Henning Hyllested (EL):

Ork jo, men jeg kan alligevel ikke undlade at kommentere hr. Rasmus Prehns kommentar her: På baggrund af et lille mindretal – ja, lille og lille – kriminaliserer man store dele af befolkningen. Og jeg havde nær sagt: Hvad så?

Tror hr. Rasmus Prehn, at folk også vil føle sig kriminaliseret? Altinget har jo gennemført en spørgeundersøgelse, som viser, at forslaget om at indføre alkoholåse i nye biler støttes af over 70 pct. af den danske befolkning, så jeg tror, det er en falsk problemstilling, hr. Rasmus Prehn og andre opstiller her. Jeg tror ikke, det er noget problem for den danske befolkning og for de danske bilister, hvis man kan være med til at afskaffe et problem, som jo også rammer de lovlydige, hvis de bliver påkørt eller kørt ned eller smadret af en spritbilist.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:15

Rasmus Prehn (S):

Nu har vi socialdemokrater jo det tilfælles med Enhedslisten, at vi er optaget af, at også dem, der har mindst, skal have en fair chance her i livet. Lad os tage det konkrete eksempel, at en hårdtarbejdende enlig mor til to, der har cyklet gennem 5-6 år, endelig har fået sparet sammen til en af de her nye små billige miljørigtige biler. Hun kunne aldrig drømme om selv på en fredag aften at drikke noget, der var stærkere end Ribenasoft. Så kommer hr. Henning Hyllested og hr. Kim Christiansen og pådutter den her kvinde, at hun skal af med 10.000 kr. ekstra for en alkoholåse – noget, hun ikke har brug for, noget, der bare med til at mistænkeliggøre hende, noget, som forekommer helt malplaceret, eftersom hun aldrig kunne finde på at køre spirituskørsel.

Det er den sammenhæng, jeg gerne vil have Enhedslistens hr. Henning Hyllested til at kunne se. Skal hun virkelig pålægges så stor

en udgift? Hvis vi kan kortlægge, at der er mulighed for at gøre det billigere og nemmere og bedre osv., så kan vi diskutere det, men det er relativt dyrt. Selv hvis der var 3.000 eller 4.000 kr., der var tale om, ville det være et meget stort beløb, man pådutter nogle, som egentlig er lovlydige.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre.

Kl. 17:17

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Jeg læste for nylig en historie om en mand, som havde drukket ti øl i løbet af sådan en god dags tid på arbejdet og så alligevel syntes, at han skulle sætte sig ind i en bil. Og så var det åbenbart meget overraskende for ham, at man kunne blive taget for spritbilisme.

Jeg vil gerne slå helt fast: Jeg forstår ikke de mennesker, som vælger at drikke en del genstande og så sætter sig ind i en bil. Derfor er jeg også glad for, at man, hvis man ser på statistikken, kan se, at antallet af dødsulykker i trafikken er faldet rigtig meget over de seneste år, og det samme gælder de dødsulykker og ulykker, der er relateret til spritbilisme. Det vil sige, at rigtig meget af det, der foregår med hensyn til kampagner og politiets kontrol, altså har en effekt.

Dansk Folkepartis forslag i dag handler om, at vi skal tvinge alle danskere til, at der, når de køber ny bil, skal være en alkoholås – der er sådan et skal-ord i forslaget. For dem, der ikke er klar over det, eller som lige er hoppet på debatten, er en alkoholås – ligesom det instrument, vi kender fra politiet – et blæseinstrument, som man skal blæse i, og så kan bilen kun starte, hvis man har en promise på under 0,5. Det er klart, at sådan en alkoholås selvfølgelig skal være testet, og man skal vide, at den rammer præcis. For det vil jo være ret irriterende, hvis man ikke har drukket for meget, og bilen så ikke kan starte, fordi dimsedutten måler forkert.

De oplysninger, jeg har kunnet finde frem til, siger, at det vil koste 10.000 kr. for sådan en alkoholås. Nu har vi rundt regnet 2,5 millioner biler i Danmark, så det er altså en udgift på 25 mia. kr., hvis alle biler skal have en alkoholås. Så kan udgiften godt deles ud over nogle år, fordi man siger, at det kun gælder nye biler, og så får alle biler det over nogle år. Men det vil jo så sige, at enten skal statskassen ud at punge ud med det her milliardbeløb over nogle år, eller også skal danskerne selv betale, når de køber ny bil, og så bliver det her beløb altså højere.

Der vil jeg så sætte spørgsmålstegn ved, om vi virkelig får nok ud af så stor en investering. For selvfølgelig vil det her betyde, at en bil ikke kan starte, hvis man har drukket. Men er det rimeligt, at alle danskere skal udsættes for den meget, meget store udgift, enten når de køber en bil eller via skattebilletten, hvis det er staten, der skal tage sig af det? Det synes jeg ikke er rimeligt. For det er jo heldigvis et meget stort flertal af danskerne, som ikke kunne finde på at gøre som den her mand, jeg startede med at nævne. Og jeg synes ikke, det er rimeligt, at de nu skal påføres sådan en tvangsafgift.

Jeg forstår egentlig heller ikke helt, at Dansk Folkeparti fremsætter forslaget, for jeg har bemærket, at Dansk Folkeparti i pressen går meget op i, at det ikke må være dyrere at købe en bil. Jeg har i hvert fald hørt, at de beskylder regeringen for at være meget onde i forhold til at gøre det dyrere at købe en bil. Så jeg forstår ikke, at Dansk Folkeparti kommer med det her forslag, som jo altså vil gøre det dyrere at købe bil, sådan som jeg forstår det.

Det, som jeg til gengæld godt kan lide ved forslaget, og som Dansk Folkeparti lige er inde over, er, at de nævner muligheden for måske at afgiftsfritage sikkerhedsudstyr. Det er sådan, at vi jo har registreringsafgiften, som udgør flere hundrede procent af det, det koster at producere bilen. Og der er rigtig meget fornuftigt sikkerhedsudstyr, som bliver helt vildt dyrt, hvis man nu gerne vil købe det fri-

villigt. Det er jo bl.a. sådan en alkoholås, men det kunne også være en teknologi, der gør, at bilen selv kan bremse, eller en fartspærre, man kan installere, der gør, at bilen ikke kan køre mere, end hvad den må. Jeg har også læst, at man kan få en søvndetektor. Jeg ved ikke, hvordan det fungerer, men der er åbenbart noget teknologi, der kan gøre et eller andet ved en, hvis man sidder og falder i søvn bag rattet.

Der er meget af det sikkerhedsudstyr, som er meget dyrt. Og jeg synes, det kunne være en god diskussion at have, om man kunne fratrætte afgiften på noget af det her udstyr, når man er inde at kigge på bilskatterne på et tidspunkt. For det vil være en dårlig idé, synes jeg, hvis noget udstyr, som kan redde liv, ikke bliver købt, fordi det er for dyrt. Men jeg må understrege, at jeg synes, at det skal være frivilligt, om man vil købe det udstyr eller ej. Jeg synes ikke, man kan tvinge danskerne til f.eks. at betale 10.000 kr. for en alkoholås, hvis de aldrig nogen sinde kunne finde på at drikke og køre bil på samme tid.

Derfor kan vi ikke støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:21

Kim Christiansen (DF):

Nu nævnte hr. Andreas Steenberg, at det var et blæseinstrument. Jeg vil bare lige gøre opmærksom på som musiker, at et blæseinstrument altså er noget helt andet. Men det er korrekt, at det er en anordning, der skal pustes i, og hvis promillen viser mere end det, der er tilladt, kan man ganske enkelt ikke starte sin bil. Det er jo simpelt hen keep it simple, som man ville have sagt på nydansk.

Hr. Andreas Steenberg prøver så at male et eller andet skræmmebillede op med 10.000 kr. for en alkoholås, men det koster en alkoholås altså ikke i dag. De fås langt billigere, og så bilder jeg mig ind, at når sådan noget bliver sat lidt i storskala og det er bilproducenterne, der står for en masseproduktion af de her godkendte alkoholåse – naturligvis ud fra nogle specifikationer, som man fastsætter – vil det ikke vil betyde en fordyrelse, når vi når frem til 2015, i forhold til nyprisen på en bil. Den vil i hvert fald været så minimal, så jeg vil godt være med til at udsætte bilisterne for, at den skulle stige med 1.000 eller 1.500 kr. Folk betaler i dag gladeligt 4.000-5.000 kr. for fire nye alufælge, så mon ikke også man kunne leve med det her for at øge trafikikkerheden og sørge for, at vi får færre dræbte.

Så med hensyn til det der regnestykke med 25 milliarder, og om vi får nok for pengene, vil jeg spørge: Hvem er det, der skal have nok for pengene? Det her handler om, at det måske koster 1.000 eller 2.000 kr., når man køber ny bil, og for de penge får samfundet altså færre dræbte og færre tilskadekomne. Er det god økonomi? må jeg jeg spørge hr. Andreas Steenberg.

Kl. 17:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:23

Andreas Steenberg (RV):

Nu gik hr. Kim Christiansen jo ikke videre i X Factor, men jeg så programmet, og jeg er med på, at hr. Kim Christiansen ved mere om musik, end jeg gør. Så jeg tager det her med blæseinstrumentet til mig og er med på, at der er forskel på de to ting.

Nu er det sådan, at Danmark jo ikke er et specielt stort land, så det der med, at der kommer et kæmpe marked for alkoholåse, hvis vi siger, at der skal være det i alle nye biler, tror jeg ikke på. Der skal vi nok igennem EU, og det ved jeg jo at hr. Kim Christiansen ikke er den store tilhænger af. Men hvis EU sagde, at nu skulle alle nye biler i EU have alkoholåse, er jeg fuldstændig enig, og så tror jeg, at det vil-

le blive relativt billigt, fordi så sætter man den i ude på fabrikken. Men det, vi ude i her, er, at vi også skal opbygge et statsligt kontrolsystem, som skal ud og sætte en alkoholås i og teste den og sørge for, at der ikke kan være snyd og alt muligt. Så derfor er jeg ikke enig i, at det bare bliver 1.000 eller 2.000 kr. Det kan godt være, at det er mindre end 10.000 kr., men jeg er helt sikker på, at det vil være en væsentlig udgift.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:24

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil tage fat i noget andet, som hr. Andreas Steenberg og flere andre ordførere har nævnt, nemlig at det her ville være at kriminalisere en masse mennesker. Gør det slet ikke indtryk på hr. Andreas Steenberg, at en undersøgelse offentliggjort på www.altinget.dk i december måned, viste, at over 70 pct. af danskerne faktisk synes, at det er helt o.k., er der kommer alkoholås i alle biler? Er det så at trække noget ned over hovedet på folk? Ja, for de 22 pct., som synes, det ville være en dårlig idé, men det er jo svært at lovgive med hundrede procent tilslutning fra befolkningen. Det tror jeg ikke er sket i Folketinget endnu.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:25

Andreas Steenberg (RV):

Nu brugte jeg ikke udtrykket kriminalisere. Jeg sagde, at jeg ikke synes, det er rimeligt, at alle lovlydige borgere skal betale den her udgift på nogle tusinde kroner til en alkoholås. Jeg tror måske også, at Altinget har glemt at spørge folk om det, for hvis jeg nu bliver spurgt, om det ikke er o.k., at der en alkoholås, så ville jeg da også tænke: Jo, o.k. Men hvis jeg lige blev gjort opmærksom på, at det altså ville koste mig en del tusindkronesedler, så tror jeg, at jeg ville blive mere skeptisk, og derfor tror jeg, at støtten er mindre end 70 pct.

Men det er i øvrigt ikke det, der skal afgøre det. Altså, jeg synes ikke, det er rimeligt, at vi pålægger alle danskere en udgift til en alkoholås, fordi en meget, meget lille del af bilisterne er så dumme, at de vælger at køre, efter de har drukket alkohol.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:25

Henning Hyllested (EL):

Det undrer mig lidt, at hr. Andreas Steenberg er så voldsomt optaget af og så bekymret over, at det skulle være så dyrt og ganske forfærdeligt, når folk skal anskaffe sig en bil, osv. osv. Jeg troede sådan set, at De Radikale havde en ambition om at mindske bilkørslen i det her land, og man kan jo sige, at dyrere biler om ikke andet ville bidrage til det.

Men jeg vil sige til hr. Andreas Steenberg, at det jo gælder for alt sikkerhedsudstyr, man kommer i bilerne. Airbags har været dyre at installere, og sikkerhedsseler har såmænd også været det engang og er det vel stadigvæk, og man kunne også nævne ABS-bremser. Altså, man kan jo nævne en masse ting. Det koster jo selvfølgelig alt sammen, og det samme vil alkoholåse selvfølgelig gøre, så hvad er bekymringen lige pludselig i forhold til alkoholåsen?

Det ville med et enkelt slag – eller noget, der ligner et enkelt slag – stort set fjerne det problem, vi har med spritbilisme, og dermed også fjerne en af de helt store årsager til ulykker på vejene.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:27

Andreas Steenberg (RV):

Når vi nu er i gang med at diskutere sikkerhedsudstyr, har jeg lagt mærke til, at statistikkerne siger, at de fleste meget alvorlige uheld sker, fordi mænd på min alder vælger at køre alt for hurtigt på de jyske landeveje. Og når vi nu snakker om, hvad for noget udstyr vi skal prøve at få folk til at installere i bilerne, så tror jeg, vi skal se meget mere på nogle fartkontrollerende instrumenter, altså de her fartspærrere eller noget teknologi, der gør, at en bil bremser af sig selv.

Jeg er sådan set med på at prøve at kigge på nogle af de afgifter, vi lægger på sikkerhedsudstyr, for sådan som jeg har forstået historikken, så var det en afgiftsfritagelse af sikkerhedsselen, der gjorde, at alle danskere tænkte, at det var smart med sikkerhedssele og godt gad købe den til en pris, som var acceptabel. Dermed fik vi faktisk som et af de første lande sikkerhedsseler i alle biler, så det kunne jo godt være en vej at gå. Det synes jeg ville være en bedre måde end at tvinge en afgift ned over alle danskere.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:28

Henning Hyllested (EL):

Jamen det er jo rigtigt, at det – altså farten – også er en stor årsag til rigtig mange færdselsulykker med tilskadekomne og døde. Det er jeg helt enig i. Men spritbilisme er det jo altså også, og jeg vil sige til hr. Andreas Steenberg, at det ene vel ikke udelukker det andet. Det skulle jeg ikke mene at det gør – nå, nu tabte jeg tråden. Det ene udelukker i virkeligheden ikke det andet.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:28

Andreas Steenberg (RV):

Jo, det synes jeg, for det er så lille et antal bilister, der kører spirituskørsel. Langt de fleste danskere gør ikke, og derfor synes jeg ikke, det er rimeligt, at man pålægger alle en afgift ved at have en alkoholås. Jeg synes bedre om et forslag om at gøre det lidt billigere at installere sikkerhedsudstyr og købe det med, når man køber en bil. For så går det ad frivillighedens vej, og jeg tror i øvrigt også, at rigtig mange danskere så ville vælge at købe noget sikkerhedsudstyr. Men jeg tror måske, at de vil vælge noget andet, f.eks. noget, der gør noget ved farten og gør noget ved, om man falder i søvn på landevejene.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Da SF's ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af ham meddele, at SF ikke kan støtte det her forslag.

I SF synes vi, at det her er et sympatisk beslutningsforslag, der skal være med til at afhjælpe et alvorligt problem i forhold til trafik-sikkerheden. Alkoholpåvirkede bilister er skyld i alt for mange ulykker, og selvfølgelig skal vi bruge ressourcer på at sætte ind over for det. Heldigvis er antallet af alvorlige trafikulykker faldet, og det er bl.a. sket på grund af de mange adfærdspåvirkende kampagner, der har været igennem årene, og så er straffen blevet skærpet.

Af mange af de grunde, der er blevet nævnt af bl.a. trafikministeren, den socialdemokratiske og den radikale ordfører – jeg skal ikke opremse de samme argumenter igen – kan vi ikke støtte det her forslag, men vi ser meget frem til en videre drøftelse af, hvordan vi sammen i Folketinget kan sikre trafiksikkerheden.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Henning Hyllested som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:30

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil ikke bare lade forslaget være omgærdet med sympati og velvilje, tak for debatten, og jeg skal give dig, skal jeg. Vi synes faktisk, at det er et ganske fornuftigt forslag. Vi har selvfølgelig også som altid nogle kritiske bemærkninger, og dem vender jeg tilbage til, men vi synes faktisk, at det er et ganske fornuftigt forslag.

Det er jo rigtigt, som der er blevet gjort opmærksom på, at vi jo indtil for nylig var enige med Socialdemokraterne og SF om, at det er et fornuftigt tiltag at tage. Og der har som sagt været fremsat næsten enslydende forslag om det her, hvor Socialdemokraterne og SF jo altså også var med. Det er befriende at høre den socialdemokratiske ordfører stå på talerstolen og sige: Det er også pinligt, men sådan må det være. Det, der så må være, må jo være, at man er blevet regeringsparti og pludselig er blevet ... ansvarlig.

Spritkørsel er jo stadig et udbredt fænomen, om end der, som også andre har gjort opmærksom på, glædeligvis er sket et fald i antallet af bilister, der kører bil i påvirket tilstand. Men trods talrige kampagner, henstillinger og med tiden også skærpede sanktioner er der altså alt for mange, der stadig væk overtræder forbuddet, og der er desværre også en del gengangere. Det kunne jo tyde på, at der er bilister – det ved vi jo også – der er immune over for kampagnerne og de sanktioner, de eventuelt måtte blive idømt. Vi finder faktisk også, at samfundet har været ret langmodigt over for de bilister, der kører spritkørsel, og alt for ofte har idømt forholdsvis milde straffe til dem, der har sat medtrafikanter liv og lemmer på spil. Det er således kun i meget grove tilfælde, at bilen er blevet beslaglagt. Så alene af den grund hilser vi forslaget velkommen, men som jeg sagde, har vi dog også et par kritiske kommentarer.

Det kan undre os, at forslaget først skal gælde fra 1. januar 2015, men o.k. Det kan også undre os, at det kun skal omfatte nye biler. Med den udskiftningstakt, der er af den danske bilpark, hvor personbilernes gennemsnitsalder vel er omkring 10 år, så går der jo da et par årtier, før alle biler er udstyret med alkohollås. Det synes vi måske er lige længe nok. Vi kunne godt forestille os, at man etablerede en eller anden slags glidende overgang, så alle biler uanset alder udstyres med alkohollås. Man kunne jo henvise til den tidligere trafikordfører for Socialdemokratiet, hr. Magnus Heunicke, som foreslog, at det skete i forbindelse med det periodiske syn. Men det var så dengang, hvor Socialdemokraterne mente, at der skulle være alkohollås i bilerne fra dag et.

Forslaget giver heller ikke nogen oplysninger om, hvorvidt alkohollåsen virker, hvis det er bilistens medpassagerer, der blæser, men det er jo sådan nogle ting, man kan komme ud for.

Man kunne i stedet for vælge at se hele problemet omkring alkohollåse, og det har sådan set også været inde i debatten, som en del af

straffeforanstaltningerne. Hvis vi nu anser det for at være et led i straffeforanstaltningerne, slipper man også uden om hele den der EU-diskussion om, at det er tekniske handelshindringer. Vi kan fint støtte den svenske ordning, hvor en alkohollås i mildere tilfælde, og det kunne også være i førstegangstilfældet, tilbydes som et alternativ til frakendelse af kørekortet. Her kan bilisten beholde kørekortet, hvis der bliver installeret en alkohollås i 2 år, og for meget grove overtrædelser bliver alkohollåsen påbudt som en betingelse for at kunne gen erhverve kørekortet. Man kunne jo godt tænke i de baner og så bruge alkohollåsen på den måde. Så slipper man i hvert for diskussionen om, at det her er en teknisk handelshindring.

Jeg vil også godt i den forbindelse, når vi nu er inde på den snak, sige, at jeg synes, at det er meget kritisabelt – vi har helt tilbage i 2010, så det er snart 3 år siden, vedtaget sanktioner, som efter vores mening slet ikke er skrappe nok, og det er 10 måneder siden, vi sidst behandlede et beslutningsforslag, hvor der også blev lovet bod og bedring – at de ikke kan nosse sig færdige over i Justitsministeriet og få det her på banen. Jeg ved godt, at vi ikke klandrer transportministeren for det. Jeg synes, at vi som et enigt Ting skal efterlyse det og sige: Den går ikke; nu må det snart komme. Ellers kan vi næsten ikke komme i gang med forslag til at forbedre det gennem noget af det, som jeg lige har været inde på.

Så er der en diskussion, som jeg også selv har deltaget i. Jeg synes ikke, at de argumenter – jeg har ligesom også forsøgt at gøre opmærksom på det i mine kommentarer – som man prøver at fremføre, helt holder. Det sidste argument, som jeg lige synes at jeg vil kommentere, er det der med den hårdtarbejdende enlige mor, der har cyklet i 6 år med børnene på cyklen, og som så anskaffer sig en bil. Jeg tror helt ærligt, at den enlige mor, som har knoklet og smurt leverpostejmadder, og hvad det hedder i regeringens jargon, vil være rigtig glad for, når hun sætter sig ind i bilen eller måske alligevel tager cyklen og transporterer barnet bag på den, ikke at møde en spritbilist og blive knaldet ned af vedkommende.

Kl. 17:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Udtrykket at nosse sig færdig bør nok ikke gentages.

Så giver jeg ordet til Liberal Alliances ordfører, hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 17:36

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg er enig med Enhedslistens ordfører i, at vi så nu står her igen efter 10 måneder og kan konstatere, at på trods af den lovgivning, der er vedtaget på området, er det altså ikke udført – den lovgivning, som blev vedtaget i Folketinget for at sende det signal, at hvis man begår den forbrydelse at køre spirituskørsel, så har det en konsekvens, nemlig at der så skal installeres alkohollås, og det indebærer selvfølgelig en økonomisk udgift osv. Det må understreges, at man undrer sig her fra Tingets talerstol, og at der på et tidspunkt må gives en god forklaring på, at det ikke effektueres. Det sagde vi også for 10 måneder siden, og nu siger vi det så forhåbentlig med streg under; det synes jeg.

Når man nu ikke kan gå ind for det her lovforslag, skal man nødig tages til indtægt for, at man så går ind for spirituskørsel. Nu kan man jo så sige, at Dansk Folkeparti udviser en vis stædighed og påholdenhed ved at genfremsætte forslaget, også selv om der ikke var i nærheden af et flertal sidste gang. Det vil jeg så sige også er noget vi helt har forståelse for i Liberal Alliance. Det gør vi også en gang imellem, så der skal ikke lyde onde ord for det. Og det er, fordi det er et problem, der er værd at have fokus på.

Jeg mener så ikke, at vi skal forfalde til det, vi så tit gør her i Tinget: at vi lovgiver for de mange på grund af nogle få personers over-

trædelser. Vi har en hundelov, en knivlov og mange andre spændende love i det her land, som, fordi nogle gør noget forkert, skal gælde alle til stor gene.

Jeg tror faktisk, at vi hver især kan gøre meget i forbindelse med det her problem. Hvis vi alle de steder, vi færdes, har modet til at sige, når vi f.eks. ser nogle til en fest, der vil køre hjem, at det ikke er godt nok, altså faktisk tør udtale: Lad nu være med det, det er for dumt. Måske er der også nogle, der gør det. Måske er det derfor, at vi kan konstatere med glæde, at antallet af ulykker, hvor spiritus er indblandet, er faldende, og det er rigtig glædeligt. Og hvis udviklingen i de tal kan fortsætte, ja, så løser problemet jo stort set sig selv over tid.

Så det er godt, at der er fokus på det her, og vi kan måske ikke diskutere det for tit. Jeg mener dog ikke, at løsningen er at installere alkohol i alle biler, selv om det kan være ønskværdigt. Man kan se det for sig: Bilen kan simpelt hen ikke køre, hvis den, der har tænkt sig at køre, har nydt spiritus. Det er en tiltalende tanke. Så på et tidspunkt vil jeg sige at det godt kan være inden for rækkevidde. Så jeg tror ikke, at vi skal stoppe debatten, men vi kan ikke støtte forslaget nu, ligesom vi heller ikke kunne det sidste gang. Det er godt, at der peges på, at der ved en eventuel vedtagelse, når vi kommer dertil en gang, selvfølgelig skal være afgiftsfritagelse. Man kunne så håbe på, at Dansk Folkeparti ville gå meget op i, at vi egentlig fik mere afgiftsfritagelse på en række af den slags ekstraudstyr. Ja, måske kunne vi endda finde sammen om en afgiftsfritagelse i det hele taget på vores bilpark i Danmark, som er alt for afgiftsbelagt. Så der er flere muligheder.

Men forslaget her kan vi ikke støtte. Vi er enige i intentionen om, at spirituskørsel bør forhindres med alle de midler, vi i øvrigt har, uden at vi skal have en sådan anordning i køretøjer.

Kl. 17:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:40

Kim Christiansen (DF):

Tak. Når nu hr. Leif Mikkelsen siger – næsten afslutningsvis i sin tale – at der ingen tvivl er om, at det her er inden for rækkevidde, forstår jeg ganske enkelt ikke argumentationen mere. Det her er inden for rækkevidde, men vi vil ikke stemme for det, vi vil ikke have det. Men det er inden for rækkevidde, og det er noget, vi gerne ser i alle biler på sigt. Sådan tror jeg også godt jeg kunne tolke hr. Leif Mikkelsens tale. Hvorfor skal man så udskyde den proces? Det jo ikke vanvittigt dyrt. Ifølge Rådet for Sikker Trafik ligger prisen på en alkohol i dag nede på omkring 6.000 kr., og det er stadig væk min formodning, at den vil blive endnu billigere frem mod 2015.

Men hvorfor udskyde det her, vil jeg spørge hr. Leif Mikkelsen, når nu det er inden for rækkevidde, og når nu det er noget, ordføreren, kan jeg forstå, gerne ser på sigt?

Kl. 17:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 17:40

Leif Mikkelsen (LA):

Ja, nu har jeg jo forsøgt at pege på, at jeg synes, at vi først og fremmest skulle få regeringen til at bruge den lovgivning, der er vedtaget, sådan at vi brugte en sådan ordning mod dem, der forbryder sig mod det her. Men at kaste sig over alle bilister i Danmark på grund af det heldigvis faldende og beskedne tal er efter vores opfattelse at skyde gråspurve med kanoner, og det er det, vi ikke vil medvirke til nu.

Kl. 17:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Kim Christiansen.

Kl. 17:41

Kim Christiansen (DF):

Tallet er faldende, det er korrekt, og det er det på grund af et rigtig godt stykke arbejde omkring færdselssikkerheden, men der er stadig væk spiritus indblandet i over 13 pct. af de ulykker med dræbte, der sker på danske veje. Er det noget, som hr. Leif Mikkelsen bare fuldstændig kan negligere ved at sige: Nå ja, når bare vi er nede på 13 pct., betyder det ikke noget, og så skal ikke gøre noget ved problemet?

Kl. 17:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 17:41

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg vil glæde mig over, at de 13 pct. da er et langt lavere tal, og at vi de seneste 10 år har set et fald på 1.000 i antallet af ulykker, hvor der er spiritus indblandet. Det er en udvikling, vi skal fortsætte, måske ved at vi alle sammen er opmærksomme på at fordømme spirituskørsel, og at vi gør opmærksom på, hvor dumt og tåbeligt det er – altså en appel til at tage et personligt ansvar for os selv og for andre. Det er stadig væk en god liberal tænkning.

Kl. 17:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Og vi går til den konservative ordfører, hr. Mike Legarth.

Kl. 17:42

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte det her beslutningsforslag. Først vil jeg gerne præcisere, at jeg selvfølgelig synes, vi skal bruge alle de ressourcer, vi har til rådighed, til at bekæmpe spirituskørsel. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at undgå det. Vi skal sætte en dagsorden hver eneste dag, hvad andre ordførere også har været inde på, omhandlende det personlige ansvar og det om-dømme, man har, når man kan finde på at sætte sig bag rattet i en bil, når man er spirituspåvirket. Det tager vi fuldstændig afstand fra, og det skal vi alle sammen være med til at forhindre. Det er heldigvis også den proces, vi kan se der er.

Årsagen til, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget, er jo for det første, at langt, langt størstedelen af befolkningen faktisk ikke kører i spirituspåvirket tilstand, og det ville være helt urimeligt at udsætte dem for den her ekstra udgift, pålægge dem den omkostning, det vil være at skulle montere en alkohol i sin bil. Jeg synes, det ud fra et frihedsbegreb ville være helt urimeligt at sanktionere nogle, som aldrig har begået nogen form for forbrydelse.

Det næste er, at man kunne starte med at sige: Hvorfor skal der så ikke også være en startspærre i en bil, så man ikke kan starte, hvis man ikke har sikkerhedssele på? Og hvorfor må biler kunne køre over 130 km/t., når man intet sted i Danmark må køre over 130 km/t.? Altså, vi kan jo få et så detailstyret system, at det er helt umuligt at håndtere. Så det er det der med proportionerne – at skyde gråspurve med kanoner – der gør, at jeg ikke synes, det ville være rimeligt.

Hvis man så monterede en alkohol, mon ikke der meget hurtigt derefter ville være nogle, der ville begynde at sælge de her pumper, man bruger til at pumpe luftmadrasser op med, og så kunne man lige

sende den slags luft igennem i stedet for ens udåndingsluft eller ånde, når man blæste igennem den – selv om hr. Kim Christiansen ikke kan lide, at det bliver kaldt et blæseinstrument, og det er det jo heller ikke, det er en alkolås. Men altså, man blæser i den, men alkolåsen kan jo ikke se, hvor den luft kommer fra, så der kan snydes med det. Det så vi også med kontrolforanstaltningerne til lastbiler. Der kunne snydes med køre- og hviletidsbestemmelserne, og fartskriverne kunne der manipuleres med i apparaturet og sådan nogle ting. Så jeg synes, man skal forholde sig til proportionerne i den her sag.

Der er det helt rigtigt, og jeg synes, det er helt rimeligt, at man, som Dansk Folkeparti er inde på, pålægger dem, som *er* taget af vores politi for at køre med alkohol i blodet, og dermed har brudt loven, nogle ekstra byrder: både det bøvlg, det må være, at de kun må føre et køretøj med alkolås – og så må vi håbe, at de bruger den efter de forskrifter, der er, og at de ikke snyder med det – og den omkostning, der er forbundet med det. Det vil være fair nok. Der har jeg ingen medlidenhed. Der synes jeg det er helt fair at man skrider ind med nogle ekstra foranstaltninger over for dem, som *har* brudt lovgivningen og en gang har kørt spirituspåvirket. Så det er vi helt med på, og vi vil også gerne være med til at lægge det pres på ministeren for at få indført det, der blev vedtaget i 2010 – det synes vi er glimrende. Men beslutningsforslaget, som det ligger her, siger vi nej tak til.

Kl. 17:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:45

Kim Christiansen (DF):

En stor del af hr. Mike Legarths argumentation går egentlig på, at der kan snydes med en alkolås. Skal jeg så tolke det derhen, at De Konservative ikke støtter noget som helst, som der kan snydes med? For så bliver det da nok et problem, der kan jo snydes med alle installationer. Man kan lade være med at tage selen på. Men så vil jeg bare oplyse hr. Mike Legarth om, at så har vi jo en færdselslov, der siger, at så får man en bøde for det. Kunne man forestille sig, at man også kunne tildele folk bøder for at snyde med en alkolås? Det er jo ikke et argument for ikke at indføre en alkolås, at der kan snydes med den – eller hvad?

Kl. 17:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 17:46

Mike Legarth (KF):

Jeg gjorde helt klart og tydeligt opmærksom på, at vores vigtigste argument imod det her er, at vi ikke synes, det er rimeligt at sanktionere nogen, der ikke har begået en forbrydelse, altså at pålægge nogle en byrde med at skulle installere en alkolås i en bil for folk, som aldrig nogen sinde har eller kunne drømme om at køre i spirituspåvirket tilstand. Hvorfor skulle vi dog gøre det? Det er helt urimeligt, og det er at vende tingene på hovedet. Vi skal straffe dem, som bryder loven, men vi skal da ikke til at begynde at indføre kontrolordninger. Det næste må jo så være, at vi så også skal have en anordning i bilen, sådan at ingen biler kan køre over 130 km/t. På samme måde må der så åbenbart skulle installeres en chip til x antal tusinde kroner, så man, når man kører i bymæssig bebyggelse, ikke kan køre over 50 km/t. Det får jo ingen ende, må jeg sige til hr. Kim Christiansen. Det får ingen ende.

Vi er nødt til at have det personlige ansvar og tro på, at folk lever op til den lovgivning, vi har, og dem skal vi i hvert fald ikke straffe. Bryder man så vores lovgivning, slår vi til med den store hammer, og så er det helt fint med det her forslag.

Kl. 17:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Kim Christiansen? Nej. Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:47

Henning Hyllested (EL):

Hr. Mike Legarth var inde på i sit ordførerindlæg, at det her var ude af proportioner. Det forudsætter vel, at man så ikke synes, at problemet med spritbilisme på vejene er stort. Det er vel trods alt en kendsgerning, som jeg tror at hr. Mike Legarth vil anerkende, nemlig at det er et kæmpestort problem. Det er et af de største problemer, vi har, i forhold til trafikulykker og tilskadekomne og døde på vejene. Her er der jo trods alt tale om et forslag, hvor man ligesom prøver at komme ulykkerne i forkøbet. Hr. Mike Legarth sagde, at han hellere ville bruge kræfterne og energien på at komme til med den store hammer, når ulykken var sket. Jamen er det da ikke bedre at komme den forkøbet, hvis det er et stort problem, og hvis man anerkender, at det er et stort problem, og så er det vel heller ikke ude af proportioner?

Kl. 17:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 17:48

Mike Legarth (KF):

Jamen det kan man ikke med det her forslag. Der kan man kun håndtere en lillebitte del. Jeg har endnu ikke hørt et forslag fra hr. Henning Hyllested, ikke fordi jeg ikke forventer, at det snart kommer, men så skal vi vel også have et apparatur i bilerne, der kan afsløre, om folk kører medicinpåvirket, narkopåvirket eller på anden måde påvirket af euforiserende stoffer. Det er vel lige så vigtigt, som at man kører spirituspåvirket. Hvorfor forbyder vi ikke køb af indbrudsværktøj? Ville det betyde, at så blev der ikke begået indbrud? Nej, så er der nogle, der snyder på en eller anden anden måde og får det gjort alligevel. Det er derfor, at jeg mener, at man ikke opnår målsætningen, men vi skal da bekæmpe spirituskørsel alt det, vi kan.

Men som jeg illustrerede, er det på samme måde, som vi ved, at lastbilchauffører snyder med det apparatur, der sidder i bilerne, som skal kontrollere på skiven, hvor stærkt man kører, og hvor mange timer man har kørt i. Det bliver der snydt med af nogle, det ved vi. På samme måde vil der blive snydt med en alkolås, og derfor opnår vi ikke det, som der ser ud til at være formålet, nemlig at forhindre spirituskørsel. Det gør man ikke. Og så er det altså et spørgsmål om proportioner.

Kl. 17:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Henning Hyllested.

Kl. 17:49

Henning Hyllested (EL):

Men jeg spørger stadig væk, for det, hr. Mike Legarth siger, står mig ikke lysende klart. Hvorfor ikke forebygge? Det viser sig jo, og det har vist sig igennem årene, at sikkerhedsudstyr langt hen ad vejen bliver standardudstyr. Jeg tror også på, at på et eller andet tidspunkt bliver alkolåse standardudstyr. Er det så stadig væk ude af proportioner? Det er fuldstændig korrekt, at der sikkert også er ved at blive udviklet udstyr, eller der kan udvikles et udstyr, til at måle narkopåvirkning, og hvad ved jeg. Det er fint nok, hvis det fjerner et stort ulykkesproblem, en stor ulykkesårsag fra vejene og dermed hindrer tilskadekomne, kvæstede, døde på vejene. Så er det da bedre efter min bedste overbevisning at forebygge frem for at komme med den

store hammer og tage fat i det efterfølgende, hvilket jo så samtidig kræver en meget, meget stor kontrolindsats, store ressourcer fra politiet. Det her er jo dog trods alt en forholdsvis simpel ordning, hvor man i virkeligheden løser store dele af et problem.

Kl. 17:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 17:50

Mike Legarth (KF):

Jeg har jo tidligere meddelt, og jeg vil gerne gøre det en gang mere, at der ikke er nogen i det her Folketing, der ikke er nogen i det her land, der er mere imod spirituskørsel, end jeg og Det Konservative Folkeparti er. Vi vil gerne bakke op om kampagner og personligt ansvar, sørge for, at moralen er i orden, at vi hjælper hinanden med at skabe en forståelse i det her samfund om, at man ikke kører i spirituspåvirket tilstand. Kan man så bekæmpe det med en alkoholås? Nej, jeg har jo illustreret her fra talerstolen, at det kan man faktisk ikke, fordi folk jo kan snyde med det. Så man løser det jo ikke. Hvad med, hvis man kører hashpåvirket? Hvad med, hvis man kører medicinpåvirket? Hvad med, hvis man kører narkopåvirket? Det er lige så farligt som at køre i spirituspåvirket tilstand. Så skal vi også have apparater for det.

Der er også nogle, der bliver dræbt, ved at folk kører for stærkt i byerne. Skal vi så ikke også have apparater, der gør, at bilerne ikke kan køre mere end 50 km/t. i byerne? Skal vi ikke også have apparater, der gør, at bilerne ikke kan køre mere end højst 110 km/t. og 130 km/t. ude på motorvejene? Vi får et eller andet totalt kontrolsamfund, som ikke giver nogen mening, som fjerner frihedsbegrebet til dem, der kan finde ud af at håndtere frihed under ansvar.

Så lad mig bare sige, at hr. Henning Hyllested sagde tidligere, at hvis man kørte uden sikkerhedssele, var man kriminel. Nej, det er man ikke. Det er en færdselslovovertrædelse, man bliver dog ikke kriminel af det. Det er en forseelse, ja, og det giver bøde, men man bliver ikke kriminel af det.

Kl. 17:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så går vi til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:52

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil endnu en gang sige tak for debatten. Man kan så altid diskutere, om det har været en god debat. Rygsvømning og bortforklaringer, søforklaringer, om man vil, har der været nok af. Der er næsten ikke de knuder, diverse ordførere har slået på sig selv for på den ene side at lovprise det her forslag, de gode intentioner og det rigtige i det og sige, at man ikke vil have spritbiler, men på den anden side sige, at man ikke vil gribe til det mest effektive våben mod spritbiler, nemlig en alkoholås. Det vil man ikke. Nej, man vil opfordre til, at man snakker lidt med hinanden og klapper hinanden på skulderen, og at folk inddrager nøglerne, hvis de ser nogle, der kører spritkørsel. Problemet er altså bare, at vi ikke altid ser dem, der kører ude på landevejene, men det gør alkoholåsen. Nej, den ser ikke noget, men den opdager det, og så kan bilerne ikke starte.

Til ministeren og den her snak om handelshindring vil jeg også sige noget. Nu kan jeg også se, at hvad angår det sidste spørgsmål om det, der hedder Cassishensyn, altså hensynet til menneskeliv osv., findes der en undtagelsesbestemmelse, og det kan jeg se at Europa-Kommissionen rent faktisk ikke har svaret specifikt på. Det er nok, fordi det ikke rigtig var betimeligt, hvis man gav Dansk Folkeparti medhold i den historie, men vi forventer egentlig på et eller

andet tidspunkt at få et svar på Kommissionen på, om det ud fra nogle undtagelsesbestemmelser er muligt at indføre en alkoholås i alle nye biler, der tilgår Danmark.

Det, at EU skulle have en holdning til det her, er ikke noget, der afskrækker Dansk Folkeparti, for det afgørende er jo altså, hvilken holdning vi har. Men jeg vil sige til ministeren, at hvis det er så stort et problem i forhold til EU, og hvis det nu skulle vise sig, at de høje herrer nede i EU mener, at det her en handelshindring, er der jo intet, der forhindrer os i at lave en lovgivning, der pålægger importørerne at installere en alkoholås, inden bilerne kommer på landevejen. Det er i hvert fald ikke en teknisk handelshindring. Jeg har meget, meget svært ved at se, hvordan man vil kringele den i de EU-venlige partier.

Hr. Karsten Nonbo, som nu er gået, betvivlede mine tal for, hvor mange spritbiler Rådet for Sikker Trafik skønner der kører på de danske landeveje dagligt. De tal fremgik også af min ordførertale, da vi behandlede det her forslag tidligere under navnet B 13, og dengang anfægtede hr. Karsten Nonbo ikke tallet. Jeg skal gerne få dem verificeret under udvalgsarbejdet. Det er selvfølgelig et skøn fra Rådet for Sikker Trafik, men det kan nok skønnes, at hr. Karsten Nonbo manglede argumenter i dag.

Fra den socialdemokratiske ordfører, som åbenbart heller ikke finder det væsentligt at være til stede i salen, var der mange gode tilkendegivelser, og dem vil jeg selvfølgelig kvittere for. Jeg vil godt kvittere for de positive ting. Men jeg glæder mig altså også ufattelig meget til det her udvalgsarbejde, der kommer. For hvis alle partier skal leve op til det, bliver sagt her fra talerstolen, nemlig at de gerne vil det her, at de ser det som en mulighed på sigt, så glæder jeg mig altså til, at man i udvalgsarbejdet byder ind med de løsninger, der skal til, for at vi kan nå derhen, hvor alkoholåsen bliver en helt naturlig integreret del af bilparken i Danmark.

Vi er jo ikke nødvendigvis – hvad jeg skal sige – de vise mænd i Dansk Folkeparti. Vi er kloge, og vi er ansvarsfulde, og derfor har vi foreslået det her. Vi er også stædige, fik vi at vide af Liberal Alliance. Vi besidder dog også en god portion sund fornuft. Det er jo derfor, vi kan se det fornuftige i det her. Men vi kan jo godt have komponeret et beslutningsforslag, som har mangler. Det vil vi da meget gerne medgive, og vi takker for det, hvis intentionen hos alle ordførerne har været at gøre os opmærksomme på, at vi har lavet et beslutningsforslag, der ikke er fyldestgørende.

Så jeg glæder mig usigelig meget til udvalgsarbejdet og til, at de forskellige partier byder ind med gode løsninger til, hvordan det her beslutningsforslag med brug af sund fornuft kan udmøntes i reel lovgivning, der tilgodeser alle interesser. Det glæder jeg mig meget til, for sådan forstod jeg det. Jeg har ikke hørt én sige, at det her er en dårlig idé, og at det ikke kan redde menneskeliv. Det har jeg ikke hørt nogen sige. Jeg har hørt så mange andre søforklaringer i dag, men jeg glæder mig som sagt meget til, at man går konstruktivt ind i det her.

Så har jeg et par rent faktuelle oplysninger. Jeg nævnte også i nogle af mine spørgsmål, at Rådet for Sikker Trafik på deres hjemmeside angiver, at en alkoholås i dag kan erhverves for 6.000 kr. De konstaterer også, at i 13,2 pct. af de ulykker, der er på de danske landeveje, er spiritus indblandet. Så jeg synes, at det her er noget, man bør tage mere alvorligt, end man gør, når man bare begynder at tale om abespil og EU-regler, og hvad man ellers kan finde på. Det her handler om menneskeliv. Tak.

Kl. 17:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Nonbo.

Kl. 17:57

Karsten Nonbo (V):

Nu sagde hr. Kim Christiansen, at tallene har han, fordi han brugte dem i den samme ordførertale for et par år siden, og der vil jeg tro at

de måske også har været flere år gamle. De passede måske i de såkaldt gode, glade 1960'ere, hvor der var rigtig mange, der kørte spirituskørsel. Men heldigvis har virkeligheden altså flyttet sig i mellemtiden, og jeg synes også, hr. Kim Christiansen skal flytte sig i sine argumenter og sin debat i stedet for at køre i den samme rille. Det her er for alvorlig en sag til, at man bare skal gå i baglås og være fornærmet.

Jeg synes, at her har vi en fælles sag, og vi har jo anerkendt, at det er et emne, der er meget alvorligt. Det er et problem, vi skal løse sammen. Vi har anerkendt, at her er vi enige om at pålægge regeringen at føre de lovforslag, vi har vedtaget, ud i livet. Synes hr. Kim Christiansen ikke, at vi skal mødes om det i første omgang – nu blev han lidt fornærmet over ordet abespil – og at vi skal samle vores kræfter og få nogle reelle tal på bordet og få en reel debat i stedet for bare at kaste mudder efter hinanden?

Kl. 17:58

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 17:58

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil lige her oplyse til hr. Karsten Nonbos orientering, at jeg hverken er fornærmet eller mudderkastende på nogen måde, og jeg mener heller ikke, at jeg kører i samme rille. Jeg forsøger netop at bringe nye faktuelle oplysninger frem, bl.a. det faktum, at 70 pct. af danskerne synes, det er en rigtig god idé. Er der nogen, der kører i den samme rille, må det være hr. Karsten Nonbo i sin argumentation, nemlig at man roser forslaget, men samtidig siger, at det ikke er noget, man vil. Så jeg ved ikke, hvem det er, der kører i samme rille, men jeg vil bare understrege, at jeg ikke er fornærmet, selv om jeg måske kunne se sådan ud.

Kl. 17:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om oplysninger i udbudsmaterialer ved offentlige udbud.

Af Jacob Jensen (V) og Mike Legarth (KF).

(Fremsættelse 14.11.2012).

Kl. 17:59

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver ordet til økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 17:59

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

I det fremsatte beslutningsforslag står der, at regeringen skal fastlægge retningslinjer om, at tildeling af opgaver ved offentligt udbud skal ske på baggrund af de valgte tildelingskriterier.

Men sådan er det allerede, og derfor må der ligge noget andet i forslaget end at foreslå det, der allerede er virkeligheden. Ellers ville vi jo spilde hinandens tid.

Derfor må det være et ønske om at få en diskussion af, hvorvidt man skal være forpligtet til at indgå en kontrakt. Jeg tror, man ville kalde det kontraheringspligt, hvis man var jurist. Det er jeg heldigvis ikke, så vi kan nøjes med at tale om, hvorvidt det skal være en pligt at indgå en kontrakt. For det er nemlig det, der er konsekvensen af det forslag, der ligger foran os, og det kan vi fra regeringens side ikke støtte.

Det er der rigtig gode grunde til. De regler, som vi har i dag, indebærer ikke, at man er forpligtet til at indgå kontrakten, og der er jo det sunde ved en kontraktindgåelse, at den er frivillig for de to parter, der indgår kontrakten. Det er som regel den bedste begyndelse på et fremtidigt partnerskab.

Når det efter de gældende regler er sådan i dag, så er det jo, fordi der kan være gode grunde til at aflyse et udbud. Gode, saglige, ordentlige grunde, og det må man have respekt for. F.eks. kan det jo være sådan, at det – efter at man har haft noget i udbud – viser sig, at løsningen af en opgave bliver dyrere end forudset.

Det kan også være, at man som kommune et eller andet sted i landet har stillet kravene på en måde, som i virkeligheden ikke var helt hensigtsmæssig, og så kan man risikere at få leveret en ydelse, hvor kvaliteten egentlig ikke er, som man gerne ville kunne tilbyde de borgere, som jo i sidste ende skal modtage og betale for ydelsen. Det ville heller ikke være nogen god situation.

Hvis man er i et af de to eksempler, er det jo oplagt, at der skal være en eller anden mulighed for at aflyse udbuddet – altså undlade at indgå en kontrakt med den tilbudsgiver, der i forhold til tildelingskriterierne har afgivet det bedste bud – fordi det vil vise sig, at det måske i en formel form var det bedste bud, men bare ikke i den virkelighed, som borgerne møder.

Dermed er også sagt, at hvis der indføres sådan en pligt til, at man skal indgå aftale, så løber man jo den risiko, at dem, der udbyder og konkurrenceudsætter – det kan være en kommune – i virkeligheden bliver mere tilbageholdende med at gennemføre udbud, fordi der simpelt hen bliver mindre plads til at lave en egentlig saglig vurdering af det, man har foran sig.

Regeringens synspunkt er, at vi må sætte borgernes interesser først. Det er i borgerens interesse, at opgaver løses godt i forhold til borgerens behov og i forhold til borgerens økonomi og dermed også den samlede økonomi i kommunen, i regionen og i staten som sådan. For borgeren er jo både modtager af offentlig service og betaler af den offentlige service.

En af måderne at gøre det på er jo at bruge konkurrenceudsættelse. Men når man bruger konkurrenceudsættelse som et redskab til at sørge for, at borgeren får en ordentlig service til en rimelig pris, så må man jo sørge for, at kommunen – hvis det er en kommune eller en anden offentlig myndighed, vi taler om – ikke påtager sig meromkostninger i forhold til at løse opgaven selv. Det ville jo ikke rigtig give mening, fordi der hele tiden er det dobbelte hensyn, at borgeren skal have det bedste, når man modtager en serviceydelse. Men da borgeren også er skatteyder, skal man også have det billigste, og de to ting skal forenes.

Det er på den baggrund, at man i staten, regionerne og kommunerne har lavet reglerne om kontrolbud. Formålet med at indføre regler om kontrolbud er således ikke, at offentlige myndigheder skal være forpligtet til under alle omstændigheder at indgå en kontrakt,

hvis et kontrolbud umiddelbart er mindre fordelagtigt end et bud, der kommer udefra.

Når det er sagt, så må udgangspunktet jo klart være, at der sker en udlicitering, hvis man har valgt at udarbejde et kontrolbud, og det viser sig at være dårligere end det bud, der kommer fra en ekstern leverandør.

Jeg vil understrege, at der ikke er fri adgang til bare sådan at aflyse en udbudsforretning. Det skal være sagligt. Man må ikke have usaglige grunde til at aflyse en udbudsforretning. Det kan f.eks. være usagligt, hvis man siger, at man ikke kan lide en bestemt leverandør. Det er ikke nogen saglig begrundelse for at aflyse et udbud. Eller for den sags skyld at man aflyser et udbud, fordi man egentlig hellere vil indgå en aftale med en tredje leverandør. Det er heller ikke en saglig grund til at aflyse et udbud.

Når vi har den her diskussion, synes jeg også, det er væsentligt at holde sig for øje, at vi har en revision. Vi har folk, som kigger kommunerne, regionerne og staten over skuldrene for at se, om tingene egentlig gøres på den økonomisk mest hensigtsmæssige måde, og at kvaliteten samtidig er i orden. Derfor finder vi samlet set, at de gældende regler om offentligt udbud og kontrolbud er tilstrækkelige, og at der derfor ikke er grundlag for at lave en pligt til at indgå en aftale under alle omstændigheder. Det kunne have meget negative resultater i form af dyrere opgaveløsning eller for den sags skyld mindre udbud, fordi man sagligt betragtet ikke har noget rum til at sige, at det her gør vi på en anden måde alligevel. Dermed kan regeringen ikke tilslutte sig forslaget.

Kl. 18:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Jacob Jensen.

Kl. 18:05

Jacob Jensen (V):

Tak til ministeren for bemærkningerne. Det overrasker mig selvfølgelig ikke, at regeringen ikke kunne støtte det, men jeg vil godt spørge, om ikke ministeren dog trods alt er enig med mig i, og det tror jeg hun er, at udbud, det at konkurrenceudsætte opgaver, er en god ting i de fleste tilfælde, og at for at man kan få en ordentlig udbudsproces, kræves det, at man både har lavet udbuddet, og at man så også får tilbuddene tilbage igen – forstået på den måde, at der skal være tillid mellem parterne, altså både dem, som laver udbud og siger, at man godt vil have nogle tilbud på den her givne opgave, og de virksomheder givetvis, som skal byde på de opgaver, så de virksomheder ikke bliver tilbageholdende og siger: Vi er ikke klar over, hvad det er for nogle regler, vi egentlig bliver bedømt ud fra.

Det er jo en konkurrence mellem forskellige tilbud fra forskellige private leverandører så vel som et kontrolbud fra offentlig side. Og hvis virksomhederne ikke kender de regler, der gælder for den konkurrence, tror jeg, og det er det, jeg vil spørge om ikke ministeren er enig med mig i, at der vil være virksomheder, herunder potentielt den bedste virksomhed, der vil være tilbageholdende med egentlig at give et tilbud, fordi man rent faktisk ikke ved, om de regler, der bliver stillet op i konkurrencen, også er de regler, man så vil blive bedømt efter efterfølgende.

Kl. 18:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 18:07

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Nu tager vi sådan set hul på den forespørgsel, som hviler på ryggen af det her beslutningsforslag, for man kan ikke tage diskussionen som en isoleret diskussion om pligt til at indgå kontrakt eller ej. Der er en lang række ting, der skal være på plads, for at lige præcis den

tillid kan være til stede mellem en ordregiver, f.eks. en kommune, og så de virksomheder, som kunne tænke sig at byde på den opgave. Jeg tror, tilliden bygges op, hvis man f.eks. har en ordentlig, ligefrem adgang til at klage, hvis man får mistanke om, at der er usaglige kriterier på spil, og hvis selve regelsættet for udbud er i orden og til at gennemskue.

Det er jo en af grundene til, at vi meget gerne vil fremsætte forslag til en udbudslov, når vi i EU har gjort det nye udbudsdirektiv færdigt, for så får man klare regler, og man får dem med en dansk forankring, sådan at både regelsættet omkring det at udbyde og klageadgangen, hvis der foregår noget, som er uldent i kanten eller ikke er, som det skal være, også er på plads. For så tror jeg, vi kan få en situation, hvor det at udbyde en opgave og udsætte den for konkurrence, få testet prisen og få testet kvaliteten kan blive en strategisk faktor i kommunen i stedet for sådan et tillæg, som måske kan være mere eller mindre tilfældigt.

Kl. 18:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jacob Jensen.

Kl. 18:08

Jacob Jensen (V):

Det er ikke, fordi jeg vil tage hul på forespørgselsdebatten, for den kommer vi tilbage til om lidt, og det glæder jeg mig til. Men det er specifikt i forhold til det forslag, som vi behandler her. Jeg vil selvfølgelig også i min ordførertale senere komme ind på det og uddybe mine bevæggrunde, vores bevæggrunde, til at fremsætte forslaget. Men det er bare for at sige, at det er min opfattelse – og det er det, jeg godt vil spørge ministeren om hun trods alt ikke er enig med mig i – at det er vigtigt for at få et ordentligt udbud, så man faktisk får et resultat for vores alle sammens skyld, herunder borgerens, der skal have en god kvalitet, herunder skatteborgerens, der skal betale regningen, at man også sikrer sig, at tilliden er til stede, forstået på den måde, at man så også faktisk får den bedste til at byde på opgaven.

Hvis ikke den tillid er til stede, tror jeg bare, der er mange virksomheder – det er i hvert fald det, jeg har forstået på virksomheder og erhvervsorganisationer og andre, som opererer i det her felt – der er tilbageholdende med overhovedet at give et tilbud, fordi de simpelt hen er usikre på, om de kriterier, der bliver stillet op i udbudsmaterialet, også efterfølgende er dem, som man rent faktisk bliver målt på, og dermed må være de kriterier, man skal prøve at spille sit tilbud op imod i den konkurrence mellem sit eget tilbud, kontrolbudet og eventuelle tilbud fra andre private leverandører.

Kl. 18:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 18:09

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Men så synes jeg, det er en anden diskussion end en diskussion om, hvorvidt man *skal* indgå aftale. Så er det en diskussion om, hvorvidt det udbudsmateriale, der er lavet, er ordentligt og retvisende. For som sagt indledningsvis er det allerede sådan, at man skal følge de kriterier, man har lagt frem i sit udbudsmateriale. Man kan ikke lige pludselig ned fra snoreloftet sige, at i øvrigt skal det hele være blå: Og hvis ikke kitlerne er blå, så – nå, det vidste I ikke? Nå, men ærgerligt, ærgerligt, nu aflyser vi det hele. Det kan man ikke, og sådan er det allerede i dag.

Hvis der er problemer i kvaliteten af udbudsmaterialet og virksomhederne har en usikkerhed af den grund, tror jeg derfor, det er nogle andre ting, vi skal diskutere. Og det handler jo om, hvordan man kan vejlede bedre, hvordan man i højere grad kan sørge for, at ordregivere lærer af andre ordregivere, som måske endda har dyre-

købte erfaringer på et givet område, og hvordan man kan tilrettelægge tingene, hvis man har privat-offentlig innovation, sådan at den deltagende virksomhed også kan byde efterfølgende. For det handler om selve kvaliteten i udbudsprocessen, og det synes jeg sådan set kan være super relevant. Jeg synes bare, det har mindre at gøre med pligten til faktisk at indgå en aftale.

Kl. 18:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Mike Legarth for en kort bemærkning.

Kl. 18:10

Mike Legarth (KF):

Som supplement til det vil jeg sige, at når jeg møder små og mellemstore virksomheder, udtrykker de alle den bekymring ved og utilfredshed med, at de har forsøgt at byde på en offentlig opgave, og at de troede, at de ting, de blev vurderet på, var det, der stod i udbudsmaterialet, og så synes de, at de en gang imellem oplever, at de bliver sorteret fra på et andet grundlag end det, der var beskrevet i udbudsmaterialet.

Det er sådan set det, det her forslag handler om: at vi sikrer, at når man udbyder en opgave, beskriver man helt præcist, hvordan man så har tænkt sig at bedømme det tilbud, der bliver givet, hvilke parametre der er gældende – pris, kvalitet, leveringssikkerhed, beredskab og alle de der ting – altså hvad det så er for nogle faktorer, man udvælger ud fra. Det er, fordi der tilsyneladende er en tendens til, at de offentlige indkøbere vælger den sikre løsning. Selv om en lille virksomhed måske kunne have fået den samme leverance billigere, så vælger man alligevel at være på den sikre side og tager den store virksomhed; og så taber den lille virksomhed der. Så der vil vi gerne have nogle præcise vilkår.

Kl. 18:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 18:11

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg har ikke selv haft erfaring med at lave konkrete udbudskriterier, altså sådan virkelig haft det i hånden. Men for mig at se må det også være et væsentligt kriterium – og det må man så have fremlagt – at der er en leveringssikkerhed, og det kan jo være en vurdering af virksomhedens størrelse, altså om den ligesom kan levere hele den pakke, som man har brug for, med en meget stor sikkerhed for leverancen, eller om der er en risiko for, at der måske de facto, fordi der måske er tale om en lille eller nystartet virksomhed eller en sammenlutning af flere virksomheder, er en større usikkerhed om det.

Jeg synes, det er tankevækkende, at der er så mange udbud, der alligevel lykkes. For hvis jeg skulle pege på en ting, som måske står mindre stærkt i beslutningsforslaget, er det sådan de faktuelle forhold. Altså, hvor er eksemplerne på, at der er brug for en pligt til at indgå en kontrakt? Der bliver lavet rigtig, rigtig mange udbud i Danmark, og vi kan se, at nogle kommuner udbyder endog særdeles meget. Regionerne kommer stadig bedre med, og andre kommuner har andre erfaringer. Og jeg synes jo, at man skal være forsigtig med på baggrund af enkelte dårlige erfaringer at sige til alle kommuner, at så kan de lære det, at nu får de en pligt til at indgå en kontrakt, selv om der kan være væsentlige ulemper forbundet med det som f.eks. dem, jeg nævnte indledningsvis.

Kl. 18:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mike Legarth.

Kl. 18:13

Mike Legarth (KF):

Nu beder ministeren jo selv om eksempler, og Sorø Kommune og Svendborg Kommune er to kommuner, som fuldstændig åbent har sagt eller i hvert fald bevisligt har valgt anderledes end det udbudskriterie, de selv har fremlagt, fordi man efterfølgende åbenbart har ændret opfattelse eller på anden måde ikke havde tiltro til det, man selv havde beskrevet i udbudsmaterialet. Det er jo der, at hele tilliden til det her system forsvinder. Man kan se, at man bliver bedt om at byde på en opgave efter nogle bestemte parametre, og det gør man så, og så vælger kommunen ud fra nogle helt andre kriterier. Det er jo helt unfair, det er jo helt urimeligt, at en lille virksomhed har brugt mange penge på at give et tilbud, beskrive det osv., hvilket kræves. Og derfor er vi nødt til at få genoprettet den tillid, og det er jo det, hr. Jacob Jensen og jeg har forsøgt i vores beslutningsforslag her, nemlig at prøve at skabe en præcis beskrivelse af, hvordan man skal håndtere udbudsmaterialet, efter man har fået tilbud ind, altså at man følger det, man selv har sagt.

Kl. 18:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 18:14

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg forstår fuldstændig hensynet, for jeg tror, at enhver kan sætte sig ind i, hvor frustrerende det er, hvis man har afgivet et bud og har investeret tid og medarbejderressourcer og tankekraft og alt muligt andet for at lave et bud, som man mente var et seriøst bud på, hvordan den opgave kan løses. Det forstår jeg fuldstændig.

Det, som skal tages med ind i afvejningen, er jo, at der kan begås fejl. Det kan være, at det viser sig, at det er markant dyrere overhovedet at få den opgave løst, hvis man vil have den løst på den måde, og derfor vil man egentlig helst gøre det på en gammeldags billigere måde, fordi kommunen simpelt hen ikke har råd til det i perioden. Der er jo også et hensyn til, at man kan være i sådan en situation – man siger, at joh, vi troede, vi kunne få løst den her opgave på den her bedre måde til en lavere pris – at man så kaster sig ud i noget, som ikke kan realiseres. Der er der jo et hensyn til borgeren, så det ikke er borgeren, der så at sige bliver offer for, at der har været en dårlig proces mellem kommunen og tilbudsgiveren.

Så sidst, men selvfølgelig ikke mindst: Hvis kommunerne varetager usaglige hensyn, så skal og bør der jo klages over dem. Så synes jeg generelt, det er vigtigt, at vi, når vi overvejer lovgivning, overvejer, om det er 2 kommuner, eller om det er flere kommuner, for der er trods alt 98 af dem.

Kl. 18:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:15

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Nu er det jo et velmenende forslag fra de to tidligere regeringspartier, som umiddelbart er svært at sige nej til. Og alligevel ligger der i det sådan risikoen for flere regler og mere bureaukrati osv. Men det er jo rigtigt, at der er en opfattelse af, at virksomheder og firmaer kan have svært ved at gennemskue det, gennemse det. Har ministeren overvejet, om der er åbenhed nok og gennemsigtighed nok i, hvad der foregår i den proces, sådan at den lille virksomhed ikke føler sig trynet eller oplever, at kommunen sagtens kan overrule, for de har nok ikke talt alle udgifterne med osv.? Er der en mulighed for større åbenhed, uden at man skal have et særligt regel-

sæt for det? Har ministeren overvejet sådan noget i den retning i stedet for et forslag som det her?

Kl. 18:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 18:16

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg tror sagtens, det kan være tilfældet, at man sidder med den oplevelse, især hvis man er en lille virksomhed i en stor kommune eller en lille virksomhed over for en stor opgave, som udbydes. Det mener jeg sagtens kan være tilfældet. Det, jeg synes sådan set er noget af det mest afgørende, er jo, at vi får en lovgivning om udbud, som i sig selv er til at gennemskue. Det er derfor, jeg nævner det her med, at vi har ambitionen om at lave en dansk udbudslov, når EU-direktivet er færdigt, så vi får det forankret, og så vi får diskussionen her, så det er Folketinget, der har lavet det og ligesom godkendt, at det er det regelsæt, vi vil køre efter. Det er til at forstå. Det er til at have med at gøre. For det er meget svært at have åbenhed om meget komplekse regler, fordi selv om alting bliver lagt åbent frem, og det mener jeg i vid udstrækning det gør, hvordan skal du så forholde dig til det? Du er i forvejen en lille virksomhed. Du har brugt rigtig mange ressourcer på at lave et bud. Skal du så også have hele Advokatrådet med i ryggen for at kunne gennemskue, hvad det er, der foregår? Derfor tror jeg, at de skridt, som bliver taget, er vigtige for klare og enklere regler for at klage, klarere og bedre fundament for offentligt udbud gennem en klar dansk udbudslov.

Kl. 18:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Leif Mikkelsen.

Kl. 18:17

Leif Mikkelsen (LA):

Kunne ministeren overveje en forpligtelse til, når nu der har været en sådan proces og kommunen måske selv vælger opgaven, at det så skal lægges ud på en portal, sådan at der var en gennemsigtighed og en mulighed for at se, om det nu også er gået helt fornuftigt for sig, så vi kunne få afmystificeret den her oplevelse eller opfattelse af det? Kunne man forestille sig nogle regler om det, som ikke var særlig bureaukratiske, men som dog virkelig signalerede åbenhed, så det ikke er sådan, at man kommer i en situation, hvor man skal til at bede om aktindsigt eller noget andet vanskeligt bureaukratisk stads? Kunne det overvejes positivt?

Kl. 18:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 18:18

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg er faktisk i tvivl om, hvorvidt der er brug for nye skridt i den forbindelse, for jeg mener, det er sådan, at hvis en kommune vælger selv at varetage opgaven efter at have afgivet et kontrolbud, så er kommunen også pligtig at løse opgaven inden for det kontrolbud og skal også i sit regnskab vise, at man så gør det inden for det kontrolbud. Det er slinger i valsen og snydepelser, hvis man siger, at det kan vi gøre meget billigere, men det så i virkeligheden året efter viser sig, at man bruger 10 pct. eller 20 pct. mere end det, man egentlig havde stillet i udsigt og ladet være baggrund for ikke at tage en ekstern leverandør. Det er jo sådan set en meget kontant måde at gøre det på, altså at hvis kommunen på baggrund af et kontrolbud selv tager opgaven, så må den også vise, at det kan lade sig gøre inden for den økonomiske ramme, som kontrolbuddet giver. Det synes jeg

er en meget konkret måde at vise på, at der faktisk er sund sans og bund i de ting, den siger.

Kl. 18:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til økonomi- og indenrigsministeren. Så giver jeg ordet til fru Ane Halsboe-Larsen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 18:19

(Ordfører)

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak for det. Socialdemokraterne ønsker, præcis som ministeren også lige har redegjort for, også en robust og effektiv offentlig sektor. Det er afgørende, at vi sikrer kvalitet i opgaveløsningen og samtidig sikrer, at den nødvendige sammenhæng er til stede mellem pris og kvalitet. Det kan vi bl.a. sikre med konkurrenceudsættelse, og det sker også rigtig mange steder i vores offentlige sektor.

For Socialdemokraterne er konkurrenceudsættelse imidlertid ikke et mål i sig selv. Det er nærmere et middel til at sikre, at offentlige opgaver løses bedst og billigst under hensyntagen til borgernes behov, altid under den hensyntagen. Det er vores opfattelse, at man fordomsfrit må se på de konkrete opgaver og de lokale forhold for så at vurdere, om det er mest hensigtsmæssigt, at en given opgave løses i privat eller offentlig sammenhæng. Det er en pragmatisk holdning, hvor udgangspunktet altid er borgeren.

Partnerskaber bygger imidlertid på tillid og reelt samarbejde. Derfor kan det ikke nytte noget, at man fra regeringens side tvinger kommunerne og regionerne til konkurrenceudsættelse. Vi tror på, at kommunerne selv har den største viden om lokale forhold, herunder hvilke opgaver der er udbudsegnede og i hvilket omfang. I modsætning til den tidligere regering ønsker vi derfor ikke at udstede et dekret fra Christiansborg med fastlåste måltal for konkurrenceudsættelse. Under den tidligere regering så vi en række eksempler på, hvordan det kan gå mindre godt, når privatisering af offentlige opgaver sker på baggrund af et ideologisk tunnelsyn frem for at være sagligt begrundet. Den vej ønsker vi ikke at gå.

Med det fremsatte forslag ønsker forslagsstillerne at indføre bindende retningslinjer for kommunerne, regionerne og statens tildeingskriterier for opgaver i offentligt udbud. Men som ministeren lige har redegjort for, findes de allerede. Forslagsstillerne ønsker ydermere, at offentlige instanser forpligtes til at tildele opgaven efter kriterierne, også i de tilfælde, hvor den offentlige instans selv afgiver et kontroludbud. Det vil, sådan som jeg har forstået det, være det samme som at indføre en kontraheringspligt, der ikke gælder i dag, og det betyder, at en udbudsproces ikke kan aflyses. Det kan vi ikke bakke op om. Det er Socialdemokraternes opfattelse, at det i de her situationer fortsat skal være muligt at aflyse udbudsprocesser af økonomiske eller andre substantielle hensyn.

Socialdemokraterne kan på den baggrund ikke støtte forslaget.

Kl. 18:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Jeg går straks videre til hr. Morten Marinus, ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

I Dansk Folkeparti er vi grundlæggende positive over for offentlige udbud. Som et led i det finder vi det vigtigt, at konkurrencen foregår på de mest faste, fair og overskuelige vilkår som overhovedet muligt. Derfor vil vi selvfølgelig også altid gå ind for regelforenklinger og præciseringer på området, hvor der er brug for det.

Vi mener dog ikke, at det forslag, vi behandler her i dag, er den helt rigtige løsning. Vi mener, at man måske skal skubbe lidt til EU,

så vi kan få lavet om på EU-direktivet om udbudsreglerne. Vi synes jo netop, at udbudsreglerne er alt for bureaukratiske, især når det drejer sig om små opgaver. Det er tit et ret tungt apparat at bringe i stilling, og det medfører ofte, at mindre opgaver slet ikke bliver konkurrenceudsat. Derfor vil vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig arbejde for, at bundgrænsen for anvendelse af udbudsreglerne forhøjes.

Endvidere må vi konstatere, at reglerne som sagt bunder i et EU-direktiv, og at det altså langt fra følges i alle lande. Det er et problem, at vi i Danmark har lavet et åbent marked, mens andre lande holder deres udbud væk fra danske leverandører. Derfor må vi også sende et ønske til regeringen om, at den via Ministerrådet i EU eller gennem en henvendelse til Kommissionen sørger for, at alle landene lever op til samme regler og giver samme rettigheder og pligter, når det kommer til disse udbud, så der sikres en fri konkurrence landene imellem.

Kl. 18:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til den radikale ordfører, fru Marlene Borst Hansen.

Kl. 18:23

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Det her beslutningsforslag om at indføre bindende retningslinjer ved offentligt udbud kan Radikale Venstre ikke støtte.

Hvis man læser beslutningsforslag B 25, kan man få det indtryk, at forslagsstillerne ønsker, at tildeling af opgaver på baggrund af offentligt udbud skal ske på baggrund af i forvejen valgte tildelingskriterier. Men som ministeren også var inde på, kan det jo næsten ikke været hensigten, for det er jo allerede gældende. Så den eneste måde, jeg kan forstå det på, er, at formålet med forslaget er, der skal indføres en egentlig kontraheringspligt, altså at offentlige myndigheder skal være forpligtet til at indgå kontrakt om en udbudt opgave, medmindre myndigheden via et kontroltilbud kan påvise, at den selv kan løse opgaven billigere eller mere økonomisk fordelagtigt.

Det kan vi ikke støtte i Det Radikale Venstre. Vi er faktisk godt tilfredse med de nuværende regler, hvor offentlige opgaver skal løses bedst og billigst under hensyntagen til det offentliges behov. Vi synes, at konkurrenceudsættelse er godt, og vi synes sådan set også, at udlicitering kan være rigtig godt, når det kan løse opgaven bedre eller billigere og allerhelst begge dele, men en kontraheringspligt kan vi ikke støtte.

Det kan vi ikke, fordi der kan være gode grunde til, at en kommune eller en region eller for den sags skyld staten ønsker at trække sig fra en udbudsproces. Det kan være, at man er bliver klogere undervejs, eller det kan være, at der sker noget uforudset, og at man derfor ønsker at ændre på nogle af kravene eller helt at droppe projektet. Der kan altså være gode grunde til, at man vælger at trække sig og aflyse udbudsprocessen. Det har vi helt tillid til kun sker i de tilfælde, hvor det er nødvendigt, og det er den enkelte kommune og region altså bedst til at vurdere. Derfor kan Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 18:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jacob Jensen.

Kl. 18:25

Jacob Jensen (V):

Jeg tror, at den radikale ordfører trods alt må være enig med mig i, at hvis man skal spille på en bane og konkurrere, er det klogt, at man kender de fælles spilleregler og de fælles regler for, hvem der vinder konkurrencen. Derfor tror jeg også, at det må være mest hensigtsmæssigt – og det er sådan set derfor, vi fremsætter forslaget – at man

netop beskriver, hvad det er for nogle regler, der gælder. Så må man kunne tage de forbehold og dermed få beskrevet det på forhånd, så alle parter ved, hvad det er, de går ind til i den her konkurrence, herunder under hvilke forhold man vil aflyse de udbud eller trække sig tilbage fra dem igen. Så må de virksomheder, der potentielt vil byde på dem, afgøre med sig selv, om de på de vilkår ønsker at bruge tid og kræfter og dermed også penge på at lave et tilbud til de udbud, der bliver fremsat, på de vilkår, som kommunen eller regionen laver udbuddene på. Det er sådan set derfor, vi fremsætter forslaget og siger: Vi skal have de tildelingskriterier beskrevet, og de skal være bindende, sådan at man på forhånd ved, at det er de her kriterier, der gælder, og når de gælder, er det også dem, man bliver bedømt på efterfølgende blandt de udbud og i øvrigt også det kontrolbud, der måtte blive indgivet.

Kl. 18:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 18:27

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Jacob Jensen i, at der selvfølgelig skal være gennemsigtighed, og at det selvfølgelig skal være sådan, at virksomhederne ved, hvad de byder ind på; deri er vi fuldstændig enige. Men som reglerne er i dag, som ministeren var inde på, skal der foreligge saglige begrundelser, hvis der skal ske ændringer. Sådan er det også i dag. Man kan jo ikke lige pludselig ændre det, fordi man undervejs finder ud af, at man bedre kan lide den ene tilbudsgiver end den anden, eller fordi man måske synes, at den ene har en lidt pænere facade end den anden, når det ikke var en del af det egentlige udbud. De saglige begrundelser er der jo i forvejen i dag. Så derfor er det slet ikke nødvendigt at skulle vedtage det her beslutningsforslag.

Kl. 18:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jacob Jensen.

Kl. 18:27

Jacob Jensen (V):

Jeg ved ikke, om den radikale ordfører kender til de forhold, som erhvervsorganisationer og virksomheder beskriver i forbindelse med deres oplevelser. Jeg tror sådan set, at det – når man skal have den bedste til at byde på opgaverne, og det er jo det, vi alle sammen er interesseret i – bunder meget i psykologi og dermed også i tillid, sådan som jeg var inde på det i mit spørgsmål til ministeren for et øjeblik siden. Og det vil jeg også gerne bede den radikale ordfører om at forholde sig til. Jeg mener her tilliden til, at man kan regne med, at de kriterier, der bliver opstillet, også er dem, man bliver bedømt efter. Når man oplever eksempler på – hr. Mike Legarth var inde på det i sit spørgsmål tidligere – at det ikke sker, vil der kunne siges, at det er inden for saglige vurderinger, men en saglig vurdering er jo også igen en afvejning, som man gør sig; det er jo en subjektiv afvejning.

Så jo mere præcis, man kan være med de her kriterier og regler, som man vil bedømme ud fra, jo større vil tilliden mellem parterne selvfølgelig også være, altså fordi man dermed undgår de misforståelser i de enkelte sager. Heldigvis er det få sager, men selv få sager vil jo i den her situation kunne ødelægge det for de rigtig mange andre, idet virksomheder så siger: Vi vil ikke længere bruge den tid og de kræfter på at byde ind, fordi vi ikke er sikre på, at vi ved, hvad det er for nogle regler, vi vil blive bedømt efter.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 18:29 sager har vi hørt om – og at de må prøves ved en klageinstans, inden vi begynder at lovgive for 98 kommuner på baggrund af to sager.
Kl. 18:32

Marlene Borst Hansen (RV):

Altså, man kan jo måske få den opfattelse, at forslagsstillerne med det her forslag i virkeligheden er ude at skyde gråspurve med kanoer, når to sager – indtil videre har vi hørt om to konkrete sager – ligesom ligger til grund for hele den her debat, altså hvis det er de to eneste forslag.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at forslagsstilleren har fuldstændig ret i, at der selvfølgelig skal være tillid, når man byder. Altså, der skal være tillid til, at når et udbud er sat i værk, er det også de kriterier, der gælder. Der kan ske fejl, og der kan måske også indimellem ske nogle uretmæssigheder – jeg skal ikke bedømme, om det er sket retmæssigt i de to sager, vi har hørt om i dag – men så er der jo stadig væk en klageinstans.

I forhold til at tale om tillid er Det Radikale Venstres holdning, måske modsat Venstres, at vi faktisk har ret stor tillid til, at kommunerne og regionerne fint selv kan styre det her.

Kl. 18:29 **Første næstformand** (Bertel Haarder):
Mike Legarth.

Kl. 18:32

Mike Legarth (KF):

Jamen det er jo godt, at ordføreren er glad for, at der er kommet en ny regering. Alt andet ville da også have virket mærkeligt, men lad det nu ligge.

Lad mig bare sige, at jeg synes, at man skal passe meget på med at undervurdere den mistillid, der er fra små virksomheders side, med hensyn til at det kan betale sig at prøve at byde på offentlige opgaver. Først og fremmest har vi i mange sammenhænge gjort det umuligt for små virksomheder at byde ind, fordi de krav, vi stiller, er så store, så høje og så omfangsrige, at en almindelig lille virksomhed med en håndfuld ansatte slet ikke kan komme i betragtning til det. Det synes jeg i øvrigt er en fejl i sig selv, men det havde vi i VK-tiden også et ansvar for; det tager jeg gerne på mig.

Det bør vi ændre på. Vi bør gøre det mere fleksibelt og gøre det muligt for selv små virksomheder at byde ind på opgaver. Så det er den vej, vi gerne vil gå, og så vil vi gerne prøve at opbygge tillid. Vi vil gerne prøve at medvirke til at skabe en tillid til systemet, som der ikke er i dag. Og det kan vi altså bare gøre ved – det her er jo ikke en eller anden dommedagslovgivning, vi taler om – at skrive, at når man bringer ting i udbud, så skal man over for dem, der byder på det, over for dem, der ofrer tid på at skrive et tilbud, fortælle, hvad det er for nogle kriterier, man så vil bedømme udbuddet ud fra. Og hvis man ikke gør det, skal man kompensere for det arbejde, der er udført.

Kl. 18:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Mike Legarth for en kort bemærkning.

Kl. 18:30

Kl. 18:30

Mike Legarth (KF):

Men er vi ikke enige om, at hvis man har to eksempler på, at et princip er blevet brudt, og at man ikke har fulgt den hensigt og den forventning, vi havde, om, at tingene foregår pænt og ordentligt, så breder det sig som ringe i vandet og gør, og at der ikke er nogen, der har tiltro til systemet mere. Så 2 eksempler på, at tingene ikke fungerer, som de skal, er jo 2 gode eksempler, og så skal man jo ikke bede om 100 eller 10 eksempler. Vi skal tage det alvorligt, at der ikke er den procedure, sådan som vi tror der er. For jeg lytter jo til ordføreren, som har en god intention og en god forventning om, at alting går efter bogen. Men det har vi altså fået dokumenteret at det ikke gør, og det er 2 eksempler da en udmærket illustration af.

Hvis der først svigtes i den her proces, jamen så er der ingen, der gider bruge tid på at byde ind på det her. For det er jo stort arbejde at byde på offentlige udbud. Det drejer sig ikke om småpenge, så det er et digert værk, hvor der skal beskrives ned i detaljen. Der sidder folk og arbejder med det her i dage- og ugevis, og så viser det sig, at kommunen trækker udbuddet tilbage. Og det kan også være godt nok, hvis det er beskrevet, men ville det så ikke være retfærdigt, at man havde sagt det på forhånd, og at man så kompenserede for de timer, der er brugt, altså hvis man imod det, man havde stillet i ud-sigt, så rent faktisk pludselig trækker udbuddet tilbage?

Kl. 18:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 18:31

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg er så glad for, at Danmark har fået en ny regering, og jeg er så glad for, at den her regering ikke længere fremsætter lovforslag på baggrund af meget, meget få eksempler, altså at det, lige så snart der er et eksempel på noget, som ikke har fungeret hensigtsmæssigt, ikke skal have betydning for resten af landets kommuner.

Vi lovgiver ikke efter laveste fællesnævner. Hvis der er et generelt problem i forbindelse med det her, så kigger vi på det, men umiddelbart synes jeg, at vi må ind at se på de to sager – to konkrete

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 18:33

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg er meget glad for, at ordet tillid sådan er begyndt at blive meget fremherskende her i salen. Jeg synes, det er vigtigt, at vi også har tillid til kommunerne og til det kommunale selvstyre. Og i forhold til at der bliver mere gennemsigtighed, vil jeg sige, at jeg glæder mig til, at vi alle sammen forhåbentlig kommer til at diskutere en ny udbudsstrategi, som kan sikre, at det bliver lettere og mere gennemskueligt, når man skal byde på et offentligt udbud.

Kl. 18:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 18:34

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det beslutningsforslag, som vi behandler nu, må jeg indrømme jeg ikke tror er helt gennemtænkt fra forslagsstillerens side, med hensyn til hvad konsekvenserne kan være. For på den ene side vil det indskrænke det kommunale selvstyre, og på den anden side – og det tror jeg at forslagsstillerne går rigtig meget op i – kan det måske rent faktisk resultere i, at der kommer færre udbud, fordi kommunerne føler sig bundet på hænder og fødder og ikke vil kunne afvise et udbud af reelle og hæderlige årsager, hvis man er tvunget til at tage et udbud. Jeg tror ikke, at der er nogen virksomheder, der er interesseret i, at der skal komme færre udbud.

Der er jo allerede udbudskrav i den nuværende lovgivning, og derfor er Venstre og Konservatives kommentarer til beslutningsforslaget udtryk for en smule fordrejning af tingenes tilstand. Der er jo udbudskrav. Men der er også en meget rigid tilgang i kommentarerne, der viser meget lidt forståelse for det kommunale selvstyre og den kommunale forskellighed.

Beslutningsforslaget indebærer reelt en kontraheringspligt, som vi har hørt, altså en pligt til under alle omstændigheder at indgå aftaler, og det støtter SF ikke. Der kan være gode grunde til at trække et udbud tilbage. Der er mange ting, der kan have betydning for den samlede kvalitet. Eksempelvis er der højesteretsafgørelsen i sagen, hvor ISS anlagde sag mod Silkeborg Kommune. Kommunen havde vurderet, at ISS ikke levede op til standarderne vedrørende arbejdsforhold, kvalitet m.m., og Højesteret anerkendte Silkeborg Kommunes ret til at inddrage alle forhold. Desuden var opgaven ikke gået til en anden tilbudsgiver, og det var derfor ikke i strid med det udbudsretlige ligebehandlingsprincip. Kort sagt må det altid bero på en konkret vurdering, og hensynet til borgerne må gå før hensynet til samtlige virksomheder.

Fra SF's side anerkender vi, at der kan være mange gode grunde til at sende ting i udbud, men det kan vi jo diskutere under forespørgselsdebatten, hvor vi kommer lidt bredere omkring. Her vil jeg bare forholde mig til det helt konkrete forslag. Som sagt mener vi fra SF's side ikke, at der skal være pligt til at indgå en aftale, hvis der er kommet ting frem i det materiale, som kommunen mener giver en dårlig aftale, selv om tilbuddet eventuelt skulle være billigere. Det er ikke altid, at man kan lægge alting frem i et udbud. Der kan komme ting op. F.eks. var der i sagen med ISS simpelt hen blevet underbudget med arbejdstimer ifølge Silkeborg Kommune.

En kommune sender jo ikke noget i udbud, hvis det ikke er, fordi man ønsker at få belyst, om det kan gøres bedre og billigere. Derfor anerkender vi også, at udbud er en rigtig god ting. For der kan man få belyst, om kommunen kan gøre det bedre og billigere, eller om man skal have en privat leverandør til det.

Så der er mange gode grunde til at fastholde den fleksibilitet, der er i den nuværende lovgivning, og SF kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Og vi går videre til Enhedslistens ordfører, hr. Finn Sørensen.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Enhedslisten er enig med økonomi- og indenrigsministeren og regeringspartierne i analysen af, hvad det her forslag egentlig går ud på, og vi er også enige i, at Folketinget bør afvise forslaget. Vi mener, det er urimeligt at pålægge kommunerne en udliciteringstvang, som jo opstår, ved at man afskærer kommunerne fra at aflyse et udbud. Det ville da også være i modstrid med den kurs, som regeringen og Enhedslisten har lagt, med hensyn til at fjerne noget af den tvangslovgivning, som VKO trak ned over hovedet på kommunerne med hensyn til udlicitering.

Enhedslisten vil gerne videre ad det spor, vi har lagt sammen med regeringspartierne, for der er stadig noget at gøre, hvad det angår, efter vores opfattelse. Det er vi måske ikke så enige med regeringspartierne om, men vi er i hvert fald enige om, at vi ikke skal lave noget, der trækker i den modsatte retning.

Vi synes, det er glædeligt, at den gældende retstilstand ikke forhindrer kommunen i at annullere et udbud. Nu har SF's ordfører refereret til højesteretsdommen i ISS' sag mod Silkeborg Kommune, og der vil jeg gerne lige citere fra dommen, som jo er af 18. august 2011, og hvor det bl.a. hedder:

»Silkeborg Kommune valgte at annullere udbuddet med henblik på at fortsætte med at udføre opgaven selv. Højesteret lægger til grund, at beslutningen byggede på en vurdering af, at hensynet til arbejdsvilkårene for medarbejderne og kravene til rengøringsstandard og -kvalitet bedre ville kunne sikres ved en fortsat kommunal opgaveløsning end ved en løsning i privat regi. Samtidig ville kommunen undersøge mulighederne for at effektivisere rengøringsområdet bl.a. ved at inddrage erfaringerne fra de kommuner, som skulle lægges sammen med Silkeborg Kommune.«

Det er jo fuldstændig saglige hensyn, og det er helt urimeligt at fratage kommunerne muligheden for at tage sådan nogle hensyn. I det hele taget synes jeg, det er ret besynderligt, at partier, der hylder frihed og liberale værdier og kommunalt selvstyre og alt det fine, nu vil tvinge offentlige myndigheder til at indgå kontrakter, uanset om det kan være til skade for kvaliteten og kommunernes økonomi.

Måske er de liberale partiers reelle motiver til det her snarere at sikre private firmaer en ekstra profit på fællesskabets regning. Et af formålene med kontrolbud er jo at sikre, at det offentlige ved et udbud ikke påtager sig meromkostninger i forhold til omkostningerne ved at udføre opgaven selv, men hvis man afskaffer kommunens mulighed for på baggrund af kontrolbuddet at annullere et udbud, og hvis man indfører den kontraktpligt, som bliver konsekvensen af det her forslag, så afskærer man jo også kommunen fra at sikre sig imod sådanne meromkostninger.

Så jeg er da glad for, at vi er enige med regeringspartierne om at afvise det her forslag.

Kl. 18:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Vi går straks til Liberal Alliances ordfører, hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 18:41

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg håber jo, at vi ved det næste forslag her i Folketinget kan enes om et godt signal om, at udbud er godt, at konkurrenceudsættelse godt, og at det skal vi have mere af. Det er sådan set ikke det, vi diskuterer her. Det er jo alene et spørgsmål om de retningslinjer og spilleregler, der skal være omkring det.

Det er, som jeg nævnte i mit spørgsmål til ministeren, et velmenende forslag fra de to tidligere regeringspartier, som man sagtens kan have lidt vanskeligheder ved om man nu skal sige ja eller nej til, fordi flere regler øger bureaukratiet, og det trækker den forkerte vej. Og så må vi alligevel sige, at det her område jo er et område, hvor man kan sige at alle parter er ved at øve sig. I de senere år, og i takt med at den offentlige virksomhed har fået den størrelse, som den har, er muligheden for udbud og konkurrenceudsættelse jo styrket. Kommunalreformen gav et ordentligt hop i den retning, fordi der var kommuner, der før havde en størrelse, hvor der ikke var interesse for at byde og ikke mulighed for at inddrage private virksomheder. Så det er altså et område, der er vokset i de senere år, og derfor kan man sige, at alle vel egentlig øver sig lidt på det her område.

Vi kan konstatere allerede nu, at det her forslag jo ikke bliver vedtaget, og derfor vil jeg faktisk hellere understrege over for ministeren, at det er vigtigt at være opmærksom på de spilleregler, der er, og de oplevelser, alle parter har i den her sag. Hvis ellers vi senere i dag enes om, at konkurrenceudsættelse og udbud er godt, ja, så er spillereglerne omkring det faktisk meget vigtige, så alle føler sig trygge og tilpas. Der er muligheden for større åbenhed og større tryghed for alle parter et fornemt mål at forfølge for enhver minister på det her område, og det tror jeg måske er vigtigere end lige spørgsmålet om, om vi får vedtaget den ene eller den anden regel.

Så det skal være min appel til, at ministeren fortsat og måske i skærpet grad er opmærksom på, at de her spilleregler er så åbne som

muligt, sådan at antallet af eksempler, der kan fremdrages, på nogle, der føler sig dårligt behandlet, bliver minimeret så meget som muligt. Og det er faktisk vejen til, at der kommer mere af det, som de fleste af os forhåbentlig kan enes om er godt, nemlig mere konkurrenceudsættelse og mere udbud. Så indtil nu konstaterer vi bare, at forslaget slet ikke bliver vedtaget.

Kl. 18:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Vi går til den konservative ordfører, hr. Mike Legarth.

Kl. 18:43

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Hr. Jacob Jensen fra Venstre og jeg fra Konservative har fremsat det her beslutningsforslag. Vi synes, det er en vigtig debat, og tak for den. Tak for de synspunkter, der har været i dag. Vi har jo i hvert fald kunnet aflive eller har forsøgt fra vores side at aflive nogle af de myter og forventninger og alt muligt andet, der er lagt i det beslutningsforslag, vi har lavet.

Lad mig prøve at præcisere det. Det, det handler om fra vores side, er jo, at det næste, vi skal beskæftige os med her i salen, er en forespørgsel, F 10, om konkurrenceudsættelse. Der tager vi den del. Her taler vi om præmisserne for mere konkurrenceudsættelse, altså at kommunerne får mere for pengene og man tester, at de varer, ydelser, man køber, nu også er af den kvalitet og til den pris, man kan få på markedet. Her vil vi så gerne sikre, når man udbyder noget, at kommunerne så beskriver i detaljer, hvad det er, man vil vurdere det tilbud på, som kommer ind. Vi har hørt fra mange sider i de netværk, vi har, og der, hvor vi møder folk ude i forsamlingshusene og ved de erhvervsmøder, der er, at der ikke er fuld tillid fra virksomhederne til, når de byder, at der rent faktisk bliver foretaget en vurdering præcis på det udbudsmateriale, der ligger.

Det er selvfølgelig en fejl, og der vil vi gerne være med til at skabe den tillid fra kommunerne, fra dem, der udbyder, det gælder jo også stat og regioner, at når det offentlige har en udbudsrunde, har de på forhånd beskrevet, hvordan de vil vurdere det, og hvilken vægt de vil give de forskellige parametre, sådan at der er fuldstændig rene linjer om det. Når man så har fået nogle tilbud, bliver der truffet afgørelse i forhold til de parametre. Og hvis man ikke gør det, kan der klages, og så vil klageren jo vinde. Så kommer der en tillid til det system, og så vil der være flere, der byder på opgaverne. Det synes vi er helt fremragende.

Så har vi tilført det element, at man selvfølgelig skal have lov til at annullere en udbudsrunde, hvis der er nogle saglige forhold fra kommunen, regionen eller en statslig virksomhed til at gøre det, men så synes vi også, at det må være fair, at man kompenserer de firmaer, de virksomheder, der har budt ind og har givet et tilbud, for de timer, der er brugt på det. Det er sådan set i korte træk det, det handler om. Det var ordene fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Jacob Jensen, fra Venstre.

Kl. 18:45

(Ordfører for forslagsstillerne)

Jacob Jensen (V):

Tak for det, og tak for debatten, som jeg egentlig synes har været udmærket, i den forstand at vi i hvert fald har fået vendt nogle synspunkter om det her vigtige emne, og vi vil jo lige om et øjeblik komme til en forespørgselsdebat, der som sagt er lidt bredere.

Det er ret afgørende, tror jeg, hvis man skal have et effektivt udbud, at man så selvfølgelig både får sendt opgaven i udbud, konkurrenceudsat den, og at man så også derefter får de tilbud ind, som rent faktisk er dem, som er de bedste og de billigste, økonomisk mest hensigtsmæssige, eller hvordan man vælger at formulere det, og dermed også får beskrevet de kriterier, hvorefter man ønsker at afgøre den konkurrence. Heldigvis, kan man sige, har vi også efterhånden en del erfaringer med det her, altså omkring 25 pct. af offentlige opgaver bliver konkurrenceudsat. Vi så gerne, at det var mere, det vender vi også tilbage til efterfølgende.

Men som sagt er det vigtigt, tror vi, at man kender spillereglerne fra virksomhedernes side. Vi har i hvert fald hørt fra erhvervsorganisationer og enkeltstående virksomheder, som er tilbageholdende med overhovedet at give tilbud, bruge de ressourcer, de midler, den tid, det kræver at få beskrevet det her udbud og give et tilbud med de kriterier, der nu skal være for at blive godkendt, at de simpelt hen ikke ved efterfølgende, om de så også bliver bedømt ud fra de kriterier, der ligger, eller om kommunen så efterfølgende går ud og siger, at det ville den alligevel ikke ud fra såkaldte saglige kriterier.

Jeg tror sådan set også, at det vil gavne kommunen, at man simpelt hen øger tilliden og også fra kommunens side bliver skarpere på at få beskrevet, hvad det er for nogle kriterier, herunder også hvad det er for nogle situationer, der kan være, af saglige hensyn, eller hvad det nu måtte være, hvor man så trækker sig tilbage igen, men sådan at man i hvert fald har gjort sig de overvejelser på forhånd fra kommunens side og dermed også signalerer over for sin medpart, dem, som skal give et tilbud, at man også er, om jeg så må sige, til at stole på. Det tror jeg sådan set nok at man er, men det er psykologi, og det er en barriere, som man skal have nedkæmpet. Jeg tror, at der ikke sådan set er – det er der måske nogle steder – politisk modstand, men vi kan i hvert fald sige, når vi kigger ud over landet, at det er meget forskelligt, hvordan andelen af opgaver bliver konkurrenceudsat, og der kan man ikke tegne et entydigt billede af, at eksempelvis de blå kommuner konkurrenceudsætter mere, og de røde kommuner konkurrenceudsætter mindre.

Det billede giver mig indtryk af, at der så ligger nogle andre barrierer, herunder de psykologiske barrierer, at man er nervøs og usikker på det ukendte. Kommer der overhovedet nogen tilbud? Er det overhovedet umagen værd fra kommunens side at bruge den tid, det selvfølgelig også kræver fra kommunens side eller regionens side at få beskrevet den opgave, som der ligger, eller vil det bare være rene udgifter. Og omvendt som sagt vil virksomhederne i visse tilfælde være tilbageholdende, og allerværst vil det være den bedste virksomhed, som er tilbageholdende med at give det tilbud, og dermed går vi jo som borgere, som skatteborgere, glip af det i sidste ende.

Så derfor er det som sagt, at vores forslag går ud på, at de tildelingskriterier ikke bare er nogen, man sådan sender frem, og så prøver man at stikke fingeren i jorden, men at man faktisk også bliver bundet op på, at de kriterier så også efterfølgende vil være bindende.

Men vi vil også godt i samme åndedrag sige, at der kan være en idé i at kigge på proceduren for, hvordan man så kan klage efterfølgende, både som kommune og som virksomhed, og dermed kan man sige, at man kan give noget til begge parter, altså at kommunen måske ser, det har jeg i hvert fald forstået at de gerne så, at klageproceduren var lidt smidigere, at der måske var knap så stor adgang til at kunne klage på den ene side, og på den anden side hensynet til virksomhederne om, at man så i højere grad er sikker på, at kriterierne bliver fulgt. På den måde har man måske afvejet synspunkterne og dermed højnet tilliden til, at man så også kan få det her til at fungere.

Økonomien i Danmark kræver, at vi får mest for pengene. Skatteborgerne kræver det, danskerne, som skal opleve servicen, kræver det også, så vi får den bedst mulige kvalitet, og det er derfor, at vi sådan set tror på, at det her forslag kunne have været med til at højne

kvaliteten blandt de tilbud, der kommer ind, og dermed også højne kvaliteten i den service, som bliver givet efterfølgende.

Men jeg takker for bemærkningerne og opfordrer selvfølgelig til, at vi efterfølgende får en beslutning om, at det kan blive vedtaget. Kan det ikke det, kan vi i hvert fald have fået en god debat om det i dag, og det takker jeg for.

Kl. 18:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

7) Forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren:

Hvad agter regeringen at gøre for at få flere offentlige opgaver konkurrenceudsat?

Af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 13.11.2012. Fremme 15.11.2012).

Kl. 18:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 17. januar 2013.

Vi begynder med begrundelsen for forespørgslen, og den gives af ordfører for forespørgslerne, hr. Jacob Jensen.

Kl. 18:50

Begrundelse

(Ordfører for forespørgslerne)

Jacob Jensen (V):

Tak for det. Som jeg lige var inde på under behandlingen af det tidligere forslag, er vores økonomi i en situation, hvor vi bliver nødt til at vende hver 25-øre – hvis de stadig væk fandtes, men ellers kan man sige hver 50-øre eller hver krone, eller hvordan man nu ser på det. I hvert fald bliver vi nødt til at sikre, at vi får mest for de penge, vi nu engang bruger på den offentlige service. Det skal man selvfølgelig altid, men man skal det i særdeleshed, når riget fattes penge, både af hensyn til økonomien og af hensyn til den kvalitet, som borgerne oplever, når de har brug for den offentlige service.

Heldigvis har vi efterhånden opbygget en del gode erfaringer. Og dårlige erfaringer kan også vise sig at være gode, i den forstand at man jo ikke skal gøre de dårlige ting om. Dermed vil jeg også understrege, at ca. 25 pct. af alle offentlige opgaver bliver konkurrenceudsat i dag. Og det er jo nogle erfaringer, som vi skal bygge videre på.

Konkurrencestyrelsen kom med en rapport her lige før jul, hvor de konkluderede meget entydigt, at offentlige myndigheder kan høste betydelige gevinster ved at skabe mere og bedre konkurrence ved offentlige udbud. Mange flere opgaver kan rent faktisk efter Konkurrencestyrelsens opfattelse sendes i udbud – det er en opfattelse, som vi deler i Venstre – og indkøberne kan blive endnu bedre til at sikre, at der så er en reel konkurrence ved udbuddene.

Der er store gevinster at hente ved konkurrenceudsættelse af opgaverne, 20-25 pct. har man anslået i forskellige analyser. Og når man tænker på, at udgifterne i kommuner og regioner samlet set fylder en meget, meget stor del af vores lands budget, er det altså rigtig, rigtig mange penge, som man kan hente, og som man så efterfølgende kan vælge at sige at man vil bruge på at højne kvaliteten – eller man kan bruge dem på noget andet, på skattelettelser, eller hvad ved jeg. I det hele taget bør man sikre, at man får en mere effektivt drevet offentlig sektor gennem at have testet markedet for de her opgaveløsninger.

Gevinsten består sådan set både i, at man får en bedre leverandør end den eksisterende, hvis det er tilfældet, og i beskrivelsen af de interne procedurer, som den eksisterende, offentlige leverandør laver – man får gennemgået sine arbejdsgange, man får beskrevet, hvad det er for en opgave, man egentlig ønsker skal løses. Og hele den procedure viser sig i tilfælde, hvor det faktisk er den offentlige leverandør, der er den bedste, at betyde, at man måske oven i købet kan gøre det mere hensigtsmæssigt, billigere eller bedre eller begge dele, og at det er den offentlige leverandør, der vinder opgaven.

Derfor vil jeg også gerne understrege her til en start, at fra Venstres side er det ikke afgørende – vi har ikke hejst de ideologiske faner helt op under loftet – at sige, at det er en privat leverandør, der skal have opgaven, eller for den sags skyld at det skal være en offentlig, som jeg måske tror andre har en tendens til at mene. For vores vedkommende er det bare vigtigt, at man sikrer, at den, som kan levere den mest hensigtsmæssige løsning ud fra de kriterier, man nu politisk vælger at stille op, også har mulighed for at få opgaven.

At de her gevinster findes, er som sagt ikke noget, jeg står og finder på. Konkurrencestyrelsen konstaterede som sagt, at konkurrencen om offentlige opgaver kan give betydelige gevinster i form af mere effektive løsninger, højere kvalitet og nytænkning i den offentlige sektor.

Staten må vi heller ikke glemme. Regionerne og kommunerne udbyder i dag som sagt kun omkring en fjerdedel af de opgaver, som rent faktisk er egnede til udbud ifølge Konkurrencestyrelsen – man kunne mene, at der er potentiale til forbedringer.

Tendensen er desværre den, at man har set en stagnerende tendens, andelen af opgaver flader ud, der har ikke været den stigende tendens, som vi gerne havde set. Derfor er det for vores vedkommende ærgerligt, når vi ser, at regeringen efter vores opfattelse løfter foden fra speederen ved bl.a. at ophæve en række af de, man kan sige, fælles målsætninger, man har haft for kommunerne, om, at en vis andel, højere end den, der kendes i dag, skal udsættes for konkurrence.

Jeg har forstået det sådan, at man har sat nogle andre tiltag i gang, bl.a. ved at kigge på klagesystemet. Det synes jeg er positivt. Det vil vi gerne gå ind i.

Vi har nogle bekymringer i forbindelse med nogle af de anbefalinger, der er kommet, men kan vi være med til at fjerne nogle af de centrale krav og de centrale regler, som kan være hindrende for, at kommunerne ønsker at udsætte deres opgaver for konkurrence, eller omvendt være med til at fjerne krav, der hindrer, at virksomhederne ønsker at byde ind på det, er vi selvfølgelig med på det, både af hensyn til de offentlige budgetter og af hensyn til skatteborgerne, som skal betale, og ikke mindst af hensyn til de borgere, som skal modtage service.

Det er begrundelsen for, at vi gerne ser denne forespørgselsdebat foretaget.

Kl. 18:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgslerne.

Så går vi til ordførerrækken – rettere sagt går vi til ministeren, og det er økonomi- og indenrigsministeren, der svarer på forespørgslen. Værsgo.

Besvarelse

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen jeg er vel også en slags ordfører for regeringen, så bemærkningen var velanbragt.

Jeg håber, at vi får en diskussion i dag, som afspejler, at det at udsætte en opgave for konkurrence kan være med til at fremme, at man får en bedre opgaveløsning, en anden opgaveløsning og en billigere opgaveløsning, men at vi ikke får sådan en konfrontation om, at det altid er godt at udsætte ting for konkurrence og altid er godt at få en privat leverandør, eller at det modsat altid er godt at fastholde ting i offentligt regi, for det tror jeg også vil afspejles i reaktioner på debatten, nemlig at det, vi derfor sætter foran os, er hensynet til, at borgeren får løst opgaverne på en måde, som imødekommer de behov, man har, også det behov, man har som skatteyder, for ikke at betale mere end højst nødvendigt.

Lige præcis den pragmatiske tilgang synes jeg er vigtig. Det var også den tilgang, jeg havde, da vi havde en lignende drøftelse i et godt åbent samråd i Kommunaludvalget i november.

Det har høj prioritet for regeringen. Og det er jo, fordi vi tror, at der ligger nogle muligheder i det, som vi ikke har afsøgt til fulde endnu. Det drejer sig om muligheder for at sørge for, at borgerne oplever en stærk, moderne, åben offentlig sektor. Det er hensynet til borgerne, der gør, at vi er optaget af, hvordan samspillet mellem privat og offentlig opgaveløsning kan blive bedre, end det er i dag.

For det, som er det afgørende, er jo, hvad der kommer ud af at teste konkurrencen på en given ydelse, det er sådan set ikke konkurrencen i sig selv, den er og bliver et redskab. Og hvad der kommer ud af det, afhænger altså af måden, tingene bliver gjort på. For som vi lige har diskuteret, er der forskellige måder at gøre det på.

Der er nogle, der har en heldig hånd og en professionel tilgang; der er nogle, der måske først er i gang med at finde ud af, hvordan man gør; der er nogle, der kommer i en situation, hvor man endda må gå domstolens vej. Det vil sige, at der er mange forskellige situationer, og det synes jeg stadig væk er vigtigt at lære af.

Men selve det at overveje at udsætte en opgave for konkurrence er jo også med til at skabe en eftertanke om den måde, offentlige opgaver bliver løst på. Hvad er det for nogle opgaver, der skal løses? På hvilken måde skal de løses? Hvad er det for nogle kvaliteter, vi vil have der skal være ved en given opgaveløsning? Hvordan kan de løses bedre og mere effektivt? Og skal det ske på et helt serviceområde, eller skal det ske på dele deraf? Vil vi gerne etablere en situation, hvor vi har private leverandører inde på en del af et område, mens vi fastholder et offentligt leverandøransvar på andre dele af området, så vi kan få et samspil mellem de forskellige leverandører?

Det er nogle af de meget afgørende spørgsmål. Og det er jo en af grundene til, at det er vigtigt for regeringen, at det er en fuldstændig integreret og velforankret del hos kommuner, regioner og stat, at man konkurrenceudsætter ting, i stedet for at man tager sådan et til-løb og gør det, fordi man tænker: Nu skal vi også konkurrenceudsætte noget. Det må være en helt integreret overvejelse i det, man gør.

Det er også, fordi der i de overvejelser ligger mulighed for at finde ud af, hvordan man kan udfordre sine gamle rutiner. Hvordan kan vi være innovative, når det kommer til den måde, vi leverer offentlig service på? Og lige præcis innovation sker i sådan et kryds mellem viden, kreativitet og samarbejde mellem forskellige parter. For et tæt og ligeværdigt samarbejde giver nogle muligheder, som man ikke ville få alene, og som kan lede frem til bedre måder at gøre tingene på.

Det kan f.eks. være udvikling af digitale pilleæsker, som minder borgeren om, hvornår pillen skal tages, og som også registrerer, at nu er den pille taget, så borgeren skal lade være med at gøre det én

gang til. Det kan også være intelligente tæpper med en sensor, som registrerer, at fru Hansen er ved at stå op, for det er nemlig et godt tidspunkt at komme og hjælpe hende på i stedet for at komme ind og se, om hun nu er vågen og vil hjælpes på det tidspunkt. Det andet er meget bedre. Det kan også være sensorer, som registrerer, om der er et menneske, som er faldet, sådan at medarbejdere kan komme vedkommende til undsætning så hurtigt som overhovedet muligt.

Det er gode, konkrete eksempler på innovation i forbindelse med den måde, vi leverer en ydelse til borgeren på, som fremmer tryk og selvhjulpethed, noget, som jeg synes er væsentlige værdier i den måde, vores offentlige sektor fungerer på, og i den måde, som borgerne bliver mødt på. Det giver bedre kvalitet, og det giver faktisk også effektivitet for skatteyderne.

Kl. 18:59

Det er så rigtigt, at vi går til opgaven på en anderledes måde end den daværende regering, for vi synes ikke, at tvang eller bureaukratiske kontrolforanstaltninger er vejen til en moderne og dynamisk offentlig sektor. Derimod skal vi fokusere på tillid, ledelsen og medarbejdernes faglighed og have et selvfølgeligt fokus på de resultater, der så kommer ud af det, for det er jo det, som borgerne møder.

Det, jeg tror er afgørende, er at placere ansvaret der, hvor opgaverne løses, og det gælder også i forbindelse med konkurrenceudsættelse. Sammenhængen er i virkeligheden meget enkel. Detailstyring skaber ansvarsforflygtigelse, tillid er ansvarspådragende.

Derfor ønsker vi, at kommuner og regioner har et rum at handle i. Det vil i sidste ende give bedre og mere lokalt forankrede resultater, ting, som er langt mere holdbare end noget, man har fået påduttet fra Christiansborg. Derfor tror jeg, at der er meget, som vi her fra Christiansborg med fordel kunne pakke sammen, når det kommer til detailstyring.

Som det allerede har været nævnt, er kommunernes konkurrenceudsættelse steget hvert år de seneste 5 år, ikke lige kraftigt, men dog på en sådan måde, så jeg læser det sådan, at kommunerne har taget konkurrenceudsættelse til sig som et aktivt redskab til at skabe gode løsninger og effektive løsninger.

Regionerne har også høstet mange erfaringer med samarbejdet med private, herunder med at udbyde en lang række forskellige behandlinger til private, faktisk med rigtig gode resultater.

Det, som jeg oplever som det nye, er, at kommuner og regioner har en pragmatisk tilgang til det at udsætte noget for konkurrence. Det er ikke ideologi, det er ikke en papirtiger, som man sender af sted, det er en pragmatisk tilgang til, at det her giver dem nogle muligheder, som de ikke havde i forvejen.

Jeg synes, at det er befriende, at vi får en pragmatisk tilgang, for så kan vi gå langt mere fordomsfrit til værks, når vi skal diskutere, hvad det er for nogle rammer, der skal være, hvordan klagesystemet skal fungere, hvordan vi kan hjælpe hinanden med at gøre det på måder, som er nemmere og mere tilgængelige, apropos det, som blev sagt af hr. Morten Marinus under sidste sags behandling, nemlig om vi kan få en højere grænse for, hvornår ting skal udbydes, sådan at det bureaukrati og det papirarbejde, der vil være forbundet med udbud, står mål med den samlede opgaves omfang. Det er en helt relevant og spot on-diskussion i forhold til lige præcis det her.

Der er rum for at udsætte flere offentlige opgaver for konkurrence. Og på det kommunale område kan vi se, at der er meget, meget stor forskel på, hvordan man gør. Der er kommuner, som konkurrenceudsætter næsten 40 pct. af deres opgaver. I den anden ende af skalaen er der kommuner, der konkurrenceudsætter 20 pct. af deres opgaver. Det peger på, at der nogle steder er et uindfriet potentiale, som man må overveje.

Jeg skal ikke sætte mig til dommer over, hvilket niveau konkurrenceudsættelse bør have i den enkelte kommune. Det er jo sådan set et meget godt emne at tage op i forbindelse med den kommunale valgkamp. Hvad er egentlig holdningen? Hvordan kunne man tænke

sig at drive de her ting? Hvad vil man gerne have løst i kommunalt regi? Hvad vil man gerne have testet for at give nogle muligheder for private erhvervsdrivende, som de måske ikke har i forvejen? Derfor synes jeg, at det er meget godt, at vi har den her diskussion som indgang til valgåret.

Økonomien er stram. Det er et vilkår for alle kommuner. Alle dele af den offentlige sektor har en klar tilskyndelse til at arbejde strategisk med konkurrenceudsættelse. For udbuddet kan give effektive løsninger, men det er ingen selvfølge. Det kommer an på måden og kvaliteten i det arbejde, man lægger for dagen.

Som eksempel må man sige, at Udbudsrådets effektanalyser fra de seneste 2 år viser, at når det kommer til udbud og drift af hjælpemiddeldepoter, vejservice og rengøring, er der i langt de fleste tilfælde opnået besparelser og nogle steder også kvalitetsforbedringer, i hvert fald uden at kvaliteten er blevet ringere.

Selvfølgelig er der undtagelser, det giver sig selv. Der, hvor mennesker handler, sker der fejl, og der, hvor man byder, sker der i sagens natur også fejl. Men det er bare vigtigt at notere sig, at der er noget at lære af.

For det er ikke nødvendigvis så enkelt, som det lyder. Den diskussion, vi allerede har haft i dag, viser noget om, hvad det er for et niveau af viden, vedholdenhed, detailkendskab og alt muligt, man skal have med at gøre. Det gælder jo ikke kun i forbindelse med selve udbuddet. Det gælder sandelig også, hvis nogen har vundet et udbud og skal til at løse en opgave, som andre har løst på en anden måde før. Og det, der så er vigtigt, er, at man hele tiden holder sig borgerens interesse for øje.

Kl. 19:04

Vi har for få måneder siden lanceret et konkurrencepolitisk udspil med en række initiativer, sådan at det bliver nemmere at arbejde med de her forskellige ting, herunder at det også bliver mere fleksibelt at udbyde noget.

De økonomiske omkostninger ved at udbyde skal selvfølgelig også ned. For det kan jo ikke være sådan, at det koster en herregård at udbyde noget, og at det, man tjener, så kun er en bondegård; så står det ligesom ikke mål med hinanden.

Det, som vi også lægger op til, er, når EU's nye udbudsdirektiv er færdigt, at lave en egentlig dansk udbudslov. Så får vi den rigtige diskussion her i Folketinget om, hvordan vi får klare, forståelige rammer for det at arbejde med udbud, og forhåbentlig også en stærkere fleksibilitet og en større åbenhed over for både virksomheder og ordregivere.

Vi vil nedsætte en arbejdsgruppe til det lovforberedende arbejde og selvfølgelig inddrage KL og Danske Regioner og eksperter med erfaring i udbud i at lave et lovforberedende arbejde, der gør, at vi får en god debat her.

Det næste er, at sker der så ting, der gør, at man må sige, at de vist var i gråzonen, eller er der taget et usagligt hensyn, skal vi have et velfungerende klagesystem. Og det skal det sådan set være, uanset om man ser det som ordregiver eller man ser det som leverandør. Det skal være smidigt og effektivt. Dermed også være sagt, at vi ønsker kortere klagefrister, vi ønsker en bedre adgang til at afvise åbenlyst grundløse klager, og vi planlægger at fremsætte et lovfor-slag om forenkling af udbudsklagesystemet allerede i næste måned.

Når man så ser på den viden, der skal til for at gennemføre et udbud, er det vigtigt, at vi har en bedre dokumentation og en større videndeling på tværs af forskellige myndigheder. Gode erfaringer skal frem, og blandede erfaringer skal selvfølgelig også frem, for det er tit sådan, at vi lærer mere af de ting, som ikke går, som vi ønsker os, end vi lærer af de ting, som rent faktisk går rigtig godt.

Når det er sagt, er der behov for en styrket vejledning, når det kommer til samarbejdsformer, udbudsregler, bl.a. om funktionsudbud og udbud efter forhandling, for så bliver der en større fleksibilitet i den måde, man kan arbejde med det på.

Endelig vil jeg nævne, at vi vil forlænge Udbudsrådets funktionsperiode. Det kan virke som en absolut detalje i det store spil, men det er bare vigtigt, at det er folk, som har forstand på det og indsigt i det, der sparrer med både regering og Folketing på det her område.

Derudover vil regeringen forenkle reglerne for levering af hjemmehjælp, sådan at der skabes et større og mere varieret marked for private leverandører. Det, der er kernen, er igen, hvad borgerens interesse er, nemlig at der er et frit valg, og at det bliver nemmere for kommunerne at tilbyde borgerne frit valg på hjemmehjælpsområdet. Særregler skal fjernes, og det skal være lettere for kommunerne at indgå aftaler med leverandører.

Det sidste, som jeg vil nævne, er det fokus, vi har på offentlig-private partnerskaber. For det er godt og rigtigt at skubbe til overvejelserne om, hvilke partnerskaber man kan lave, hvilke projekter man kan gennemføre i fællesskab mellem en privat erhvervsdrivende og en kommune eller en region. Derfor har vi lanceret en standard-model, om jeg så må sige, for offentlig-private partnerskaber, så det bliver meget nemmere at finde ud af, hvordan man gør det her på en ordentlig og tilgængelig måde.

Vi understøtter også offentlig-private partnerskaber med en pulje på 100 mio. kr. i 2013 til dispensationer for deponeringspligten, og der kommer en deponeringsfritagelse for regionerne på 300 mio. kr., også i 2013.

Derudover er vi ved at give reglerne om deponering og låntagning et servicetjek, fordi de selvfølgelig også spiller en rolle i den her forbindelse.

Sidst, men ikke mindst, er offentlige indkøb jo en væsentlig ting i den her forbindelse. Også her er vi ved at lave en strategi, sådan at offentlige indkøb faktisk bliver brugt på en måde, som gør, at vi også, om jeg så må sige, tænker os om en ekstra gang, så det, vi efterspørger, gør en forskel derude.

Vi kan gøre mange forskellige ting for at styrke det private erhvervsliv og jobskabelsen der, som de fleste sikkert har noteret sig i statsministerens melding i dag, men mange virksomheder har jo sådan set mest af alt brug for kunder. Derfor er det også vigtigt, hvordan staten, regionerne og kommunerne køber ind, på hvilken måde de gør det, og hvad det er, de fremmer i den forbindelse.

Det skal også bidrage til, at vi, når vi efterspørger ting fra det offentliges side, bidrager til nytænkning og til innovation, fordi det er godt for det, som borgerne bliver stillet i udsigt.

Lad mig opsummere: Vi tror, at offentligt og privat samspil er til gavn for alle. Vi tror, at det er et *kan*, fordi det handler om måden, tingene bliver gjort på. Der er muligheder, når det er gjort ordentligt, og når det er gjort rigtigt. Det kommer an på viljen og på vejen.

Jeg tror, at vi kan hjælpe regioner og kommuner rigtig meget ved at lade være med at blande os i detaljen og i stedet for give frihed til at gøre det til en integreret del af den måde, man arbejder med det, man gerne vil levere til borgerne, på, uanset om de modtager en offentlig serviceydelse, eller om de er dem, der betaler for den i deres egenskab af skatteydere.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første er ordføreren for forespørgerne, hr. Jacob Jensen fra Venstre.

Kl. 19:10

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Jacob Jensen (V):

Tak for det, og tak til ministeren for besvarelsen. Jeg deler sådan set langt hen ad vejen de synspunkter og de betragtninger, som ministeren er inde på. Dog er der selvfølgelig nogle ting, som jeg lige vil

uddybe i min tale nu her, med hensyn til hvordan vi ser verden i den her sammenhæng. Men også fordi dem uden for huset her kunne sidde og tænke på, hvad det her med udbud, udlicitering og privatisering nu er for noget alt sammen, vil jeg starte med lige at understrege, at når man siger udbud, betyder det altså, at noget konkurrenceudsættes, at der spørges til pris og kvalitet. Det er først efterfølgende, man eventuelt måtte udlicitere eller privatisere, hvis man politisk vælger at gøre det. Det er bare, så det er slået fast.

Vi går ind for, at man skal konkurrenceudsætte og udbyde de her opgaver. Hvorvidt man efterfølgende ønsker at privatisere og udlicitere dem, beror nemlig på en lokal løsning og en lokal håndtering af de enkelte sager. Så er det til en indledning slået fast.

Konkurrencestyrelsen har i forbindelse med rapporten fra december sidste år udtalt, at der er mange forskellige forklaringer på, at der stadig væk er et stort uudnyttet potentiale på det her felt. Komplicerede regler kan være en af forklaringerne, og frygten for, at klagesager bliver en del af hverdagen, og at det bliver dyrt og besværligt, kan være en anden og uden tvivl også vigtig forklaring. Derfor synes jeg sådan set også, at det er fint, at man arbejder på at gøre klageprocessen mere smidig for begge parter eller begge sider af bordet.

Dog må det efter vores opfattelse ikke være sådan, at man vil forsøge at hindre, at virksomhederne rent faktisk kan klage, f.eks. ved at øge klagegebyret. Så kan man selvfølgelig stadig væk klage, men det at øge klagegebyret vil selvfølgelig alt andet lige ramme de små virksomheder hårdere end de store virksomheder, for hvem det bare – i gæseøjne – er et greb i lommen og ikke betyder det store.

Derfor er det endvidere også vigtigt at slå fast, at når man taler om det her med klager og om, at det skulle være en særlig stor hindring, så må man igen betragte det som en del af psykologien, nemlig ud fra den betragtning, at det kun er omkring 2 pct. af alle udbud, der faktisk bliver klaget over. Og af dem må man så sige at omkring halvdelen rent faktisk får medhold. Det vil sige, at når der i sjældne tilfælde bliver klaget, er der faktisk også langt hen ad vejen noget at komme efter. Det synes jeg også er vigtigt at få med.

Derfor er vi i Venstre også en kende bekymret over nogle af de anbefalinger, som regeringen her kort før jul er kommet med, om Klagenævnet for Udbud, hvor der som sagt bl.a. lægges op til højere gebyrer og kortere klagefrister. Men værst er det dog nok, at man ifølge forslagene faktisk vil gøre op med en dansk forvaltningstradition og tillade, at det er tilbudsgiveren, som klager, som faktisk kan komme til at risikere at betale for modpartens sagsomkostninger, hvis vedkommende ikke får medhold i sin klage.

Men vi indgår gerne i en positiv dialog om, hvordan klageprocessen kan gøres mere hensigtsmæssig. Vi har dog ikke noget ønske om at bidrage til, at nogen af de her elementer skulle blive gennemført, men vi ser frem til, at vi får en diskussion om det senere. Kan vi gøre reglerne mere smidige og lettere at gå til, skal vi selvfølgelig gøre det fra centralt hold.

Men ud over at der selvfølgelig er politisk modstand, tror jeg også, at modstanden, som sagt bunder i frygten for det uprøvede. Man ved, hvad man har, men man ved ikke, hvad man får. Man kan i hvert fald se – og ministeren var også selv inde på det – meget, meget store forskelle fra kommune til kommune. Der er nogle, som er meget langt fremme i skoene, og som har sendt omkring 40 pct. af opgaverne i udbud. Andre kommuner er noget mere tilbageholdende. Det er faktisk under 20 pct., de har valgt at konkurrenceudsætte. Derfor har vi også et ønske om, at man fortsat i fællesskab med kommunerne og regionerne sætter målsætninger for, hvordan vi her skal bevæge os fremad, og hvordan der faktisk også kan stilles krav om, at der er en strategi for at konkurrenceudsætte opgaver.

Som økonomien ser ud og i øvrigt heller ikke i almindelighed, synes vi ikke, at man kan tillade sig bare at sige: Der er et stort uforløst potentiale, men vi må så se, om der er nogle, der gider tage sig af det udeomkring. Vi har trods alt fra Folketingets side også den

overordnede styring af og det overordnede ansvar for økonomien i det her land, herunder også den økonomi, der ligger udeomkring i kommuner og regioner. Derfor synes vi sådan set godt, at man på en kærlig, men bestemt måde kan sige til kommuner og regioner, og specielt dem, der ligger i den tunge ende: Kom nu videre, vi skal nok hjælpe jer med det, hvis det kniber.

Kl. 19:14

Derfor vil jeg også bare spørge, hvad regeringens målsætning egentlig er på det her felt. Jeg har opfattet de positive markeringer fra ministerens side og også de tiltag, som man har taget, og som jeg sådan set langt hen ad vejen godt kan nikke til. Det kan være ganske fint, men man må vel også have en eller anden forestilling om, hvad det skal medføre. Altså, hvis vi nu om et par år, lad os sige 5 år, ser, at de tiltag, man har taget, faktisk ikke har medført, at andelen af konkurrenceudsatte opgaver er øget, hvad vil man så? Er det så o.k., at man samlet set er nede på 20 pct.? I dag ligger vi på omkring 25 pct. Ser vi om 5 år, at vi er nede på 20 pct., er det så o.k., eller har regeringen en målsætning for, hvad der skal ske?

Derfor er jeg lidt ked af den berøringsangst, som jeg synes jeg fornemmer en gang imellem, når man netop trækker sig tilbage og siger, at vi ikke skal stille de her krav, men at vi skal lade det være op til kommunerne. For det er jo i almindelighed ellers ikke sådan, at man holder sig tilbage med at stille centrale krav til kommunerne, f.eks. på jobcenterområdet, folkeskoleområdet og andre områder.

Derfor vil jeg slutte med at sige, at jeg faktisk er glad for, at vi trods alt på baggrund af de her små uenigheder alligevel kan nå til enighed om et forslag til vedtagelse fra alle partier her i Folketinget undtagen Enhedslisten, som sender et klart signal om, at vi faktisk gerne vil det her, og at vi ønsker, at man bruger konkurrenceudsættelse i øget omfang. Så håber jeg bare, at det forslag til vedtagelse også kan føre til konkret handling, både centralt og lokalt.

Derfor skal jeg på vegne af Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at andelen af offentlige opgaver, som konkurrenceudsættes i kommuner og regioner, er stagneret, og at konkurrenceudsættelse kan være et gode for både det offentlige og det private for at finde den løsning, der er bedst og billigst. Folketinget finder, at en stram rammestyring af den offentlige økonomi er nødvendig, men ikke må medføre bureaukrati. Kommuner og regioner må i videst muligt omfang selv have frihed til og bære ansvaret for, at opgaverne løses bedst og billigst – herunder gennem øget brug af konkurrenceudsættelse, hvor det er den bedste og billigste løsning. Folketinget opfordrer regeringen til at undersøge, hvorvidt der er lovgivningsmæssige barrierer for, at den leverandør, der er bedst og billigst, har mulighed for at byde på opgaven, og om der er andre lovgivningsmæssige barrierer for konkurrenceudsættelse også i de tilfælde, hvor det ville give den bedste og billigste løsning.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 20).

Kl. 19:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Og der er nu fremsat forslag til vedtagelse, der vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er et enkelt spørgsmål. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:17

Finn Sørensen (EL):

Jo tak. Jeg kan forstå på ordføreren, at det er et mål i sig selv at øge andelen af offentlige opgaver, der bliver konkurrenceudsat, så jeg vil gerne høre ordføreren: Hvilken dokumentation er der for, at dette vil føre til en billigere og bedre offentlig sektor?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:17

Så de erfaringer, som man rent faktisk har i dag, viser det med al tydelighed.

Kl. 19:20

Jacob Jensen (V):

Det er nemlig den andel på 25 pct., som allerede i dag er konkurrenceudsat; det er jo de erfaringer, man har gjort sig i de kommuner, regioner og staten i øvrigt, hvor man har tilladt sig at spørge, om der er andre end de eksisterende leverandører, som kan levere en kvalitet, der måtte være bedre, eventuelt til en pris, der er billigere. Så det er sådan set relativt enkelt at gå ud og kigge sig om i regionerne og kommunerne, som jo alle har eksempler på, at de har fået mere for den samme pris, eller at de har fået det samme til en billigere pris. Så det ligger der erfaringer for.

Men jeg vil også understrege, at der er erfaringer, der viser, at det er gået modsat, og det er måske det, som ordføreren for Enhedslisten hentyder til, men de erfaringer skal man netop også tage med, sådan at man lærer af det og dermed kommer videre, så man ikke gentager fejlene. Men langt, langt den overvejende del af de erfaringer, der er gjort, er positive – ikke alene de rent praktiske, men sådan set også de rent teoretiske.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er hr. Jan Johansen, Socialdemokratiet.

Kl. 19:20

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak. For Socialdemokraterne er det afgørende, at danskerne får så meget og så god en velfærd for skattekrone som muligt. Det er det vigtigste. Men når det er sagt, ønsker vi et udvidet og forbedret samarbejde mellem kommunerne og den private sektor. For samarbejde kan medvirke til at udfordre og give ideer til den offentlige opgavevaretagelse. Det kan være med til at forbedre kvaliteten i opgaveløsningen til gavn for borgerne. Det er det, der tæller.

Et eksempel på et godt samarbejde, der udvikles kreativt i opgaveløsningen, er plejecenteret Solhatten i Odense. Her har en privat virksomhed udviklet en ny teknologi, der i øjeblikket bliver afprøvet på plejecenteret, og som skal berolige demente borgere ved brug af billeder og videoer, der bliver vist på en væg. Hvis fru Hansen vågner op midt om natten, toner der er en skikkelse frem og fortæller hende, at det er nat, og at det er tid til at sove. Målet er, at utryghed bliver erstattet af en rolig nat, og resultaterne er rigtig lovende. Den slags positive historier skal vi selvfølgelig have flere af.

Derfor er Socialdemokratiet enig med KL og Danske Regioner om at understøtte samarbejdet mellem det offentlige og private virksomheder, så vi kan sikre mere nytænkning og smartere løsninger til gavn for borgerne. Vi ønsker at skabe rammer for et konstruktivt samarbejde, hvor man kan lære af hinanden, og hvor mange dygtige kommunale medarbejdere og medarbejdere i regionerne er med til at udvikle gode løsninger.

Det er også vigtigt, at der er tale om et reelt samarbejde. Det nytter ikke, at vi her på Christiansborg tvinger kommunerne og regionerne til at konkurrenceudsætte bestemte opgaver, for det, der virker godt lokalt i Hjørring Kommune, er nødvendigvis ikke det smarteste at gøre på Lolland. De sidste 10 år har kommunerne og regionerne og været underlagt et stærkt ideologisk pres for udlicitering af flere opgaver til det private. Det var, som om konkurrenceudsættelsen var et mål i sig selv, og at det handlede om konkurrenceudsættelse for konkurrenceudsættelsens skyld og ikke så meget om, hvad der egentlig var bedst for borgerne.

Men konkurrenceudsættelse må aldrig være et mål i sig selv. Vi socialdemokrater tror ikke på, at bureaukrati og strammere processer er vejen til eksempelvis en bedre og mere effektiv ældrepleje; nej, vi tror på, at det virker ved tillid – tillid til, at vores kollegaer i byrådene og regionsrådene er i stand til at gøre det, der er bedst for borgerne, uden at der er behov for procesregulering og styring helt ned i mindste detalje her fra Christiansborg. Forståelse af virkeligheden, tillid, dialog og sund fornuft er nøglen til et bedre og rigere samfund. Tak.

Kl. 19:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er blevet bedt om en enkelt kort bemærkning. Hr. Jacob Jensen.

Kl. 19:23

Jacob Jensen (V):

Det var bare, fordi ordføreren var lidt bombastisk, i forhold til hvordan den tidligere regering har håndteret det her, og at det ifølge ordføreren skulle have været udlicitering og privatisering for udliciteringens og privatiseringens skyld, altså ud fra sådan en ideologisk tilgang til det, og at der skulle have været lagt et massivt pres. Jeg vil

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:18

Finn Sørensen (EL):

Nu refererede ordføreren til, at man ligesom har spurgt dem, der er ansvarlige for den politik ude i kommunerne, og det er måske ikke så besynderligt, at de synes, at det, de har lavet, er godt.

Det, jeg spørger til, er: Hvilke objektive videnskabelige undersøgelser, sammenfattende og sammenlignende rapporter, findes der, som kunne underbygge ordførerens påstand om, at det er gavnligt med så stor en andel af konkurrenceudsættelse som overhovedet muligt, altså gavnligt for den offentlige sektor, med hensyn til at den bliver bedre og billigere?

Kl. 19:18

Kl. 19:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Jacob Jensen (V):

Nu ved jeg ikke, om man skal forholde sig til store rapporter og analyser. Jeg vil sådan set gerne forholde mig til den virkelige verden. Jeg skal ikke kunne sige det, men jeg tror, at der er lavet store rapporter og analyser af forskellige foreninger og tænketanke, og Konkurrencestyrelsen laver en om ikke årlig, så i hvert fald tilbagevendende rapport og vurdering. Konkurrencerådet arbejder også med de her ting, og der er jeg sikker på, at man givetvis vil kunne finde såkaldt teoretiske vurderinger af det her.

Men jeg vil gerne forholde mig til, hvad de erfaringer, som man rent faktisk har gjort, i virkeligheden har vist. De har vist, at der er meget, meget store gevinster at hente. Det gælder de tilfælde, hvor man faktisk fik en anden leverandør, altså en privat leverandør, der, hvor der i forvejen var en offentlig, og det gælder de tilfælde, hvor den offentlige leverandør rent faktisk vandt opgaven, fordi man så havde brugt tiden på at gennemgå sine egne procedurer, sine egne arbejdsgange for at vurdere, hvad det var for nogle opgaver, der rent faktisk skulle løses ved at stille spørgsmålet: Er der noget, som vi måske gør i dag på en uhensigtsmæssig måde, og som vi kan skærpe i fremtiden for dermed få et bedre produkt og vinde opgaven?

bare høre ordføreren, om ordføreren sådan ligesom kan pege på, hvor det har været henne.

Kl. 19:26

Altså, jeg vil sige, at det, at man laver en fælles målsætning om at konkurrenceudsætte opgaver i kommuner med kommuneaftalen – og tilsvarende i regionerne – skulle betyde, at man ville udlicitere ud fra, at det skulle være det, der ville hellige midlet, synes jeg måske er at stramme retorikken en smule. Så jeg vil bare høre, om ordføreren ikke er enig med mig i, at det, der var VK-regeringens mål, var at få hævet andelen af opgaver, der blev konkurrenceudsat og ikke nødvendigvis udliciteret.

Kl. 19:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:24

Jan Johansen (S):

Nu sad jeg jo i byrådet i den daværende periode, og det var i hvert fald den følelse, vi havde, nemlig at der blev lagt pres på os, for at vi skulle udlicitere en bestemt procentandel af nogle opgaver. Derfor var det helt klart vores opfattelse, at vi ikke kunne gøre vores arbejde godt.

Derfor lægger vi jo også op til nu, at dem, der er klogest på det her område, er dem, der har fingeren på pulsen: Det er de valgte repræsentanter i byrådene og regionsrådene. Det er derfor, vi lægger op til en ny politik på det her område.

Kl. 19:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jacob Jensen.

Kl. 19:25

Jacob Jensen (V):

For nogle kan det måske virke som ordkløveri, men der er faktisk indholdsmæssigt markant forskel, for når ordføreren siger, at man følte, at man skulle udlicitere en bestemt andel, må det fuldstændig bero på en misforståelse, for der er aldrig nogen fra VK-regeringen, der har lavet en aftale om – endsige tvunget nogen i kommunerne til – at udlicitere en bestemt andel. Ja, vi har indgået en fælles aftale med KL om, at der var en bestemt andel, der skulle konkurrenceudsættes. Hvorvidt man så efterfølgende på baggrund af de tilbud, der så kom ind, valgte at sige, at det her er det bedste tilbud, og det bliver udliciteret, var jo så netop en lokal beslutning og skal efter vores opfattelse også være en lokal beslutning. Så det er bare for at slå helt fast, at det fra vores side hverken har været eller vil blive et mål, at en bestemt andel skal udliciteres, men vi vil gerne have, at der er en stor andel – også større, end det er tilfældet i dag – der bliver konkurrenceudsat, så vi derved sikrer den bedst mulige kvalitet til den bedste pris.

Kl. 19:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:26

Jan Johansen (S):

Jamen jeg kan stadig bare svare det samme igen: Følelsen var, og det var også det, man agerede efter, at der skulle konkurrenceudsættes en vis procentdel. Og derefter blev det også målt på, om man egentlig udliciterede. Det er den politik, vi vil gøre op med nu, hvor vi godt ved, hvem det er, der har fingeren på pulsen, hvem der gør det bedst for borgerne ved at træffe de rigtige beslutninger: Det er ude ved de lokale politikere, der er blevet valgt, og som også sidder med fingeren på pulsen. Tak.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:26

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen jeg har jo siddet og studeret det her forslag til vedtagelse, og jeg vil da gerne prøve at finde ud af – ud over det, der står klart og tydeligt – hvad der sådan er de bagvedliggende tanker. Skal det forstås på den måde, at ordføreren og ordførerens parti faktisk er enige med partiet Venstre i, at det er ønskeligt, at en større del af de offentlige opgaver bliver konkurrenceudsat?

Kl. 19:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:27

Jan Johansen (S):

Nej. Det, jeg mener med det, der står i det forslag der, er, at det er kommunerne og regionerne, der er med til at tage en beslutning om, hvad der er bedst at lave et samarbejde om, og hvad der så senere skal udliciteres. Det er sådan vi mener det fra Socialdemokraterne side.

Kl. 19:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:27

Finn Sørensen (EL):

Det er jeg med på, at der var jeg også glad for den enighed, vi havde under det foregående punkt. Men når man læser teksterne, ser man, at der dog er nogle klare signaler i det her. Man ønsker en øget brug af konkurrenceudsættelse, som gør, at man får den bedste og billigste løsning – det sidste siger vel sig selv, for det siger alle jo – plus at man også vil kigge på eventuelle barrierer, der er, for at man kan opfylde den målsætning. Så er det bare, jeg spørger: Hvad er egentlig forskellen på ordførerens partis målsætning og så den målsætning, som ordføreren for Venstre gav udtryk for? Jeg er klar over, at der er nogle forskellige instrumenter og forskellige måder at gøre det på. Men det er jo sådan en større ideologisk diskussion, vi har her, og så er det jo rart at høre, hvordan man vil formulere målsætningerne.

Kl. 19:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:28

Jan Johansen (S):

Allerførst vil jeg jo sige, at jeg lige har svaret på det andet før, og det er, at vi vil blive ved med, så længe vi sidder i regering, at sige, at de ude i kommunerne og regionerne skal være med til at trykke på knappen og lave de samarbejder, der skal til. Men jeg vil selvfølgelig også sige til hr. Finn Sørensen, at hr. Finn Sørensen jo havde fået et forslag til vedtagelse, som hr. Finn Sørensen ikke kunne tilslutte sig. Det er jeg selvfølgelig ked af, men jeg tror helt klart, at den her regering har nogle helt andre mål end den forrige, og det har ministeren også gjort rede for. Så jeg er sikker på, at det, der sker fremadrettet i kommunerne, er de, der er valgt derude, glade for, for nu er de selv med til at bestemme, hvad der er fornuftigt for at give borgeren den rigtige service.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mike Legarth.

Kl. 19:29

Mike Legarth (KF):

Jeg vil starte med at spørge den socialdemokratiske ordfører om noget. Ordføreren har selv siddet i et byråd, og når nu man er repræsentant for de borgere, der har valgt en, er det så ikke en god idé at finde ud af, om de penge, man bruger, bruges bedst muligt? Altså sikre sig, at der er sammenhæng mellem prisen og kvaliteten på de ydelser, man leverer til gavn for borgerne, så man får mest for de penge. Er det ikke et fornuftigt synspunkt?

Kl. 19:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:29

Jan Johansen (S):

Jeg synes også, det er det, vi gør nu ved at lægge det ud til kommunerne og regionerne og sige, at det er dem, der afgør, hvad der er rigtigst at konkurrenceudsætte. Det gør vi ved at bede dem om at tage stilling til, hvordan noget gøres lettest og billigst og bedst for borgeren. Det er jo dem, der sidder derude, der har fingeren på pulsen.

Kl. 19:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mike Legarth.

Kl. 19:30

Mike Legarth (KF):

Jamen det er jo ikke det, jeg spørger om. Jeg spørger helt konkret: Hvordan kan ordføreren, der sidder i et byråd – jeg ved ikke, om ordføreren stadig sidder der, men han har i hvert fald gjort det – vide, om den ydelse, som byrådet køber, bliver købt i den bedste kvalitet og til den bedste pris, som findes på markedet, hvis man ikke kontrollerer, om der findes andre og spørger dem? Eller befinder den socialdemokratiske ordfører sig i det mode, der hedder, at hvis man skal bruge en bil, så ringer man til en bilforhandler og siger, at man gerne vil have en bil leveret i sin indkørsel. Og at regningen i øvrigt skal sendes hjem til postkassen og vil blive betalt, uanset hvad der står på den regning. Er det den måde, Socialdemokraterne driver politik på? Det er der noget, der tyder på, og så kan jeg godt forstå, det er blevet så dyrt – puh ha.

Men i øvrigt har jeg et spørgsmål mere. Ordføreren siger, at man ikke er indstillet på øget konkurrenceudsættelse. Men sådan som jeg forstår det, så støtter Socialdemokratiet det forslag til vedtagelse, og jeg citerer:

Kommuner og regioner må i videst muligt omfang selv have frihed til at bære ansvaret for, at opgaverne løses så godt som muligt, herunder gennem øget brug af konkurrenceudsættelse.

Er vi enige om, vil jeg spørge den socialdemokratiske ordfører, at Socialdemokratiet støtter det, eller er der sket en kovending, så Socialdemokraterne ikke længere støtter det her forslag til vedtagelse?

Kl. 19:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Jan Johansen (S):

Allerførst vil jeg sige, at jeg ikke sidder i et byråd mere. Vi Socialdemokrater kan ikke have et dobbeltmandat, som andre partier kan. Vi synes, at vi enten skal repræsentere Folketinget eller byrådet.

Omkring den øgede konkurrenceudsættelse mener jeg, at der er lagt op til, at det er kommunerne og regionerne, der skal finde ud af, om der skal være mere konkurrenceudsættelse eller udlicitering. Det gør vi med det her. Jeg kan ikke stå her og bestemme, om der skal være mere eller mindre. Det bestemmer dem, der har fingeren på pulsen derude – det vil sige de valgte byrådspolitikere eller regionspolitikere.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Marinus som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

Det må være et mål for enhver offentlig instans, særlig i krisetider, at de offentlige midler bliver anvendt på en måde, så borgerne får mest ud af det. Det er det, der ligger bag dagens forespørgsel.

Vi i Dansk Folkeparti har måske modsat vores kolleger til højre og venstre side her i salen ikke nogen ideologiske forbindelser eller forpligtelser, hvad angår, om det er offentlige eller private, der skal løse de her opgaver. Vi er for konceptet konkurrenceudsættelse, da vi med den term hverken lægger os fast på, om det er den ene eller den anden, der løser opgaverne bedst, men vi vil derimod gerne arbejde for, at opgaverne løses der, hvor de kan løses bedst og til den rigtige pris.

I den lovgivning, der blev afskaffet sidste år, var man nået op på en målsætning om, at 31 ½ pct. skulle konkurrenceudsættes. Det var et vigtigt skridt for at fastholde en høj offentlig velfærd i en periode, hvor statsfinanserne stadig bliver mere pressede. For vi kan lige så godt være ærlige og sige det, som det er: Det er en bunden opgave at få den samme offentlige velfærd – eller måske endda en bedre offentlig velfærd – ud af de stadig færre midler, der er til rådighed i fremtiden.

Ministeren udtalte, da man ophævede lovgivningen om kommunale konkurrenceudsættelsesforpligtelser, at der hverken var tale om et opgør med tanken om konkurrenceudsættelser eller endda med målsætningen om konkurrenceudsættelser. Det var vi naturligvis glade for. Ministeren skyldte os efter den seance en forklaring på, hvordan hun ville sikre, at vi fortsat kunne få konkurrenceudsættelse af de her offentlige opgaver, og det synes jeg faktisk at vi har fået en del svar på i ministerens indledning, og det vil jeg gerne kvittere for.

Dansk Folkeparti ser jo også frem til, at vi skal til at forhandle en ny dansk udbudspolitik, og derfor synes jeg, det er meget glædeligt, at ministeren har sagt, at man også her selvfølgelig vil inddrage KL og Danske Regioner. For jeg tror, at der er mange ting, der kan tages ud af lovgivningen for at afbureaukratisere området, og det tror jeg vil være rigtig fornuftigt.

Så tror jeg egentlig, at jeg vil slutte her – og så alligevel ikke. Ministeren var også inde på, at det var et emne, man kunne tage op i forbindelse med et kommende kommunalvalg, og jeg vil da godt opfordre mine kolleger her i Folketinget til at gå ud og sige til deres kommunale bagland, at de skal få sat det her på dagsordenen og få drøftet, hvad det er for en kommune, man ønsker i fremtiden, hvor meget der skal konkurrenceudsættes, hvem der kan gøre det til den rigtige pris, og ikke mindst, hvem der kan udføre opgaven bedst.

Jeg har selv været inde hos min egen kommune, Jammerbugt Kommune, og hentet deres nye udbudspolitik, og jeg må da indrømme, at jeg har fået meget mere ro i sindet, efter at jeg har læst den. Jeg tror da, at mange kommuner gør et rigtig godt stykke arbejde, og det er da bare med at sørge for, at de kommuner, der gør det godt, også fortæller dem, der måske har mindre konkurrenceudsættelse, hvordan man egentlig kan gøre det. Tak.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Marlene Borst Hansen som ordfører for De Radikale.

Kl. 19:35

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Det er altid fantastisk at være i Folketingssalen de dage, hvor Det Radikale Venstre er så overvejende enig med Dansk Folkeparti. Det sker ikke så tit, men det sker i den her sag.

Jeg har siddet 6 år som byrådspolitiker i Kolding Kommune, og jeg har siddet i byrådet både under en socialdemokratisk borgmester og under en Venstreborgmester. I de første år var jeg med til at konkurrenceudsætte flere opgaver, og inden jeg overhovedet kom i byrådet, var Kolding Kommune meget langt fremme med netop konkurrenceudsættelse og også allerførst med nogle OPP-samarbejder. Man var faktisk så langt fremme, at tilsynet flere gange var inde at tjekke de her forretningsmodeller, fordi man lavede ting og man lavede samarbejder i Kolding, som ikke var set før.

Det gjorde man ikke af ideologiske årsager, eller fordi en regering krævede det. Det gjorde man, fordi det gav mening, og fordi man kunne se en masse fordele i at samarbejde med private aktører – ikke alene økonomiske fordele, men så sandelig også fordele med hensyn til at udveksle og udnytte hinandens knowhow. Så kom der en Venstreborgmester. Ændrede det noget? Næh, det gjorde det ikke, for det var stadig et stort flertal i det samarbejdende byråd, som anerkendte fordelene ved at konkurrenceudsætte, når det gav mening. Men så kom der bud fra Christiansborg om, at nu *skulle* vi konkurrenceudsætte så og så meget og med meget strenge detailstyringskrav. Og det blev faktisk mange steder opfattet, som om regeringen nu ikke troede nok på os, og som en meget unødvendig styring.

Jeg anerkender, at der *er* forskel, og der er også nogle steder meget stor forskel på, hvor meget kommuner konkurrenceudsætter. Og Det Radikale Venstre og regeringen vil meget gerne være med til at øge fokuset på området og til at hjælpe de kommuner, som af en eller anden grund ikke konkurrenceudsætter ret meget. For jeg er overbevist om – og det er også det, man hører ude i kommunerne, uanset hvilket flertal der så måtte være – at der er forskel på kommunerne. Og derfor vil der også være forskel på, hvor meget de konkurrenceudsætter. De bedste kommunale løsninger fremkommer ikke under tvang og regler; de opstår ved gensidig dialog og respekt for forskellighed. Det er helt grundlæggende for Det Radikale Venstres tilgang til både borgere og kommuner.

Derfor synes vi stadig væk, det var en god idé at ophæve den kommunale og den regionale pligt til konkurrenceudsættelse og i stedet styrke den gensidige dialog med hensyn til at understøtte det offentlig-private samarbejde.

Kl. 19:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 19:38

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

SF's holdning er, at vi altid ønsker opgaverne løst bedst og billigst for borgerne. Men hvad betyder det? Billigst, jamen der kunne man måske tro, at det var meget simpelt, altså at kigge på facit, nemlig hvad det koster. Men der skal vi netop tage alle faktorer med. For ofte, når man skal lave et udbudsmateriale fra f.eks. kommunal side, har det nogle omkostninger, og vi bliver også nødt til at se – som vi diskuterede under det tidligere beslutningsforslag – om det her tilbud

har nogle konsekvenser. Der var f.eks. ISS, hvor der var arbejdsmiljø inkluderet. Jamen koster det noget på lang sigt? Så i forhold til prisen skal man tage alle faktorer med.

Bedst, jamen hvad er det så? Det kan være kvalitet, arbejdsvilkår, miljø og meget andet.

Det betyder jo, at vi primært laver udbud for borgernes skyld. De skal have det bedste og billigste tilbud. Udbud kan være både godt og skidt. Det drejer sig om den konkrete situation, og der er SF ret pragmatisk.

Der er forskel på, hvor meget kommunerne sender i udbud, fordi kommunerne er forskellige. To ud af tre kommuner, der sender mest i udbud, er små økommuner, nemlig Fanø og Læsø, og det giver jo meget god mening, at et lille øsamfund har brug for hjælp til diverse opgaver.

SF mener ikke, at alting skal i udbud, men heller ikke ingenting. Lad mig illustrere det. Vi vil naturligvis ikke have privat tvangsfjernelse af børn, ligesom vi heller ikke ønsker, at kommunerne selv skal fremstille toiletpapir til brug i daginstitutionerne. På den måde mener vi, at der er nogle ting, der ikke giver mening at sende i udbud, ligesom der er ting, som det ikke giver mening at det offentlige skal lave.

Jeg har et eksempel fra en kollega i Jammerbugt. Der er en ordfører herinde, der kender noget til Jammerbugt, men han har travlt, kan jeg se. I Jammerbugt Kommune skulle man have lavet et udbud på levering af mad. Man vidste udmærket godt, at der var én privat leverandør inden for det her område, men det skulle i udbud. Så viste det sig faktisk, at kommunens eget bud var billigere. Så lavede det borgerlige flertal en teknisk manøvre, så det faktisk endte med, at det private var billigere. Hvad fik man så? Jamen så fik man en privat leverandør, som havde monopol i det område. Det giver jo ingen mening. Vi ønsker jo ikke monopol. Hele ideen med at sende ting i udbud er altså at se, om kommunerne f.eks. gør det bedst og billigst. Og hvis de ikke gør det, jamen så er der måske ting, de kan stramme op på, og det kan de få belyst ved at sende ting i udbud. Men vi ønsker jo heller ikke at fremme privat monopol.

Der er omkostninger ved at lave udbudsmateriale, og derfor skal man se på de konkrete ting ude i kommunerne, om det giver mening at sende ting i udbud. Jeg synes, det er en rigtig god idé, at vi får den her diskussion i dag. Der er forskelle, både i forhold til hvordan vi ser på det kommunale selvstyre, og på, hvad der giver mening, altså om man har en ideologisk trang til, at alting i verden skal i udbud uanset konsekvenserne af det, eller om man synes, at kommuner og regioner er så fornuftige, at de kan finde et passende niveau, uden at Folketinget sætter en procentsats på.

Kl. 19:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det medførte en række spørgsmål, først fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:42

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Jeg vil jo også gerne opklare, hvad det er for tanker, der rører sig i ordførerens hoved, når hun har tilsluttet sig det her forslag til vedtagelse, hvoraf det jo klart fremgår, at man gerne vil fremme en øget brug af konkurrenceudsættelse. Jeg kan høre, ordføreren siger, at det, det drejer sig om, er »bedst og billigst«, og så vil jeg bare spørge:

Synes ordføreren, det er en god idé at konkurrenceudsætte, som det hedder, ældreplejen: praktisk hjælp, personlig pleje og madservice? Synes ordføreren, det er en god idé at konkurrenceudsætte børnepasning? Synes ordføreren, det er en god idé at konkurrenceudsætte uddannelse, altså folkeskole eller anden form for undervisning? Og synes ordføreren, det er en god idé at konkurrenceudsætte sundhedsydelser?

Kl. 19:43

Kl. 19:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jacob Jensen.

Kl. 19:46

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Uh, hvis jeg havde vidst, at der kom sådan en hel opremsning, havde jeg fundet en pen frem tidligere. Jeg vil lige starte ud med at sige, at hvis hr. Finn Sørensen læser den her tekst helt rigtigt, så vil han se, at der står:

»Kommuner og regioner må i videst muligt omfang selv have frihed til og bære ansvaret for, at opgaverne løses bedst og billigst – herunder gennem øget brug af konkurrenceudsættelse ...«.

Det betyder, at hvis kommuner og regioner mener, at øget brug af udbud og konkurrenceudsættelse fremmer det mål, så kan de gøre det. Der står ikke, at de skal gøre det. Der står ikke, at vi vil have, at de skal gøre det. Der står ikke, at vi dikterer det. Der står, at hvis de vurderer, at det er et redskab til at få løst opgaverne bedst og billigst, så kan de gøre det. Andet står der ikke.

Hr. Finn Sørensen må gerne sige til, hvis jeg skal udspecificere hvert område, men jeg kan overordnet sige, at fra SF's synspunkt er der kernevelfærdsopgaver, som vi synes ligger bedst i offentligt regi, og lad mig give et eksempel fra før i forbindelse med levering af mad til ældre: Har man et privat monopol på det, og er der kun den ene udbyder af det, hvad sker der så, hvis det firma krakker og går ned? Så er der ikke mad til de ældre, så står kommunen jo med det ansvar. Lige så med personlig pleje osv. Hvis man sendte det i udbud og endte med at udlicitere det, kunne man jo stå i den situation, at fra den ene dag til den anden var der ikke den kernevelfærd, som vi synes der skal være.

Kl. 19:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:44

Finn Sørensen (EL):

Ja, det kan da godt være, at listen var lidt lang, men det er jo velkendte områder og en velkendt diskussion. Men så lad mig spørge på en anden måde: Er der noget af den offentlige velfærd, som ordføreren ikke mener skal konkurrenceudsættes?

Kl. 19:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:45

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, der er rigtig mange ting, som er bedst i offentligt regi. Men nu skal vi jo differentiere mellem konkurrenceudsættelse, altså hvor man får belyst, hvad tingene koster, og hvordan de kan blive gjort, og så udlicitering og privatisering. Der er jo en verden til forskel. Som jeg sagde lige før, tror jeg ikke, der er nogen herinde, der vil nikke ja til, at vi skal privatisere tvangs fjernelse af børn. Men der kan jo være andre ting: rengøring, dyrkning af frugt og fremstilling af toiletpapir osv., som det måske giver mest mening sker i privat regi. Hvis der er nogen af de her opgaver, der ligger inden for det kommunale, så er det jo en god idé at få belyst, om man gør det på den optimale måde. Det betyder ikke på nogen måde, at man skal udlicitere eller privatisere det, og det var faktisk også det, jeg hørte fra Venstres ordfører heroppe, nemlig at der er en verden til forskel mellem at få belyst tingene og så rent faktisk at privatisere og udlicitere.

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne kvittere for, at SF står bag det forslag til vedtagelse, hvoraf det også fremgår, at man netop gennem øget brug af konkurrenceudsættelse kan sikre, at den bedste og billigste løsning findes. Det synes jeg er vigtigt, og derfor vil jeg så godt spørge SF's ordfører, om SF har nogen målsætning.

Jeg ved godt, at man ikke vil komme med nogen procentsats i en KL-aftale, som vi gjorde, hvor vi i fællesskab med KL aftalte, at vi skulle op på en vis procent for ligesom ad den vej at kunne forhindre nogle af de barrierer, der har ligget derude, og så sige: Det er den målsætning, vi arbejder efter i fællesskab. Det ved jeg godt at SF ikke vil være med til. Men når man går med i et forslag til vedtagelse som det, vi nu har fremsat i fællesskab, og hvor man netop går ind og siger, at man med øget brug af konkurrenceudsættelse kan være med til at sikre, at den bedste og billigste løsning findes, har SF så en målsætning om, i hvilken grad der skal konkurrenceudsættes blandt offentlige opgaver?

Kl. 19:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:47

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu er Venstres ordfører lige en kende for smart og manipulerende, for det står der faktisk ikke. Der står, at konkurrenceudsættelse kan være et gode for det offentlige og det private for at finde den løsning, der er bedst og billigst. Det kan også være dyrere, som jeg nævnte før, hvis omkostningerne ved at lave udbudsmateriale overstiger den eventuelle gevinst, der kan være. Der står et andet sted, at kommuner og regioner selv i videst muligt omfang må bære ansvaret for at have den frihed til at løse opgaverne bedst muligt; herunder kan et redskab være konkurrenceudsættelse.

Så hvis hr. Jacob Jensen vil stille mig et mere retvisende spørgsmål inden for samme emne, skal jeg meget gerne svare.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jacob Jensen.

Kl. 19:47

Jacob Jensen (V):

Det vil jeg så gerne prøve, selv om jeg nu synes, det var retvisende nok før. Men lad mig så spørge på en anden måde: Er det SF's opfattelse, at det er godt for den samlede økonomi, herunder i kommunerne, at man får øget andelen af opgaver, der bliver konkurrenceudsat?

Kl. 19:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:48

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Altså, jeg vil sige: inden for rimelighedens grænser, for det eksempel, jeg prøvede at bruge før, var, at bortset måske fra nogle meget få personer i det her Folketing er der vel ikke nogen her, der synes, at vi skal have udbud om tvangs fjernelse af børn. Eller jeg vil i hvert fald gerne høre det fra Venstre, hvis man synes, det er en god idé. Der er heller ikke nogen, jeg tror heller ikke i Enhedslisten – det kunne i hvert fald være spændende at høre – der mener, at det offent-

lige selv skal fremstille toiletpapir til brug i daginstitutionerne. Der er nogle yderpunkter, og derfor mener jeg ikke, der er nogen her, der mener, at alting eller ingenting skal i udbud.

Så jeg mener, det er relevant at se på, at de ting, som vi mener det er helt i orden bliver ydet af en privat aktør, lige så godt kan komme i udbud. Og på den måde kan vi jo også finde frem til, at selv om man ønsker lokalt i en kommune eller i staten, eller hvor det nu er, at det skal gøres privat, kan man jo også få belyst, om man så gør det godt nok, i udbud.

Kl. 19:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Morten Marinus.

Kl. 19:49

Morten Marinus (DF):

Tak for det. Nu har ordføreren jo selv bragt Jammerbugt Kommune ind i debatten her. Jeg fremlagde sådan set kun den nye udbudspolitik. Men når ordføreren ligefrem kommer med en konkret anvisning på, at Jammerbugt Kommune skulle have lavet monopol inden for madservice, er det ikke korrekt. Jammerbugt Kommune lavede altså et udbud og valgte den bedste og billigste, der er ikke ret meget prisforskkel, løsning. I forvejen var der masser af lokale kroer, der udbød madservice. Det, der er sket efterfølgende, er faktisk, at tidligere medarbejdere fra den kommunale madservice har startet deres eget køkken op. Så der er ikke monopol, og der har aldrig været monopol. Så det er forkert. Jammerbugt Kommune holdt sig til reglerne og valgte den, der var både bedst og billigst.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det var vist mest en forklaring på, hvad der foregår i Jammerbugt Kommune, men ordføreren har mulighed for at svare på det.

Kl. 19:50

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes egentlig, at det illustrerer det meget godt, så uanset om Tingets ærværdige medlemmer synes, det er interessant eller ej, vil jeg gerne lige have mulighed for at svare hr. Morten Marinus. Vi er jo begge to nordjyder, men jeg synes alligevel, at den her sag fra Jammerbugt Kommune siger noget generelt. Det, der skete, var jo, at der skulle laves et udbud, der skulle løbe over 3 år. Så fandt man ud af, at kommunens tilbud over 3 år var billigst, men det var egentlig ikke det, man ville, fordi man ville have en privat aktør ind, så man lavede tidshorisonten om – så det var en teknisk manøvre – så man rent faktisk fik et billigere tilbud ved den private. Det var så fint nok. Men problemet var jo, at den her private aktør havde en form for monopol, og den kvinde, som hr. Morten Marinus taler om, som netop har ønsket at levere nogle ydelser, har haft meget svært ved det. Så jeg synes, at det her illustrerer, at man altså skal kigge på de omkostninger, der kan være ved at sende noget i udbud. Ligesom vi ikke ønsker et offentligt monopol på nogle områder, ønsker vi da heller ikke et privat monopol, som ikke engang er ansvarlig over for befolkningen på den måde, som politikere jo er.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Morten Marinus.

Kl. 19:51

Morten Marinus (DF):

Jeg bliver nødt til at irrettesætte ordføreren en gang til. Der har ikke været monopol, der er ikke monopol. Når man ligefrem fra SF's ordførers side går ned i sådan en konkret sag, er man jo også nødt til at tage alle aspekter med. Den offentlige madservice i Jammerbugt

Kommune var årene før det kommet ud med et underskud, jeg mener, at det sidste år var på 1,4 mio. kr. ud over det budgetterede, så der var altså stor forskel i de priser, man fik fremlagt. Senere hen, nu her 2 år efter, er brugere tilfredse, ældrerådet er tilfreds, der har været prøvesmagning, der har været debat, man er tilfreds. Så man skal lade være med at begynde at sige, at det var en dårlig aftale. Det var det ikke. Den var faktisk rigtig god. Det er også rigtig godt for de private, som nu har startet egen virksomhed. Det er stadig væk rigtig godt for de private, som også havde kromad til ældre før det. Så man skal lade være med at gå ind i sådan nogle lokale sager, hvis man ikke kender alle detaljerne.

Kl. 19:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:52

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu er det jo selvfølgelig en lidt dum diskussion, når hr. Morten Marinus ikke kan få lov at svare mig. Jeg vil meget gerne følge op på den her diskussion, fordi jeg synes, at den er principiel på nogle områder, men der var én aktør, der afgav et tilbud. Det er vel ikke det, vi gerne vil have, når vi sender ting i udbud. Det er vel, at der er en bred vifte af private aktører, som kan konkurrere på pris og på kvalitet, og så kan det så afspejle sig i, om kommunen er lige så dygtig til det eller ej. Vores formål er vel ikke at konkurrenceudsætte ting, når der er en enkelt aktør, der byder. Men jeg vil meget gerne fortsætte diskussionen med hr. Morten Marinus et andet sted.

Kl. 19:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det var måske en god idé, at de to debattører undersøgte fakta vedrørende den her sag.

Så er det hr. Mike Legarth.

Kl. 19:53

Mike Legarth (KF):

For mig lyder det ganske klart, at hr. Morten Marinus har fuldstændig styr på fakta. Jeg må bare sige, at jeg synes, at det her altså er en meget mærkelig debat. Men lad os så prøve at fortsætte i det spor, som ordføreren selv har lagt ud. Ordføreren siger, at det er fint nok med øget konkurrenceudsættelse, men inden for rimelighedens grænser. Hvordan definerer man »inden for rimelighedens grænser«?

Kl. 19:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:53

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hvis hr. Mike Legarth havde hørt efter, hvad jeg sagde, havde han hørt, at jeg prøvede at vælge et eksempel, som jeg i hvert fald håbede på de fleste af Folketingets medlemmer ville give mig ret i var uden for rimelighedens grænser, nemlig at lave et udbud af privat tvangsfjernelse af børn. Det vil jeg gerne høre om hr. Mike Legarth synes er inden for rimelighedens grænser. Det var et eksempel på, at der altså er nogle ting, som vi ønsker at have offentlig kontrol over, og vi ønsker ikke, at et privat firma skal stå for militær- og politimæssige opgaver, tvangsfjernelse af børn osv.

Så jeg prøvede faktisk at finde et eksempel, som vi måske alle sammen kunne være enige om, for jeg ved godt, at hr. Mike Legarth og jeg og mit parti ikke er enige om, hvor grænserne ellers går. Men jeg prøvede at finde et eksempel, som selv hr. Mike Legarth kunne være enig i faktisk var uden for rimelighedens grænser.

Kl. 19:54

Kl. 19:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mike Legarth.

Kl. 19:54

Mike Legarth (KF):

Jeg er ked af at skulle være lidt hård i filten, men det her er jo en debat, der er fuldstændig uden for terapeutisk rækkevidde, havde jeg nær sagt. Altså, at begynde at bringe tvangsfjernelse af børn ind i en udbudsrunde er jo det glade vanvid, og så at påstå, at det er relevant, at man bringer en kommunal opgave som madudbringning i udbud, fordi det er kommunen, der varetager den udbringning, der er i dag, og der kun er én privat aktør, der giver afgiver et tilbud; det er en slags monopol, og det er et problem.

Det er da ikke noget problem. Man har fået ét bud, man kan konkurrere prisen op imod; det er tilstrækkeligt, der skal ikke mere til. Og så vælger man selvfølgelig, hvis man er en ansvarlig byrådspolitiker, at tage det tilbud, som giver den bedste kvalitet i forhold til prisen. Keep it simple, det er meget, meget simpelt.

Men lad os nu prøve at få en reel, saglig debat om det her. Så vil jeg gerne høre ordføreren: Er vi enige om, at det altid og i enhver sammenhæng er fornuftigt som byrådsmedlem, der repræsenterer borgernes pengepung, at finde ud af, om det, man køber for de penge, borgerne har indbetalt, giver mest muligt for pengene? Er det ikke et sundt princip?

Kl. 19:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:55

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen først skælder ordføreren mig ud for at bringe et lidt ekstremt eksempel på bane, fordi jeg troede, det var noget, Tinget kunne være enig om var uden for rimelighedens grænser. Så spørger ordføreren mig så, om man ikke skal undersøge alting i hele verden, altså hvis man er ansvarlig kommunalpolitiker. Og der mener jeg: Nej, ikke via udbud. Der er jo mange andre metoder til det her. Der er offentlig revision, der er mange måder at se på, om det offentlige bruger sine penge korrekt. Så nej, ikke alting i hele verden skal i udbud.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 19:56

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Nu nærmer vi os jo nogle svar på spørgsmål, som er uden for rimelighedens grænse. Altså, ordføreren blander jo nu fuldstændig myndighedsopgaver og driftsopgaver sammen. Vi diskuterer jo ikke udbud af myndighedsopgaver. Det er derfor, vi har kommunen som myndighed ved bl.a. fjernelse af børn. Det er jo helt grotesk at svare på den måde.

Det, der blev spurgt til, er, hvad ordførerens synspunkter om, hvad der er rimelighedens grænse, er, når vi taler om driftsopgaver. Kunne jeg ikke bare spørge ordføreren om den her definition på rimelighedens grænse: Er det mere, eller er det mindre, i forhold til hvad kommunerne udbyder i dag?

Kl. 19:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen jeg er helt sikker på, at der er nogle kommuner, der godt kunne sende nogle flere ting i udbud i dag for netop at få belyst, om deres opgavevaretagelse er så god, som den kan være. Det er der andre kommuner, der ikke gør. Og i modsætning til oppositionen, som, da den var i regering, ønskede at fastsætte en meget præcis procentsats for, hvor meget der skulle konkurrenceudsættes, har vi en tilgang til det kommunale selvstyre, til regionerne, der siger, at det kan de godt selv finde ud af lokalt. Vi har et lokalt demokrati, vi har kommunalt selvstyre med valgte politikere. Der må befolkningen i kommunerne jo så vælge politikere, som de synes varetager opgaven bedst muligt.

Så jeg tror, det er meget forskelligt fra kommune til kommune, og det kan vi jo også se på tallene, nemlig at de kommuner, der sender mest i udbud, sender dobbelt så meget i udbud som dem, der sender mindst i udbud. Og ud af den toptre, kan man sige, over de kommuner, der sender mest i udbud, er der to små økommuner. Og der giver det sikkert rigtig, rigtig meget mening – uden at jeg ved noget konkret om dem. Men i så lille et samfund er det svært at løse en række opgaver, og derfor giver det måske meget god mening at sende flere ting i udbud end andre steder.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 19:58

Eva Kjer Hansen (V):

Men nu handler det her om ordførerens mening. Det, jeg spørger til, er: Hvad mener ordføreren, når ordføreren siger: Udbud inden for rimelighedens grænse? Hvad er rimelighedens grænse for SF's ordfører i den her sag? Vil ordføreren tage et initiativ i forbindelse med udbuddet, hvis det efter de ændrede regler bliver mindre end i dag, eller hvor er grænsen? Er det 50 pct. eller 80 pct., eller er det 10 pct.? Man må da kunne få et klarere svar fra SF's ordfører på, hvad udbuddet inden for rimelighedens grænser er, når ordføreren selv bruger det udtryk.

Kl. 19:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 19:59

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

I modsætning til fru Eva Kjer Hansen går jeg ikke så meget op i procentsatser. Når jeg sagde inden for rimelighedens grænser, kiggede jeg mere på opgavevaretagelsen. Der ved vi jo selvfølgelig er der forskel på de forskellige politiske partier, med hensyn til hvor meget man synes der skal i udbud. Vi kan dog også se, at pragmatismen lever i kommunerne, for der er faktisk en lille smule flere socialdemokratiske borgmestre, som sender ting i udbud, end der er Venstreborgmestre. Det ligger nogenlunde lige.

Så når fru Eva Kjer Hansen spørger mig, om det skal være mere eller mindre i forhold til procentsatser, vil jeg sige: Det overlader jeg trygt til kommunerne. Det er derfor, vi har et kommunalt selvstyre, og folk stemmer på folk derude, så de kan vælge politikere, som på den måde varetager opgaven bedst muligt.

Så det handler mere om, om man synes, at ældreplejen eller folkeskolen, eller hvad det nu kan være, skal sendes i udbud eller ej. Og jeg synes ikke, og SF synes ikke, at en skoles opgaver skal sendes i udbud. Der har vi folkeskoler, og vi har frie skoler. Så det var et eksempel på noget, der ikke skal sendes i udbud.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 20:00

Kl. 20:00

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg tror, der i den her diskussion gemmer sig nogle grundlæggende forskellige holdninger til den offentlige sektor og den offentlige sektors fremtid. Derfor vil jeg prøve – så kort, som det nu er muligt i den her tidsmæssige sammenhæng – at gøre rede for, hvad Enhedslisten har af grundlæggende holdning til det.

Vi har den holdning, at en stærk offentlig sektor er helt uundværlig, hvis vi vil realisere det samfund, som vi alle sammen taler om, og hvor vi indimellem jo også er enige om målsætningerne. Den offentlige sektor skal udvikles til at være en motor for beskæftigelse, velfærd og demokrati i samfundet som helhed – vel at mærke en motor, der ikke kører på stinkende benzin eller diesel, men på grøn, vedvarende energi. Det er der rigtig meget brug for i den situation, vi befinder os i i dag, med økonomisk krise, høj arbejdsløshed, et stadig mindre rummeligt arbejdsmarked og et stort pres på velfærd og miljø.

Vi udnytter jo slet ikke de muligheder, der ligger i, at den offentlige sektor har den store vægt i økonomien, som den har. Den magt skal da bruges til at fremme beskæftigelsen, fremme miljøvenlig produktion og klimarenovering, fremme øget uafhængighed af fossile brændstoffer til gavn for beskæftigelse og miljø, fremme demokratiske og borgerstyrede løsninger, fremme nye kollektive ejendomsformer, som kan styrke demokratiet og borgernes aktive inddragelse. Som et led i det mener vi, der skal ændres i love og regler, således at den offentlige sektor – også i langt højere grad end i dag – kan gå ind på markedet som producent. Der findes en masse ekspertise i den offentlige sektor, som burde omsættes i merværdi til fordel for fællesskabet i stedet for til fordel for private aktionærer.

Over for det grundsyn har vi jo så nu fået samlet alle de andre partier i Folketinget, der med forskellig styrke trækker i den modsatte retning, nemlig i retning af en offentlig sektor, der i stigende grad bliver underkastet markedshensyn, både i form af øget konkurrenceudsættelse, øget udlicitering og privatisering og i form af markedsøkonomiske principper i styringen af den offentlige sektor under fine navne som New Public Management – det er vist kommet til at hedde noget nyt; man kan ikke altid følge med; men grundlæggende handler det om det samme – som jo også kraftigt bliver understøttet af EU's udbudsregler og hele markedstænkningen i EU.

Markedsgørelse er en rigtig dårlig styringsmekanisme, fordi den bygger på mistillid. Den bygger på mistillid til, at kommunalbestyrelserne nok ikke kan finde ud af at udvikle en effektiv administration og en effektiv service til borgerne, hvis de ikke hele tiden er udsat for et pres fra markedet gennem den meget omtalte konkurrenceudsættelse. Den bygger på mistillid til de offentligt ansatte, altså at de nok ikke kan finde ud af at oppe sig, hvis de ikke bliver underlagt minuttyranni, overflødig bureaukrati med hensyn til dokumentation og kontrol, hvis de ikke hele tiden er udsat for truslen om at blive skåret væk eller udliciteret til et privat firma med den konsekvens, at deres løn- og arbejdsvilkår bliver forringet. Det er den tankegang, der ligger på bunden af den megen snak om konkurrenceudsættelse.

Vi anerkender, at der er forskellige holdninger til det blandt de andre partier; der er nok slet ikke nogen af de andre partier, der vil skrive under på, at det er sådan nogle motiver, der driver dem, men det er jo bare det, som det bygger på allerdybest nede. Men som sagt anerkender vi, der er forskelle. Dem konstaterede vi jo meget positivt under det foregående punkt på dagsordenen. Alligevel kan vi jo konstatere, at alle de andre partiers ordførere, altså også regerings-

partiernes, gav udtryk for, at konkurrenceudsættelse grundlæggende er en udmærket idé, og det er jo også det, der afspejler sig i det forslag til vedtagelse, der ligger her.

Nu skal det jo ikke være ideologisk snak alt sammen; det ville også være godt med konkret analyse og konkret vurdering af de erfaringer, der ligger. Og der vil jeg sådan set opfordre alle de andre partier i Folketinget til at prøve at kigge på, hvad der egentlig findes af dokumentation for påstandene om, at konkurrenceudsættelse er godt for pris og kvalitet i den offentlige sektor og for pris og kvalitet i det hele taget. Hvad findes der egentlig af dokumentation for en myte, som er udbredt i samfundet, og som i hvert fald også klart og tydeligt understøttes ideologisk af oppositionen her i Folketinget, nemlig at det private er bedst og billigst?

Jeg tror, man kommer til at lede rigtig længe efter konkret analyse og dokumentation for de her påstande, og jeg vil helt konkret opfordre alle de andre partier til grundigt at studere en rapport, som blev udgivet af Anvendt KommunalForskning i 2011, der handler om effekter ved udlicitering af offentlige opgaver. Så vil man kunne se, at de her myter bygger på sand. Det, man har gjort i den her rapport, er, at man har kigget på, hvad der egentlig findes af studier og analyser af de her forhold og specielt af virkningen af at udlicitere offentlige ydelser. Og der vil man kunne se, at der reelt ingen dokumentation er for de påstande. Jeg håber, vi får lejlighed til at vende tilbage til de rapporter, for jeg kan se på formandens truende adfærd, at nu skal jeg stoppe. Tak.

Kl. 20:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 20:06

Jacob Jensen (V):

Jeg vover at stille et spørgsmål trods alt, og tak for det. Nej, jeg skal bare være sikker på, at jeg forstår Enhedslistens ordfører korrekt. Er det sådan, at Enhedslisten er imod enhver form for konkurrenceudsættelse i enhver forstand?

Kl. 20:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:07

Finn Sørensen (EL):

Nej, det kan man jo ikke være i virkelighedens verden. Der må man jo i den enkelte kommune se på, hvordan man får løst opgaverne. Så det, at vi ligesom bliver skudt i skoene, at vi under ingen omstændigheder vil medvirke til udlicitering, er ikke rigtigt, for det kan man jo ikke afvise. For der kan være nogle opgaver, nogle driftsopgaver, nogle tekniske opgaver, hvor kommunen i den konkrete situation ikke besidder den nødvendige kapacitet, og så kan man jo blive nødt til at entrere med private virksomheder. Det sker jo hver dag i forhold til byggeopgaver og andre opgaver. Så at skyde os i skoene, at vi har et eller andet religiøst forhold til det, må jeg jo så afvise.

Kl. 20:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 20:08

Jacob Jensen (V):

Jeg skyder sådan set ikke ordføreren noget i skoene. Jeg ville sådan set bare helt oprigtigt gerne have afklaret den holdning. For jeg synes ikke, at ordføreren egentlig gav udtryk for, at der kunne være noget positivt omkring det at spørge til pris og kvalitet. Men jeg forstår, at det går Enhedslisten sådan set også ind for, altså at de kan se

situationer, hvor det faktisk er en fordel for samfundet, herunder den skatteborger, der skal betale, herunder den borger, at der skal modtage en given service, at man faktisk får tjekket, om den offentlige leverandør også er den bedste, mest hensigtsmæssige, mest effektive til den opgaveløsning, der nu skal være. Så det vil jeg gerne kvittere for at Enhedslisten faktisk også går ind for.

Kl. 20:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 20:08

Finn Sørensen (EL):

Så tror jeg jo, at ordføreren er i gang med at overfortolke, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at der kan være en nødvendighed, når kommunen overlader løsningen af en opgave til private virksomheder ud fra den situation, som kommunen nu sidder i, med de muligheder, den kapacitet, den knowhow, det apparat osv., som kommunen har til rådighed. Så kan der være en nødvendighed af det. Men jeg afviser ordførerens holdning om, at det i sig selv skulle kunne fremme en bedre offentlig sektor at konkurrenceudsætte en opgave. Det er der ikke nogen dokumentation for. Det vil vi gerne indgå i en konkret og saglig diskussion om ud fra de konkrete eksempler, der kan tænkes, og så afprøve vores påstande hver især. Det synes jeg er helt fint. Men der er jo en grundlæggende ideologisk forskel på det.

Kl. 20:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mike Legarth.

Kl. 20:09

Mike Legarth (KF):

Jeg vil godt prøve at forstå det her rigtigt. Jeg synes, at jeg indledningsvis hørte hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten sige, at han sådan set syntes, at det var o.k., at kommunerne derude konkurrenceudsatte. Det var bare ikke noget, han ville bruge ord på, men det foregår, og det var godt nok. Var det ikke det, der blev sagt?

Kl. 20:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 20:09

Finn Sørensen (EL):

Nej, nu måtte jeg jo ligesom gentage, hvordan det skulle forstås, og jeg skal da gerne gøre det igen. Altså, det ord, jeg brugte, var nødvendighed. Der kan være en situation, hvor det er en nødvendighed, at kommunen udliciterer en opgave, og så må den gøre det. Der er også nogle regler, den skal følge i den forbindelse, men sagen er jo, at spørgeren og spørgerens parti og vel alle de andre partier mener, at det i sig selv er en god ting, altså at vi for at få en effektiv offentlig sektor er nødt til at konkurrenceudsætte den, og det var ikke det, jeg sagde.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Mike Legarth.

Kl. 20:10

Mike Legarth (KF):

Nu er jeg ked af, at jeg kun har en mulighed for at vende tilbage. Jeg synes jo, at man blander pærer og bananer. Altså, vi taler om konkurrenceudsættelse. Det, vi egentlig taler om her, er, at vi gerne vil have, at kommunerne konkurrenceudsætter de ydelser og services, de har, for at vi kan være sikre på, at man får kvalitet til den billigste

penge. Men ordføreren her taler om udlicitering. Det er jo næste trin, det er ikke noget, vi forholder os til her.

Vi appellerer bare til, at der konkurrenceudsættes mest muligt, men det kan jeg forstå at hr. Finn Sørensen er imod. Han synes ikke, at det er en god idé. Han vil ikke være med til at pege på, at det da er fornuftigt, at enhver kommune tjekker, at der, hvad angår de ydelser, de selv leverer, ikke er en virksomhed, der kan levere den ydelse til en bedre kvalitet for de samme penge eller af den samme kvalitet for en billigere penge. Det er ikke en god idé at kontrollere, at borgerne får mest muligt for deres penge, kan jeg forstå. Er det virkelig rigtigt?

Kl. 20:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 20:11

Finn Sørensen (EL):

Det er da bestemt en god idé at undersøge det, men det kan man altså gøre på en anden måde end at konkurrenceudsætte, og det er jo det, som ordføreren helt har misforstået. Det er ordførerens eneste metode til at undersøge, om den offentlige sektor er effektiv, og om den opfylder de fælles målsætninger for velfærd og solidaritet her i samfundet. Altså, den eneste måde at undersøge det på er at konkurrenceudsætte, altså at sammenligne med, hvad private kan levere varen til. Det ser vi helt grundlæggende forskelligt på og er uenige om.

Kl. 20:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance.

Kl. 20:12

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det tegner til en god dag for folkestyret, hvor langt hovedparten af Folketinget, ja, alle minus Enhedslisten, enes om et forslag til vedtagelse, der peger på, at det er godt med konkurrenceudsættelse og udlicitering, men at det skal foregå ved at sende et signal til vore kommuner om, at vi faktisk har tillid til, at de i højere grad godt kan varetage den opgave. Og der er sådan set nok at tage fat på.

Som jeg har nævnt tidligere i dag, fik vi en kommunalreform, som betyder, at vi fik større enheder i det kommunale landskab, hvilket betyder, at mulighederne for at lave udbud og få private aktører til at byde på dem, er blevet markant øget, og dermed ligger der også betydelige økonomiske gevinster. Jeg tror ikke på, at de er – hvad skal vi sige – opnået nu. Der er en del, der har skullet vænne sig til det. Man har måske også skullet finde sig selv efter kommunalreformen, inden man måske ud i alle hjørner kastede sig over det. Måske skal vi der søge svaret på den store forskel, der er fra den ene kommune til den anden, nemlig en forskel på 20 og 40 pct. Det er ganske voldsomt, især når der er en række eksempler på besparelser, eksempelvis inden for udlicitering af rengøring, hvor der ligger en række besparelser på mellem tretten og nogle og halvtreds procent. Det er klart, at det er gevinster, enhver kommune bør søge at opnå, når man nu, som det er sagt flere gange i dag, skal sørge for at administrere borgernes skattekrone så godt som muligt.

Så der er lang vej endnu, men når vi nu netop er inde i 2013 og vi senere på året skal have et kommunalvalg til de lokale byråd, er det meget relevant, at det herfra siges, at med det her forslag til vedtagelse i dag understreger vi fra Folketingets side, at det ikke er ligegyldigt, hvem man vælger til de kommunale råd. Det skal faktisk være folk, der er optaget af at anvende pengene bedst muligt, søge de udfordringer, der er, og som betræder nye veje og altså tør analy-

sere det kommunale arbejdsområde, hele den offentlige sektor, og se på, hvordan man får udført opgaven bedst og billigst for borgerne skattekroner.

Der ligger en oplagt opgave, og jeg tror heller ikke, at alt er nået, når vi når november 2013. Så der bliver nok at gøre for nye byrådsmedlemmer, og derfor er det relevant, at det her giver en mulighed for vælgerne her sidst på året for at spørge ind til, hvad det er for en tilgang, de, der ønsker at komme i byrådet, har til de her opgaver og til anvendelsen af offentlige midler. Det giver anledning til en god debat i de her valgkampe, der forhåbentlig bliver, og til at diskutere relevante spørgsmål og afdække holdninger fra politikere til politikere.

Så vi glæder os sådan set meget til, at det ikke bliver en diskussion, hvor man siger: Jamen det har de jo bestemt på Christiansborg. Vi sender i dag faktisk et signal om, at det her ikke er bestemt på Christiansborg, og at vi har tillid til, at de her byråd vil gøre det. For ellers tvinger man jo en dag os på Christiansborg til at vedtage regler for det her. For som det er sagt heroppefra i dag, har dette Ting jo det overordnede ansvar for samfundsøkonomien i det her land, og hvis ikke der sker en udvikling på det her område, hvis ikke alle muligheder bliver afprøvet, ja, så bliver Folketinget tvunget til at gøre det.

Nu har vi sådan set sagt i dag, at vi har tillid, og vi må så afprøve til bunds, om man også kan leve op til den. Vi håber det meget og er meget glade for at tilslutte os det forslag til vedtagelse, der tegner til at blive vedtaget stort set i enighed i dag. Tak.

Kl. 20:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth, Konservative, som ordfører.

Kl. 20:15

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand, og tak for debatten.

Jeg synes jo, det har været helt tydeligt, at der er en væsentlig forskel på, hvordan man opfatter det her med konkurrenceudsættelse. Jeg synes også, der er nogle, der har misforstået det. Jeg har jo altid syntes, det var en vigtig kvalitet – og oven i købet kunne jeg finde på sådan uden for salen her at mene, at det næsten skulle være et krav – når man blev medlem af Folketinget, at man havde været forbi et byråd, så man havde lært på egen krop, hvordan det var i praksis at skulle udføre det, vi havde besluttet herinde i Folketinget. Men en enkelt ordfører fra Socialdemokratiet dokumenterede ikke, at det nødvendigvis sådan giver det udbytte, jeg havde forventet og håbet og troet. Så det løser ikke alting.

Men i hvert fald kan vi sige, at når man er ude i kommunerne, er det vigtigt, at man sørger for at bruge de skattemidler, man får til rådighed, bedst muligt, i hvert fald når man har en konservativ optik på det, og det er derfor, vi har sat dagsordenen for den her debat. Det er for at prøve at medvirke til og appellere til, at man kigger sig selv i kortene, kontrollerer, om man nu også leverer ydelserne til befolkningen til den bedst mulige pris, for vi er vel alle sammen optaget af, at de penge, vi bruger, får vi mest muligt ud af. Det er da dumt at bruge dem til renter, hvis man kunne have sparet renterne og så have brugt dem til egentlige ydelser. På samme måde kan man sige her, at hvis man betaler for meget, jamen så er der jo færre penge til noget andet, varme hænder eksempelvis. Så det skulle man gerne modvirke.

Årsagen til, at vi behøver at appellere til det her, er jo ikke, at vi ikke har tillid til kommunerne og hylder det kommunale selvstyre, for det gør vi fra Det Konservative Folkeparti side – i enhver sammenhæng. Vi ved jo også, at det er en svær opgave, der er derude, men vi synes også, at byrådsmedlemmerne er bebyrdede. Vi har fået nye store enheder, vi har fået en ny udvalgsstruktur, masser af arbej-

de, et tungt job at udføre, og derfor kan det være svært at komme til bunds i det hele. Derfor kan det være svært at have tid og ressourcer nok til at svæve over vandene og sørge for noget så simpelt som at sikre en konkurrenceudsættelse af de ydelser, man egentlig leverer. I stedet for bliver man fordybet i detaljer og læsestof og har ikke tid til at forholde sig til det.

Så der kunne vi godt reformere den måde, vi arbejder på, den udvalgsstruktur, der er, og den belønning, der er i det arbejde. Det er vi i Det Konservative Folkeparti helt med på, for det synes vi det trænger til, altså at vi sikrer, at også unge mennesker, også børnefamilier, og erhvervsfolk har tid til og mulighed for at udføre et byrådsarbejde til og også får en passende løn for det. For først på den måde får vi et ordentligt kommunalt selvstyre. Så det bakker vi op om.

Vores synspunkt er altså, at vi på alle måder skal prøve at være behjælpelige og skabe grobund for, at det kan betale sig at konkurrenceudsætte. Og jeg synes jo, debatten her skulle være med til at fjerne nogle myter. Jeg synes, jeg fra rød bloks side, nu skal jeg nok lade være med at nævne nogen bestemt, generelt set ser en modstand mod det, fordi man bare sådan i valgkampsretorik fra sidste valgkamp prøvede at skyde ned, at vi syntes, det var en god idé at gøre det, fordi vi kunne se, at riget fattedes penge, og at vi på den måde bare appellerede til, at man prøvede at sikre, at man fik mest muligt for pengene.

Nu synes jeg, det lyder, som om det er lidt svært for nogle at gå ind på den dagsorden. De forsøger sådan set at holde afstand til den, og det kan jeg ikke forstå, for der er jo ikke et eneste seriøst argument imod, at man prøver at kigge sig selv i kortene og finder ud af, om der er en privat virksomhed derude, der kan løse en opgave billigere end til den pris, man selv giver med sine egne medarbejdere for at løse den samme opgave. Altså, det er jo nærmest dumt at lade være, og derfor kan der ikke være en konflikt i at bede om og appellere til, at der konkurrenceudsættes. Men jeg synes også, at hvis det er et problem, at den appel, vi kommer med, lyder som et diktat, så er det fint nok, at vi får diktatet væk og bare udtrykker tillid til, at det gør man, og at vi så får lavet en lovgivning og en proces og et system, sådan at det kan gøres enkelt og nemt.

Jeg vil gerne rose ministeren for hendes indlæg. Det var et rigtig godt indlæg, en god tale, som på mange måder imødekom de ønsker, vi havde, da vi rejste den her debat. Så tak for debatten.

Kl. 20:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 20:20

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg skal gøre det ultrakort. Jeg vil gerne på samme måde kvittere over for dem, der har stillet forespørgslen, hvilket jo i virkeligheden er en ret bred kreds af partier, fordi det er lykkedes med debatten i dag at sende et meget klart, men også meget pragmatisk signal til de, som har ansvaret for kommunalpolitikken rundt omkring, og de, som stiller op for at få ansvar for kommunalpolitikken. Det er et signal om, at der her er en opgave, som er vigtig for dem for at kunne levere den service, som borgerne må have en naturlig forventning om, i den kvalitet, som borgerne må have en forventning om, og med skyldig hensyntagen til, at borgeren også er skatteyder, og at det derfor skal ske til en rimelig pris.

Det, som har været gennemgående, og som til sidst kom meget klart til udtryk hos hr. Mike Legarth, er, at det her må være en del af den kommunale valgkamp. Hvordan gør man det her til en del af den måde, man overvejer sin kommunes opgaves opgaveløsning på? Hvad er det for en tilgang, der skal til? Hr. Leif Mikkelsen var inde på præcis det samme. Det gør jo også, at timingen for den her debat er særdeles god, fordi den gør, at de her diskussioner kan tages i den kommunale valgkamp, og så kan vælgerne tage stilling til, hvad det

er for en opgave, de gerne vil have at deres nyvalgte kommunalbestyrelse sætter sig for at løse.

Jeg synes, det er klædeligt, at det er så bredt et flertal i Folketinget, som kan give det rygstød lige præcis til den meget vigtige debat i regionsråd og kommunalbestyrelser. Så mange tak for debatten herfra. Jeg synes, den giver et godt rygstød til den debat, som vi har brug for i den valgkamp, som jo er begyndt.

Kl. 20:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er lige et enkelt spørgsmål. Hr. Jacob Jensen.

Kl. 20:21

Jacob Jensen (V):

Det er sådan set bare et mere lavpraktisk spørgsmål. Ministeren var tidligere i sin besvarelse inde på, at man, når man skulle forberede lovarbejdet i forbindelse med lovgivning vedrørende udbud – en udbudslov tror jeg hun kaldte den – ville inddrage KL, regionerne og nogle eksperter. Jeg skal bare høre, om de eksperter også omfatter erhvervsorganisationer – altså virksomhederne, som jo også skal være en del af det her, hvis det skal lykkes, jævnfør hvad vi tidligere i dag har diskuteret – så man kan få den tillidsskabende debat om de erfaringer, gode som dårlige, som man har gjort sig, sådan at man på hver sin side af bordet kan føle tillid. Altså, vil de også blive en del af det arbejde, som ministeren forestiller sig?

Kl. 20:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 20:22

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Vi har ikke lagt os fast på den konkrete sammensætning af det lovforberedende udvalg endnu. Desværre ser det ud til, at der er et lille stykke tid til, at EU bliver færdig med det nye udbudsdirektiv. Vi har fra dansk side selv nogle prioriteter. Som sagt tidligere synes vi, det er vigtigt, at loftet for, hvornår man skal gå ind med udbud, bliver højere, end det er i dag, for at omkostningerne og arbejdsindsatsen forbundet med udbud står bedre mål med den opgaves omfang, som vi taler om. Så der er tid til at overveje, på hvilken måde udvalget skal sammensættes.

Det, som jeg synes er meget afgørende, er, at man både som ordregiver og som tilbudsgiver ved, hvad det er for nogle rammer, man arbejder inden for, og derfor er alle erfaringer naturligvis velkomne. Herunder er det jo også, som hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten nævnte, vigtigt, at vi bliver ved med at følge med i, hvordan det her virker, og hvad resultaterne er. Det synes jeg også er en oplagt opgave for det nye forsknings- og analyseinstitut, KORA, som er etableret, og som lige præcis har den kommunale og regionale opgaveløsning som en del af opgavefeltet.

Så jeg tror, vi kan få et rigtig godt lovforberedende arbejde og inddrage en række af de erfaringer, som spørgeren henviser til.

Kl. 20:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 20:23

Jacob Jensen (V):

Det er sådan set fint nok. Altså, det er bare, fordi ministeren selv var inde på at være ret præcis med at beskrive, hvordan hun så den gruppe, der skulle deltage i det lovforberedende arbejde. Det synes jeg ikke er helt uvæsentligt. Jeg anerkender, at man ikke nødvendigvis skal gøre sig klart i dag, præcis hvem det skal være i givet fald. Jeg

synes bare, at det ville være væsentligt at få en tilkendegivelse fra ministeren om, hvordan hun forestillede sig det.

Jeg kan forstå, at man så er præcis med, at kommuner og regioner skal inviteres – det er oplagt, det siger sig selv – og nogle eksperter. Der kan være forskellige folk fra universitetsmiljøerne, hvad ved jeg, men jeg synes også, at det er lige så oplagt, at man så også tilkendegiver, at selvfølgelig skal erhvervsorganisationerne i en eller anden udstrækning involveres i det lovforberedende arbejde, fordi det jo alt andet lige er dem, som skal være med til at sikre, at et ordentligt udbud rent faktisk også får det resultat, som vi alle sammen ønsker.

Kl. 20:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 20:24

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg tror som sagt, at det er for tidligt at sige, om det skal være Hansen og Jensen og Petersen, der gør det, i stedet for Nielsen og Videbæk, men det, som vi går efter, er selvfølgelig at få den ekspertise, der kan kvalificere lovarbejdet. Den vil vi jo lede efter i en bred kreds, og det betyder selvfølgelig også, at den indsigt, man må have som tilbudsgiver, skal være repræsenteret, for som sagt er både ordregiver og tilbudsgiver jo dem, som kommer til at bruge den lovgivning som et helt afgørende arbejdsredskab i forhold til de konkrete udbud og konkurrenceudsættelser.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Hr. Jacob Jensen for at runde af.

Kl. 20:25

(Ordfører for forslagsstillerne)

Jacob Jensen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for debatten. Jeg vil sådan set også gerne kvittere for de bemærkninger, der er faldet, herunder også at vi stort set kunne enes om et forslag til vedtagelse. Det synes jeg faktisk er et rigtig godt signal at sende til kommuner og regioner.

Jeg kan så fornemme på debatten, at der inden for det forslag til vedtagelse er sådan lidt divergerende opfattelser af, hvor stramt man skal fortolke det, og det er måske også det, der er det smukke ved et forslag til vedtagelse, altså at der kan være forskellige synspunkter, der kan rummes inden for en formulering. Men jeg synes bare, at det er et klokkeklart signal fra et stort set enigt Folketing, at det at konkurrenceudsætte offentlige opgaver er noget, vi vil, og vi vil også gerne gøre det i øget omfang. Det er i hvert fald sådan, jeg tolker det, når vi skriver: " ... herunder gennem øget brug af konkurrenceudsættelse." Det er et af de elementer, man skal bruge, til at få en mere moderne og effektiv offentlig sektor. Så det kvitterer jeg for.

Jeg havde så gerne set, at vi selvfølgelig var kommet lidt tættere på, hvordan regeringen ser den fremtid, som vi håber på skal være; hvad er det for en målsætning, vi kunne forestille os? Det vil man så ikke gå ind i, man håber det bedste, og det skal man selvfølgelig så også gøre en gang imellem, men jeg havde bare gerne set, at man havde sagt: Hvis ikke vi ser en øget brug af konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver, vil vi tage yderligere initiativer. Men det må vi så tage ved en senere lejlighed, for det kunne jeg ikke få ud af ministeren i dag – men fred nu være med det. Vi kom et stykke ad vejen, synes jeg.

Jeg ærgrer mig stadig væk lidt over, at man så fra regeringens side har gode intentioner langt hen ad vejen, men at man løfter foden fra speederen ved at sige: Vi vil ikke kræve en klar målsætning; vi vil heller ikke stille krav om, at der skal være en strategi, selv om hr. Morten Marinus jo var inde på, at man fra flere kommuners side,

bl.a. hr. Morten Marinus' egen kommune, har lavet nogle udmærkede strategier. Det kan man jo godt gøre, og derfor synes jeg sådan set heller ikke, at der var noget i vejen for, at vi også herfra netop holdt fast i, at det var et krav, fordi man jo netop som sagt ikke viger tilbage fra at stille krav om, hvad kommuner og regioner i øvrigt skal gøre på forskellige områder. Det synes jeg også godt man kunne have gjort her, men det har regeringen så valgt ikke at gøre.

Jeg vil holde fast i, når vi kommer længere frem i lovgivningsarbejdet med udbud, at selvfølgelig skal erhvervsorganisationerne i en eller anden udstrækning være repræsenteret – det siger sig selv – og det var derfor, jeg spurgte ministeren lidt om det for et øjeblik siden. Jeg har også signaleret fra Venstres side, at vi er klar til at gå ind i et arbejde med at kigge på, hvordan klagesystemet fungerer i dag, altså om det kan gøres smidigere. Vi er ikke klar til at gå ind at sige, at så skal man bare hæve gebyrerne, for så undgår man nok lige så mange klager, som vi får i dag, men vi vil gerne være med til at se på, om man kan lave en minimumsgrænse eller på anden vis måske begrænse antallet, selv om det i forvejen, vil jeg gerne sige, er yderst begrænset. Men højere gebyrer ligger ikke lige for i forhold til vores politik.

Konkurrencestyrelsen har som sagt påpeget det her kæmpe potentiale, der ligger, og der synes vi det er vigtigt, at vi fortsætter arbejdet med at få høstet de potentialer og de frugter, der ligger ude omkring. For som sagt kan vi jo se, at der er enorme forskelle mellem den ene kommune, som udbyder under en femtedel, og dem, som næsten udbyder halvdelen af opgaverne. Så stor forskel fra den ene kommune til den anden nægter jeg at tro der vil være. Der er andre ting, der gør sig gældende, og der synes jeg godt at vi herfra skal komme med en hjælpende hånd til de kommuner, hvor det måske kniber lidt af forskellige grunde – nogle gange politiske, andre gange kan det være de psykologiske, usynlige barrierer.

Men uanset hvad så tror jeg faktisk, at den her vedtagelse, som vi forhåbentlig nu kan få igennem, kan være med til at sende det klare signal, at vi fra Folketingets side ser det her som en del af løsningen på at få moderniseret og effektiviseret vores offentlige sektor. Så det vil jeg gerne kvittere for endnu en gang.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på torsdag den 17. januar 2013.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 22.00.

Mødet er hævet. (Kl. 20:29).